



ပန်းဖော်သီန်းပဲ
ရုပ်ယာလုပ်
အကြောက်

ပန်းဖော်သီန်းပဲ
အကြောက်

designed by tin siwon

\$ 9-00

ဂျာတိမားနှင့် အလီဘဘာ

ပန်းမော်သိန်းဖေ



ပြည်ထောင်စုတိုက်

အမှတ် ၁၆၇ (A)၊ ရန်လမ်း (လယ်)၊ ကျောက်တံတားမြို့၏၊ ရန်ကုန်မြို့
ဖုန်း - ၀၁ ၃၇၇၀၆၂

pyinnaungam@gmail.com

ပျက်စား
သင့်
သပီးဘာဘာ
ဗန်းမော်သိန်းဖေ

Alibaba Group





ပထမအကြိမ်ပုဂ္ဂိုလ်
၂၀၁၇ - ၂၁၄၈ တန်ဖိုးရာ အားလုံး - ၁၀၀၀



မျက်နှာပူးဒီဂိုင်:
ပိုမိုတင်စွာလုပ်



တန်ဖိုး အပိုင်းအဆင်
လုပ်



မျက်နှာပူးနှင့် အတွင်းပုဂ္ဂိုလ်သူ
ဦးဘဏ်ရှိခိုင် (အောင်သာရုပ်ပိုင်တိုက်-၁၀၆၃၀)
အဖိုး ၁၇၂ ၃၁-ထောင် ပန်တော်ညွှေယ် ရန်ကုန်မြို့



ထုတ်ဝေသူ

ဦးသန်အောင်သူ (ပွဲရေးအားလုံးကို-၁၀၀၆၇)
၁၇၅ ရွှေလမ်း(လမ်း) အောက်တော်ညွှေယ် ရန်ကုန်မြို့

တန်ဖိုး - ၂၅၀၀ ကျပ်

တရားဝန်ကောင်ကေလာက်ဆောက်အောက်ပါး - CIP

ဝန်ဆောင်ရေး

၃၂၁

ရုပ်ဆောင် အလိုဏ် ဝန်ဆောင်ရေး ပုဂ္ဂိုလ်

ရန်ကုန် ပွဲရေးအားလုံးကို-၁၀၀၆၇

၂၂၁ ၁၁ အတွင်း အောက် အတွင်း

၁၁ ရုပ်ဆောင် အလိုဏ်

သင်န္တာ

5/May/2018

Ramya

မာတိဂော

စာရေးသုတေသန	၁၃
နီဒီနီး	၁၉
စကားလှိုင်အသုံးအနှစ်း (Term) ရွင်းလင်းချက်	၂၃

အပို(၁)

ကျောင်းသာမဏေမှ ကျောင်းဆရာတာဝါ

မားယွန်း - တိမ်ညွန့်တက်စားတဲ့ မြင်းလေး	၂၇
မော်စီတုံးရဲ့ ယဉ်ကျေမှုတော်လှန်ရေး	၂၈
တိုးရစ်တွေဆိုက အကိုလိုပေါ်စာသင်ယူခြင်း	၂၀
ကင်းမော်လီမိသားစုံနဲ့ ခင်မင်သွားခြင်း	၂၁
ကျော်ယူဆိုတာ ဂျိနဲ့လား	၂၂
ကင်းမော်လီရဲ့ ငွေကြေးအထောက်အပဲ	၂၅
ကင်းမော်လီရဲ့ မင်္ဂလာလက်ဖွဲ့	၂၇
ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းဟာ မွန်မြတ်ပါတယ်	၂၈
လခ ၁၅ ဒေါ်လာလေးပဲရတဲ့ ကျောင်းဆရာ	၂၉
အကိုလိုပေါ်စကားပိုင်း၊	၂၀

အချိန်(၂)

အပေါ်ကားရောက်မှ အင်တာနက်ကို မြင်စွဲးခြင်း

မျှော်လင့်ခြင်းဘာသာပြန်ကုမ္ပဏီ ထူထောင်ခြင်း	၆၂
ဘာသာပြန်ကုမ္ပဏီက ပစ္စည်းရောင်းနေရာခြင်း	၆၃
ခေါင်ဂလ္ဗအစိုးရက အကုန်အညီတောင်းခြင်း	၆၅
ဂျက်မား ပြန်ပေးဆွဲခံရခြင်း	၆၆
ဒေါ်လာသန်းချိုအိမ်မှန်သူမျှ ဝယ်ချင်သူ	၆၇
အင်တာနက်ကို ပထမဆုံးမြင်စွဲးခြင်း	၆၈
အီးမေးဆိုတာ ဘာလဲဗျာ	၆၉
ပို့သီအင်နဲ့ စာချုပ်ခြင်း	၆၁

အချိန်(၃)

တရုတ်နိုင်ငံရှိ အင်တာနက်အဝေးပြုထောက်ဖော်

ဆရာအလုပ်မှ နှုတ်ထွက်ခြင်း	၁၃
တပည့်တွေက “မဖြစ်နိုင်ပါဘူး”တဲ့	၁၄
ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စိ တည်ထောင်ခြင်း	၁၅
ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စိဒေါကွန်း	၁၆
တပည့်ဟောင်း ဖောက်သည် (၂) ဦး	၁၇
အင်တာနက်မရှိတဲ့ ပြဿနာ	၁၈
တရုတ်နိုင်ငံရှိ ပထမဆုံးအင်တာနက်	၂၀
နိုင်ငံတိုးတက်ဖို့ အင်တာနက်ခွင့်ပြုခြင်း	၂၁
တရုတ်ဆက်သွယ်ရေးကာဏျာ တိုးတက်လာခြင်း	၂၂
ပို့သီအင်နဲ့ စာချုပ်ဖျက်သိမ်းခြင်း	၂၃
လူတွေရဲ့ဘဝကို ပြောင်းလဲစေမယ့် အင်တာနက်	၂၄
ပြည်နယ်အစိုးရအတွက် ဝက်ဆိုဒောက်ပေးခြင်း	၂၅
အစိုးရအရာရှိတစ်ယောက်ရဲ့ စွဲပွဲမှုခံရခြင်း	၂၆
အစိုးရရှုပ်မြင်သံကြားရဲ့ မမှန်သတင်း	၂၇

ဒီကိမ်ကုမ္ပဏီနဲ့ ပူးပေါင်းလိုက်ခြင်း	၆၈
ဒုက်စိနဲ့ ပြဿနာတက်ခြင်း	၆၉
ချိုင်နားပေါ်ကိစ်နဲ့ လမ်းခွဲလိုက်ပြီ	၇၀

အချို့(၅)

အလိုဘဏ္ဍာကို ပွဲဗွဲးခြင်း

ချိုင်းနားမားကက် ဝက်ဆိုဒ်တည်ထောင်ပေးခြင်း	၇၁
ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ပြုရှိကရေစိစနစ်	၇၂
အင်တာနာက်ကုမ္ပဏီများ ဆက်တိုက်ပေါ်လာခြင်း	၇၃
ဂျက်ရှိယန်ကို စည်းခံစွဲ တာဝန်ပောခံရခြင်း	၇၄
အစိုးရှုအလုပ်က နှစ်ထွက်ခြင်း	၇၅
အလိုဘဏ္ဍာအစ တိုက်ခန်းကျဉ်းလေးထဲက	၇၆
စီလိုက်နှစ်တောင်ကြားထက် သာရမယ်	၇၇
အလိုဘဏ္ဍာရဲ့ ပထမဆုံး အစရှုယ်ယာရှင်များ	၇၈
ဘာကြောင့် အလိုဘဏ္ဍာလို့ နာမည်ပေးတာလ	၇၉
အလိုဘဏ္ဍာဝင်ကို ဆိုဒ်ကို ဝယ်ယူရခြင်း	၈၀
ကွန်ပျော်ဘုံး ချောက်လာခြင်း	၈၁
အစိုးရှုရဲ့ ပေါ်လှစိသည်	၈၁
ကုမ္ပဏီ (၃) ရဲ့ အောင်မြင်မှုသော့ချုပ်	၈၂
ယေးလှုတော်သိလ်ဘွဲ့ရ ဂျို့ဆိုင်း	၈၃
ရွှေကုန်မားကို ဂျို့ဆိုင်းလာတွေ့ခြင်း	၈၄
ပိန်းမ တားမရတဲ့ ဂျို့ဆိုင်းရဲ့သန္တ	၈၅
ရွှေကုန်မာ့နဲ့ ဂျို့ဆိုင်းတို့ လက်တွဲကြပြီ	၈၆
ဂျို့ဆိုင်း စတွေတဲ့ ပြဿနာများ	၈၇
အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ရင်းနှီးပြုပိန့်မယ့်သူ သွားရှာခြင်း	၈၈
ချိုင်းနားခေါ်ကွန်ရဲ့ အောင်မြင်မှုကယ်	၈၉

အဆင့် (၅)

ကမ္မာအကြောင်း၊ ကမ္မာထိတွက် အလိုဘာတာမှာ ရင်းမြှုပ်နည်းကြောင်း

- ရင်းနှီးဖို့ရှာနေတဲ့ ရှယ်လိုလင်း	၉၄
- ရှယ်လိုလင်း တရာတ်နိုင်ငံကိုသွားခြင်း	၉၆
- ဂျက်မားကို ရှယ်လိုလင်းလာတွေ့ခြင်း	၉၇
- ဂျက်မားကာ ရင်းနှီးငွေ ဒေါ်လာ ၅ သန်းကို သဘောတူခြင်း	၉၈
- ရှယ်လိုလင်းအတွက် အထစ်အင့်	၉၉
- အလိုဘာဘာရုံးကို ဟောင်ကောင်ဘို့ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း	၁၀၀
- အလိုဘာဘာရုံး အမာခံစာန်ထမ်းများ	၁၀၁
- ဟားဝတ်တူရှုံးသို့လဲရဲ့ ပထမအကြိမ်ဖိတ်ခေါ်မှု	၁၀၃
- ဟားဝတ်တူရှုံးသို့လဲရဲ့ ဒုတိယအကြိမ်ဖိတ်ခေါ်မှု	၁၀၄
- ဂျက်မားနဲ့ မာဆာတို့ တွေ့ခို့ကြောင်း	၁၀၅
- လခစား ဝင်မလုပ်တဲ့ မာဆာ	၁၀၆
- စရိတ်ချင်တွေ့ကြတဲ့ ဂျက်မားနဲ့ မာဆာ	၁၀၇
- အောင်ပြုပုံမှုကို အနဲ့ခံကောင်စဲ့ မာဆာ	၁၀၈
- မာဆာရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ ကမ်းလုပ်ချက်	၁၁၀
- မာဆာရဲ့ ပြန်စာ ... “ဆက်လုပ်”	၁၁၁
- ရွှေ့နှုံးကို စည်းရုံးခွဲဆောင်းခြင်း	၁၁၂

အဆင့် (၆)

အင်တာနက်ပူးစောင်းပေါက်ကွဲ့ခြင်းနဲ့ အပေါ်ပိုးသောကာလုပ်း

- နည်းပညာအသစ်နဲ့ တရာတ်အနီးရဲ့ အကျေပ်အတည်း	၁၁၆
- တရာတ်အနီးရဲ့ VIE စနစ်	၁၁၇
- ပူးစောင်းပေါက်ကွဲ့တာကို စဉ်သောနောက်း	၁၁၈
- အလိုဘာဘာကို လူသိအောင်လုပ်းခြင်း	၁၂၀
- B2C (Back - to - China)	၁၂၁
- ဂိုးပင်ဆောင်က ဒီအားပေါ်ခြင်း	၁၂၂

- အလိဘဘာဘာ၏ ဝင်ငွေမရှိတဲ့ပြဿနာ ၁၂၃
- ဆာဝိပိုကွဲမဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ၁၂၄
- အမှာ်င့်ဖူးလွမ်းသော နှုန်းများ ၁၂၅

အချို့(၇)

ထာပေါင်းစွဲ၊ အော်ခြင်း၊ အီဘေးရွှေ့ကျော်များ

- ကျွောက်ရှုံးမှုများ ၁၂၆
- သရီးတော်တဲ့ ရောင်ယုံဘို့ ၁၂၁
- စွဲနှင့်တာလိုတဲ့ ရောင်ယုံဘို့ ၁၂၂
- အစ်ချုန်ကုမ္ပဏီထောင်ခြင်း ၁၂၃
- အစ်ချုန်ကုမ္ပဏီတဲ့ ကွာခြားမှုများ ၁၂၅
- အီဘေးက အစ်ချုန်ကုမ္ပဏီရယ်ယာဝယ်ယူခြင်း ၁၂၆
- အီဘေးက အစ်ချုန်ကုမ္ပဏီရယ်ယာဝယ်ယူလိုက်ခြင်း ၁၂၇
- မက်ဂိုလဲ ပထာမဆုံးအမှား ၁၂၈
- ဂျက်မာရဲ့ လျှို့ဝှက်စီမံကိန်း ၁၂၉
- စီမံကိန်းအတွက် လူခွေးခြင်း ၁၃၀
- စီမံကိန်းစပြီ ၁၃၁
- ဆားစိရောက်ဖြစ်ပွားခြင်း ၁၃၃
- ဖုန်းနဲ့ အင်တာန်ကိုသုံးသုံး များလာခြင်း ၁၃၄
- ထာပေါင်း ကြောင်လေး၊ ထွက်လာပါပြီ ၁၃၅
- ယာဟူးကျပန်ကို အတုနိုးခြင်း ၁၃၆
- ရယ်ယာရှင်တွေရဲ့ အပြီးမှ အရှုံးသို့ ၁၃၇
- ထာပေါင်းကို အထင်သေးတဲ့ အီဘေး ၁၃၈
- အီဘေးကို ကျော်းစေသောအမှားများ ၁၃၉
- အစ်ချုန်ကုမ္ပဏီပြင်း အခက်တွေ ၁၄၀
- ကော်းသောလုံးကွင်းမှာ ဆင်မရတဲ့ ဘို့အင်လေယာဉ်ကြိုး ၁၄၁
- ယန်းမြှုပ်ထဲက ငါးမော်နဲ့ မိကော်း ၁၄၂

-	တရှတ်မှာ အလုပ်မဖြစ်တဲ့ ပေးပါလဲ	၁၅၆
-	ထာပေါင်းအတွက် အလိပေးစနစ်	၁၅၇
-	ပေးပါလ်အချို့၊ အလိပေးအချို့	၁၅၈
-	အီးဘေးရဲ့ ရွှေပြုတွေးစေတဲ့ ငွေပေးချောစနစ် (၂) မျိုး	၁၅၉
-	အီးဘေးက အလိဘာဘာကိုဝယ်ရန် ကမ်းလှပ်ခြင်း	၁၆၀
-	အီးဘေးက အစ်ချွဲနှုန်းကို အားဖြည့်ပေးခြင်း	၁၆၁
-	မက်ဂါ လက်မလေ့ရှိသေးပါ	၁၆၂
-	မက်ဂါရဲ့ နောက်ဆုံးကောက်ရှိုးတစ်မျွဲ့	၁၆၃

အဆင့်(၈)

ယာဉ်းက အလိဘာဘာကို အော်လာသီလိယူနှုန်းမြှုံးပွဲပုံးပြုခြင်း

-	ဂျယ်ရိုယန်းရဲ့ ကော်းသားဘဝ	၁၆၅
-	ဂျပန်ဆုမိနပန်းပွဲကြိုက်သူများ	၁၆၆
-	ရွှေပွဲနေတဲ့ ကွန်ပြုတာစမ်းသပ်ခန်း	၁၆၇
-	ယာဟန်ကျွဲ့တော်လိုက်ပြီ	၁၆၈
-	ပါရာရာဘဲ့ ဆက်မတက်ကြတော့ပါ	၁၆၉
-	ဆော်ဘင့်က ယာဟန်မှာ ရင်နှီးမြှုပ်နှံခြင်း	၁၇၀
-	ယာဉ်းကို IPO ထုတ်ရောင်းခြင်း	၁၇၁
-	တရှတ်နိုင်ငံကို စာရင်းထဲ နောက်ဆုံးမှာထားတယ်	၁၇၂
-	ဂျယ်ရိုယန်း တရှတ်နိုင်ငံကို လာကြည့်ခြင်း	၁၇၃
-	ယာဉ်းက အောင်းဒါနဲ့ လက်တွဲလိုက်ခြင်း	၁၇၄
-	အနီးရငဲ့ လိုတစ်မျိုး မလိုတစ်မျိုး မူဝါဒ	၁၇၅
-	၃၇၂၁ ကုမ္ပဏီအကြောင်း	၁၇၆
-	AK-47 ချီးဟောင်ယီး	၁၇၇
-	ချီးဟောင်ယီးရဲ့ ထင်ရာနိုင်းလုပ်ရပ်များ	၁၇၈
-	ချီးယောင်ဟီး နှုတ်ထွက်လိုက်ခြင်း	၁၇၉
-	ယာဉ်းရဲ့ လိုဂိုအမှား	၁၈၀

ယာဟူးကမ်းလုမ်းချက်ကို ကုမ္ပဏီတွေ လက်ပခံကြ	၁၈၁
အလိဘဘာဘာကို ခေါ်လာတစ်သိလိယ် ကမ်းလုမ်းခြင်း	၁၈၂
ဂျယ်ရှိယန်းရဲ့ တစ်ကိုယ်တော်ဆုံးဖြတ်ချက်	၁၈၃
အလိဘဘာဘာက ယာဟူးကမ်းလုမ်းချက်ကို လက်ခံလိုက်ပြီ	၁၈၄
ယာဟူးရဲ့ ပုံရှိပေါ်မေးမိန့်လာခြင်း	၁၈၅
နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီကြီးတွေ ဆုတ်ခွာပြေးပြီ	၁၈၆

အဆင့်(၉)

အလိဘဘာရဲ့ အဆိုးပေါင်းစုကြောက် အောင်မြင်မှုကြီး

အလိဘဘာကို IPO ရောင်းဖို့ ဆုံးဖြတ်ခြင်း	၁၉၉
ဟောင်ကောင်မှာလုပ်တဲ့ အလိဘဘာ IPO	၂၀၀
ကမ္မာစီးပွားရေးကျေဆင်မှုဂါယက်	၂၀၁
ဖောက်သည်တွေကို တန်ဖိုးထားတဲ့ ဂျက်မား	၂၀၂
ဂျက်မားအတွက် သတင်းဆိုး	၂၀၃
ဂျယ်ရှိယန်း နှစ်ထွက်ခြင်း	၂၀၅
ဂျက်မားနဲ့ ကာရိုဘတ်မို့ရဲ့ အဆင်မပြုအစ	၂၀၆
အလိဘဘာရဲ့ ယာဟူးတို့ ဆက်ဆံရေး ဆိုးဝါးလာခြင်း	၂၀၇
ဝန်ထမ်းများရဲ့ လာသံစားမှုပြဿနာကြီး	၂၀၈
အလိပေးကုမ္ပဏီလွှာပြောင်းမဲ့ ပြဿနာကြီး	၂၀၉
ယာဟူးရှုယ်ယာရှင်တွေရဲ့ သံသယ	၂၀၁
အလိဘဘာရဲ့ ယာဟူးတို့ ပြဋ္ဌာန်လိုက်ကြပြီ	၂၀၂
ဟောင်ကောင်စတော့အိပ်ခိုန်းက ထွက်လိုက်ခြင်း	၂၀၄
IPO (2.0) ရဲ့ အောင်မြင်မှုကြီး	၂၀၅
ပစ္စည်းအတွက်ရောင်းတဲ့ ပြဿနာ	၂၀၆
ပစ္စည်းအတွက်ရောင်းတာကို တိုက်ဖျက်ခြင်း	၂၀၇
ဘရင်းဒေါ်ပစ္စည်းအတွက်ပြဿနာ	၂၀၈
ပရုဟိတအလုပ်ရှင်ကြီး ဂျက်မား	၂၀၉

- ပတ်ဝန်ကျင် ထိန်းသိမ်းဓောင့်ရှောက်တဲ့ ဂျက်မား ၂၁၁
- လူငယ်တွေခဲ့ကျွန်းမာရေးကို အောင်လောင်တဲ့ ဂျက်မား ၂၁၂
- အလီဘာဘာ (သိမဟုတ်) စီးပွားရေးမဟာဌူးဘာ ၂၁၃
- လူငယ်တွေအတွက် ဂျက်မားရဲ့ အကြံပေးချက် ၂၁၄

တရာ့သူ၏အမှာစာ

အလိဘဘဘာဆိတဲ့ နာမည်ကို လွန်ခဲ့တဲ့ ၂ နှစ်လောက်ကတည်းက အင်တာန်က် online အွန်လိုင်းကနေ ပစ္စည်းမှာယူ ဝယ်ယူနေကြသူများ ပြောနေကြတာကို ကြေားဖြေနေခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အလိဘဘဘာဆိတာကို စိတ်မဝင်စား ခုပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိတော့ ကျေနော်ဟာ အွန်လိုင်းကနေ ပစ္စည်းဝယ်ယူသူ မဟန်လိုအပ်မှ နောက်ပြီ အလိဘဘဘာဆိတာ ကဗျာကော် အာရပ်ပုံပြင်တစ်ပုံခြင်တဲ့ ‘အလိဘဘဘာနဲ့ နီးသား ၄၀’ ဆိတဲ့ပုံပြင်ထဲက နာမည်တစ်ခုမှိုလည်း စိတ်ဝင်စားမှ မရှိခဲ့တာပါ။

ဒါပေမဲ့ အလိဘဘဘာအကြောင်းကို အင်တာန်က်သတင်းတွေမှာ ဖကြားအောင်မြင်တွေ့နေရတာရယ်၊ လူပြောမှာအတွန်နေတာရယ်ကြောင့် စိတ်ဝင်စားပြီး အင်တာန်မှာ ရှာဖွေထိကြည့်မိတယ်။ အဲဒီမှာ အလိဘဘဘာဆိတာ တရုတ်နိုင်ငံက ဂျက်မားဆိုတဲ့ ကော်ငါရာတစ်ယောက် ထူးထောင်ခဲ့ပြီး ဘီလိုယ်ဒေါ်လာတန်တဲ့ အင်တာန်ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ သိလိုက်ရတယ်။

နောက်ပြီး အလိဘဘဘာဝက်ဆိုဒ်မှာ နေ့စဉ် တစ်ကဗျာလုံးက ပစ္စည်း တွေကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဘီလိုယ်ချို့ အရောင်းအဝယ် ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ကလည်း အတော်လေး စိတ်ဝင်စားစရာ ကော်ငါရာပုံပြန်ပါတယ်။ ဂျက်မားဟာ ငယ်စဉ်က ဆင်ခဲ့ပြီး အကိုလိုစာတတ်ချင်လွန်းလို့ သူ့ဖြို့လေးကို လာလည်း

ကြတဲ့ တို့မှန်တွေဆိုကနေ ၉ နှစ်ကြာအောင် အကိုပ်စာကို လေ့လာသည်ယူ ခဲ့တယ်ဆိုတာရယ်၊ စာမေးဖွဲ့တွေမှာ အကြိမ်ကိုပ် ကျော်ခဲ့တာရယ်၊ အလုပ် လျှောက်တော့လဲ အမြဲတမ်း အပယ်ခံရတယ် စတဲ့ အချက်တွေဟာလည်း ကျေနှင့်ကို ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားလာစေခဲ့တယ်။

ဂျက်ဟားအကြောင်းတွေကို အရှင်ထွက်ပြီးဖြစ်တဲ့ ကျေနှင့်ရဲ့ ပထမ စာအပ် 'သူတို့ ဘာကြောင့် ကမ္မာကျော်တာလဲ' နဲ့ ဒုတိယစာအပ် 'ဆင်းခဲ့ခဲ့မှ ချမှုးသာဘုံသို့' တို့မှာ ရေးပြုခြုံပါပြီး၊ အဲဒီစာအပ်တွေမှာ ရေးခဲ့တာတွေဟာ အင်တာနှင်က သတင်းတွေမှာ ရှာဖွေပြီး ရေးခဲ့ရတာပါ။ ဒါပေမဲ့ အင်တာနှင် သတင်းတွေမှာ ဂျက်မားတစ်ယောက်ဟာ ကုမ္ပဏီအသေးစိုင်း အလီဘာဘာကို ကမ္မာကျော်ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုဖြစ်လာအောင် ဘယ်လို ကြိုးစားရန်းကော်ပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့တယ်ဆိုတာကို တိတိကျကျ အသေးစိုင် ရေးပြထားတာ မတွေ့ရ ပါဘူး။ အဲဒီ အသေးစိုင်အချက်အလက်တွေကို သိချင်စိတ် ပြင်းပြလာတာ ကြောင့် သူအကြောင်းရေးထားပဲ့စာအပ်တွေ လိုက်ရှာဖို့ကြည့်မိတယ်။

သူနဲ့ သူတည်ထောင်ခဲ့တဲ့ အလီဘာဘာကုမ္ပဏီအကြောင်း ရေးထားတဲ့ စာအပ်ပေါင်းများစွာထဲက Duncan Clark ရေးတဲ့ "Alibaba - The House that Jack Ma built" ဆိုတဲ့ စာအပ်ဟာ ဂျက်မားနဲ့ အလီဘာဘာ ကုမ္ပဏီအကြောင်းတွေကို အတော်လေး ပြည့်ပြည့်စုစု ရေးပြထားတာကို တွေ့ရ တယ်။ အဲဒီစာအပ်ကို ရေးသောသူကိုယ်တိုင်ကလည်း ဂျက်မားနဲ့ နှစ်ပေါင်း များစွာ အနီးကပ်နေ အလုပ်တွဲလုပ်ခဲ့သူမျို့ သူရေးပြတဲ့ အကြောင်းအရာ ထွေဟာ အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသလို လွှဲတွေမသိကြသေးတဲ့ အကြောင်း တွေလည်း ပါနေပါတယ်။

အခုစာအပ်မှာ ရေးပြထားတဲ့ အကြောင်းအရာ တော်တော်များများ ကို အဲဒီစာအပ်က ထုတ်နှစ်ယူထားတာပါ။ ဒါပေမဲ့ အောက်က မြို့ပြမ်းစာရင်းမှာ ပါတဲ့ စာအပ်တွေနဲ့ အင်တာနှင်ကလည်း တန်းအချက်အလက်တွေကိုလည်း ယူထားပါတယ်။ စာအပ်မှာ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က တရာ်ပြည့်မှာ အင်တာနှင် ကုမ္ပဏီတွေ စတင်ပေါ်ပေါ်လာတုန်က အခြေအနေတွေ တရာ်ကုမ္ပဏီတွေ ဟာ နိုင်ငံတကာရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေရှိ ဘယ်လို ကြိုးစားကြတယ် ဆိုတာကို လည်း ရေးပြထားပါတယ်။ အီးဘေး (e-Bay) ယာဉ်း (Yahoo) စတဲ့ ကမ္မာ

ကျက်ကုမ္ပဏီကြီးတွေ တရာတ်နိုင်မှာ ဘာကြောင့် ကျခိုးသွားရတာလဲ ဆိတာ ကိုလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ သင်ခန်းစာယူဖွယ်အဖြစ် ဖတ်ရှုရမှာပါ။

ဒီစာအိပ်ကိုစော့ချုပ်ပြည်ခုံကြောင်းမြန်မာလုပ်ထွေကို အင်တာနှင် ကုမ္ပဏီတစ်ခု ထူထောင်ပြီး ကမ္မားချေးကွက်ကို ထိုးအောက်နိုင်ခဲ့ရင် ဘီလျှော့ တစ်ယောက်ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာကို သိခေါ်ချင်လိုပါ။ နောက်ပြီး ကျက်မားဟာ သူမျှခေါင်းထဲပေါ်လာတဲ့ အကြံတစ်ခုကို ဘုရားနှစ်တိုင်တိုင် အကောင် အထည်ဖော် ကြိုးစားခဲ့ပြီးမှ အောင်မြင်မှုရသွားခဲ့တာမို့ သူရဲ့ အရှုံးမပေး စိတ်ခဲိတ်ကိုလည်း အတုယူစေချင်ပါတယ်။

မကြောခင်မှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း တရာတ်နိုင်ငံမှာလိုပဲ အင်တာနှင် ကာဟန်ထိုး တိုးတက်လာတဲ့ အငြေအနေမျိုး မလွှာမသွေ့ ရောက်လာတော့မှာပါ။ အဲဒီအခါကျေရင် ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်ထားသုဟာ သူများတွေထက် အခွင့်အလမ်း ကို ကြိုးမြင်နေပါလိမ့်မယ်။ တရာတ်ပြည်ကို စီးပွားရေးတဲ့ မွင့်ပေးလိုက်ချိန်မှာ နိုင်ငံတကာက ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ဘယ်လိုဝင်လာတယ်ဆိုတာ သိထားရင် မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း နိုင်ငံတကာက ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ဝင်လာရင် ဘာတွေ လုပ်ရှုမယ်ဆိုတာကို သိနေပါလိမ့်မယ်။ ကုမ္ပဏီကြိုးတွေမျှ ချေးကွက်လှ ယဉ်ပြီးကြပုံတွေကိုလည်း ဖတ်ရမှာမို့ ပြုင်ဖက်ကို ဘယ်လိုယျာဉ်ပြုင်ရမလဲဆိုတဲ့ နည်းပူးဟာတွေကိုလည်း သိလာပါလိမ့်မယ်။

အထူးသဖြင့် အင်တာနှင်နဲ့ ပစ္စည်းရောင်းဝယ်ရောလုပ်တဲ့ အီးကော မတစ် (e-commerce) ကို လုပ်ချင်တဲ့ လုပ်နေသူတွေအတွက် ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်ထားမယ်ဆိုရင် မိမိပြုင်ဖက်တွေထက် ခေါင်းတစ်လုံး သာနေပါလိမ့်မယ်။

ဒီစာအုပ်ကို ဝါပြီး မဖတ်ခင်မှာ အလိဘဘာကုမ္ပဏီအကြောင်းကို လုံးဝမသိသေးသူများအတွက် အနည်းငယ်လေး ရှင်ပြုပေးချင်ပါတယ်။ စာအုပ် ကို ဖတ်နေရင်နဲ့ မရှုတ်ထွေးသွားရောအောင်ပါ။

အလိဘဘာလိုပြောရင် တကယ်တမ်းက အလိဘဘာအုပ်စု (Alibaba Group) လို့ ခေါ်ပြီး အုပ်စုမှာ ကုမ္ပဏီကြိုး ၃၉ ပါဝင်ကြပါတယ်။ အဲဒီတွေက -

၁။ အလိဘဘာ (Alibaba) ကုမ္ပဏီ

အပ်စရဲ့ ပထမဆုံးကုမ္ပဏီဖြစ်တဲ့ အလိဘဘာကုမ္ပဏီကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှာ တည်ထောင်ခဲ့ပြီး B2B (Business-to-Business) လုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံခိုက လက်ကားကုမ္ပဏီကြီးတွေ၊ သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းရှင်တွေနဲ့ တရုတ်ပြည်တွင်းက ကုမ္ပဏီတွေကို ပစ္စည်းအရောင်းအဝယ်ဖြစ်အောင် အင်တာနိုက်ကနေ ဆက်သွယ်ပေးတာပါ။ ပွဲစားသဘောပျိုးပါ။ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ခဲ့ရင် ရောင်းသူက အလိဘဘာကို ပွဲခြင်း ပေးရရှိတယ်။

၂။ ထာပေါင်း (Taobao) ကုမ္ပဏီ

ထာပေါင်းကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှာ တည်ထောင်ခဲ့ပြီး C2C (Customer-to-Customer) လုပ်ငန်း လုပ်ပါတယ်။ ပစ္စည်းရောင်းချင်သွားသာ အင်တာနိုက် ကနေ ထာပေါင်းမှာ ပစ္စည်းကို ပစ္စည်းချင်ပါတယ်။ ပစ္စည်းဝယ်ချင်သွားတွေက လေလံသဘော ပျိုး ရေးပေးကြရတယ်။ သတ်မှတ်ချိန်ပြည်တဲ့အခါ ရေးအများဆုံးပေးသွားက ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူခွင့် ရာဘားတယ်။ ပစ္စည်းရောင်းသူက ထာပေါင်းကို ပစ္စည်းရောင်းခေါ်မှတည်ပြီး အခြင်းပေးရရှိတယ်။ အီးဘေး (eBay) နဲ့ လုပ်ပုံ တုပါတယ်။ ထာပေါင်းမှာ ရေးမကြီးလှတဲ့ ဘရင်းဒက် (branded) မဟုတ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေမျိုးစုံကို ပုံယူဝယ်နိုင်ပါတယ်။

၃။ ထိမောင် (TMall) ကုမ္ပဏီ

ထိမောင်ကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှာ တည်ထောင်ခဲ့ပြီး Shopping Mall ပစ္စည်းစုံရောင်းတဲ့ ကုန်တိုက်ကြီးမှာ ပစ္စည်းဝယ်ယူသုတေသန အင်တာနိုက်ကနေ ပစ္စည်းမှာပြီး ဝယ်ယူနိုင်ပါတယ်။ ထိမောင်မှာ လက်ကားရောင်းချသွားတွေဆိုက Gucci, Yves Saint Laurent အပါအဝင် ဘရင်းဒက်ပစ္စည်းတွေကို တင်ထားပြီး မှာပြီး ဝယ်ယူသုဆိုတို့ လက်ကားဆိုင်တွေကို ပို့ခိုင်းပါတယ်။ (ဘရင်းဒက်ပစ္စည်းဆိုတာ ထုတ်လုပ်သော ကုမ္ပဏီနာမည်တပ်ထားသော ပစ္စည်းဖြစ်ပါတယ်။)

အလိုဘာဘာအပ်စ် အောက်မှာ နောက်ထပ် ကုမ္ပဏီအသေးလေး
တွေလည်း အများကြီး ရှိပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီစာအပ်မှာတော့ အမိကကျတဲ့
ဒီကုမ္ပဏီကြီး ၃ ခုကိုပဲ ရေးပြထားပါတယ်။

ပန်းမော်သိန်းဖေ
၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၅ ရက်

ပိုင်းထားသော စာအုပ်များ -

- ၁။ "Alibaba - The House that Jack Ma built" by "Duncan Clark"
- ၂။ "Alibaba's World" by "Peter Erisman"
- ၃။ "Jack Ma" by "Kanyin Publications"
- ၄။ အင်တာနက်မှ ရှာဖွေတွေရသော အချက်အလက်များ

နိဒါန်း

ယနေ့ကမ္ဘာမှာ ရွေးကြုံလ် (Google)၊ ယာဟူး (Yahoo)၊ အီးဘေး (e-Bay) နဲ့ အမောင် (Amazon) စတဲ့ အောင်မြင်ကျော်ကြားပြီး ခေါ်လာ သိလိုပေါင်းများစွာကို ပိုင်ဆိုင်နေကြတဲ့ အင်တာနက်ကုမ္ပဏီကြီးတွေဟာ အောင်ကုန်ကုမ္ပဏီကြီးတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ သူတို့နဲ့အပြုံး အောင်မြင်ကျော် ကြားနေတဲ့ အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတစ်ခုကတော့ “အလီဘာဘာ” ဆိုတဲ့ တရုတ် နိုင်ငံက ကုမ္ပဏီတစ်ခုပါ။ ကမ္ဘာထိပ်တန်းအဆင့် ကုမ္ပဏီကြီးတွေထဲမှာ တရုတ် ကုမ္ပဏီတစ်ခု ပါဝင်နေခြင်းဟာ ထူးခြားနေပါတယ်။

နောက်ထပ် ထူးခြားတာတစ်ခု ရှိပါသေးတယ်။ ရွေးကြုံလ်၊ ယာဟူး အီးဘေးနဲ့ အောင်ကုမ္ပဏီတွေကို ထူးထောင်ခဲ့ကြသူအားလုံးဟာ ငယ်စဉ် ကတည်းက ကွန်ပျူးတာ၊ ပရိဂရမ်ပညာတွေကို လေ့လာခဲ့ကြပြီး ကျွမ်းကျွမ်း ကျင်ကျင် တတ်မြှောက်ခဲ့ကြသူတွေပါ။ သူတို့၏ ကျွမ်းကျွမ်းများကို ဝါယနာနဲ့ ပေါင်းစပ်လိုက်ကြတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေကို အောင်မြင် အောင် လုပ်ခဲ့ကြသူတွေပါ။

ဒါပေမဲ့ အလီဘာဘာကုမ္ပဏီကို တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ “မာယွန်း” ခေါ် “ရှုက်မား” ကတော့ အရှင်က တစ်လမ်းလစာငွေ ခေါ်လာ ၂၀ အောက်ပဲရတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံက အကိလိပ်စာသင်ပေးတဲ့ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်ပါ။ သူဟာ ကွန်ပျူးတာအကြောင်း မသိသလို ပရိဂရမ် စာတစ်ကြောင်းတောင် မရေးခဲ့ဖြူး

ပါဘူး။ အသက် ၃၀ အချုပ်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံကို ခေတ္တရောက်ဘွားတဲ့ အခါကျဗုမှ အင်တာန်က် ဆိုတာကို မြင်ဖူး၊ တွေ့ဖူးခဲ့တာပါ။ နောက်ပြီး သူ့မြို့ဘ တွေ့နဲ့ အွေမျိုးအသိုင်းအပိုင်းတွေကလည်း စီးပွားရေးသမားတွေမဟုတ်လို သူလည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအကြောင်း ဘာမှုမသိပါဘူး။

သူသိတာ တစ်ခုတည်းပါရှိပါတယ်။ အဲဒါ သူရဲ့ အိပ်မက်ပါ။ သူ အိပ်မက်ကလည်း သေးသေးမဟုတ်ဘူး။ အကြိုးကြိုးပါ။ တရှတ်နိုင်ငံက ကုမ္ပဏီ တွေ့နဲ့ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတွေအကြေား ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားလုပ်နိုင်အောင် ချိတ်ဆက်ပေးမယ့် အင်တာန်က်ကုမ္ပဏီတစ်ခု တည်ထောင်ဖို့ပါ။ သာမန် ကုမ္ပဏီလေးအဖြစ် စိတ်ကျေးတာမဟုတ်ပါ။ ကမ္ဘာထိပ်ဆုံးအဆင့် အင်တာန်က် ကုမ္ပဏီကြီး ၁၀ ခုထဲမှာပါတဲ့ ကုမ္ပဏီဖြစ်ရပါမယ်။

ဂျောက်မားဟာ အလိုဘာဘာကို တရှတ်နိုင်ငံ ဟန်ရှိမြိုက် သူတိုက်ခန်းကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲမှာ စတင်ခဲ့ပါတယ်။ သူနဲ့ သူသူငယ်ချင်း (ဘု) ယောက်တို့ရဲ့ စုပေါင်းထည့်ဝင်ငွေ ဒေါ်လာ ၆ သောင်းနဲ့ စော့တာပါး အလိုဘာဘာကို စတင် ထုထောင်ချိန်က တရှတ်နိုင်မှာ ဂွန်ပူးတာဝယ်နိုင်သူ အလွန်နည်းပါသလို အင်တာန်က်အသုံးပြုသူ ဦးရေကလည်း လူ ၂၂ သန်ပဲ ရှိပါတယ်။ တရှတ်နိုင်ငဲ လူဦးရေရဲ့တစ်ရာခိုင်နှစ်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကမ္ဘာအဆင့်မိ အင်တာန်က် ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်ဖို့ သူရည်မှန်းချက်ဟာ ဘယ်လို့မှ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို လူတွေက ပြောကြတယ်။ တရှတ်က သူကို “အရှုံးဂျော်” လို လောင်ပြောင်ခေါ်ကြတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဂျောက်မားကတော့ သူတို့ပြောတာတွေ မှားကြောင်းကို လက်တွေလုပ်ပြန့်တယ်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့က နယူးယောက် စတော့အိပ်ခိုန်းမှာ IPO လိုခေါ်တဲ့ လူထုကို ပထမဆုံးရှုယ်ယာ ရောင်းချေရောမှာ အလိုဘာဘာဟာ ဒေါ်လာ ၂၅ ဘီလီယံရဲ့လို့ IPO ရောင်းချ ခဲ့တဲ့ သက်တမ်းတစ်လျှောက်မှာ အလိုဘာဘာ၏ IPO ဟာ စံချိန်သစ်တင်ဘွား ခဲ့တယ်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့မှာလုပ်တဲ့ အလိုဘာဘာ၏ ကစ်ရက်တာ ရေးရောင်းပွဲတော်မှာ အလိုဘာဘာဝက်ဆိုင်ကနေ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်တဲ့ ငွေပမာဏဟာ တစ်ရက်ထဲ ဒေါ်လာ ၁၄ ဘီလီယံ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

အခုခံရင် အလိုဘာဘာဝက်ဆိုင်ကနေ ပစ္စည်းဝယ်ရောင်းလုပ်နေကြသူတွေဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ လူပေါင်း သန်း ၃၀၀ လောက် ရှိနေပါပြီ။

ဒေါ်လာ ၆ သောင်းနဲ့ စတင်ခဲ့တဲ့ အလိဘဘာကုမ္ပဏီဟာ ပောင် ခန့်စ် IPO အပြီးမှာ ဒေါ်လာ ၂၃၀ ဘီလီယံ ပိုင်ဆိုင်နေပါပြီ။ ဂျက်မားအပါအဝင် လူ ၁၈ သောက်နဲ့ စထုပေထာင်ခဲ့တဲ့ အလိဘဘာဘာမှာ အခုခိုချင် ဝန်ထမ်းပေါင်း ၃၆,၀၀၀ ကျော် ရှိနေပါပြီ။ အရှင်က လစာ ၁၅ ဒေါ်လာပဲရတဲ့ ကျောင်းဆရာလေး ဤကျေားမား ဒေါ်လာ ၂၅ ဘီလီယံပိုင်ဆိုင်တဲ့ တရုတ်နိုင်ငံက အချမ်းသာခုံး ဘီလျှော့နှာသူဇ္ဈားကြီးတွေကလည်း သူတို့ဆီမှာ လာရောက်ပော်ပြောပေးဖို့ အလုအယက် ပိုတ်ကြားနေကြပါ့။ နိုင်ငံတကာက ခေါင်းဆောင်တွေကလည်း သူကို တလေးတစားနဲ့ လက်ခဲ့တွေနေကြပါ့။ သူကို ၂၁ ရာစွဲခေါ်ရဲ့ စီးပွားရေး အတွေးအခေါ်ပညာရှင်ကြီးလို့တောင် ခေါ်နေကြပါ့။ လောလောဆယ်မှာ ဘရုတ်နိုင်ငံသာမက ကုန္ဗာပေါက် လူမှုရေးနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့် ရောက်ရေး လုပ်ငန်းတွေမှာ ကုညီပေးနေသလို ဒေါ်လာ ဘီလီယံပေါင်းများစွာ ကိုလည်း လှုပါနီးနေပါတယ်။

သူ ဘာကြာ့နဲ့ ပိုတ်ခေါ်တောင် ထင်ရှားကျော်ကြားနေရတာလဲ။ သူဟာ အလိဘဘာဘာကို အခက်အခဲမျိုးစုံကြားက အောင်မြှင့်အောင် တည် ထောင်နိုင်ခဲ့လိုပါ။ သူဟာ ကျော်မှုတွေ၊ ပိုတ်စာတ်ကျေစရာတွေ အများကြီးနဲ့ ပြုခဲ့ရတယ်။ တရုတ်အစိုးရရဲ့ တင်းကျပ်တဲ့ အင်တာနက်ပေါ်လိုပေး မူဝါဒ ဆွဲအောက်မှာ ခက်ခက်ခဲ့နဲ့ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရတယ်။ ပြုင်ဖက်တွေနဲ့ ခက်ခက်ခဲ့ ဖော်ပြုင်ခဲ့ရတယ်။ သူပြုင်ဖက်တွေက သာမန်ကုမ္ပဏီလေးတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘရုတ်နိုင်ငံမှာ လာရောက်လုပ်ကိုင်နေကြတဲ့ ဒီသောနဲ့ ယာဟူး စတဲ့ ကုန္ဗာ ကျော်ကုမ္ပဏီကြီးတွေပါ။ သူတို့ကို တရုတ်ကုမ္ပဏီအသေးလေးတစ်ခုအနေနဲ့ ပြုပြုင်ခဲ့ရတယ်ပါ။ အဲဒီကုမ္ပဏီကြီးတွေဟာ နောက်ဆုံးမှာ အလိဘဘာဘာကို ဖော်နိုင်လို့ တရုတ်နိုင်ငံက ဆုတ်ခွာထွက်သွားခဲ့ကြရတယ်။

ဂျက်မားဟာ နောက်ဆုံးမှာ သူအိပ်မက်ဖြစ်တဲ့ ကုန္ဗာကျော် အလိဘဘာဘာကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်ပေါ်လာအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့ပါပြီ။ ကုမ္ပဏီ စတင်ချိန်ကနေ အောင်မြှင့်တဲ့အထိ အချိန် ၁၅ နှစ် ကြာခဲ့ပါတယ်။

ဒီစာအပ်မှာ ဂျက်မားလုပ်ကိုဖြစ်မြော်ယူယံဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှာ အချို့မပေး ခိုတ်စာတ်၊ ဗြိုလ်လျှော့သဲ ရန်းကန်ကြီးစားမှာ၊ ခေါင်းဆောင်အရည်အချင်း၊

စီးပွားရေးအကွက်မြင်မူတွေကို ဖတ်ရှုယူအပြင် အလီဘာဘာရဲ့ စီးပွားရေး မဟာဂျူဟာ၊ နည်းပျူဟာတွေကိုလည်း ဖတ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

အခုက္ခခြား ဂျက်မားနဲ့ အလီဘာဘာတို့ရဲ့ ဘုရားနှင့်တာ ခရီးရှည်ကြီးမှာ အတုလိုက်ပါချိတ်ရင်း သူတို့ရဲ့ အတွေ့အကြံတွေ၊ အတုယ့်စရာတွေ ကို အနီးကပ် လေ့လာကြပါစိုး



စက္မပုံအသုံးအနှစ် (Term) ရှင်းလင်းချက်

စာအုပ်မှာ ထပ်ခါထပ်ပါ တွေ့နေရမယ့် နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေး အသုံးအနှစ်နဲ့ အင်တာနက်ဆိုင်ရာ အသုံးအနှစ်တစ်ချို့ကို ကြိုတင် ရှင်းပြု ပေးချင်ပါတယ်။ ဒီအသုံးအနှစ်းတွေကို မကြားဖူးသုမ္ပားအတွက် စာအုပ် အားလုံးအပ် ရှင်းလင်းစွာ နားလည်းခေါင်လိုပါ။

IT (Information Technology) ဆိုတာ ကွန်ပျိုတာနဲ့ အင်တာနက် အသုံးပြုပြီး သတင်းနဲ့ အချက်အလက်တွေ စုဆောင်ခြင်း၊ ရယူခြင်း၊ ပို့ဆောင် အောင်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ စတာတွေလုပ်တာကို ပြောတာပါ။ ကွန်ပျိုတာနဲ့ ပုံစံသက်တဲ့ hardware; software; network အားလုံးကိုလည်း ပြုလုပ်ပါတယ်။

VC (Venture Capital) ဆိုတာ လုပ်ငန်းသစ်ထူးထောင်စွာ ကုမ္ပဏီအသစ် အားလုံး ရင်းနှီးမျှပြန်နိုင်ပါတယ်။ ကုမ္ပဏီတွေကို ပြောတာပါ။

IPO (Initial Public Offering) - လုထုကို ပထမဆုံးအကြော် ရှုယ်ယာ အောင်းချုပ်ပြီး ပုဂ္ဂလိုက ကုမ္ပဏီတစ်ခုဟာ လုပ်ငန်းတိုးချွဲ့ ငွေလိုအပ်လာ ပေးသော် အဲဒီငွေရှိ့ကုမ္ပဏီကို Public Listed Company အများပိုင်ကုမ္ပဏီ

အဖြစ် လျှောက်ပြီး လွှာထုကို ရှယ်ယာရောင်းချွိုင်ပါတယ်။ ပထမဆုံးအကြိမ် ရှယ်ယာ ရောင်းချွိုင်းကို IPO လို ခေါ်ပါတယ်။

e-commerce အီးကောမတိစိတာ အင်တာနက်နဲ့ စီးပွားကူးသန်း ရောင်း ဝယ်တဲ့ အလုပ်ကို ခေါ်ပါတယ်။ online trading အင်တာနက်နဲ့ ကုန်သွယ်မှု လိုလည်း ခေါ်ကြပါတယ်။

online shopping ဆိုတာ အင်တာနက်ကနေ ဈေးဝယ်တာကို ပြောတာပါ။

Search Engine ဆုံးအင်ဂျင်ဆိုတာ အင်တာနက်ချိပ်ဆက်ထားတဲ့ ကွန်ပူ။ တာမှာ သိချင်တဲ့ အကြောင်းအရာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ စာလုံး (သို့ဟုတ်) စာကြောင်း ကို ရိုက်ထဲပေးလိုက်ရင် အဲဒါနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ ဝက်ဆိုဒ်တွေ၊ အကြောင်းအရာ၊ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ကွန်ပူ။ တာမှန်သာဆုံးပြင်မှာ ပေါ်လာစေတဲ့ program ပရိုဂရမ်တစ်ခုပါ။

CEO (Chief Executive Officer) - လုပ်ငန်းအရာရှိချုပ်။ ကုမ္ပဏီ တစ်ခုမှာ ရာထုးအမြင့်ဆုံးနဲ့ တာဝန်အရှင်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။

B2B (Business-to-Business) - လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီကြီးတွေအချင်းချင်း ဆက်သွယ်ရောင်းဝယ်ကြတာကို ပြောတာပါ။ ဥပမာ - ကန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်တဲ့ စက်ရုံ၊ ကုမ္ပဏီတွေနဲ့ ပစ္စည်းရောင်းချုပ်တဲ့ ကုန်တိုက်ကြီးတွေ ရောင်းဝယ်ကြတာ ပို့ပါ။

C2C (Customer-to-Customer) - ပစ္စည်းရောင်းသူနဲ့ ဝယ်သူ J ဦး အကြား ရောင်းဝယ်ကြတာကို ပြောတာပါ။

Nasdaq နက်စက်စတော့အိပ်ချိန်းဆိုတာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ နယူးယောက် ပြိုက စတော့ရှုယ်ယာ အရောင်းအဝယ်လုပ်တဲ့ နေရာပါ။

HKSE (Hong Kong Stock Exchange) ဟောင်ကောင် စတော့ အိပ်ချိန်းဆိုတာ ဟောင်ကောင်နိုင်ငံမှာ ရှိတဲ့ စတော့ရှယ်ယာ အဓရာင်းအဝယ် သုပေတဲ့ နေရာပါ။

NYSE (New York Stock Exchange) နယူးယောက်စတော့ အိပ်ချိန်း ဘာ အမေရိက်နှင့်၊ နယူးယောက်မြို့က စတော့ရှယ်ယာ အဓရာင်းအဝယ် သုပေတဲ့ နေရာပါ။

VIE (Variable Interest Entity) စံနစ်ဆိုတာ ကုမ္ပဏီတွေကို လုထူ ဖော်ပြားကုမ္ပဏီတွေအပါအဝင်) ကို ရှယ်ယာရောင်းတဲ့ IPO လုပ်ခွင့်ပြုလိုက် သုသယ့် အစိုးရက ကုမ္ပဏီတွေအပေါ် ကန့်သတ်ချုပ်ကိုင်တာတွေ လုပ်ခွင့်ရှိတဲ့ နေရာပါ။

Paypal ဂေါပါလ်ဆိုတာ **Yahoo** ဝက်ဆိုင်မှာ ပစ္စည်းဝယ်ရင် ငွေပေးချေတဲ့ နေရာပါ။

Alipay အလိပ်ပေးဆိုတာ အလိဘဘာတာ လက်အောက်ခံ ထာပေါင်းဝက်ဆိုင်မှာ နှုန်းဝယ်ရင် ငွေပေးချေတဲ့ စနစ်ပါ။ ကုမ္ပဏီကို အလိဘဘာဘာက ထူထောင် သားတာပါ။

Dual Class ရှယ်ယာ J မျိုးစနစ်က ရှယ်ယာတွေကို J မျိုး J စား ခွဲခြား ဆောင်းပေးပြီး ရှယ်ယာအများဆုံး ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ထားသူဟာ ကုမ္ပဏီကိုစွဲတွေ ဘာ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် မရှိပါဘူး။ ကုမ္ပဏီရဲ့ အပ်ချုပ်မှုဒါရိုက်တာအဖွဲ့မှာသာ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ရှိပါတယ်။ မျိုးမျိုးရှယ်ယာစနစ်တွေမှာတော့ ရှယ်ယာအများစုကို ပုံးဆိုင်ထားသူ (သို့မဟုတ်) ပိုင်ဆိုင်ထားသူများဟာ ကုမ္ပဏီကိုစွဲတွေမှာ ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရပါတယ်။

ဒီစကားလုံးတွေကို တွေ့တဲ့အပါ အမိပြုယ်မရှင်းရင် ဒီစာမျက်နှာမှာ
ပြန်ကြည့်နိုင်အောင် ဖော်ပြထားတာပါ။ အမိပြုယ်တွေကို မမှတ်မိရင်လည်၊
မယူပါနဲ့၊ စာအုပ်ထဲမှာ အဲဒီစကားလုံးတွေနဲ့ ကြိုလာရင် ပြန်ရှင်းပြပေးထား
ပါတယ်။





အခန်း (၁)

ကျောင်းသားလေးမှု ကျောင်းဆရာတော်၏

မားယဉ်း - တိပိဋက္ထုတဲ့ မြင်းလေး

ဂျက်မားကို တရုတ်နားနှစ်
ပြစ်တဲ့ ၁၉၆၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ
၁၀ ရက်နေ့က တရုတ်နိုင်ငံ၊ ရန်ဟိုင်း
မြို့၏ အနောက်တောင်ဖက် ပိုင်တစ်ရာ
အကွားမှာရှိတဲ့ ဟန်ဂျီ၌မြို့လေးမှာ
ဆွဲဗွဲးခဲ့ပါတယ်။ သူမိဘတွေက သူကို
မားယဉ်းလို့ အမည်ပေးခဲ့တယ်။
မားဆိုတာက ‘မြင်း’လို့ အဓိပ္ပာယ်
ခြုံပြီး ‘ယဉ်း’ ဆိုတာက ‘တိမ်’ လို့
အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ‘တိမ်ယဉ်းတက်စားတဲ့ မြင်းလေး’ပေါ့။ သူမှာ အစ်ကို
ဘစ်ယောက်နဲ့ ညီမတစ်ယောက် ရှိပါတယ်။



ဂျက်မားနဲ့မြတ်နိုင်ပါး

သူအမောက် စက်ရှုတစ်ခုမှာ ကုန်ထုတ်သမဖြစ်ပြီး။ အဖောကတော့
ဟန်ဂျီခါတ်ပုံအသင်းရဲ့ ခါတ်ပုံဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့
လင်မယား နှစ်ယောက်စလုံးဟာ ပင်းတန်လို့ ခေါ်တဲ့ တရုတ်ရှိုးရာ ကောတ်ကို
အရမ်းစိတ်ဝင်စားကြပြီး တစ်ခါတစ်ရဲ ကောတ်ပွဲတွေမှာ ဝင်ရောက် ကပြလေ့

ရှိကြတယ်။ ပင်းတန်ကဗောတ်ဆိတာ ခြေဟန်လက်ဟန် အမှုအရာလုပ်ပြု၊ စကားပြောနဲ့ ဟာသတွေ ပေါင်းစပ်ပြီး ကပြေဖြေဖျက်တာပါ။ ဂျက်မားဟာ ငယ်စဉ်ကတည်းက အဲဒီကဗောတ်တွေကို ကြည့်ခဲ့ရလို ကြိုးလာတဲ့အခါ သူဟာ လက်ဟန်ခြေဟန်နဲ့ စကားပြောကောင်းသွာတစ်ယောက် ဖြစ်လာတယ်လို့ လူတွေက ပြောကြပါတယ်။

ဂျက်မားကို မွေးဖွားတဲ့အချိန်က တရုတ်နိုင်ငံမှာ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းဆိတာ အတော်လေး နည်းပါးနေပါပြီး စက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအားလုံးရဲ့ ရွှေရှိုင်နှင့်ကို တရုတ်ကွန်မြှော်နှစ်အစိုးရက ပြည်သူ့ပိုင်သိမ်းယဉ်ယားပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ လူသန်းပေါင်းများစွာဟာလည်း အလုပ်အကိုင်မဲ့ပြီး အင် ဘားနဲ့ ရင်ဆိုင်နေကြရတယ်။ အဲဒီအတွက် တရုတ်ကွန်မြှော်နှစ်ပါတီကြိုးက တရုတ်ခေါင်းဆောင်ကြိုး မော်စိတုးရဲ့ အာဏာတစ်ချို့ကို ရပ်သိမ်းလိုက်ပြီး ဒုတိယခေါင်းဆောင် တိန်ရောက်ဖိန်ကို အခက်အခဲတွေ ဖြေရှင်းပေးဖို့ တာဝန် ပေးအပ်လိုက်ပါတယ်။

ဖော်စိတုးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတော်လုန်ငော်



ခေါင်းဆောင်ကြိုး ဖော်စိတုး

ဂျက်မား အသက် နစ်နစ် ပြည်တဲ့ အချိန်မှာ မော်စိတုးဟာ ရှုပ်သိမ်းခံယားရှုတဲ့ အာဏာပြန်ရလာ ပြီး ယဉ်ကျေးမှုတော်လုန်ရေးကြိုးကို စတင်လိုက်ပါတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုတော် လုန်ရေးဆိုတာ ယူခင်ခေတ်အဆက် ဆက်က ရှိခဲ့တဲ့ အကျင့်ဟောင်။ ထုံးတမ်းစဉ်လာဟောင်။ ယဉ်ကျေးမှု ဟောင်းတွေကို တိုက်ခိုက် ဖျက်သိမ်းပစ်တာပါ။ တရုတ်တပ်နိစစ်တပ်ဟာ တရုတ်နိုင်ငံတစ်ခုလုံးက ယဉ်ကျေးမှု အမွှအနှစ်ပစ္စည်းအတွေး ရေးဟောင်းစာပေ စာအုပ်တွေကို ဖျက်ဆီးကြ

ဘယ် တပ်နိစစ်သားတစ်ချို့လည်း ဂျက်မားတို့မဲ့ ဟန်ဂျီမြို့လေးကို ရောက်လာကြပြီး တရုတ်သူရဲကောင်း စစ်သူကြီးယူဖော်ရဲ့ သခ္စာင်းအုတ်ရှုကို ဖျက်ဆီး ပိုလိုက်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ တပ်နိစစ်သားတွေဟာ ဟန်ဂျီမြို့လေးရဲ့ အလုအပကို မခံစားပဲ မဖော်နိုင်ကြ ပါဘူး။ သူတို့ဟာ သာယာလုပတဲ့ နှင့်တွေ့ရှုတဲ့ West Lake ‘ဝက်စံ’ ရေကန်ကြီးကိုလည်း လေ့ ဘွာ့နဲ့ သွားကြည့်ကြတယ်။



West Lake ရေကန်ကြီး

ခေါင်းဆောင်ကြီး မော်စီတုံးကိုယ်တိုင်လည်း ဟန်ဂျီမြို့လေးကို အကြော်ငွေ လောက် အလည်းရောက်လာခဲ့ဖူးတယ်။ တစ်ခါတင်လမှာ ခုနစ်လတော် ကြာအောင် နေသွားခဲ့တယ်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း တရုတ်ရိုးရောက်လာတဲ့ ပင်းတန် ဖို့ အခြောင်းသောာကျေတယ်။ ဒါပေမဲ့လဲ ပင်းတန်ဟာ တရုတ်ရှိုးရာ ယဉ်ကျော် ဘင်္ဂဖြစ်လို့ ပင်းတန်ကဲလာတဲ့ အဖွဲ့သားတွေဟာ တပ်နိတော်ခဲ့အနောင့်အယုက် သေးမှုကို မကြာခဏ ခံနေကြရတယ်။ ဂျက်မားရဲ့မိဘတွေဟာလဲ တပ်နိစစ်သား အတွက်၊ မော်ဆီးခဲ့ရမှာကို စိုးရိုပ်ကြာက်လန့်နေကြရတယ်။ ကျောင်းမား ဘျက်မားဟာ ပင်းတန်အဖွဲ့သားအဖြစ် အတန်းဖော်တွေရဲ့ ပြစ်တင်ရွတ်ချုပ်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ ဂျက်မားကိုတော်ကိုယ်တိုင်လောက် မစောက်ဘားကြပါဘူး။

၁၉၇၂ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှာ အမေရိကန်သမ္မတ ရှစ်ခုတ်နှစ်ဆင် ဟာ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ အပောင်ကန်နိုင်ငံ တို့အကြား ပြတ်တောက်နေတဲ့ ချစ်ကြည့်ရေးကို ပြန်လည်တည် ဆောက်ဖို့ တရုတ်နိုင်ငံကို အလည်း အပတ်လာရင်းနဲ့ ဟန်ဂျီမြို့လေးကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ သမ္မတ နှစ်ဆင်နဲ့ အတူ အမေရိကန်သတင်းစာ ရှာနာယ် သမား တစ်ရာကျော်လည်း လိုက်ပါ



ဟန်ဂျီမြို့တည်နေရာ

လာခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီ သတင်းထောက်၊ ဂျာနယ်သမားတွေရဲ့ တို့၏ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တွေမှာ ဖော်ပြပေးမှုတွေကြောင့် ဟန်ဂါဌဗြိုလေးကို အနောက်နိုင်ငံက လူတွေ အသိများလာခဲ့တယ်။ မကြောခင်မှာပဲ ဟန်ဂါဌဗြိုလေးဟာ နိုင်ငံခြားသား တို့ရှစ်တွေ အများအပြား လာရောက်လည်ပတ်တဲ့ နေရာတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဘုရား ခန့်မှာ ဟန်ဂါဌဗြိုကြရောက်လာတဲ့ တို့ရှစ်စုစုပေါင်းဟာ ၇၂၈ ယောက်ပဲ ရှိနေခဲ့ရာက နောက်တစ်နှစ်အကြားမှ ၄ သောင်းအထိ တိုးလာခဲ့တယ်။

တိုးရှစ်တွေဆိုက အင်လိပ်စာသင်ယူခြင်း

ဂျက်မားဟာ ၁၂၂ နှစ်သားအခွဲယ်မှာ မတို့တိုနဲ့ ရေးသားတဲ့ ‘တွဲမဲဆောယားရဲ့ စွန့်စားခန်းများ’ ဆိုတဲ့ ဝွေးဤတော်လမ်းတွဲကို ရော်ပို့မှာ နှားထောင်လိုက်စပီးကတည်းက စပီး အင်လိပ်စာကို အရမ်း စိတ်ဝင်စား သွားတယ်။ ဒါကြောင့် သူဟာ ဒိုင်ဆောင်ရော်ပို့လေးတစ်လုံးကို မြှုပ်ထဲကနေ ပိုက်ဆံစုံလိုက်ပြီး ရော်ပို့က အင်လိပ်အစိအစဉ်ပိုင်းတွေကို ညာတိုင်း နှားထောင်တယ်။ တို့ရှစ်အများအပြား သူမြှုပ်လေးကို ရောက်လာတဲ့အခါ အင်လိပ်စာတတ်ချင်တဲ့ သူဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်းဖို့ အခွင့်အရေး ရရှိပိုက်ပါတယ်။ သူဟာ မနက်အစောကြီး အိပ်ယာထ မိနစ် ၄၀ ကြာ စက်ဘီးနှင့်ပြီး ဟန်ဂါဌဗြိုလုလယ်ခေါင်က တို့ရှစ်တွေ တည်းဆိုနေတဲ့ ဟိုတယ်ကို သွားတယ်။ ဟိုတယ်မှာ တည်းဆိုတဲ့ တို့ရှစ်တွေကို သွားတွေပြီး ကကားပြောတယ်။ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူက ခုလို ပြန်ပြောပြုတယ်။

‘ကျေနော် မနက် ၅ နာရီမထိုးခင်မှာ ဟိုတယ်ရှေ့ကို ရောက်နေ ပါပြီး သူတို့ (တို့ရှစ်တွေ) ဟိုတယ်ထဲက အပြင်ထွက်လာချိန်ကို စောင့်ရှင်း ကျေနော်မှတ်ထားတဲ့ အင်လိပ်စာကို ပြန်ကျက်မှတ်နေ တယ်။ ပြန်နွေးနေတယ်။ ဟိုတယ်မှာ လာတေသုံးကြတဲ့ တို့ရှစ်တွေ ထဲမှာ ဥရောပနဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံက လူတွေ များပါတယ်။ ကျေနော်က သူတို့ကို ဝက်စ်လိပ်စားရောက်ကြီးဆီကို ခေါ်သွားပြီး ပိုက်ဆံမယျာပဲ အလကား လိုက်ပို့ ရှင်းပြပေးတယ်။ သူတို့ကလည်း ကျေနော်ကို အင်လိပ်စာနဲ့ ကကားပြောကို အလကား သင်ပေးကြတယ်။ ပြီးမှ

ကျေနော် ကျောင်းကို သွားတယ်။ အဲဒီလို နှေ့တိုင်းလုပ်စေခဲ့တာ ဥ
နှစ်လောက် ကြားခဲ့တယ်။ မြို့ရွာရွာ၊ နေပြေး၊ နှင့်တွေ ထူထူထဲထဲ
ကျေနော်လည်း တစ်နှေ့တစ်ရက်တောင်မှ မပျက်ခဲ့ပါဘူး” တဲ့

အမေရိကန်တို့ရဲ့ အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်က သူနာမည်ရင်း
သူမျှန်းကို ခေါ်ချက်လိုအပြီး ဂျက်မားလို နာမည်ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီ
အေားသမီးကြီးက သူအဖော် ယောက်ရားနာမည်တွေမှာ ဂျက်ဆိုတာ ပါနေလို့
အဲဒီနာမည်ကို ကြိုက်ပြီး ပေးလိုက်တာပါ။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး တို့ရှစ်တွေက
သူကို မားယွန်းလို့ မခေါ်ကြတော့ပဲ ဂျက်မားလိုပဲ ခေါ်ကြတော့တယ်။ သူက
သူ့ ဂျက်မားနာမည်ကို သောာကျေတယ်။

သူက အိုလိပ်စာဟာ သူဘဝကို တို့တက်ပြောင်းလဲစေခဲ့တယ်လို့
အမြဲပြောပြလဲရှိတယ်။

“ကျေနော် အိုလိပ်စာရေးရာမှာ၊ စကားပြောတဲ့အခါမှာ သူဒါ
တွေ မှားနေတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေ နားလည်
အောင်တော့ ပြောပြတတ်ပါတယ် သူတို့ပြောတာကိုး ကျေနော်လည်း
နားလည်ပါတယ်။ ကျေနော်ကို အိုလိပ်စာက အမှားကြီး အေထာက်
အကြပ်ခဲ့ပါတယ်။ အိုလိပ်စာကြောင့် ကမ္မာကြီးအကြောင်းကို
ပို့သိလာခဲ့တယ်။ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီးတွေ၊ ကမ္မာမှာ ထင်ရှား
ကျော်ကြားတဲ့ ကမ္မာအိုပိုင်ရှင်ကြီးတွေ၊ CEO တွေနဲ့ ဆုတွေ စကား
ပြောခွင့်ရော့တယ်။ ကမ္မာကြီးနဲ့ တရာတ်ပြည်ရဲ့ ကွာယာချက်တွေကို
လည်း သိလာခဲ့တယ်”

တင်းမော်လီပီသားရန် ခင်မင်သွားခြင်း

၁၉၈၀ ခုနှစ်လောက်မှာ ဂျက်မားဟာ ဟန်ကိုပြုရှိ ရောက်လာကြတဲ့
ဘုရားရှစ်တွေထဲက သွားတေားလျှိုင်ငံက ရောက်လာတဲ့ မိသားမှတစ်ရှုံး အတော်
လေး ရင်းနှီးခင်မင်သွားတယ်။ အဲဒြိမ်းစား လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာဖြစ်တဲ့
ဘုရားမော်လီတို့မိသားရှုပါ။ ကင်းဟာ သူမြို့က ကမကထလုပ်ပေးတဲ့ သွားတေားလျှိုင်ငံ



ကျက်မားတို့ဟောင်နှစ်နှင့်
ကင်းဆောင်လိုပါသားအထ

နိုင်ငံနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံတို့ရဲ့ အပြန်အလုန်
ချစ်ကြည်ရေးအစီအစဉ်အရ ရောက်
လာခဲ့တာပါ။ သူနဲ့အတူ စနီးသယ
ဂျိဒီ။ သားနှစ်ယောက်ဖြစ်ကြတဲ့
ဒေးပစ်၊ စတိဖင်နဲ့ သမီးဆူဆန်တို့
လည်း လိုက်ပါလာခဲ့တယ်။ သူတို့ရဲ့
ပထမဆုံးသော တရုတ်နိုင်ငံ ခရီးစဉ်
ပါ။ အဲဒီခရီးစဉ်ဟာ ဂျက်မားရွှေဘာဝကို
ပြောင်းလဲသွားစေခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိပါ။
ဂျက်မားဟာ ကင်းကို မိသားစုကို
ဟန်ဂျိဒီမြို့တရိက်နဲ့ ဝက်စိလိတ်၏
ရောက်နှင့် ဆီကို လိုက်ပို့ရောင်းနဲ့ သူတို့နဲ့
အတော်လေး ၁၄၂၂၄၇၃၉၃နှီးသွားခဲ့
တယ်။ ကင်းရဲ့သားသမီးတွေကလည်း
သူနဲ့ရွှေ့ယှဉ်တဲ့ မတိမ်မယိမ်းတွေမဲ့ ပိုပြီး

၁၄၂၂၄၇၃၉၃နှီးသွားကြပါတယ်။ ကင်းက ဂျက်မာကို စတွေ့နတ္ထုချင်မှာ လက်တွေ့နှုန်းလည်း
လေးတွေ့နှုန်းပြီး ဈေးလှည့်ရောင်းတဲ့ တရုတ်လေးတယောက်လို့ ထင်မိပြောင်း
ပြောပြုတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ဂျက်မာကို ချက်ခြင်းပဲ သဘောကျသွားတယ်။
ကင်းက ပြောတယ်။

‘ဂျက်မားဟာ အင်္ဂလာရိစာကို အရမ်းတတ်ချင်နေတယ်။
သွားလက်ချက်ချာပြီး ၁၄၂၂၄၇၃နှီးသွားကောင်းတယ်။ ကျနော် ကပေး
တွေ့ကလည်း သူကို အတော်ချင်ကြတယ်’

ကင်းရဲ့သားကြီး ဒေးဝစ်ကလည်း ခုလို့ ပြောပြုခဲ့ပါတယ်။

‘ကျနော်တို့ ဈေးစတေးလျှကို ပြန်သွားပြီးတော့ ဂျက်ဟာ
ကျနော်အဖေဆီကို စာရေးလေးရှိတယ်။ သူက အဖွဲ့ကို အယ်ဒီလို့
စတော်မှာ ခေါ်ပါတယ်။ အဖေက သူကို စာရေးတဲ့အခါ စာတစ်ခြောင်းနဲ့
တစ်ခြောင်းကြားမှာ နေရာကျယ်ကျယ်ချိန်ပြီး ရေးဆိုင်းတယ်။ အဲဒီ

စာကြောင်းတွေကြားမှာ ဂျက်ရဲ့ စာလုံးပေါင်းအမှားတွေ၊ သူ၏
အမှားတွေကို အဖောက ပြင်ရေးပေးတတ်တယ်။ ပြင်ပြီးတဲ့စာကို
စာတိုက်ကနေ ဂျက်ဆီကို ပြန်ပိုပေးလိုက်တယ်။ အဖောက အဲဒီလို
လုပ်ပေးလိုက်တာဟာ ဂျက်ခဲ့အက်လိပ်စာ လေ့လာရာမှာ အမှားကြိုး
အထောက်အကျပ်စေခဲ့တယ်လို ကျနော် ထင်ပါတယ်”

ဂျက်မှာဟာ အဂါလိပ်စကားကို အတန်အသင့် ပြောတတ်တာရယ်။
ဘန်ဂျီပြိုရဲ့ သမိုင်းကြောင်းကို နှဲနှဲစပ်စပ် သိထားတာရယ်ကြောင့် တိုးရစ်
အတော်များများကို နေရာအနဲ့ လိုက်လဲပို့ဆောင်ရှင်းပြရတဲ့ အခွင့်အရေးကို
သုတေသနပါတယ်။ အဲဒီအခွင့်အရေးကြောင့် သူရဲ့ အဂါလိပ်စာရေးတာနဲ့ စကားပြော
လော့ အရမ်းတိုးတက်လာခဲ့တယ်။

ကျွေးမှုဆိုတာ ဂျီနှိပ်လား

ဂျက်မှာဟာ လူငယ်ဘဝမှာ တရှတ်သိုင်း ဝါဌာတွေဖတ်ရှင်းနဲ့ တရှတ်
သိုင်းပညာဖြစ်တဲ့ တိုင်ချိုကစားတာကို စိတ်ဝင်စားလာခဲ့တယ်။ သူဟာ အသက်
၁၀ အရွယ်ရှိတဲ့ ချင်ဝေးဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးကြိုးဆီကာနေ တိုင်ချို သိုင်းပညာကို
သင်ယူခဲ့တယ်။ ချင်ဝေးဟာ အသက်
၁၀ အရွယ်ဖြစ်ပေမယ့် လူငယ်နှစ်
းမှာက်၊ သုံးယောက်လောက်ကို
ဘုရားပြင်နက်ထဲ အသာလေး တိုက်
းက်အနိုင်ယူနိုင်ပါတယ်။

ဂျက်မှာဟာ တိုင်ချိုသိုင်း
ဘုရားကျိုးကျွမ်းကျွမ်းကျွမ်းတတ်ထို့
အနွှမ်တဲ့ ပြိုင်ဖောကတွေကို အနိုင်ယူ
နိုင်ခဲ့ပေခဲ့လည်း သူ မနိုင်တဲ့ ရန်သူ
ဘားတစ်စောက် ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီက ဘာလဲဆိုတော့ သချိုဘာသာရပ်ပါ
ဘုရားပြည်မှာ အထက်တန်းကောင်း အောင်မြင်ပြီးသူတွေဟာ တက္ကသိုလ်
ဘာ ဆက်လက်ပညာသင်ကြားချင်ရင် ဂါရင်းကောင်ဆိုတဲ့ တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်



တိုင်ချိုကစားနေတဲ့ ဂျက်မှာ

စာမေးပွဲကို ဖြေရပါတယ်။ အဲဒီစာမေးပွဲမှာ ဖြေရတဲ့ ဘာသာရုပ်တွေက သချာ ဘာသာ၊ တရာတ်ဘာသာနဲ့ နိုင်ငံခြားဘာသာတစ်ခုတို့ ပါဝင်ကြပြီး စာမေးပွဲဟာ မနက်ကနေ ညာနေအထိ တစ်နေ့ကုန်ဖြေရသလို နှစ်ရက်ကနေ သုံးရက်အထိ ကြောတတ်ပါတယ်။ ဂေါင်းကောင်စာမေးပွဲဟာ ခက်လွန်လို့ တော်ခုကြိုးစား သူတွေ မမေအာင်ကြပါဘူး။ တန္ထိန္ထိရင် စာမေးပွဲမအောင်လို့ သတ်သေသွား ကြသူတွေတောင် ရှိပါတယ်။

ဂျက်မှား ပထမဆုံး ဂေါင်းကောင်ကို စေဖြေတဲ့ စာမေးပွဲမှာ သချာ ဘာသာအတွက် အမှတ် (၁၂၀) ပေးထားတာ (၁) မှတ်ဘဲ ရခဲ့ပါတယ်။ သူရဲ့ တက္ကသိုလ်တက်နဲ့ အီပ်မက် ပျက်ပြုသွားခဲ့တယ်။ တက္ကသိုလ်မတက်နိုင် တော့လို့ သူအဖော် အဆက်အသွယ်နဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်က စာအုပ်အထုတ်တွေကို ဝက်ဘီးပေါ်တင်နှင်းပြီး ရထားဘူတာရုံကို ပို့ပေးတဲ့ အလုပ်လုပ်ရတယ်။ အဲဒီမှာ ခဏလုပ်ပြီး တဗြားအလုပ်တွေ လိုက်လျှောက်တယ်။ တစ်ခုမှ အခြေအနေရှိဘူး။ ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ စားပွဲထိုး အလုပ်လျှောက်တယ်။ အရပ်ပုလို့ ဆိုပြီး အလုပ် မရဘူး၊ ရုတ်ပွဲထံဝင်နဲ့ လျှောက်ပြန်တော့လည်း လုံကောင်သေးလို့ဆိုပြီး အခြေ မခံရပြန်ဘူး။

ဂျက်မှား ဂေါင်းကောင်စာမေးပွဲ ထပ်ဖြတ်ပြန်တယ်။ ဒီတစ်ခါမှာ အရင် ထက်တော့ တိုးတက်လာခဲ့ပါတယ်။ သချာဘာသာအတွက် အမှတ် (၁၂၀) ပေးရောမှာ (၁၉၉) မှတ် ရလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂေါင်းကောင်စာမေးပွဲ မအောင် ပါဘူး။ သူ နောက်ထပ်အလုပ်တွေ လျှောက်ပြန်တယ်။ ကုမ္ပဏီ (၁၀) ခုမှာ လျှောက်တယ်။ ကုမ္ပဏီအားလုံးက သူကို မခြောက်ပြန်ဘူး။ တရာတ်ပြည်မှာ ပထမဆုံးလာဖွင့်တဲ့ အမေရိကန်ကြက်ကျော်ဆိုင် KFC မှာ အလုပ်လျှောက် တယ်။ လျှောက်ထားသူပေါင်း ၂၄ ယောက်မှာ သူကလွှဲလို့ ကျွန် ၂၃ ယောက် စလုံး အခြေခံရတယ်။

အခြားမတွေနဲ့ ဆက်တိုက်ကြတွေနဲ့ရလို့ ဂျက်မှားတစ်ယောက် စီတို့ကို သွားပြီ ထင်သလား။ သူ လုံးဝ စိတ်မပျက်ပါဘူး။ သူဟာ တန်းနွေနွေတိုင်း ချောက်တက္ကသိုလ်ကို သွားပြီး သချာဘာသာဆိုင်ရာ ပုံသေနည်း ဖော်မြှုလာ တွေ သွားရောက် ကျက်မှတ်လေ့လာပါတော့တယ်။ အလုတ်ရတဲ့အထိ နှစ်က

နှုတ်ကျက်သလို စာရွက်ပေါ်မှာလည်း အကြိမ်ကြိမ် ခုခေါ်ကြည့်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ သံချာဘာမှာ (၈၉) မှတ်နဲ့ အောင်မှတ်ရလို ဂေါင်းကောင် စာမေပွဲကို တတိယ အကြိမ်မှာ အောင်မြင်သွားခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာသာပုံအားလုံးရဲ့ စုစုပေါင်း ဓမ္မတ်ဟာ တက္ကသိလိုလိုဝင်ခွင့်သတ်မှတ်ထားတဲ့ အမှတ်ထက် ၅ မှတ် လျှော့နည်း ဆဲလို့ တရာတ်ပြည်က လေနှစ်ကြားတက်ရမယ့် နာမည်ကြီးတက္ကသိလိုဝေးမှာ ဘက်ခွင့်မရပါဘူး။ သူ အမှတ်စာရင်းအရဆိုရင် နှစ်နှစ်ကနေ သုံးနှစ်ကြားပဲ ဘက်ရမယ့် ကောလိပ်မှာပဲ တက်ခွင့်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကံကောင်းချင်တော့ ဘန်ရှိ။ ဆရာဖြစ်သင်တက္ကသိလိုလ်က လက်ခံမယ့် အမျိုးသားဦးရေ မပြည့်တာ ချောင့် သူရှိ လက်ခံလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီတက္ကသိလိုလ်ဟာ ဟန်ရှိပြုခဲ့နာမည်ကို ဘက္ကသိလိုဝေး စာရင်းမှာမပါဘဲ ခုတိယာ၊ တတိယအဆင့်ထက် တက္ကသိလို ဘစ်ခုပါလို့ ရှုက်မားက ပြောပါတယ်။ သူဟာ ဂေါင်းကောင်စာမေပွဲ နှစ်ကြိမ် ဘုတာကို နောင်ဟောပြောပွဲတွေမှာ ရုဏ်ယဉ်စွာနဲ့ ပြောပြလေ့ရှိပါတယ်။ အချို့နဲ့ လင်ဆိုင်ရတိုင်း စိတ်ခါတ်မကျေတဲ့တဲ့ ရှုက်မားဟာ နောက်ပိုင်းမှာ ရုံးနှစ်များ ဘွဲ့တွေ့အပဲ ခံနိုင်ရည်ရှိလာခဲ့ပါတယ်။

ကင်းမော်လီရဲ့ ငွောကြားအထောက်အပဲ

သူ တက္ကသိလိုလ်တက်နေဆဲ ဘုရားရှင်းမှုနှင့် အမောင်းမောင်လီရဲ့ စိတ်ခံချွဲ ချောင့် သွေတေားလျှိုင်ငဲကို ရောက်သွားပါတယ်။ သူတို့ပိဿားစု နေထိုင်တဲ့ ဓမ္မးလမ်းပတ်ပတ်ပြီးလေးမှာ တစ်လာကြား နေခဲ့တယ်။ သူအတွက် တရာတ်နိုင်ငဲ ပြင်ပကို ပထမဆုံးအကြိမ် ရောက်ဖူးတာပါ။ အဲဒီကနေ ပြန်လာပြီးကေတည်းက ဘုံးမှာ၊ အတွေးအမြင်တွေ ပြောင်းလဲသွားပါတော့တယ်။ သူက အဲဒါနဲ့ တော်သက်လို့ ခုတို့ ပြောပြပါတယ်။

‘ကျနော် အရင်က တရာတ်နိုင်ငဲဟာ ကမ္မာပေါ်မှာ အကြီး ကျယ်ဆုံးနဲ့ အချုပ်းသာဆုံး နိုင်ငဲလို့ ထင်နေခဲ့တယ်။ ဒါကေလည်း ကျောင်းက ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ သင်ကြားပြောခို့မျှတွေကြော့ပါ။ သွေတေားလျှိုင်ငဲကို ရောက်သွားတော့မှ ကျော်ထင်ထားတာ မှားနေတယ်ဆိုတာကို သိလိုက်ရတယ်။ တစ်ချိန်ထဲမှာ ကျော်

အသိတစ်ခု ရလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါက သူများပြောတိုင်း မယ့်ဖို့နဲ့
နှိုးနောက်နဲ့ ချင့်ချိန်စဉ်စာဖြီးမှ ယုံစိပါ။

အသက် ၂၁ အရွယ် ဂျက်မားဟာ ပြစ်တော်လျှမှာ အဲဒါက တိုင်ဆီ
အစွဲသားတွေကို သူရဲ့ မျောက်သိုင်းနဲ့ အရေက်မှုသမားကွန်ဖူးသိုင်း သရုပ်ပြုပွဲ
လေးတွေ လုပ်ပြောတယ်။ အဲဒါက လူတွေကလဲ သူသိုင်းဟညာကို သဘောကျ
ချီးကျိုးကြပြီး မကြာခဏ သရုပ်ပြုပေးဖို့ တောင်းဆိုကြတယ်။ အထူးသဖြင့်
သူရဲ့ မျောက်သိုင်းနဲ့ အရေက်မှုသမားသိုင်းတွေကို အရမ်းကြိုက်လို့ ခဏခဏ
လုပ်ပြန့်ပွဲတောင်းခံရတယ်။

ဂျက်မားနဲ့ ကင်းတို့ မိသားစုဟာ ပိုပြီး ရင်းနှီး ခင်မင်လာခဲ့ကြတယ်။
ဂျက်မား တရုတ်ပြည်ကို ပြန်သွားပြီး မကြာခင်မှာပဲ ကင်းနဲ့ သူသား စတိဖိုင်တို့
နှစ်ယောက်ဟာ ဟန်ဂျို့ပြီးကို ခုတိယအကြိုးပြန်လာလည်ကြတယ်။ ဂျက်မားတို့
နေတဲ့အိမ်ဟာ သေးပြီး ကျဉ်းတာကြောင့် ဂျက်မားက ကင်းတို့ သားအဖကို
ကောလိပ်ကျော်းတစ်ခုရဲ့ အဆောင်တစ်ခုမှာ တည်းခို့ စီစဉ်ပေးတယ်။
ဂျက်မားက ညာစာကို အိမ်မှာ ချက်ပြုတ်ထားပြီး ညာစာစားချိန်ဆိုရင် စက်ဘီး
နှင့်ပြီး သူတို့ကို သွားခေါ်တယ်။ ကင်းတို့ သားအဖလည်း စက်ဘီးကိုယ်စီနှင့်ပြီး
ညာစာလာစားကြတယ်။ ညာစာစားပြီး မို့အကော်ကြိုးချုပ်မှ ကင်းတို့ သားအဖ
ဟာ တည်းနိုရာနေရာကို ပြန်ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ ရင်းနှီးခင်မင်မှုဟာ ပိုပြီး တို့လာ
ခဲ့တယ်။

ဂျက်မားဟာ တက္ကသိုလ်တက်နေစဉ်မှာ ကျောင်းစရိတ် မလုံလောက်
လို့ အကော်လေးကြီးစား ရန်းကန်နေရာတယ်။ တက္ကသိုလ်မှာ အခမဲ့ ပညာ
သင်ယူခွင့်ရပေမယ့် ကျောင်းစားအုပ်ပို့၊ ဓာတ်ခွဲခန်းကြေး၊ အဆောင်နေ
စရိတ်တွေဟာ ဆင်းရဲတဲ့ ဂျက်ခဲ့မိဘတွေအဖို့ မတတ်နိုင်ရာကြော်။ အဲဒါ
အကြောင်းကို ခုတိယအကြိုးပြန်လာလည်တုန်းက သိသွားတဲ့ ပင်စင်စား
ကင်းက တတ်နိုင်သူမျှ ငွေကြေးအကုအညီ ထောက်ပုံပေးတယ်။ ကင်းက -

‘ကျော် ဟန်ဂျို့က ပြန်လာပြီးကတည်းက ဂျက်ကို ဘယ်လို့
ကူညီရမလဲဆိတာ စဉ်းစားနေမိတယ်။ နောက်တော့ သူကို ပိုက်ဆဲ
ပို့ပေးလိုက်ပါတယ်။ ကျော်၏ ပင်စင်လစာထဲက တစ်ပတ်ကို ၅

ဒေါ်လျာ၊ ၁၀ ဒေါ်လျာ စသာဖို့ စုပြုး ဂျက်ဆီကို ၆ လ ကတ်ခါ စာဝိုက် ကင် ငွေဂွဲပို့ပေးလိုက်ပါတယ်”

“ပြောပြုပါတယ်။

အဲဒီအတွက် ဂျက်မားဟာ ကင်းတို့မိသားစုကို ယနေ့ထိ အမြဲတမ်း အွာဇားတင်နေပါတယ်။

ကင်းဟောလီဒု့မင်္ဂလာလက်ဖွဲ့

ဂျက်မားဟာ တာက္ခာသို့လ်တက်နေစဉ်မှာ အတန်းဖော်မြို့နှင့်မခြားလေး အဲဒီပို့ပေးလီဒု့မိသားတို့ အဲဒီအတွက် ဂျိန်ယင်က ကောသီဆိုတဲ့ အင်းလိပ်နာမည်ကို သိတယ်။ ယူတို့ နှစ်ယောက်ဟာ ဘွဲ့မြို့ပြီး မကြာခင်မှာပဲ လက်ထပ် ပြုပါတယ်။ ကင်းတို့မိသားစုဟာ အဲဒီအတွက် မင်္ဂလာလက်ဖွဲ့အဖြစ် သောက်တေးလျှေ ဒေါ်လျာ ၂၂,၀၀၀ (အမေ နိုင်ဒေါ်လျာ ၁၈,၀၀၀ နဲ့ ညီမျှ) ကို ပို့ပေးလီက်တယ်။ ဂျက်မားတို့ လင် များဟာ အဲဒီပို့ပေးလီဒု့ သူတို့စုတား အဲဒီပို့ပေးလီ ပေါင်းပြီး တိုက်ခန်းသစ် ကာစွန်း ဝယ်လိုက်ကြတယ်။ ဂျက်မား အဲဒီမင်္ဂလာလက်ဖွဲ့အတွက် ကင်းတို့ သေားစုကို ကျော်စွားတင်တာ မဖော်ပြုတတ်အောင်ပါပဲလို့ ပြောပြုတယ်။



ဂျိန်ယင်(၁) ကောသီ

၂၀၀၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာ အသက် ၇၈ နှစ်ရှိပြီဖြစ်တဲ့ အဲဒီမော်လီဟာ ကျွန်းမာရေးချုပ်ယွင်းလာပြီး ကွယ်လွန်သွားခဲ့တယ်။ သူ အူမှုလွန်ခေါင်လေးမှာ စီးပွားရေးအောင်မြှင့်စပ်ပြုလာတဲ့ ဂျက်မားက ငွေကြေးနဲ့ ဘာက်ဆောင်တွေပို့ပေးတာကို မယူချင်ဘူးလို့ ငြင်းလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီမော်လီ ဂုဏ်အယူဆုံးက ဂျက်မားဟာ သူနဲ့သားရှိုံးကို Ken ‘ကင်း’ လို့ အသွေးပါတယ်။ ဘုရားမားမိသားစုနဲ့ ကင်း၏ ကျွန်းရော်ခဲ့တဲ့ မိသားရှုံး ခင်မင်္ဂလာင်နှစ်မှုဟာ ယနေ့တိုင်

နိုင်စိုင်မြဲပြီ ဖြစ်နေကြပြီး မကြာခဏ အတူတူ အပန်းဖြောရီးထွက်တာတွေ လုပ်ကြပါတယ်။

ကြယ်ဝြောင်းဟာ မွန်မြတ်ပါတယ်

၁၉၉၂ ခန့်မှာ မော်စိတ္တံ့ကျယ်လွန်ပြီး နောက်တက်လာတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီး တိန်ရှောက်ဖိန်က တရုတ်နိုင်ငံ တောင်ပိုင်၊ ကို ခရီးထွက်စဉ်မှာ ‘ကြီးပွားချမ်းသာခြင်းဟာ မွန်မြတ်ပါတယ်’ ဆိုတဲ့ စကားတစ်ခွန်းကို သူ့ပိန်ခွန်းမှာ ထည့်သွင်းခြောကြားသွားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီစကားဟာ တရုတ်နိုင်ငံမှာ သုပိုင်းတွင်သွားတဲ့ စကားတစ်ခွန်း ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မော်စိတ္တံ့

လက်ထက် ယဉ်ခက္ခာမှတ်တော်လွန်ရေးကာလအတွင်းမှာ ကွန်မြှောစ် တပ်နီးစဉ်တော်ဟာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနှင့် ချုပ်ဆောင်ရွက်သွားရေးကို အရင်၊ ရှင်ဝါဒီ၊ အမှတ်ကြီးစာ၊ တော်ဆိုပြီး လူထုရှေ့သွားလေယျိုးပြီးတင်ရှုံးချုပ်ကြတယ်။ တချို့ကို ဖမ်းဆီးပြီး အလုပ်ကြမ်းစခန်းတွေကို ပို့ပစ်လိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်ကတည်းက တရုတ်လူမျိုးတွေဟာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို မလုပ်ခဲ့ကြတော့လို ပုဂ္ဂလိုက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေနဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေ ကွယ်ပျောက်သလောက်ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ တရုတ်နိုင်ငံကို တို့တော်ပြောင်းလဲစေချင်တဲ့ တိန်ရှောက်ဖိန်ခဲ့ စကားဟာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေအတွက် အားတက်စရာ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ပရှေးမနောင်းမှာပဲ တရုတ်နိုင်ငံမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ အလို့၍ အလို့၍ ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာကြတယ်။

ခေါင်းဆောင်ကြီး တိန်ရှောက်ဖိန်



ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ တရုတ်နိုင်ငံကို တို့တော်ပြောင်းလဲစေချင်တဲ့ တိန်ရှောက်ဖိန်ခဲ့ စကားဟာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေအတွက် အားတက်စရာ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ပရှေးမနောင်းမှာပဲ တရုတ်နိုင်ငံမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ အလို့၍ အလို့၍ ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာကြတယ်။

၁၁ ဘု ဒေါ်လာလေးပဲရတဲ့ ကျောင်းဆရာ

အဲဒီအချိန်မှာ ဂျက်မားဟာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက် အာတ်သေးပါဘူး။ ဘွဲ့ပြီးကတည်းက လခေါ်ဘဝနဲ့ ရှန်းကာန်နေရခဲ့ပါ။ သူ အသက် ၂၄ နှစ်အရွယ် ဘုရား အနာဂတ်မှာ ဆရာဖြစ်သင်တွေ့သိလိုကောင် အောင်လိပ်ဘာသာနဲ့ ဘွဲ့ပြီးတော့ ဟန်ကိုဖိုးပွားရေးတွေ့သိလိုမှာ အက်လိပ်စာ ပင်ပေးတဲ့ ဆရာအလုပ်ရတယ်။ သူရတဲ့ ပထမဆုံးလခက ဘု ဒေါ်လာလေးပဲ ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာ ဆရာဖြစ်သင်တွေ့သိလိုကောင် ဘွဲ့ရသူ စုစုပေါင်း အသယာက် ၅၀၀ အန်က ဂျက်မားတစ်ယောက်ကလွှဲရင် အားလုံးဟာ တရာတ် ပေါင်အနဲ့က အလယ်တန်းကျောင်းတွေမှာဘဲ အလုပ်ခန့်ခဲရတယ်။ ဂျက်မား ဘာစ်ယောက်သာ တွေ့သိလိုတစ်ခုမှာ အလုပ်ခန့်ခဲရတာပါ။ အဲဒီကလည်း ဘုရားမားရဲ့ အနှစ်နှစ်အလုလ် ကြိုးစား ပင်ယူခဲ့တဲ့ အောင်လိပ်ဘာသာမှာ တော် ပွဲမဲ့လိုပါ။ တွေ့သိလိုလိုမှာ ဂျက်မား ၁၁ အက်လိပ်စာသင်ပြတာ ကောင်း ပွဲနဲ့လို့ ကျောင်းသူကျောင်းသား ပေါ်က အရမ်းသဘောကျွဲ့ကြတယ်။ ပူးခဲ့ အက်လိပ်စာ အသင်အပြကောင်း ၁၁ ကော်သတင်းဟာ တွေ့သိလိုလောကမှာ ပျော်လာခန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာ အသက် ၂ နှစ်ရလာတဲ့ အချိန်မှာ သူဟာ ဆရာအလုပ်က ထွက်ပြီး စီးပွားရေး ပေါ်မဲ့ စိတ်ကူးလာပါတယ်။ အဲဒီကလဲ ခေါင်းဆောင်ကြီး တိန်ရောက်ဖိန်ရဲ့ ဘာတ်နိုင်ငံ တောင်ပိုင်းခရီးမှာ ပြောကြားခဲ့တဲ့ -



တွေ့သိလိုဆရာ ဂျက်မား

‘ချမ်းသာအောင် လုပ်ပါ။ ချမ်းသာရင် သူများတွေကိုလည်း

ချမ်းသာအောင် ကူညီနိုင်ပါတယ်’

ခဲ့လဲ စကားကို ကြားလိုက်ပြီးတဲ့ အချိန်ကစလိုပါ။

အကိလိပ်စကားဂိုင်း

ဂျက်မားဟာ နေ့လည်ပိုင်းမှာ တက္ကသိလိမှာ စာသင်နေရင်၊ ညနေ ပိုင်းကျေတော့ ဟန်ရှိခြက် ပိုင်အမဲစီအေး အဆောက်အအိုးမှာ အကိလိပ်စကား အကြောင်းယူပြီး သင်ပေးပါတယ်။ သူသင်တန်းကိုတာက်ခဲ့တဲ့ ချင်ဝေးက ခုလို ပြောပြုပါတယ်။

‘ဂျက်မားမှာ အကိလိပ်စကားသင်တန်းဟာ အတော်လေး အောင် မြင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူဟာ သင်တန်းမှာ သူ၏ ဝေါဘာရတို့၊ ကျောင်းစာအုပ်ထဲက သင်ရှိုးစာတွေကို သိပ်မသင် ပါဘူး။ အကြောင်းအရာ၊ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကို ရွှေးချယ်လိုက်ပြီး အဲဒီအကြောင်းအရာကို သင်တန်းသားတွေနဲ့ အမေးအဖြော်လုပ် ဆွေးနွေးတာတွေ လုပ်ပါတယ်။ သင်တန်းသားတွေကလဲ အဲဒီလို သင်တာကို သဘောကျကြတယ်။ သင်တန်းသားတွေကတော့ လုစုံ ပါး စိန်တို့ရှာမှာ ပညာသွားသင်မယ့်အားတွေ့ အထက်တန်းကျောင်းသား တွေ၊ ကောလိပ်ကျောင်းသားတွေ၊ စက်ရှုအစုပ်သမားတွေ၊ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်တွေ အဖွဲ့ပါပဲ။ ဂျက်မားဟာ သင်တန်းပြီးသားတဲ့ အခါ အိမ်မပြန်သေးပဲ သင်တန်းသားတွေနဲ့ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း စကားပြောနေဖောက်တယ်။ တစ်ခါတေလေ သူတို့နဲ့ ပိုကာ ကစားနေ တတ်တယ်’

ဝက်စိတ်ခဲ့ရေကန်ကြီးသေးနားက ဆစ်ပတ်ခုံတဲ့ ရုပ်ကွက်လေး တစ်ခုမှာ အကိလိပ်စကားဂိုင်းလို ခေါ်တဲ့ အကိလိပ်စကားမြေပြာတတ်ချင်သူတွေ စုဝေးကြတဲ့ နေရာတစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒီနေရာကို တန်းနွေ့နေ့ ပန်က်တိုင်း အကိလိပ်စကားပြောကို စိတ်ဝင်စားသူတွေ လာကြတယ်။ ဂျက်မားက သူ ညာကျောင်းက သင်တန်းသားတွေကို အဲဒီနေရာကို ခေါ်သွားပြီး အကိလိပ်စကား ပြောနိုင်တယ်။ သင်တန်းသားတွေက အဲဒီလိုမျိုး အကိလိပ်စကားပြောရတာကို သိပ်စိတ်အားထက်သန်တာတွေလို ဂျက်မားဟာ သူ့ကျောင်းမှာ အကိလိပ်စကား ပြော နေရာတစ်ခုဖွင့်လိုက်ပြီး ဓမ္မဟူးနေ့ ညုပိုင်းမှာ သင်တန်းသားတွေကို အကိလိပ်စကားပြောကို လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် လေ့ကျင့်ပြောနိုင်းပါတယ်။

သူသင်တန်သားတွေဟာ ညပိုင်းဆိုရင် အကိုယ်စကားကို ပိုပြီး ရဲခဲတင်းတင်း ခံသာတတ်ကြတာကို သူ သတိထားမိတယ်တဲ့၊ ဘီယာသောက်ထားကြရင် ပိုပြီး အားဖြင့်လျှော့သွက် ပြောတတ်ကြတယ်တဲ့

ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားဟာ အသက် ဂုဏ်များ အရောင် မပြည့်ခင်လေးမှာပဲ သူ အရောင် နေသက်တဲ့ အကိုယ်စာသင်တဲ့ ညာကျောင်းကို ပိတ်ပစ်လိုက်တယ်။ တက္ကသိုလ် ၁၁ နှစ်ခင်မှာ စာသင်ပြီး ညပိုင်းမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖုန်းထားလိုက်လိုပါး၊ ကုမ္ပဏီရဲ့ နာမည်ကို "HOPE" (မျှော်လင့်ခြင်း) လို အားသုတပ်လိုက်တယ်။ ဂျက်မားဟာ ဘဝအသစ်တစ်ခု စန့် ပြင်လိုက်ပါပြီ။





အခန်း (၂)

အပေါ်ကားနေဂံမှ အင်ဘာနှင်းကို ပြန်လည်ပြောစီး

မျှော်လင့်ခြင်းဘာသာပြန်ကုမ္ပဏီ ထူးထောင်ခြင်း



မျှော်လင့်ခြင်းကုမ္ပဏီရုံး

ဂျက်မားဟာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ငန်နတ်ပါရီလ အသက် ၂၂ နှစ်အချို့ယ် ဖြစ် "Hangzhou Haibo Translation Agency" "ဟန်ချို့ဟောတိ ဘာသာပြန်အေဂ်င်စီ"လို့ခေါ်တဲ့ ဘာသာပြန်ကုမ္ပဏီကို တည်ထောင်လိုက်တယ်။ Haibo "ဟောတိ" ဆိုတာ အင်လိပ်လို "မျှော်လင့်ခြင်း"လို့ အဆိုးသွေးပြောတော်လို့ထော့ "ဟင်လယ်

"ပြင်လိ ကျယ်ပြန်သောလို" အမိပ္ပါယ်ရပါတယ်။ ကုမ္ပဏီကို သူ့ တက္ကသိလ်က လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဆရာ ၅ ဦးရုယ်၊ သူတို့စုထည့်ဝင်ငွေ ယွေ့ ၃၀၀၀ နဲ့ စတင်ထူးထောင်လိုက်တာပါ။ ဂျက်မားက ဝက်စိတ်လိပ်စီရောက်ကြီးနဲ့ သိပ်မလုမ်းမကမ်းမှာရှိတဲ့ အမှတ် (၂၇) ချွေးယန်လမ်းမပေါ်က အသုံးပြုတော့တဲ့ ခရစ်ယန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း အဟောင်းတစ်ခုမှာ အခန်း ၂ ခန်းကို ရုံးခန်းအဖြစ် ရှားလိုက်ပါတယ်။ ရုံးခန်းအား အတွက် တစ်လကို ယွေ့ ၁၅၀၀ ပေါ်ပါတယ်။

ဂျက်မားဟာ သူညုံင်းသင်တန်းက ကျောင်းသားတွေကို သူကုမ္ပဏီ ၁၁ လာရောက်ကုညီနိုင်းပါတယ်။ သူတို့ကို ဘာသာပြန်အလုပ်အပ်မယ့် အာက်သည်တွေ ရှာဖိုင်းပါတယ်။ ကုမ္ပဏီ စဖုတ်တဲ့ နေ့မှာ ကျောင်းသားတွေဟာ “မျှော်လင့်ခြင်း ဘာသာပြန်လုပ်ငန်း” ဆိတ် နဖူစည်းစာတမ်းတွေကို ခေါင်မှာ ငြော်၊ လူစည်ကားတဲ့ ဂုဏ်နှင်ပြင်ကို သွားကြပြီး ကုမ္ပဏီကို ကြို့ဖြာပေးကာတယ်။

ကုညီပေးကြတဲ့ ကျောင်းသားဟောင်းတချို့ဟာ နောင်ကျတော့ သုတေသနမှာ အချိန်ပြည့် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီ ၁၁ ကျောင်းသုဟောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဂျားဟောင်းက အဲဒီတုန်းက ဆင့်အနေကို ခုလို ပြောပြခဲ့ပါတယ်။



ရုက်ဟန်မျှော်လင့်ခြင်းကို ကုညီပြုသာ တပည့်များ

“ကျမတိအားလုံးဟာ “မျှော်လင့်ခြင်း” ကုမ္ပဏီကို အောင်မြင် မယ်လို မထင်ခဲ့ကြပါဘူး။ အစိုင်းမှာ အလုပ်အပ်သူမရှိလို ဘာ ဝင်ငွေမှလဲ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်ဟာ စိတ်ရှုည်ရှုည်နဲ့ သည်းခံ စောင့်နေတယ်။ ကျမ သူကို အရမ်းလေးစားတယ်။ သူဟာ ကျမတိကို စိတ်ဓာတ်တက်လာအောင် အမြဲအားပေါ်နေတတ်တယ်။ ကျမတိမှာ ဝင်ငွေမရှိကြပေမယ့် သူကြောင့် အမြဲစိတ်ဓာတ်တက်ကြနေကြ ပါတယ်”

“မျှော်လင့်ခြင်း”ကုမ္ပဏီရဲ့ အစိကရည်ရွယ်ချက်က ပြည်တွင်းက တရာတကုမ္ပဏီတွေအတွက် ပြည်ပက ဖောက်သည်ရအောင် ဘာသာပြန်ပြီး အဆက်အသွယ် လုပ်ပေးဖို့ပြီ။ ဂျက်မားက -

‘ကျော် နှောင်းပိုင်းမှာ စာသင်ပေးရလို ဘာသာပြန်ပေးဖို့ အချိန်မရပါဘူး။ ဒါကြောင့် တက္ကသိလ်ကနေ အငြိမ်းစားယဉ်ထား ကြတဲ့ အင်လိပ်စာဆရာဟောင်းတွေကို ကုမ္ပဏီမှာ ခန့်ထားလိုက်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ အငြိမ်းစားယဉ်ပြီးတော့ ဘာမှုလုပ်စရာ မရှိကြ သလို သူတို့ရဲ့ ပင်စင်လာစာလောကလည်း နည်းတော့ ကျော်ဆိုက လအလေးနည်းနည်းရလို သူတို့အတွက် ကောင်းတာပေါ့လေ’

လို ပြောပြုပါတယ်။

ဘာသာပြန်ကုမ္ပဏီက ပစ္စည်းရောင်းစနစ်ခြင်း



ရုက်မားနှင့် မျှော်လင့်ခြင်းဝန်ထမ်းများ

ဒါပေမဲ့ ဘာသာပြန်တဲ့ အထုပ်တစ်ခုနဲ့ သူကုမ္ပဏီ မရပ်တည် နိုင်ဘူးဆိုတာ သိပ်မကြာခင်မှာပဲ သူ သိလိုက်တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူ တက္ကသိလ်ဆရာအလုပ်က မထွက်သောပဲ ဆက်လုပ်နေပါတယ်။ သူရဲ့ ကုမ္ပဏီ စဖွင့်တဲ့လမှာ ရဲ့ခန်းငှားခ ဖွံ့ဖြိုးပေးလိုက်ရတယ်။ အဲဒီလမှာ ရတဲ့ဝင်ငွေက ယွှေ့၂၀၀ ပဲဖြစ်တယ်။ သူ ကုမ္ပဏီ ရပ်တည်ရေးအတွက် ဂျက်မားဟာ သူတာပည့်တွေနဲ့ ဟန်ဂျီမြို့က အကြောင်းနှင့်ယဉ်လိုက်တဲ့ ပစ္စည်းလေးတွေကို ဟန်ဂျီမြို့တဲ့ လမ်းတကာမှာ တစ်ခါးမြို့ဝင် တစ်ခါးမြို့ဝင်ထဲက လိုက်လဲရောင်းချက်ရတယ်။ ဂျက်မားကိုယ်တိုင်လည်း ပစ္စည်း အထုတ်ကို ကျော်မှာထမ်းပြီး တပည့်တွေနဲ့အတူ လိုက်ရောင်းတယ်။ တဖြည်းပြည်းနဲ့ “မျှော်လင့်ခြင်း” ကုမ္ပဏီဟာ ဘာသာပြန်ကုမ္ပဏီကနေ ပစ္စည်းရောင်းတဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ရောင်းတဲ့ပစ္စည်းတွေကတော့ အစုပါပဲး၊ လက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေ၊ ပန်းတွေ၊ စာအုပ်တွေကစပြီး ပလတ်စတစ်

လေကြောင်ပစ္စည်းတွေ၊ ပန်းတွေ၊ စာအုပ်တွေကစပြီး ပလတ်စတစ်

သူ့ခုံးတွေအပါအဝင် အစုံပါပဲ။ အဲဒီအကြောင်းကို ဂျက်မာာက ခုလို အသုတေသနမှု။

‘ပစ္စည်းတွေကိုလမ်းမှာ လုပ်ဖြိုးရောင်းနေခဲ့ရတာ ဘာသာပြန် ကုမ္ပဏီကနေ ငင်ငွေနဲ့ ထွက်ငွေ ညီမြှေအောင်ရတဲ့ အချိန်ရောက်ဖို့ အထိ သုန္တနံပါတယ်။ ကုမ္ပဏီကြောကြောရပ်တည်နှင့်ရင် တစ်နေ့တော့ အောင်ပြင်လိမ့်ယ်လို့ ကျနော် ယုံကြည်နေလို့ပါ’

အဲဒီလို ပစ္စည်းလေးတွေ ရောင်းတာဟာ တစ်လကို ယွမ် ၃၀၀၀ မူး၁၀၀၀ လောက် ရပြီး “မျှော်လင့်ခြင်း” ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းက လစဉ်ဝင်ငွေ ၂၇၅၇ ၅၀၀ ကနေ ၆၀၀ လောက်ပဲ ရနေတယ်။ သူတေသနပြည့်တွေက ဂျက်မာာကို “အုပ်လင့်ခြင်း” ကုမ္ပဏီကို ပိတ်လိုက်ပြီး ပစ္စည်းရောင်းတာကိုပဲ လုပ်ကြရ အောင်လို့ ပြောကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မာာကတော့ သူမဲ့ ရည်မှန်းချက်ပြုစွဲတဲ့ “အုပ်လင့်ခြင်း” ကုမ္ပဏီကိုပဲ ဆက်လုပ်မယ်။ သူတို့ကိုလည်း စိတ်ရည်ရည် အောင် ဆက်လုပ်ကြဖို့ ပြောလိုက်တယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းတစ်ခုထဲနဲ့ ကြိုးပွားသူမျိုး မဖြစ် မြှုပ်နည်းဆိုတာ ဂျက်မား တဖြည်းပြည်း သိလာတယ်။ မကြောခင်မှာပဲ မမျှော် သော် သိရှိထွက်ဖို့ ကိစ္စတစ်ခုနဲ့ ကြိုလာတယ်။ အဲဒီခရီးဟာ ပထမပိုင်မှာ သူတေသနက် အကြိုးအကျယ် ကိစ္စဗြိုင်းနဲ့ ကြိုလိုက်ရတယ်လို့ ထင်ရပေမယ့် ဆောက်ပိုင်းကျတော့ သူအတွက် မဟာအခွင့်အလမ်းတစ်ခုနဲ့ ဆုံးတွေလိုက်ရ မြောက်ပဲ ပြောလိုရုပ်တယ်။

ဆောင်ဂလ္ဗာအနီးရက အကျအညီစတော်းခြင်း

၁၉၉၅ ခုနှစ် ၁၄နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှာပါ။ သူရဲ့အက်ပိုင်စကား၊ ပြော ကောင်းတယ် သောာကို ကြားဖူးနေတဲ့ ဟန်ဂီးမြို့ကနေ နိုင် ၅၀ ဝေးတဲ့ ချောင်ဂလ္ဗာမြို့က အနီးရ အောက်ရှိတစ်ဦး၊ ဂျက်မားသီကို ရောက်လာတယ်။ ချောင်ဂလ္ဗာမြို့နဲ့ ဟန်ဂီးမြို့ကို သာက်သွယ်တဲ့ အဝေးပြုလမ်းမကြိုး ဖောက်လုပ်ရေးစိုးကိုနှင့်အတွက် အမေရိက္ခာ ကုမ္ပဏီတစ်ခုက ပို့ပေးမျမှုပုံးပို့က်ဆံတွေ တစ်နှစ်ကျောက်ကြာထိ ရောက်မလာလို့ အက်ပိုင်စကားပြောတတ်တဲ့ သူကို အမေရိက္ခာနိုင်ငံကို သွားရောက်စုစုမြတ်ပေးဖို့

အကုအညီ တောင်ခံပါတယ်၊ လေယဉ်လက်မှတ်ခ၊ တည်းခိုနေထိုင်ခနဲ့ အဓား အသောက် ကုန်ကျစရိတ်အားလုံးအတွက် အရာရှိက ပေးပါမယ်တဲ့။

ဂျက်မားလည်း ကူညီပေးမယ်ဆိုပြီး ဟောင်ကောင်ကျွန်းကို အရင် သွားတယ်။ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီက လွှဲပေးရမယ့် ပိုက်ဆံတွေကို ဟောင်ကောင် ကုမ္ပဏီက သိမ်းပေးထားတယ်လို့ အရာရှိက ပြောထားလိုပါ။ ဂျက်မားဟာ ဟောင်ကောင်ကိုသွားပြီး အဲဒီကုမ္ပဏီကို စုစုပေါင်းတယ်။ ဟောင်ကောင်ကုမ္ပဏီက အဲဒီပိုက်ဆံတွေ သူတို့ဆီမှာ မရှိဘူး။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ကုမ္ပဏီက သိမ်းထားတယ်လို့ ဆိုပြန်တယ်။

ဒါနဲ့ ဂျက်မားဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံကို ဆက်သွားပြန်တယ်။ အမေရိကန် နိုင်ငံကို ရောက်သွားပြီး အဲဒီမှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တာတွေဟာ စုထောက်ရပ်ရှင်ကား ဆန်ဆန်ပါပဲ့။ အဲဒီအဖြစ်အပျက်နှံပတ်သက်လို့ ဂျက်မားဟာ နောင်မှာ အတိအကျမပြောပြပဲ အရိပ်အမြှောက်လောက်ပဲ ပြောပြပါတယ်။ သူက အဲဒီ အကြောင်းတွေကို မေ့ပစ်လိုက်ချင်လို့ မပြောတာပါတဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူရဲ့ကိုယ်ရေး အရာရှိ ချင်ဝေးနဲ့ တရာတ်နိုင်ငံ အခြေစိုက် နယူးဝစ်၏ မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာ မယ်လင်ဒါလျှုံတို့ရဲ့ ပြောကြားချက်တွေအရ အောက်မှာ ရေးပြထားသလို ဖြစ်ပျက်ခဲ့တာပါ။

ဂျက်မားပြန်ပေးဆွဲခံရခြင်း

ဂျက်မားဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံ လေ့အင်ကျေလိုစိမ့်ကြို့ ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ စီမံကိန်းအတွက်ပေးရမယ့် ပိုက်ဆံကို သိမ်းထားတယ်လိုတဲ့ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီနှင့်ရှင်ဆိုသွဲနဲ့ တွေ့တယ်။ ဂျက်မားက သူနှာမည်ကို ယနေ့ထိ ထုတ်ဖော်မပြောပြပါဘူး။ သူက “ကာလိပိနီးယားက လူထွားကြီး”လိုပဲ ပြောပါတယ်။ ဂျက်မားဟာ အဲဒီလူနဲ့ စကားပြောရင်း သူကုမ္ပဏီဟာ အမှန်တာကယ် မရှိဘူး။ အတွေ့အယောင် ကုမ္ပဏီတစ်ခုပဲဆိုတာကို သိလိုက်ရတယ်။ အဲဒီ လူထွားကြီးက ဂျက်မားကို ဒီအကြောင်း ဘယ်သူကိုမှ မပြောဖို့နဲ့တိုင်ဆိုတ်နေခဲ့ အဖြစ် ငွေပေးမယ်လို့ စည်းရှုံးတယ်။ ဂျက်မားက လက်မခံဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီလူကြီးက ဂျက်မားကို သေနတ်နဲ့ချိန် ကြိုးတွဲပြီး သူရဲ့ခန်းထံမှာ ဖပ်ချုပ်

အတောက်တယ်၊ ဂျက်မားမှာပါလာတဲ့ ငွေတွေကိုလည်း သိမ်းယူလိုက်တယ်။ အကောင်ရက်မှာ သူက ဂျက်မားကို ကားနဲ့ အပြင်ကိုခေါ်သွားပြီး မာလီဘူး အောင်က ဒိမ်တစ်ဒီမီမဲ့ အခန့်တစ်ခုထဲမှာ ကြိုးတံပါးထည့်ထားလိုက်ပြန် အသာ

နောက်တစ်ခါ ဂျက်မားကို လုပ်ဖို့ကတ်စ်မြို့က ကာစီနိုလောင်းကာစား ပြန်လည် ဟိုတယ်ကို ခေါ်သွားပြီး အပေါ်ဆုံးထပ်က ဟိုတယ်ခန်းတစ်ခုထဲမှာ အိမ်လောင်ထားလိုက်တယ်။ ဂျက်မားဟာ ဟိုတယ်ခန်းထဲက ထွက်ပြုးလွှတ် သွားသွားပြီး ဟိုတယ်အောက်ထပ်မှာရှိတဲ့ ကာစီနိုကာစားစိုင်းထဲက ငွေအကြွေး ကံပိုးကာစားတဲ့ ဂျက်ပြောစေကိုတစ်ခုမှာ သူမှာကျွန်းနေတဲ့ ငွေအကြွေးစေ သွားသွားထည့်ကာစားရင်း ဒေါ်လာ ၆၀၀ ဖီး အနိုင်ရလိုက်တယ်။ အဲဒီပို့က်ဆုံး အားချောင်းလေယဉ်လေက်မှတ်ဝယ်ပြီး စီယော်တားမြှို့ကိုလေယဉ်နဲ့ ထွက်ခွာသွား ပေါ်တယ်။

အောင်သန်းသို့တန်းအိမ်ပုန်သမ္မာ ဝယ်ချင်သူ

စီယော်တားမြှို့ရောက်တော့ ဟန်ဂျို့တာက္ခာသို့လိုပါတယ်မှာတော်းက လုပ်ဖော် အောင်တော်းဆရာတောင်း ဘီလ်အာဟိုးရွှေခိမ်မှာ ဆော် တည်းခိုနေလိုက်တယ်။ အောင်တော်းသို့သူးမက်က အင်တာနက်နဲ့ပတ်သက်တဲ့လုပ်ငန်း လုပ်နေပါတယ်။ အောင်တော်း ဂျက်မားကို အမေရိကန်နှင့်မှာ ဆော်စားနေတဲ့ အင်တာနက် အောင်တော်း ပြောပြတယ်။ ဂျက်မားက တရှစ်ပြည်မှာတဲ့က အင်တာနက် အောင်တော်းကို ပက္ခားဖူးလို့ အရမ်းစိတ်ဝင်စားသွားပြီး အင်တာနက်အောင်တော်းကို အောင်တော်းစိတ်မေးမြန်းတော့ ဘီလ်က သိပ်မဖြေနိုင်ဘူး။ ဘီလ်က နောက်မှ အုပ်စားကို အင်တာနက် လုပ်ငန်းလုပ်နေတဲ့ သူသားမက်နဲ့ တွေ့ပေးမယ်လို့ အောင်တော်း ဒီပေါ့ သူသားမက်ဟာ ခန့်ထွက်နေလို့ ဂျက်မားမတော့လိုက်ရပါဘူး။

နောက်တော့ ဂျက်မားဟာ ဘီလ်ရဲ့ အမျိုးဖြစ်တဲ့ ဒေါ်စဲ့ ဝနီး အောင်ကိုစိတ်အိမ်မှာ သွားတည်းပြန်တယ်။ ဒေါ်စဲ့လင်မယားက ဂျက်မားကို စီယော်တားမြှို့တော်စိုက်ကို ကားမောင်းပြီး လိုက်ပြတယ်။ အဲဒီအောင်းကို အောင်ကိုစိုက်က ဘီဘီစီသတင်းတွေ့နေကို ရလို့ ပြန်ပြောပြတယ်။

‘ဂျက်ကို ကျေမတို့ ကားမောင်းပြီး၊ လိုက်ပြုတယ်။ လပ်းမှာ တောင်ကုန်းပေါ်က အီမ်ကြီးတွေ ထွေတာနဲ့ လက်ညံးထိုးပြပြီး အဲဒီ အီမ်ကြီးကို သူ တစ်နှောက်ရှင် ဝယ် မယ်။ နောက်အီမ်ကြီးတစ်လုံးကို တွေ့ပြန်ရင်လည်း စောစောကလိုပဲ တစ်နှောက်ရှင် သူဝယ်မယ်တဲ့။ သူဟာ ရှိသွေ့အီမ်ကြီးတွေအားလုံးကို တစ်နှောက်ရှင် ဝယ်မယ်ချဉ်းပဲ ပြောနေတယ်။ ကျေမနဲ့ ဒွေ့ပေါ်ကတော့ သူနောက်ကွယ် ကနေး ကြိုတ်ပြီး ရယ်နေကြတယ်။ သူဟာ မဖြစ်နိုင်တာတွေကို ပြောနေ တယ်လို့ ထင်မိကြလိုပါ။ တကယ်လဲ ထင်စရာပဲလေး။ အဲဒီအီမ်ကြီးတွေဟာ ဒေါ်လာ သန်းချိတန်တဲ့ အီမ်တွေဖြစ်ကြပြီး အဲဒီအားဖြစ်က ဂျက်မာရဲ့ လက်ထဲရှိတဲ့ဒွော ဒေါ်လာတစ်ရာတော် မပြုတုပါဘူး’ တဲ့

ဂျက်မားဟာ ရည်မှန်းချက်ကြီးမားလွန်းသူဆိုတာကို သူတို့ မသိက တာပါ။

အင်တာနှုက်ကို ပထားမေး ပြုပုံးခြင်း

ဂျက်မားဟာ ဘိုလ်အာဟိုးရဲ့အီမ်ကို နောက်တစ်ခေါက် ရောက်သွားတယ်။ အခန့်သုတေသနပဲတော့ အဲဒီမှာ ဘိုလ်ရဲ့ သားမက် စတုဝပ် ထရပ်စတီးလည်း ရှိနေတယ်။ စတုဝပ်ဟာ VBN (Virtual Broadcast Network) ဟိုသိအင်ဆိုတဲ့ အင်တာနှုက်ဝက်ဆိုင် တည်ဆောက်ပေးတဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။ သူဟာ အင်တာနှုက်ကိုလည်း အတော်ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်နေပါပြီး။

စတုဝပ်က ဂျက်မားနဲ့ ပထားမေး ဆုံးတွေ့ခဲ့တာကို အခုလို ပြန်ပြောပြုတယ်။



‘ကျော် ဂျက်ကို ကွန်ပျူးတာမှာ အင်တာနက်ကို ဖွင့်ပြုပြီ၊ အင်တာနက်ဆိုတာ ဘာလဲလို ရှင်ပြုပြုတယ်၊ တကာယ်တော့ အခါ အချိန်က အင်တာနက်ဆိုတာ အမေစိုကန်စိန်ငံက အစိုးရွှေ့နတ္ထား၊ ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ လိပ်စာနဲ့ တယ်လိုနဲ့နဲ့ပါဝင်တွေပါပဲ့၊ အခုခေတ် ဝက်ဆိုဒ်တွေပါပဲ့ ရုပ်ပုံတွေ ဘာတွေ စိတ်ဝင်စားစရာ မရှိသေးပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားဟာ အဲဒါလေးကို တွေ့လိုက်တာနဲ့ပဲ အရမ်း၊ စိတ် လုပ်ရှားသွားတယ်၊ ကျော်ကို မေ့ခွန်တွေ အများပြု၊ မောတယ်၊ ကျော်လည်း သိသလောက် ရှင်ပြုပေးပါတယ်’

ဂျက်မားကလည်း အဲဒီအကြောင်းကို ခုစွဲ ပြန်ပြောပြုပြုတယ်။

‘ကျော် တရာတိပြည်မှာတော်က ကွန်ပျူးတာကို မြင်ဖူးပေမဲ့ တစ်ခါမှတော့ မကိုင်ကြည့်ခဲ့ဖူးပါဘူး၊ အမေစိုကားရောက်မှ ကွန်ပျူး တာကို ပထမဆုံးအကြိမ် လက်နဲ့ ကိုင်ကြည့်ဖူးတာ ဖြစ်သလို အင်တာနက်ဆိုတာလည်း အဲဒီအခါကျဗုမှ မြင်ဖူးတာပါး၊ ကျော် အင်တာနက်ကိုတွေ့လိုက်တော့ အရမ်းကို စိတ်ဝင်စားသွားတယ်၊ တစ်ချိန်ထဲမှာပဲ ကျော်ခေါင်းထဲမှာ တူကူသို့လ်ဆရာအလုပ်က ထွက်ပြီး ကိုယ်ပိုင်အင်တာနက်လုပ်ငန်း လုပ်ချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာ တယ်’

သူက ဆက်ပြောတယ်။

‘စတုဝပ်က ကျော်ကို သိချင်တဲ့ အချက်အလက် အကြောင်း အရောကို အင်တာနက်မှာ ရှာလိုရတယ်၊ သိချင်တာရှိစ် ကိုးဘုတ်မှာ စာလုံးရှိကိုပြီး ရှာကြည့်ပါလော်လို ပြောတယ်၊ ပထမတော့ ကျော် ကိုးဘုတ်ကို မထိရဘူး၊ တရာတိပြည်မှာ ကွန်ပျူးတာဆိုတာ အရမ်း ဖျော်ပြုလို ကျော် လက်နဲ့ထိပြီး ပျက်သွားရင် မလျော်စိုင်ဘူးလော့ စတုဝပ်က ရုရံတင်းတင်း နှင်းစပ်ပါလို အားပေးတယ်၊ ကျော် ရတ်တရက်တော့ ဘာစာလုံး ရှိက်ရမှန်းမသိဘူး၊ နောက်တော့မှ ကျော်လည်း beer ဘီယာဆိုတဲ့ အင်လိပ်စာလုံးကို ကိုးဘုတ်မှာ ရှိက်ထည့်လိုက်တယ်၊ ဘာကြောင့် beer စာလုံး ခေါင်းထဲမှာ ပေါ်လာ

တာလဲဆိတာတော့ မသိပါဘူး။ ချက်ခြင်းပဲ ကွန်ပျူတာ screen မှန်သားပြင်ပေါ်မှာ အဖောက်ကန်ဘီယာ၊ ဂျာမန်ဘီယာ ပြင်သစ်ဘီယာ စဲ့ နိုင်ငံတကာက ဘီယာမျိုးဖဲ့ နာမည်တွေနဲ့ ရွှေ့နှုန်းတွေ တန်းစီ ပြီး ပေါ်လာတယ်။ ဒါပေမဲ့ တရာတ်ဘီယာ တစ်မျိုးမှ မတွေ့ရဘူး။ မှန်သားပြင်မှာ ထပ်ရှာကြည်တယ်။ သေချာပါတယ်။ တရာတ်ဘီယာ တစ်မျိုးမှာကို မတွေ့ရပါဘူး။ ဒါနဲ့ ကျေနော် China ချိုင်းနားဆိတဲ့ စာလုံးကို ကိုဘာတ်မှာ ရိုက်လိုက်ပြန်တယ်။ ပိဿာသွားတယ်။ ကွန်ပျူတာ မှန်သားပြင်မှာ ဘာစာမှုကို ပေါ်လာဘူး။

အီးမေးဆိတာ ဘာလဲပျော်

ဂျက်မားဟာ အုံအားသင့်သွားပြီး စတုးဝပ်ကို China နှုပ်တ်သက်တဲ့ စာကြောင်းလေးတွေ ကွန်ပျူတာမှာ ပေါ်လာအောင် တစ်ခုစုလုပ်ပေါ်လို့ ရုမလားလို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ စတုးဝပ်က ဝက်ဆိုဒ်အသေးလေးတစ်ခုကို ချက်ခြင်းတည်ဆောက်လိုက်တယ်။ “မျှော်လင့်ခြင်း” ဘာသာပြန်ကုမ္ပဏီ အကြောင်းလေးပါး ဂျက်မားက ကုမ္ပဏီနှုပ်တ်သက်တဲ့ လိပ်စာ၊ တယ်လိဖုန်းနံပါတ်၊ ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ ဘယ်လောက်ယူတယ်ဆိတာတွေ သွေ့ကို ပြောပြတယ်။ သွေ့က အဲဒီအချက်အလက်တွေနဲ့ ဝက်ဆိုဒ်တစ်ခု လုပ်လိုက်တယ်။ အဖြူအမည်းဝက်ဆိုဒ်လေးတစ်ခု ကွန်ပျူတာမှာ ပေါ်လာတယ်။

အဲဒီအကြောင်းကို ဂျက်မားက သတင်းကျေနယ်သမား ချာလိဂိုစိုက်ခုလို့ ပြောပြတယ်။

‘ကျေနော်ပြောတဲ့ အချက်အလက်တွေနဲ့ စတုးဝပ်က လူရှုံးက ကွန်ပျူတာမှာ ဝက်ဆိုဒ်တစ်ခု စာည်ဆောက်လိုက်တယ်။ မနက် စောစောက စလုပ်တာ မနက် ဥနာရှိခြားမှာ ပြီးသွားလို့ အင်တာနက်မှာ တင်လိုက်တယ်။ နေ့လည် ၁၂ နာရီခုံ နေ့လည်စာတွက်စားကြပြီး ရုံးပြန်ရောက်တော့ စတုးဝပ်က ကွန်ပျူတာကို သွားကြည်လိုက်ပြီး ကျေနော်အတွက် အီးမေး ၅ စောင် ရောက်နေတယ်လို့ လုမ်းအော် ပြောလိုက်တယ်။ ကျေနော်က ‘အီးမေးဆိတာ ဘာလဲပျော်’လို့ ပြန်မေး

လိုက်တယ်။ သူက ဒီမေးဆိုတာ အင်တာနက်နဲ့ ပို့တဲ့စာလို့ ပြောပြီး ဒီမေးအကြောင်း ရှင်ပြုတယ်။ ရောက်လာတဲ့ ဒီမေး ၅ စောင်မှာ ၃ စောင်က အမေရိကန်နိုင်ငံကာ တစ်စောင်က ဂျပန်နိုင်ငံကနဲ့ နောက် တစ်စောင်က ဂျာမဏီနိုင်ငံကပါ။ ကျေနော် အဲဒီဒီမေးတွေကို ဖတ် ကြည့်လိုက်တော့ သူတို့ဟာ ကျေနော်နဲ့ လက်တွဲလုပ်ကိုင်ဖို့ထင်ဝင်စား ကြတယ်လို့ ရေးထားတယ်။ ကျေနော် အရမ်းဝမ်းသာသွားသလို အင်တာနက်ရဲ့ စွမ်းပကား ကြီးမားပုံကိုလဲ ချက်ခြင်းပဲ နားလည် သဘောပေါ်ကျွားတယ်”

အောင်နဲ့ တချုပ်ခြင်း

ဂျက်မားဟာ ဒီမေးတွေကို ဖတ်ပြီးတာနဲ့ သူခေါင်းထပ်မှာ လုပ်ငန်း အသစ်တစ်ခုလုပ်ဖို့ အကြောင်းပေါ်လာခဲ့တယ်။ အဲဒါက တရာတ်ပြည်တွင်က ကုမ္ပဏီ အုပ်ကို နိုင်ငံခြားကို ပစ္စည်းရောင်းချွဲဖို့ရာ အင်တာနက်ကနေ ဆက်သွယ် ဖော်ပို့ပါ။ သူတစ်ယောက်ထဲလုပ်ဖို့ မဖြစ်နိုင်လို့ ပို့သိအင်ကုမ္ပဏီနဲ့ ပေါ်တူ ဖော်ပို့လုပ်ကိုင်ချင်တယ်လို့ စတုဝပ်ကို ပြောပြတယ်။

ဂျက်မားနဲ့ စတုဝပ်တို့ အင်တာနက်လုပ်ငန်း ပူးတွဲလုပ်ကြဖို့ တိုင်ပင် ကြတယ်။ စတုဝပ်က လုပ်ငန်းသဘောအရ သူကို စပေါ်ခွေအဖြစ် အမေရိကန် အော် ၂၀,၀၀၀ ပေးရင် ဂျက်မားကို တရာတ်နိုင်ငံက ကုမ္ပဏီတွေအတွက် ဘက်ဆိုဒ်တည်ဆောက်ပေးမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဂျက်မားက လောလောဆယ် သူသီဥုံးပိုက်ဆံမရှိတဲ့အကြောင်းနဲ့ အမေရိကားကို လာတဲ့ လေယာဉ်လာက်မှတ် နေတောင် ချေးဇားလာခဲ့ရကြောင်း ရင်ပြုတယ်။ ဒီတော့ စတုဝပ်က ဂျက်မားကို အော်လောဆယ် ပိုက်ဆံမယုပါ ဝက်ဆိုဒ်တွေ တည်ဆောက်ပေးမယ်ဆိုတဲ့ အချုပ်ကို လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျေသင့်တဲ့ အခေါင် ဒေါ်လာ ၁,၀၀၀ ကို အမြန်ဆုံးပေးသွေးရှုပယ်တဲ့ ပေးသွေးဖို့ အားမခံသူအဖြစ် အောင်အာဟိုနဲ့ အနီးတို့က လက်မှတ်ထိုးပေးကြတယ်။ တကယ်တော့ ဘိုလ်နဲ့ ဒီးဆိုတာ စတုဝပ်ရဲ့ ယောက္ခမတွေပါ။ အမေရိကာန်ထုံးစံ အလုပ်သဘောအရ အာမခံချက် ပေးရတောာပါ။ ဂျက်မားဟာ အမေရိကာန်နိုင်ငံကနေ တရာတ်နိုင်ငံကို

ပြန့်စွဲလေယဉ်လက်မှတ်စွဲကို အဖော်ရိကန်မှာ ရောက်နေတဲ့ သူတေပည့်ဟောင်းတစ်ယောက်ဆီက ချော့ငှားပြီး ပြန်လာခဲ့ရတယ်။

ဟန်ဂျိမြို့တိ ပြန်ရောက်တော့ ဂျက်မားမှာ ချောင်းကလွှဲမြို့က အစိုးရ အရာရှိ တောင်းခိုင်းလိုက်တဲ့ ငွေကြေးတစ်ပြားတစ်ချပ်မှ ရမလာခဲ့ပါဘူး။



ဒါပေမဲ့ သူရဲ့ ခနီးဆောင် လက်ခွွဲသေးတွော ထဲမှာတော့ ပိုက်ဆံချော့ပြီး ဝယ်လာခဲ့တဲ့ ကွန်ပျူးတာတစ်လုံး ပါလာခဲ့ပါတယ်။ ကွန်ပျူးတာက Intel 486 processor အမျိုးအစားပါ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်မှာ သူကွန်ပျူးတာဟာ တရှတ်ပြည်မှာ နောက်ဆုံးပေါ်နဲ့ ခေတ်အခိုခုံး အမျိုးအစားတစ်ခု ဖြစ်နေပါတယ်။

သိပ်မကြောခင်မှာ သူဟာ အင်တာနက်လုပ်ငန်းတစ်ခု စတင်လုပ်စွဲ ပြင်ဆင်ပါတော့တယ်။ သူလုပ်ငန်းကို China Pages သီးနှံးပေးပေးကျွန်ုပ်လို့ အမည်ပေးလိုက်တယ်။ အခု ဂျက်မားဟာ ကျောင်းဆရာဝန်ထမ်းဘဝကနေ့ ရန်းထွက်ပြီး အင်တာနက်လုပ်ငန်းနဲ့ ပြုဗျားရေးပိုင်လယ်ပြင်ကြီးထဲကို စန်ခံင်း ကုံးခတ်စွဲ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါပြီ။





အခန်း(၃)

တရာထိနိုင်ပွဲအင်တာနက်အသေဆုံးပြုလည်းမျှကြိုး

ဆရာအလုပ်မှ နှုတ်တွက်ခြင်း

ဂျက်မားဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံကနေ ဟန်ဂီးမြို့ကို ပြန်ရောက်ပြီးတာနဲ့ အူးသိုလ်ဆရာအလုပ်က တွက်ဖို့ စဉ်းစားနေပါတယ်။ တစ်နောက် သူဟာ လုပ်သို့လေးနောက် အိမ်ကနေ မြို့ထဲက တစ်နောက်ကို သွားတယ်။ လမ်းများ ၂၅ ဆရာလောဆယ်လုပ်နေတဲ့ စီးပွားရေးတွေ့ဆုံးလိုလ်က သူဆရာ အောင်လိပ်စာ ပြုဆုံး ဆုတေသိမှတယ်။ ဆရာက ဈေးကနေဝယ်လာတဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွက် ဓာတ္ထိ တောင်းတစ်လို့များထည့်ပြီး စက်ဘီးပေါ် တင်နှင်းလာတယ်။ သူက ရှုံးစားနဲ့ စကားနည်းနည်းပါးပါး ပြောပြီး သူလို့ ဌာနများတစ်ယောက် ဖြစ်လာ အောင် အလုပ်ကြိုးစားပါလို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဂျက်မားက ဟုတ်ကဲ့ ကြိုးစား အောင်လို့ ဝတ်ကျေတန်းကျေ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ စကားပြောပြီးလို့ စက်ဘီးကို ဖက်နှင်းရင်း ဂျက်မားက စဉ်းစားတယ်။

‘တကယ်လို့ တွေ့ဆုံးလိုလ်ဆရာအလုပ်မှာ ကြိုးစားလို့ တစ်နောက် ဌာနများတစ်ယောက် ဖြစ်လာတော့ရော ငါးသာဝါမှာ ဘာများ တို့တက် သွားမှာလဲ။ စောစောက ဌာနများလိုပဲ စက်ဘီးလေးနဲ့ ဈေးဝယ်သွား နေရတဲ့ ဘဝမျိုးပဲ ဖြစ်လာမှာပဲ။ အဲဒီလိုဘဝမျိုးဟာ ဘာမဲ စိတ်

လူပို့ရှာစေရာ မကောင်ဘူး၊ ဂျာဝတ်သက်တာကို ဒါလိုဘဝမျိုးမှာ ကုန်ဆုံးသွားတာ အဖြစ်မခဲ့နိုင်ဘူး”

နောက်တစ်နာရီ မနက်မှာပဲ ဂျက်မားဟာ သူတွေ့နကိုသွားပြီး တက္ကာဆိုင် ဆရာအဖြစ်က နှစ်ထွက်စာတင်လိုက်ပါတယ်။ သူ ဆရာအလုပ်က နှစ်ထွက် လိုက်တာက “မျှော်လင့်ခြင်း” ကုမ္ပဏီမှာ ဘာသာပြန်အလုပ်ကို ဇောက်ချ လုပ်ဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီယေးတားမှာ အင်တာနက်ကို မြင်တွေ့ခြားပြီးကတည်းက တရာတ်ပြည်က ကုမ္ပဏီသေးလေးတွေအကြောင်းကို အင်လိပ်ဘာသာနဲ့ရေးပြီး အင်တာနက်ကနေ နိုင်ငံခြားက လူတွေ့သီအောင် လုပ်ပေးချင်တာပါ။ ဒီတော့ သူ ဘာလုပ်သလဲ။ တရာတ်ကုမ္ပဏီအသေးလေးတွေအားလုံး သူတို့ ဘာလုပ်ငန်လုပ်တယ်၊ ဘာပစ္စည်းတွေရောင်းတယ်၊ ပစ္စည်း ဈေးနှစ်းတွေက ဘယ်လောက်လဲ၊ ကုမ္ပဏီကိုဘက်သွယ်ရမယ့် လူတွေ့ရဲ့ နာမည်၊ ကုမ္ပဏီ လိပ်စာနဲ့ ဘက်သွယ်နိုင်မယ့် တယ်လိုဖိုန်းနံပါတ်တွေကို လိုက်လဲ စာရင်း ကောက်ယူတယ်။ သူတို့ရောင်းချုပ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုလည်း ခါတ်ပုံနှင်းယူလာခဲ့တယ်။ ရလာတဲ့ အချက်အလက်တွေကို အင်လိပ်လို ဘာသာပြန်ရေးလိုက်ပြီး ရေးထားတာတွေကို ပစ္စည်းခါတ်ပုံတွေနဲ့အတူ ဒီယေးတားမှာရှိတဲ့ စတုးဝပ်ရဲ့ ပို့သီအင်ကုမ္ပဏီကို စာတိုက်ကနေ ပို့လိုက်တယ်။ စတုးဝပ်က အဲဒီအချက် အလက် ခါတ်ပုံတွေကို ဂျက်မားခဲ့ “မျှော်လင့်ခြင်း” ဘာသာပြန် ဝက်ဆိုင်ပေါ်မှာ တင်ပေးလိုက်တယ်။

တပည့်တွေက “ပြစ်နိုင်ပါဘူး” တဲ့

၁၉၉၅ ခုနှစ် မတ်လမှာ ဂျက်မားဟာ သူအရင်က ညာကျောင်းမှာ အင်လိပ်စာသင်ပေးခဲ့တဲ့ တပည့် နှစ်ဒါဝင်ကို သူအိမ်မှာ လက်ဖက်ရည် သုံးအောင်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်လိုက်တယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို သူက ခုလိုပြောပြတယ်။

‘ကျော် အရင်ညာကျောင်းမှာတုန်းက အင်လိပ်စာသင်တန်း တက်ခဲ့ကြတဲ့ တပည့်တွေထဲက ဉာဏ်အထက်မြှက်ခဲ့၊ တပည့် ၂၄ ယောက်ကို အိမ်ကိုခေါ်လိုက်တယ်။ သူတို့ကို မှန်နဲ့ လက်ဖက်ရည် တိုက်ကျော်ပြီး ကျော်ရုပ်ချင်တဲ့ အင်တာနက်ကုမ္ပဏီအကြောင်းကို

၂၁။ နာရီကြောအောင် ရှင်ပြုတယ်။ သူတို့အားလုံး ကျနော်ပြာတာကို သေသေချာချာ အာရုံစိုက် နာထောင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျနော် ပြာတာကို သူတို့ သေချာနာမလည်ကြေားဆိုတာ သူတို့မျက်နှာကို ကြည့်ပြီး ကျနော် သိနေပါတယ်။ သူတို့ကို ရှင်ပြုတာလဲ ပြီးရော ကျနော် လုပ်မယ့်လုပ်ငန်းကို အောင်မြင်နိုင်မလားလို့ သူတို့ကို မေးလိုက်ပါတယ်။ ၂၃ ယောက်က မအောင်မြင်နိုင်ဘူး။ တရာထိ နိုင်မှာ အင်တာနက်တောင်မှ မရသေးဘူး၏ အင်တာနက်ကျွမ်း၊ ထူထောင်မယ်ဆိုတာ ဘယ်လိမ့်မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ပြောကြတယ်။ အခု တရာတိနိုင်ငံ နိုင်ပြီးရောသံမှာလုပ်နေတဲ့ တပည့်တစ်ယောက်ကပဲ ကျနော်ကို စမ်းလုပ်ကြည့်ပါ။ မအောင်မြင်တော့လည်း သူတို့သိပြန်လာပြီး အက်လိပ်စာ ပြန်သင်ပေးပေါ်လို့ ပြောတယ်”

ဂျက်မားဟာ သူလုပ်မယ့် လုပ်ငန်းကို မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အောင်မြင်မှာ ၂၄၀၅ဗ္ဗားလို့ အပြောခံရတာ ဒီတစ်ကြိမ်တည်း မဟုတ်ပါဘူး။ နောင်မှာလဲ ၂၅၂၅ပုံကြပ် ကြံတွေ့နေရှိပါဘူး။ လူတွေက သူကို မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ပြော ပါကတိုင်း သူတို့ပြောတာ မှားကြောင်း သက်သေပြုချင်စိတ်ဟာ သူရင်ထဲမှာ ပါပြီး ကြီးတွေးလာခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး ဘဝမှာ မစွန်စားခဲ့ရင် ဘာမှဖြစ်လာမှာ ၂၅၁၇ဘူးလို့ သူကိုယ်သူ ပြောပြီး အားပေးနေတတ်တယ်။

ချွင်းနားပေါက္ခက်စ် တည်ထောင်ခြင်း

ဂျက်မားဟာ ပထမတော့ စိယေးတားက စတူးဝယ်ရှု စိတိအင်ကျွမ်းထိန်း အောက်ပြီး တစ်ယောက်ထဲ လုပ်ကိုင်နေရင်း ဟန်ရှိမှာ သူနဲ့ လက်ဝွှေလုပ်ကိုင် ၂၆၁၁ဘုတ်ယောက် ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီလွှဲခဲ့နာမည်က ဟိုယိုင်းဘိုင်ပါ။ သူဟာ ၂၇၁၂မှားစာသင်ပြုခဲ့တဲ့ ဟန်ရှိတွေ့ဘိုလ်က ကွန်ပြုတာသိပုံဘာသာ သင်ပြုတဲ့ သရာပါ။ သူဟာ လွှန်ခဲ့တဲ့ နစ်အတန်ကြောက စက်ာပုံကို သင်တန်းတက်ဖို့ ၂၇၂၁ဗုံးခင် ဂျက်မားဆီမှာ အက်လိပ်စကားပြောသင်တန်း လာတက်ခဲ့ဖူးပြီး အဲဒီအချိန်ကတည်းက ဂျက်မားနဲ့ ရင်းနှီးသွားခဲ့တယ်။ သူဟာ စက်ာပုံမှာ အင်တာနက်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ပြီးကတည်းက အင်တာနက်ကို အတော်လေး စိတ်ဝင်

စားလာနေခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် သူဟာ ဂျက်မာနဲ့ လက်တွဲလုပ်ဖို့ သဘော တူလိုက်တယ်။ သူတို့ နစ်ယောက်များပေါင်းပြီး ‘တရာတိနိုင်ငံက စာမျက်နှာများ’လို့ အခိုဗာယ်ရတဲ့ China Pages ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စိတ် ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို ထူထောင်လိုက်ကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဂျက်မားအသက်က ၃၁ နှစ်ရှိပါပြီ။ ကုမ္ပဏီထောင်ဖို့အတွက် ဂျက်မားဟာ သူညီမှ သူယောက်ဖူး၊ သူမိဘတွေ အပါအဝင် ဆွဲမျိုးတွေဆိုက ယွမ်ငွေ ၂၀၀၀၀ ချွေးယူလိုက်တယ်။ ကုမ္ပဏီရဲ့ ပထမဦးဆုံး၊ ဝန်ထမ်းကတော့ သူမိန်းမဲ ကေသိပါ။ ကုမ္ပဏီသာ ထောင်လိုက်တယ် သူတို့မှာ ကုမ္ပဏီရဲ့ခန်း မရှိသေးပါဘူး။

၁၉၉၅ ခုနှစ် ဒြပ်လမှာ ဂျက်မာနဲ့ ဟိုယိုင်းဘိုင်တို့ နစ်ယောက်ဟာ ဟန်ဂီးမြို့မဲ့ အမှတ် (၃၈) ဝင်းနားလမ်းပေပါက အဆောက်အအီးတစ်ခုမှာ ၁၀ ပေ × ၁၂ ပေ ကျယ်တဲ့ အခန်းလေးတစ်ခန်းကို တားပြီး ရုံးခန်းဖွံ့ဖြိုးလိုက်ကြတယ်။ သူတို့၍ ၂ ယောက်ဟာ နေ့ခံးဖက်မှာ အပြင်ထွက်ပြီး သူတို့ကို အလုပ်အပ်ယူ ဖောက်သည်တွေ လိုက်ရှာကြတယ်။ ညနေကျေမှ ရုံးခန်းကို ပြန်လာကြပြီး အင်တာနှင့်၊ ပတ်သက်တဲ့ စိတ်ဝင်စားစရာအကြောင်းတွေကို သင်တန်းပို့ချကြပ်နဲ့တယ်။ သင်တန်းလာတက်တဲ့ လူတွေထဲက အချိုဗာ နောင်မှာ သူတို့ရဲ့ ပထမဆုံးဖောက်သည်တွေ ဖြစ်လာခဲ့ကြတယ်။

ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စိတ်ကိုကြုံး

၁၉၉၅ ခုနှစ် မေလ ၁၀ ရက်နေ့မှာ သူတို့ရဲ့ ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စိတ်ကို ဝက်ဆိုတဲ့ ဝက်ဆိုဝါနာမည်ကို စီယောတားကေ ဝတ္ထုဝပ်က အပေါ်ကန် နိုင်ငံမှာ မှတ်ပုံတင်ပေးလိုက်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ဝက်ဆိုဝါနာကို ဘာလို့ အပေါ်ကန် နိုင်ငံမှာ မှတ်ပုံတင်ရတာလဲ။ အဖြေက တရာတိနိုင်ငံမှာ အဲဒီအချိန်ထိ အင်တာ နက် လုံးဝမရသေးတို့ပါ။ သူတို့ရဲ့ဝက်ဆိုဝါနာ ‘အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ စီယောတား မြို့မှုတစ်ဆင့် ဟန်ဂီးမြို့ (ဥယျာဉ်မြို့တော်) မှ တင်ထားပါသည်’လို့ စာတမ်း ထိုးထားပါတယ်။ ဝက်ဆိုဝါပေါ်မှာ ‘တရာတိနိုင်ငံမှ လုပ်ငန်းအသစ်များ’၊ ‘တရာတိ နိုင်ငံအကြောင်း သိကောင်းစရာများ’၊ ‘တရာတိနိုင်ငံက ကုမ္ပဏီများနဲ့ ဆက် သွယ်ရန်လိပ်စရာများ’ ဆိုတဲ့ နိပ်စရာ ဆလှတ် Tab တက်သံလေးတွေ ထည့်ထား

သေပါတယ်၊ အဲဒီ တက်သိတွေထဲက တစ်ခုကို နိုင်လိုက်ရင်တော့ ဂျက်မားရဲ့ “အူ့လှုင့်ခြင်း” ဘာသာပြန်ကုမ္ပဏီအကြောင်း ရှင်းပြထားတဲ့ နေရာကို အောက်သွားပါတယ်။ စာတွေအားလုံးကို အောင်လိုပါဘာသာနဲ့ ရေးပြထားတာပါ။

သူတို့ရဲ့ကုမ္ပဏီဟာ ပထားပိုင်းမှာ မိသားစုလုပ်ငန်းတစ်ခုနဲ့ တူနေပါဘယ်၊ ကုမ္ပဏီကို ဦးစီးလုပ်ကိုင်သွားတွေက ဂျက်မားနဲ့ ဟိုယိုင်းဘိုင်တို့ပါ။ လုပ်ငန်းကို စိုင်းကုလုပ်ပေးသွားတွေက ဂျက်မားမဲ့မိန့်မာ ကောသီ၊ ကောသီရဲ့ ညီမှုကျင့်နဲ့ ဟိုယိုင်းဘိုင်ရဲ့ ရည်းစားတို့ပါဘဲ့။

ဂျက်မားရဲ့ တာပည့်ဟောင်းတွေကလဲ သူတို့ ကျောင်းတက်ချိန်ပြီးရင် လားရောက်ကုည်ပေးကြတယ်။ ဂျက်မားရဲ့ တာပည့်မတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဂျိန်္ဂျာန်က အောက်သည်တွေ သိချင်တာကို ရှင်းပြတဲ့ တာဝန်ယူပါတယ်။ ခုံးနားပေးကျက်စိုင်းမှာ ရဲ့ခန်းကို ရောက်လာခဲ့ဖူးတဲ့ ကွန်ပူဗ္ဗာနဲ့ ဝဲသေပုံတွေကို လျှပ်ရှားယောက်ဖော်တဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုက ကုလုပ်ယိုင်းက အခုံလို ပြောပြုပါတယ်။

‘ကျနော် သူတို့ကုမ္ပဏီရဲ့ခန်းထဲကို ဝင်လိုက်တာနဲ့ မြင်ရတဲ့ မြင်ကွင်းကို ဒီဇွန်အထိ မှတ်မီနေပါသေးတယ်။’ အခန်းထဲမှာ ကွန်ပူဗ္ဗာ အဟောင်းတစ်လုံးတင်ထားတဲ့ စားပွဲတစ်လုံးကဲ လွှဲလို တွေ့ရှု ဘာပစိဘာက ဘာပစ္စည်းမှုကို မရှိဘူး။ အဲဒီကွန်ပူဗ္ဗာကို လူ ၁၀ ယောက်လောက် မတ်တပ်ရပ်ပြီး စိုင်းအုံကြည့်နေကြတာကို တွေ့လိုက်ရတယ်’

အဲဒီ အမှန်ပါပဲး ဂျက်မားဟာ ရိုသဗ္ဗာရိုက်ဆဲကို ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင် အုံးနဲ့ ဝက်ဆိုင် တည်ဆောက်ပေးခေါ်ဖြစ် စီယေားတားက စတုးဝင်ကို အောင်လိုက်ရတာကြောင့် သူမှာ ပိုက်ဆဲမကျွန်တော့လို့ ဘာပစိဘာက ဘာပူဗ္ဗာတာပစ္စည်းကိုမဲ့ မဝယ်နိုင်တော့တာပါ။

တည်ဟောင်း တော်သည် (၂) ဦး

ဂျက်မားရဲ့ ချိုင်းနားပေးကျက်စိုင်းကုမ္ပဏီဟာ ဝင်ငွေရဖို့အတွက် အလုပ်

အပ်မယ့် ဖောက်သည်တွေကို အသည်းအသန် လိုအပ်နေပါတယ်။ ကဲလေး ကောင်းချင်တော့ သူမိန့်မေ ကောသီရဲ့၊ အဆက်အသွယ်နဲ့ အလုပ်အပ်မယ့် လူတစ်ယောက် ပေါ်လာပြီး စရိတ် ၈,၀၀၀ ယွဲ (ဒေါ်လာ ၉၆၀ နဲ့ ညီဗျာ) ကို ရလိုက်တယ်။ နောက်ပြီး မေလကျောင် ဟန်ဂျီမြို့မှာ ပထာမဆုံးအကြိုး ကျင်ပဲ ပြုလုပ်မယ့် ဖော်ပြုလာဝ်း ကန္တာချွန်ပိုယ် မော်တော်ဘုတ် အမြန်မောင်းပြုပဲ အတွက် တရာ့ဝင်ဝက်ဆိုင်တစ်ခု တည်ဆောက်ပေးဖို့ တရာ်တ်အစီးရ ခေါ်တဲ့ တင်ဒါမှာ ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စိုက် တင်ဒါရလိုက်ပါတယ်။ ဒါဟာ ချိုင်းနား ပေါ်ဂျက်စိုက် လူသီများစေမယ့် ကြီးမားလှတဲ့ အခွင့်အချော်ကြီးပါ။

“မွေးလင့်ခြင်း” ဘာသာပြန်ကုမ္ပဏီကို စွမ့်တုန်းကာလိုပဲ ရှုက်မား ဟာ ဘုရားညောက်ရေးကာတာပည့်တွေကို ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စိုအကြောင်း လူညွှန်လည် ကြော်ပြာခိုင်ပြီး အလုပ်အပ်မယ့်သူတွေကို ရှာဖိုင်းတယ်။ အကြိုးဆက်အဖြစ် လုန်းယောက်က အလုပ်လာအပ်ကြတယ်။

တစ်ယောက်က သူဓာတ်ပေးခဲ့တဲ့ တပည့်ဟောင်းဖြစ်ပြီး ၃၂၁၃ အကြော်ပေးကုမ္ပဏီတစ်ခုမှာ လုပ်နေတဲ့ ဟိုရှုန်းယန်ပါ။ ရှုက်မားက သူကိုကူညီတဲ့ အနေနဲ့ သူကုမ္ပဏီကို ကြော်ပြာပေးမယ်လိုပြောပြီး ကုမ္ပဏီလိပ်စာနဲ့ ဆက်သွယ် ရမယ့် ဖုန်းနံပါတ်တောင်းတယ်။ ဟိုရှုန်းယန်က ကုမ္ပဏီဖုန်းနံပါတ်ကို မပေး ချင်လို သူကိုယ်ပိုင်ဖုန်းနံပါတ်ကိုပဲ ပေးလိုက်တယ်။ ရှုက်မားက သူဝက်ဆိုင်မှာ ဟိုရှုန်းယန်ရဲ့ကုမ္ပဏီအကြောင်းနဲ့ အဲဒီဖုန်းနံပါတ်ကို တင်ပေးလိုက်တယ်။ နောက်တစ်နောက်တော့ ဥပဒေကိစ္စနဲ့ အလုပ်အပ်ချင်သူတွေဟာ ဟိုရှုန်းယန်ကို တစ်နောက်နဲ့ ဖုန်းနံပါတ်သို့ ဆက်သွယ်လာကြတယ်။ ပြည်ပကတော် ဆက်သွယ်လာ ကြတယ်။ ဟိုရှုန်းယန်ဟာ အရမ်းအုံပြုသွားပြီး သူဖုန်းနံပါတ်ကို ဘယ်က ရုံးလဲလို ဆက်သွယ်လာသူတွေကို မေးကြည့်လိုက်တော့ သူတို့က ချိုင်းနား ပေါ်ဂျက်စို ဝက်ဆိုင်မှာ ရှာတွေတာပါလို ပြန်ဖော်ကြတယ်။ အဲဒီမှာ ဟိုရှုန်းယန်ဟာ ချက်ချင်းပဲ ရှုက်မားကို သူကုမ္ပဏီကို ကြော်ပြာပေးဖို့ အလုပ်အပ်ပါတော့တယ်။

နောက်တစ်ယောက်က ရှုက်မားရဲ့ တပည့်မဟောင်း ဂျိုလန်းပါ။ (ဂျိုလန်းဟာ နောင်မှာ ရှုက်မားရဲ့ အတွင်းရရှိမှု၊ တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့ ပါတယ်)၊ ဂျိုလန်းဟာ အဲဒီအချိန်က ဟန်ဂျီမြို့က လိတ်ခံရှုံးဟိုတယ်မှာ လုပ်နေပါတယ်။ ရှုက်မားက ဂျိုလန်းကို ကူညီတဲ့ အနေနဲ့ သူဟိုတယ်အကြောင်း

ဒါ ခံတဲ့ပုံတွေနဲ့ သူ ချိုင်းနားပေါ်ကိုစိုးမှာ တင်ပေးလိုက်တယ်။ အောင်သုတယ်အကြောမှာ ကုလသမဂ္ဂက စီစဉ်တဲ့ စတုတွေအကြောင်မြောက် ကုမ္ပဏီ အိုးသီးသီးလာခဲ့ကို တရာတ်နိုင်ငံ ဘို့ကြော်ဖြူနေတာမှာ ကျင်းပပါတယ်။ ကုမ္ပဏီ လုပ်က တက်ရောက်လာကြသူပေါင်း ၇,၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး အပေါ်ရှိကန် သမားကောက် ဟိုလာရိုက်လင်တန်လည်း တက်ရောက်လာနဲ့ပါတယ်။ အစဉ်း အောက်ပြီးသွားတော့ တချို့ဟာ ဟန်ဂါဌဗြိုက် အလည်အပတ် ရောက်လာ လိုတယ်။ သူတို့အားလုံးနဲ့ပါးဟာ လိုတ်ချွဲ့ဟိုတယ်မှာ လာတည်းကြတယ်။ အောင်မန်နေဂျာက သူတို့ကို ဘာကြောင့် ဒီဟိုတယ်မှာ လာတည်းကြတာလဲလို့ အေားမျှေးတော့ သူတို့ တရာတ်နိုင်ငံကိုမလာခင် အင်တာနက်မှာ ရှာကြည့်လိုက် ဘာ ဟန်ဂါဌဗြိုက် ဟိုတယ်ဆိုလို့ လိုတ်ချွဲ့ ဟိုတယ်တစ်ခုပဲ တွေ့ရလိုပါတဲ့။ အောင်ကုန် သုံးလအတွင်းမှာ ဟိုတယ်အခန်းနှားရတာ ပြီးခဲ့တဲ့နစ် တစ်နစ်လုံး ဘာ သုံးဆုံးပို့သွားတယ်။ ဒါကြောင့် လိုတ်ချွဲ့ဟိုတယ်က ဂျက်မားခဲ့ချိုင်းနား အကြောင်မှာ သူတို့ဟိုတယ်အကြောင်း နေ့စဉ်ကြော်ပြာပေးစိုး အလုပ်အပ်ပါ အေားမျှေးတယ်။

အင်တာနက်ပရှိတဲ့ ပြဿနာ

ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားဟာ သူကုမ္ပဏီ ဆက်လက်ရပ်တည်ဖို့ အလုပ်ရှင် အများကြီး လိုနေပါတယ်။ အလုပ်အပ်မယ့် ဖောက်သည်တွေရှာရတာ သူတော်မားအတွက် အခက်အခဲ အများကြီးရှိနေပါတယ်။ အဓိက, ကတော့ ဟန်ဂါဌဗြိုက် အင်တာနက် မရသေးအတွက် အလုပ်အပ်မယ့်သွေ့ကုမ္ပဏီအကြောင်း ဘေးဆိုဒ်ပေါ်တော်ဖို့ အခက်အခဲရှိသလို အလုပ်အပ်သွေ့ကုမ္ပဏီလည်း ဝက်ဆိုဒ်မှာ ဘေးဆားပြီးပြီးဆိုတာကို သူမျက်စီးမြှင့်အောင် ပြလိုမရလိုပါ။

အဲဒီအခက်အခဲကို ကျော်လွှာစိုး ဂျက်မားက ခုလို စီစဉ်လိုက်တယ်။ အေား သူတော်ပည့်တွေ၊ ပိတ်ဆွေတွေ၊ ဆွေမျိုးတွေကနေတစ်ဆင့် ခုလို သတင်း အဲနှိုင်းတယ်။ ချိုင်းနားပေါ်ကိုစိုးမှာ ကုမ္ပဏီအကြောင်း တင်လိုက်ရင် ဘေးကုမ္ပဏီလုံးက အင်တာနက်သုံးသွေ့သီးနှင့်လို့ ကုမ္ပဏီဟာ နိုင်ငံတကာ ဒါ ဟန်ဂါဌဗြိုက်ရောင်းချုပ်တဲ့ အခွင့်အရေးရလာမယ်ပေါ့၊ စိတ်ဝင်စားသွေ့

လာရောက်စုစုပေါ်တဲ့အခါမှာ ဂျက်မားက သူတို့ကုမ္ပဏီအကြောင်။ ဘာဟန္တု့
ရောင်းတယ်၊ ဈေးနှစ်းဘယ်လောက်ဆိုတာတွေ ရေးတားတဲ့ စာနဲ့ ပစ္စည်းတွေရဲ့
ပါတ်ပုံတွေ တောင်းလိုက်တယ်။ ဂျက်မားနဲ့ အဖွဲ့ကာ အဲဒါတွေကို အင်လိပ်လို
ဘာသာပြန်ရေးတယ်။ ပြီးတော့ ဘာသာပြန်စာနဲ့ ပစ္စည်းဓာတ်ပုံတွေကို
အမေရိကန်နှင့် စီယောတာက စတုးဝပ်ရဲ့ စိဘီအင်ကုမ္ပဏီကို ဓာတ်ကေနဲ့
ပို့လိုက်တယ်။ စိဘီအင်က အဲဒီ ကုမ္ပဏီဝက်ဆိုဒ် အပြန်တည်ဆောက်ပြီး စာတွေနဲ့
ဓာတ်ပုံတွေကို အင်တာနှင်းမှာ တင်ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီကွန်ပျူးတာမှာ
ပေါ်နေတဲ့ ဝက်ဆိုဒ်ပုံတွေကို ဓာတ်ပုံလိုက်ကုပ္ပါး ဂျက်မားကို ဓာတ်ကေနဲ့ ပြန်လို
ပေးလိုက်တယ်။ ဂျက်မားက အဲဒီဓာတ်ပုံတွေကို စိတ်ဝင်စားသူတွေကို ပြုပြီး
အင်တာနှင်းမှာ တင်ပြီးကြောင်း ရှင်ပြုတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူအနည်းငယ်ပဲ စိတ်ဝင်
စားကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အင်တာနှင်းမှာ တင်ထားတယ်ဆိုတာကို
သူတို့မျက်စိနဲ့ ကွန်ပျူးတာမှာ မမြင်ကြရဘဲ ဓာတ်ပုံကိုပဲ မြင်ရလိုပါ။ ဟန်ဂျီမှာ
အင်တာနှင်းမရတာဟာ ဂျက်မားအတွက် မဟာအခက်အခဲကြီးပါ။

တကယ်လည်း အင်တာနှင်းဆိုတာ ဘာမှန်း မသိသူတွေ အင်တာ
နှင်းကို တခါမဲ မပြင်တွေဖူးကြသူတွေအဖို့ အလုပ်အပ်လို ယွမ် ၂၀,၀၀၀
(ဒေါ်လာ ၂,၄၀၀) ပေးရပြီး ဝက်ဆိုဒ်မှာ တင်ပြီးကြောင်း ကွန်ပျူးတာမှာ
မျက်စိရောင် တပ်အပ်မပြင်ရတော့ ဘယ်မှာဟုပုံမှန်မလဲ။ ဂျက်မားဟာ လူတွေက
သူကို လူလိမ့်တစ်ယောက်လို ထင်သွားမှာကို အရမ်းစိုးရိပ်နေခဲ့တယ်။ သူက
ခုလို ပြန်ပြောပြုတယ်။

“ကျေနောက်ကို လူလိမ့်တစ်ယောက်လို ဆက်စဲကြတာကို သုန္တစ်
ကြောအောင် ခံစားခဲ့ရတယ်ဟာ”

တဲ့

သာမန်လူတစ်ယောက်ဆိုရင် ဒီနေရာမှာတင် လက်လျှော့ အချုံပေး
လိုက်မှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားကတော့ လွယ်လွယ်နဲ့ အချုံးမပေးတတ်ဘဲ သူ
ဖြစ်ချင်တာကို မဖြစ်ဖြစ်အောင်လုပ်လို စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားပါတယ်။

တရာတ်နိုင်ငံရွှေပထားဆုံး အင်တာနှင့်

ဂျက်မား မျှော်လင့်စောင့်စားနေခဲ့ရတဲ့ အင်တာနှင်းကို ၁၉၉၅ ခုနှစ် ခုကျိုန်ခါနီးမှာ စတင်ရလိုက်ပါပြီ။ ချေးဂျွန်း ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီက ဘို့ပြုနှစ်မြေအတွက် အင်တာနှင်းကို ဖွင့်ပေးလိုက်တာပါ။ နှစ်ကျိုန်အထိ အင်တာနှင့် အသုံးပြုသူပေါင်းဟာ ၂၀၄ ယောက်ပဲ ရှိခဲ့ပြီ။ အဲဒီအထက် ဘင်ယောက်ကတော့ ဂျက်မားပါ။ အင်တာနှင်းပြီး မကြာခင်မှာ ဂျက်မားဟာ သမဆုံးအလုပ်လာအပ်တဲ့ သူကို သူကုမ္ပဏီအကြောင်း၊ ဖော်ပြထားတဲ့ ကဲဆိုဒ်တစ်ခုကို ပြလိုက်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို ဂျက်မားက ခုလို သြာပြုပါတယ်။

“ကျေနော်တို့အဖွဲ့ဟာ အဲဒီကုမ္ပဏီအကြောင်း ဝက်ဆိုဒ်ကို အမြန်တည်ဆောက်လိုက်ပြီး ကျေနော် အမေရိကန်နိုင်ငံ စီယောတား ကထုလောတဲ့ ကွန်ပျူတာပေါ်တင်လိုက်တယ်။ ကျေနော် ကွန်ပျူတာက 486 အမျိုးအစားဆိုတော့ နေ့လိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့ရှား။ ပထားဆုံး စာတစ်မျက်နှာစာ အပြည့်အစုံကို ကွန်ပျူတာမှာ ပေါ်လောတဲ့အထိ သုံးနာခြဲ့ကြောအောင် စောင့်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျေနော်တို့ တင်လိုက်တဲ့ ဝက်ဆိုဒ်ဟာ ကွန်ပျူတာမှန်သာ၊ ပြင်ပေါ်မှာ ဖြည့်၊ ဖြည့်၊ ချင်း ပေါ်လောတာကို မျက်စွဲနဲ့ မြင်လိုက်ရတော့ ယုံကတောင် မယုံချင်ဘူးရှား။ ကျေနော်တို့ အဖွဲ့သာအားလုံးလဲ ဝမ်းသာလွှန်းလို့ ခုန်ပေါက် ကကြပါတော့တယ်။ အလုပ်အပ်သူလည်း ဝမ်းသာလို့ သူပါ ရော်ပြီး ကလိုက်သောတယ်”

နှင့်တိုးတက်စိုး အင်တာနှင့်ခွင့်ပြုမြင်း

တကယ်တော့ တရာတ်နိုင်ငံမှာ အဲဒီလို အင်တာနှင့် ရလိုက်တာဟာ လူမှုလွယ်ကုက္ခတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ခေါင်းဆောင်ကြီး မော်စီတုံးလက်ထက်မှာ ဤနှင့်နိုင်ငံကို ကမ္ဘာကြိုးနဲ့ (အထူးသြာဖြင့် အနောက်နိုင်ငံတွေနဲ့) အဆက် အသွယ်ဖြတ်ထားခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း မနည်းတော့ပါဘူး။ မော်စီတုံးအစိုးရဟာ ပြည့်တွင်းက သတင်းအချက်အလက်တွေကို ပြင်ပက္ခာကို မပေါက်ကြားစေပို့

တင်းကြပ်စွာ ပိတ်ဆိုထားပါတယ်။ တစ်ကျွဲ့လုံးနဲ့ ဆက်သွယ်နိုင်တဲ့ အင်တာနက် ဖွင့်ပေးဖို့ဆိုတာတော့ တရှတ်ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ မိတ်ကူးထဲမှာတောင် မထည့် ကြပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မော်စိတ္တားကွယ်လွန်ပြီး တရှတ်နိုင်ငံရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာတဲ့ တိန်ရော်ကိုဖိန်ကတော့ တရှတ်နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးတိုးတက်လာစေဖို့ ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို အားပေးလာပါတယ်။ ကျွဲ့ကိုယ်ပဲ စီးပွားရေးတဲ့ ခြားကြော် ဖွင့်ပေးလိုက်ပြီး တရှတ်နိုင်ငံက စီးပွားရေးသမားတွေဟာ နိုင်ငံတကာနဲ့ လွှတ်လွှတ်လုပ်လပ် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား ကုန်သွယ်ခွင့်ပြုလိုက်ပြီး သူ ကွန်မြှေနှစ်အစိုးရဟာ နိုင်ငံစီးပွားရေးကိုတော့ တိုးတက်စေချင်ပေမယ့် နိုင်ငံတကာကို ပြည်တွင်က သတ်းအချက်အလက်တွေ ဖွင့်ပေးပို့ကျတော့ အတော့းကို ဝန်လေးနေပါသေးတယ်။

တစ်ချိန်ထဲမှာ အနောက်နိုင်ငံတွေမှာ အင်တာနက်နဲ့ ဆက်သွယ်ရေး ကဏ္ဍတွေ တစ်ဟုန်ထိုး တိုးတက်လာနေပါတယ်။ တရှတ်ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဘဇ္ဇဝ ပြည်နှစ်အလွန်တုန်းကာ ရရှားနိုင်ငံ ပြုလုပ်ကျဆုံးသွားရတဲ့ အဖြစ်အပျက် ကနေ သင်ခန်းတာတစ်ခု ရလိုက်ကြတယ်။ အဲဒါက အီလက်ထရောနစ် ခေတ်ပါ နည်းပညာပိုင်းမှာ အပေါ်ရှိကုန်နိုင်ငံနဲ့ ယဉ်လိုက်ရင် အရပ်းခေတ်နောက်ကျ ကျော်နေခဲ့တဲ့ ရရှားနိုင်ငံဟာ စီးပွားရေးပျက်ပြားပြီး နိုင်ငံပါ ပြုကွဲသွားနဲ့ရတယ် ဆိုတာကိုပါ။ ရရှားနိုင်ငံလို မဖြစ်ရအောင် တရှတ်နိုင်ငံရဲ့ ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ မှာ အနောက်နိုင်ငံတွေကို အမိန့်လိုက်ဖို့ တရှတ်ခေါင်းဆောင်တွေက ဆုံးဖြတ် လိုက်ကြတယ်။ ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍကို ခေတ်ပါအောင် မြှင့်တင်ပေးလိုက်ရင် တရှတ်လူများတွေရဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ လူနေမှုဘဝ အဆင့်မြင့် တိုးတက်လာမယ် လို့လည်း သုံးသပ်မိကြတယ်။ ဒောက်ဆုံးမှာ တရှတ်အစိုးရဟာ မတတ်သာလို ပြည်တွင်းမှာ အင်တာနက်သုံးဖို့ ခွင့်ပြုပေးလိုက်ရတယ်။

တရှတ်ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာခြင်း

၁၉၉၄ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းမှာ တရှတ်လူဦးရေ စုစုပေါင်း ၁,၂၂၇,၅၄၃ လိုင်းတယ်လိုအနဲ့ သုံးနိုင်သူ ၂၇ သုန်းနဲ့ မိုးဘုံးပုန်းသုံးနိုင်သူ ၆၄၀,၀၀၀ ပဲ ရှိကြပါတယ်။ ပြီးတော့ မိုးဘုံးပုန်းတစ်လုံးရဲ့ တန်ဖိုးဟာ အော်

၂၀၀ လောက် ပြစ်နေတာနှိုး အစိုးရဆိုက ဖုန်းအခဲ့ သုံးခွင့်ရတဲ့ အစိုးရ အောင်တွေနဲ့ ချမ်းသာတဲ့ သူမြေးတွေဘဲ မိဘိုင်းဖုန်းကို ကိုင်သုံးနိုင်ကြတယ်။

မကြာခင်မှာ တရုတ်အစိုးရက ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနဲ့ အောင်တွေနဲ့ လက်ဝါးကြီးအပ် လုပ်ကိုင်ခွင့်ရနေတဲ့ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း ပုဂ္ဂိုလ်က လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုလိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံက မူလုံးကုမ္ပဏီကြီးတွေဟာ နိုင်ငံခြားကာ ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီကြီးတွေနဲ့ ပုံးပြီး ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းကို စတင်ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်လာကြတယ်။ အောင်အစိုးရကလည်း နောက်ထပ် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အသစ်တစ်ခု ဖြစ်ပဲ့ ဆက်သွယ်ရေးရွေးကွက်အတွင်း ဝင်လာပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ပြုင်အဆိုင်များလာတဲ့အတွက် တယ်လိုဖုန်းသုံးစွဲခတွေ ရွေးကျေလာသလို ဆက်သွယ်ရေးကွန္းဟာလည်း အလျင်အမြင် တို့တက်လာခဲ့တယ်။ မရှေး ပောင်မှာပဲ တရုတ်အစိုးရပိုင် ချိုင်းနားနိုင် ကုမ္ပဏီဟာ တရုတ်လူထုကို အောက်ကို ဆက်သွယ်ပေးတဲ့ ပထမဆုံးကုမ္ပဏီ ပြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ တရုတ် လူပုံးတွေဟာ ၁၉၉၅ ခုနှစ် နှစ်ကုန်လောက်မှာ အင်တာနိုင် စတင်အသုံး ဖြစ်ပဲ့ လိုက်ကြပါပြီ။

မရှေးမနောင်းမှာပဲ အမေရိကန်မှာ သွားရောက်ပညာသင်ရင်း အလျင်လုပ်နေကြတဲ့ တရုတ်လူမျိုးနဲ့ ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံသား ဆက်သွယ်ရေး တိုင်းဒေသတွေဟာ တရုတ်နိုင်ငံကို ပြန်လာကြပါး အမေရိကန်ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ ကိုအပုံးနဲ့ တယ်လိုဖုန်းကုမ္ပဏီတွေနဲ့ အင်တာနိုင်လိုင်း ချိုပ်ဆက်ပေးတဲ့ မူလုံးကုမ္ပဏီတွေ ထူထောင်လာကြပါတယ်။ အပြိုင်အဆိုင်ကုမ္ပဏီတွေ အောင်တာကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဆက်သွယ်ရေးနဲ့ အင်တာနိုင်လုပ်ငန်း အလျင်အမြန်တို့တက်လာသလို တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ မြို့ကြီး အတော်များများ အာတွေဟာ အင်တာနိုင်ကို ရွေးသက်သက်သာသော သုံးစွဲလာနိုင်ကြပါး

အောင်နဲ့ တချုပ်ပျက်သိပ်ခြင်း

ဟန်ဂိုမြို့မှာ အင်တာနိုင်ရပြီး မကြာခင်မှာ ဂျက်မားနဲ့ သူ အသစ်ခု အင်တာနိုင်နီယာ လီချိုဝို့ ၂ ယယာက်ဟာ အမေရိကန် စိယေးတားမြို့ကို

သွားကြတယ်။ အဲဒီရောက်တော့ စတုးဝပ်ရဲ့ ပိုဘီအင်နဲ့ ချုပ်ဆိုထားတဲ့ စာချုပ် ကို J ဦး J ဖက် သဘောတူညီမှုနဲ့ ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြတယ်။ ဂျက်မားအနေနဲ့ တရှတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနာက်ရနေပြီးမို့ ပိုဘီအင်ကို မလိုတော့ပဲ ဟန်ကိုကန္တ အလုပ်အပ်သွေအတွက် ဝက်ဆိုင်တွေကို တင်နိုင်ပြီးမို့ပါ။ ဂျက်မားတို့ J ယောက် ဟန်ကိုကို ပြန်ရောက်တာနဲ့ သူတို့ကိုယ်ပိုင် server ဆာရိတစ်ခု ဝယ်ယူတပ်ဆင်ပြီး ချိုင်းနားပေါ်ရှုက်စ် ဝက်ဆိုင်အသစ်တစ်ခု တင်လိုက်ကြတယ်။ (server ဆာတာဆိုတာ သတင်းအချက်အလက်တွေကို သိမ့်မျှထားတဲ့ ကွန်ပူဗ္ဗာလို့ ပစ္စည်းမျိုးပါ။ အဲဒီဆာတာထဲက သတင်းအချက်အလက်ကို လိုချင်သွားက ကွန်ပူဗ္ဗာ တစ်လုံးကနေ အင်တာနာက်နဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ကြည့်နိုင်သလို လိုအပ်ရင် download ဆွဲပြီး ကူးယူနိုင်ပါတယ်)။ အခု သူတို့ဟာ စိပေးတေားက ပိုဘီအင်ကို ဝက်ဆိုင်တည်ဆောက်ခ ပိုက်ဆံပေးစရာ မလိုတော့ သလို တရှတ်ပြည်ကန္တ စိပေးတားကို စာတိုက်ကနေပြီးရတဲ့ ပိုက်ဆံလည်း အကုန်အကျခံစရာ မလိုတော့လို့ အသုံးစရိတ် အတော်လေး သက်သာသွားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားတို့ရဲ့ ချိုင်းနားပေါ်ရှုက်စ် ကုမ္ပဏီဟာ ဝင်ငွေရရှိ အတော်လေး ရှန်းကုန်နေရမည်ပါ။

လူတွေရာဝက်ပြောင်းလဲစေမယ့် အင်တာနာက်

ဘုဇာု ဦနစ် တစ်နှစ်လုံးမှာ တရှတ်ပြည်မှာ ကွန်ပူဗ္ဗာ အလုံးပေါင်း ၁.၇ သန်းပဲ ရောင်းရတာယ်။ ဘီလီယံချိတဲ့ လူဦးရေနဲ့စာရင် အတော်လေးကို နည်းပါတယ်။ နည်းရတဲ့အကြောင်းကလဲ ကွန်ပူဗ္ဗာတစ်လုံးရဲ့ တန်ဖိုးဟာ အော်လာ ၁,၈၀၀ လောက် ဖြစ်နေတော့ သာမန်လွှတွေ ဝယ်ဖို့ မတာတ်နိုင်ကြဘူး။ အစိုးရရှုံးတွေနဲ့ ကုမ္ပဏီတွေသာ ဝယ်နိုင်ကြတယ်။ ကွန်ပူဗ္ဗာဝယ်ပြီး အင်တာနာက် သုန္တနိုင်သွေအတော်ဘို့ နည်းပါးတားကြောင့် ဂျက်မားရဲ့ ချိုင်းနားပေါ်ရှုက်စ် အတွက် လုပ်ငန်းလုပ်ရတာ အလွန်ကို အခက်တွေ့နေပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အခက်အခဲနဲ့ တွေ့နေရလို့ ဂျက်မားဟာ ထိုင်ပြီး ဌီးတွားမဇန်တတ်ပါဘူး။ လူတွေကို အင်တာနာက်ဆိုတာ ဘာလဲ အင်တာနာက်သုံးရင် လူတွေရဲ့ အသိညာဉ်ကို တိုးတက်စေမယ် လုပ်ငန်းလုပ်သွားတွေအတွက် နိုင်ခြားကနေ

မြတ်ဆုံးကို ပစ္စည်မှောယူတာတွေ ဖြစ်လာမယ်ဆိုတာကို လိုက်လဲ ဟောပြောပို့ချ
သောပြုတယ်။ အဲဒီလို ဟောပြောပို့ချရင်း သူပြောနေကျ စကားတစ်ခွန်း
နှင့်ဘယ် အဲဒါက ‘အင်တာနှင်းဟာ လူသားတွေရဲ့ ဘဝကို အစစအရာရာ
အတော်သားစေလိမ့်မယ်’တဲ့။ ဂျက်မားဟာ ရှုမြစ်မယ် အနာဂတ်ကို ကြိုတင်
ပေါ်ခနာပါ။

အောင်နှယ်အစိုးရအတွက် ဝက်ဆိုင်ဆောက်ပေါ်ခြင်း

ဂျက်မားရဲ့ အင်တာနှင်းအကြောင်း ဟောပြောပို့ချနေတဲ့ သတင်းကို
အောင်နှယ်အစိုးရက သူတို့ပြည်နယ်အစိုးရရဲ့ ဆောင်ရွက်
တွေကို ချိုင်းနားပေါ်ကိုစ် ဝက်ဆိုင်မှာ တင်ပေါ်ဖို့ ဂျက်မားကို ကမ်းလုပ်း
တော်ယူယောက် အဲဒီ ဝက်ဆိုင်ထောင်ဖို့ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရတဲ့ ပြည်နယ်အစိုးရ^၁
အားရှိ ယောင်ရှုန်းဆင်းက ဂျက်မားနဲ့ စတင်တွေခဲ့ပုံကို ခလိုပြောပြုပါတယ်။

‘ကျေနော်ထင်နေတာက ဂျက်မားဆိုတဲ့ လူဟာ ထင်ရှား
ကျော်ကြားနေတဲ့ အင်တာနှင်းဆရာတို့မဲ့ လူကောင်တွားထွား
လူကြိုးတစ်ယောက်လို့ ထင်နေမိတယ်။ သူ ကျေနော် ရဲ့ခန်းထဲကို
ဝင်လာမှ လူကောင်သေးသေး လှုပ်လေးတစ်ယောက် ဖြစ်နေမှန်း
ဆိုလိုက်ရတယ်။ ကျေနော်က သူကို အင်တာနှင်းအကြောင်း နည်းနည်း
ပြောပြပေါ် စကားစေလိုက်တာနဲ့ သူက ရှင်းပြုပါတယ်။ နစ်နာရီ
လောက်ကြာအောင် မရပ်မနား မမောမပန်း အားတက်သရောနဲ့
ရှင်းပြုတာပါ။ အင်တာနှင်းကို အစ္စးအမှုးဖြစ်နေတဲ့ သူလိုလူမျိုး
ကျေနော် တစ်ခါမဲ့ မတွေ့ခဲ့ဖို့ပါဘူး’

အရာရိယောင်က ဂျက်မားကို ပြောလိုက်တယ်။ အစိုးရအနေနဲ့ အကျိုး
နှင့် မသိရသောတဲ့ အလုပ်တစ်ခုအတွက် ငွေကြိုးတင်ပေးရှိုး ထုံးစုံမရှိဘူးပါ။
ဒါးဘူး ဂျက်မားနဲ့အဖွဲ့ဟာ ယောင်ရဲရှိုးခန်းထဲက ကွန်ပျော်တာတစ်လုံးမှာ
ဝါးဆိုင်တစ်ခုကို ချက်ခြင်း စပြီး တည်ဆောက်လိုက်ကြတယ်။ ရက်အတန်ကြာ
ပေါ်နေရင်နဲ့ ဂျက်မားနဲ့ ယောင်တို့ နှစ်ယောက်ဟာ အတော်လေး ရင်နှီးခင်မျင်
ဘူးကြတယ်။

မကြာခင်မှာ ဝက်ဆိုကို တည်ဆောက်ပြီးသွားတော့ ချောကျို့
ပြည့်နယ်အစိုးရရဲ့ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေတာဟတ္ထကို ဓာတ်ပုံတွေနဲ့တက္က
ကင်ပေါလိုက်တယ်။ ဝက်ဆိုကို တရာတ်နိုင်ငံက လူတွေအပြင် နိုင်ငံခြားကပါ
ဝင်ကြည့်ကြတယ်။ တရာတ်အစိုးရအတွက် ဒါဟာ ပထမဆုံး ဝက်ဆိုပါပဲ။
ရုက်အနည်းငယ်အကြားမှာ နိုင်ငံခြားကနေ ချောကျို့အစိုးရဆိုကို ချိုးကျိုးတဲ့
ဒီးမေးတွေ ရောက်လာတယ်။ ဒီးမေးပို့သူတွေမှာ အမေရိကန် ကွန်ဂရက်
လွှတ်တော်အမတ်တွေလည်း ပါဝင်ပါတယ်။ အဲဒီလို ချိုးကျိုးကြတဲ့ သတင်းတွေ
ဟာ တရာတ်အစိုးရရဲ့ သတင်းစာတွေမှာလည်း ပါလာတယ်။ သတင်းစာထဲမှာ
ချိုင်းနားပေါ်ကျက်စံကျွေးမှုအကြောင်းလည်း ပါလာသလို ကျက်မာဟာ အမေရိကန်
နိုင်ငံကို ရောက်သွားပြီး အင်တာနက်အကြောင်း သိလာတဲ့အကြောင်းကစလို့
ကျက်မားအကြောင်းကိုလဲ အကျယ်တဝါး ရောသားဖော်ပုံကြတယ်။

အစိုးရအရာရှိတစ်ယောက်ချွဲဌုပ်ပွဲမှုစံရှုပြင်

ဂျက်မားဟာ နာမည်ကြီးလာလို့ သိတ်မကြာခင်မှာပဲ ခုက္ခလုလုနဲ့
တွေ့ပါကတော့တယ်။ အဲဒါက အရာရှိယောင်ရဲ့ လုပ်မောင်ကိုင်အက်တစ်ယောက်က
ပြည့်နယ်အစိုးရထက်မြင်တဲ့ အစိုးရအပ်ချုပ်ပေးအဖွဲ့ကို အရာရှိယောင်ဟာ
စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဂျက်မားနဲ့ အလွန်ရင်းနှီးနေပြီး
အစိုးရရဲ့လျှို့ဝှက်သတင်းအချက်အလက်တွေကို ဂျက်မားထဲသို့ ပေါက်ကြားစေ
တယ်လို့ တိုင်လိုက်တယ်။ အဲဒီကိုစွဲအတွက် ယောင်ဟာ အထက်အဖွဲ့အည်းချွဲ
ခေါ်ပွဲစံမေးပြီး သတိပေးတာကို ခံလိုက်ရပါတယ်။ ဂျက်မားလည်း အရာရှိ
ယောင်အတွက် အတော်လေး စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားတယ်။

ဂျက်မားဟာ အဲဒီကိုစွဲဖြစ်ပြီးတော့ ဟန်ဂို့ပြီးမှ နေအောင်စိတ် မရှိတော့
လို့ တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ပြို့တော် သိကျိုးကို စိတ်ပြုလက်ပျောက် သွားနေလိုက်တယ်။
အဲဒီမှာ သူနဲ့ အင်ဂျင်နီယာ ဟိုယိုင်းဘိုင်တို့ နှစ်ယောက်ဟာ သူတို့ရဲ့ချိုင်းနားပေါ်
ကျက်စဲ ဝက်ဆိုအကြောင်း လူတွေသိအောင် ကြိုးစားကြတယ်။ ဂျက်မားဟာ
သူနဲ့အတူ ယဉ်ဆောင်လာတဲ့ အင်တာနက်အကြောင်း ရောထားတဲ့ ဆောင်းပါး
တွေကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိပေးမယ့်သွေကို လိုက်ရှာတယ်။ ပုံနှိပ်တိုက်တစ်ခုက

— အမောင်းသမားတစ်ယောက်ခဲ့ဆက်သွယ်ပေးချက်အရ ဂျက်မားဟာ တရာတ် မြို့တော် ကုန်သွယ်ရေးသတ်းကျာနယ်က ခုတိယအယ်ဒီတာချုပ်ဖြစ်တဲ့ အမျိုး ဦး ဆန်းယောက်နှင့် အသိဖြစ်လိုက်တယ်။ ဆန်းဟာ ဂျက်မားပြုတဲ့ ချိုင်းနား အားကိစ်ဝက်ဆိုင်ကို ကြည့်ပြီး အရမ်းသဘောကျေသွားလို့ ဂျက်မားကို ဦးသတ်းကျာနယ်တိုက်က ဝန်ထမ်းတွေကို လာရောက်ရှင်းပြုပေးဖို့ ဖိတ်ခေါ် ပဲ့သတ်ယ်။ ဂျက်မား သွားရောက်ရှင်းပြုပြီး မကြာခင်ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ ဘုရားသားနှင့် ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စ်ကုမ္ပဏီအကြောင်းကို သူရဲ့ ကုန်သွယ်ရေးသတ်း တဲ့ အသိနဲ့ ရှေ့မျှက်နှာဖို့မှာ တခမ်းတနား ရေးသားဖော်ပြု လိုက်ပါတယ်။

အစိုးရ ရပ်မြှင်သကြားရဲ့ မမှန်သတ်း

ဂျက်မားကို လုသီမျှားလာပြီဖို့ ကံကောင်းလာပြီလို့ ထင်ရေပေါ့ သူရဲ့ ချိုးနားပေါ်ဂျက်စ်ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လာအပ်သွေးတွေ နည်းပါးနေပါသေးတယ်။ အာကိပါး အရောနိုဒယာ် ကိစ္စားပတ်သက်ပြီး ဂျက်မားအတွက် တရာတ်အစိုးရ ခံကနေ လုပ်ငန်းတွေရဖို့ မျှော်လင့်ချက်လဲ ပျက်ပြယ်သွားပြီး ပိုပြီးဆိုးတာက ဘုရား ခန်းရုပ်ပုံင်လမှာ တရာတ်အစိုးရပိုင် တရာတ် စဟိုရပ်မြှင်သကြား သတ်း အင်အစဉ်က ပညာရှင် မားယဉ်နှာမည်နဲ့ ဂျက်မားအကြောင်း လွှဲင့်ထုတ်ပြသ ပဲ့သတ်။ ဂျက်မားအကြောင်း အကောင်းဖော်ပြတာ မဟုတ်ဘဲ ဂျက်မားဟာ အင်အရအရာရှိတစ်ယောက်ကို လာဘုံတိုးပြီး အစိုးရရဲ့ သတ်းအချက်အလက် ဘုရားကို မရှိမသား ရယူခဲ့တယ်လို့ သတ်းမှာ ပြောသွားပါတယ်။

ဂျက်မားဟာ သူမြို့ဟန်ရှို့မှာတုန်းက အစိုးရအရာရှိနဲ့ ပေါင်းပြီး အေးသား လုပ်တယ်လို့ ပြည်နယ်အစိုးရရဲ့ အစွမ်းစွဲခဲ့ခဲ့ရတယ်။ တိုကျင်း ရောက် ပြောတော့လဲ တရာတ်အစိုးရ ရပ်မြှင်သကြားရဲ့ မမှန်မကုန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရတယ်။ အားလုံးလှုဆိုရင် စိတ်ပျက်ပြီး ဒီအင်တာနက်လုပ်ငန်းကို ဆက်လုပ်တော့မှာ အားတ်ပါဘူး။ ဒါက ဘာနဲ့ တွေးသလဲဆိုတော့ အမြင်ကို တက်လှမ်းဖို့ ကြိုးစားနေ ဘုတစ်ယောက်ကို အောက်ကနေ စိုင်းဆွဲချေနေကြသလိုပါပဲ့။

ဂျက်မား တစ်ယောက် စိတ်ပျက်သွားပြုလား။ ဂျက်မားဟာ ဘီဂျင်း ပြုလေယ်ခေါင်ကို အပေါ်စီးကနေ မြင်နေရတဲ့ ဟိုတယ် မှန်ပြုတင်းပေါက်ကနေ အောက်ကိုကြည့်ရင်း အခုလို ကြိုးဝါးလိုက်ပါတယ်။

‘မကြောခင် မင်းတို့ တိုက္ခိ ဒီလို မဆက်ဆံရတော့ပါဘူးကွား
အဲဒီအခါကျရင် ငါ ဘာလုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ မင်းတို့ ကောင်းကောင်း
ကြိုးသိသွားကြတော့မှာပါ ခုပုံ ဒုက္ခာရောက်နေတဲ့ အခြားအနေမျိုးမှာ
ငါ ကြောကြောမနေပါဘူး’

တော့

ဂျက်မားဟာ လူထွေခဲ့အတိုက်အနိုက် အပုတ်ချတာတွေ များများ ခဲ့ရ
လေ သူလုပ်ငန်းကို အဆင်မြင်အောင်လုပ်ချင်တဲ့ဆန္ဒ ဒီပြီးပြင်းပြုလာလေပါပဲ။

နိုင်ကုမ္ပဏီနဲ့ ပူးပေါင်းလိုက်ခြင်း၊

ချိုင်းနားပေါ်ရှုက်စိုက်ဆိုင်ဟာ တရာ်ကုမ္ပဏီတွေ အကြောင်းနဲ့
ပစ္စည်းဓာတ်ပုံတွေကိုပဲ ဖော်ပြထားတာပဲဖြစ်လို့ အင်တာနက်ကြည့်သွေတွေကို
ဆွဲဆောင်မှု မရှိတာကြောင့် အလုပ်အပ်သွေတွေ နည်းနေပါသော တယ်။ ဒါကြောင့်
ဂျက်မားဟာ ချိုင်းနားပေါ်ရှုက်စိုက်ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းတွေကို ပုံမှန်လာစာ မပေါ်နိုင်
တော့တာနဲ့ သူတို့ကို ကော်မရှင်စားအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးလိုက်ရတယ်။ ကော်မရှင်
စားဆိုတာ ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်အပ်မယ့်သွေကို ရှာပေါ်နိုင်မှ ပိုက်ဆံပေးရတာပါ။
ကုမ္ပဏီရဲ့ကျေစရိတ် အတော်လေး သက်သာသွားပါတယ်။ အဲဒီရက်ပိုင်းမှာ
အလုပ်အပ်သွေတစ်ယောက်နဲ့ ယွဲမဲ့ ၁၀,၀၀၀ တန် စာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်လို့ ဂျက်မား
အတွက် အနည်းငယ် အသက်ရှုံးချောင်သွားပါတယ်။ ဒီရိုက်ဆံကလည်း
လအနည်းငယ်ပဲခံပါတယ်။ ကုမ္ပဏီမှာ လက်ကျွန်းပိုက်ဆံ မရှိသလောက်ဖြစ်နေ
လို့ ကုမ္ပဏီကို ပိတ်ထိမ်းရမယ့်အခြားအနေ ဆိုက်ရောက်နေပါပြီ။

ဂျက်မားတို့၏ ချိုင်းနားပေါ်ရှုက်စိုက်ကုမ္ပဏီဟာ ချေးကျွန်းပြည်နယ်အလို့ရ
အတွက် ဝက်ဆိုင်တည်ဆောက်နေစဉ်က ဟန်ရှိက နိုင်မြို့က နိုင်မြို့ဆက်သွယ်ရေး
ကုမ္ပဏီနဲ့ ပူးတွဲလုပ်ကိုင်ခဲ့ရပါတယ်။ နိုင်ကုမ္ပဏီဆိုတာ အနီးရှိပိုင် ချေးကျွန်း
ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီရဲ့ လက်အောက်ခဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုပါ။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်
ဖေဖော်ဝါရီလမှာ ချိုင်းနားပေါ်ရှုက်စိုက်ကုမ္ပဏီနှစ်ခုဟာ ပူးတွဲကုမ္ပဏီတွေ
အဖြစ် ပူးပေါင်းလိုက်ကြပါတယ်။ ဂျက်မားအနေနဲ့ သူရဲ့ ချိုင်းနားပေါ်ရှုက်စိုက်ကု
မ္ပဏီမှာ ပိုက်ဆံမရှိတော့လို့ ပတေတာသာပဲ ပူးပေါင်းလိုက်ရတာပါ။ နိုင်မြို့က

၂၀၁၂ ခုခံ ၁၄ သန်းဖိုး) ထည့်ဝင်လိုက်ပြီး ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စံက ဘုရားတဲ့ အရာရှယ်ယာ ၃၀% (ယွမ် ၆ သန်း၊ ဒေါ်လာ ၇ သောင်းနဲ့ညီမျှ) ထိနိုင်ခွင့်ရတယ်၊ ဂျက်မားက ကုမ္ပဏီရဲ့ အတွေထွေမန်နေဂျာ ဖြစ်လာပါတယ်၊ အပြုံပမ်းအားဖြစ်ကြည့်ရင် ပိုက်ဆံမရှိတဲ့ ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စံကုမ္ပဏီအတွက် ဘေးကောင်းတယ်လို့ ထင်စရာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကံကောင်းတာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ဘုရားခင်ဘိရမှာပါ။

ခိုက်စံနှင့် ပြဿနာတက်ခြင်း

မကြာခင်မှာ ခိုက်စံကုမ္ပဏီဟာ www.chinesepages.com ဆိုတဲ့ အသုံးနဲ့ ဝက်ဆိုင်တဲ့ ခုခံ မှတ်ပုံတင်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီနားမည်ဟာ ဂျက်မား ဘုရား၊ www.chinapages.com ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စံဝက်ဆိုင်နဲ့ နာမည်ဆင်တဲ့ အသုံး ဂျက်မားက ခိုက်စံကုမ္ပဏီကို အဲဒိုဝက်ဆိုင်ကို ဖြေတိသိမ်ပေါ်ဖို့ ကန်ကွက် ရတယ်။ ခိုက်စံက မဖြေတိနိုင်ဘူးတဲ့။ ဂျက်မားဟာ အတော့ကို ပကျေပန် အသုံးပေမယ့် ဘာမှ မတတ်နိုင်ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ခိုက်စံဟာ အနိုင် ပုံတော်တစ်ခုရဲ့ လက်အောက်ခံကုမ္ပဏီဖြစ်နေလို့ ပြဿနာဖြစ်ရင် အနိုင်နဲ့ အောင်သက်တဲ့ ကုမ္ပဏီကာသာ အနိုင်ရစွမ်းပါ။ ဒါဟာ ဂျက်မားရဲ့ ချိုင်းနား မျှောက်စံနဲ့ ခိုက်စံတို့ရဲ့ ပြဿနာအစပါ။

နောက်စိုင်မှာ ဖြစ်လာတဲ့ ပြဿနာတွေကို ဂျက်မားဟာ အလီဘာဘာ အဲဘေး အောင်မြင်လာပြီး ချိုင်းကျေမှ အခုလုံး ပြောပြုပါတယ်။

‘ကျေနော်တို့ ကုမ္ပဏီနှစ်ခုကို ပူးတွဲကုမ္ပဏီတွေအဲဖြစ် ပျောပေါင်း လိုက်တော့ ဒါရိုက်တာဘုတ်အဲဖွဲ့မှာ ခိုက်စံဖက်က ဒါရိုက်တာ ငါး ယောက်ပါပြီး ကျေနော် ချိုင်းနားပေါ်ဂျက်စံဖက်က ဒါရိုက်တာ နှစ် ယောက်ပဲ ပါပါတယ်။ ကျေနော်တို့တင်လိုက်တဲ့ အဆိုတိုင်းကို ခိုက်စံ ဖက်က ဒါရိုက်တာတွေက မအသာနဲ့ အမြှေတမ်း ပယ်ချေနေလို့ ကျေနော် လုပ်ချင်တာတွေ ဘာမှုလုပ်လို့ မရတော့ပါဘူး။ ကျေနော် အဆိုတိုင်း တင်လိုက်ရင် သူတို့ထဲက တစ်ယောက်က ကန်ကွက်မဲပေးတာနဲ့ ကျေနော် လေးယောက်ကလည်း လိုက်ပြီး ကန်ကွက်မဲ ပေးကြတော့တာပါပဲ့။’

ကျေနောက်ဟာ ကုန်ပြုတာအကြောင်း၊ အင်တာနာက်အကြောင်း၊ ကောင်းကောင်းမသိသေးတဲ့ ဘဝကနေ ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို တည်ထောင်ခဲ့တာကြောင့် အရာတော့ ကျူးမှုပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ အရှုံးဆိုတာ ကျေနောက်အတွက် အဆန်းတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

တဲ့။

ချိုင်းနားပေါ်ကျက်စွဲ ထပ်ခွဲလိုက်ပြီ

၁၉၉၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှာ ဂျက်မားဟာ ချိုင်းနားပေါ်ကျက်စွဲကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းတွေကို အစည်းအဝေးခေါ်ပြုပြီး သူဟာ ချိုင်းနားပေါ်ကျက်စွဲကုမ္ပဏီတော့မှုကိုမှု မယူပဲ နှစ်ထွက်တော့မှာဖြစ်ကြောင်းနဲ့ သူ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် ဟိုယိုင်းဆိုင်က CEO အဖြစ် ဆက်လက် တာဝန်ယူမှာဖြစ်ကြောင်း ဓာတ်လိုက်ပါတယ်။ ဒီမှာတင် ဂျက်မားဟာ သူ တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ ချိုင်းနားပေါ်ကျက်စွဲကုမ္ပဏီကို ပေါ်ပစ်လိုက်ပြီး ဘဝအသစ်တစ်ခုကို ပြန်စုစု ပြင်ဆင်လိုက်ပါတယ်။

ဂျက်မားက သူလုပ်ငန်း မအောင်မြင်ရတဲ့အကြောင်းက ငွေအရင် အနီးနည်းပါမှုနဲ့ အင်တာနာက်ရွေးကွက်မရှိခင်မှာ ကုမ္ပဏီတည်ထောင်လိုက်တာကြောင့်လို့ သုသယပိတယ်။ ဒါကို နောင်လုပ်မဲ့လုပ်ငန်းအတွက် သင်ခန်းစာတစ်ခုလို့ မှတ်ယူထားလိုက်ပါတယ်။ လောလောဆယ်မှာတော့ သူဟာ ဘို့ကြိုးပြုက အနီးရရှု ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုက ရုံးတစ်ရုံးမှာ အလုပ်ဝင်လုပ်လိုက်တယ်။ သူဟာ ကုန်းပေါ်ကို ဆွဲတင်ခံထားရတဲ့ ပါးတစ်ကောင်လို့ အင်တာနာက်ပင်လယ်ပြင်ကြီးထဲကို ပြန်လည် ရန်ချက်းဆတ်ခွင့်ရနို့ အခွင့်အလမ်းကို သည်းခဲောင့်စားနေလိုက်ပါတယ်။





အခန်း (၄)
အလီဘဘကိမ္မာ့မြှင်း

ချိုင်းနားမားကောက် ဝက်ဆိုင်တည်ဆောက်ပေးခြင်း

ဂျက်မားဟာ အစိုးရရဲ့ ဘီဂျင်းမြို့မှာ အခြေစိုက်တဲ့ နိုင်ငံခြား အနဲ့သွယ်မှုနဲ့ စီပွားရေးပေါင်းမူ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ လက်အောက်ခဲ့ကုမ္ပဏီ ဘဏ်ခြေစိုက်တဲ့ အင်ဖိုရဲကုမ္ပဏီမှာ အထွေထွေမန်နေဂျာ ရာထူးနဲ့ အလုပ်ဝင်လုပ် ဘယ် သူဟာ ဘုရားရဲ့ ခုနှစ် စုလိုင်လမှာ အင်ဖိုရဲကနေ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ လက်အောက်ခဲ့ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ချိုင်းနားမားကောက် ကုမ္ပဏီအတွက် ချိုင်းနားမားကောက်ဆိုတဲ့ ဝက်ဆိုင်ကို အင်တာနောက်မှာ တင်ပေလိုက်ပြန်တယ်။

ချိုင်းနားမားကောက်ဝက်ဆိုင်မှာ ရောင်းမယ့် ပစ္စည်းအမျိုးအစား ၁၁၀၀ ကျော်ကို အမျိုးအစား ခြောက်မျိုးခွဲပြီး ကြော်ငြာထားတယ်။ ပစ္စည်း ဆောင်းချင်၊ ဝယ်ချင်သူတွေကို ဝက်ဆိုင်မှုဖွင့်ထားတဲ့ စာမျက်နှာတစ်ခုမှာ ဘုရားပြုတာကနေဝင်ပြီး ဈေးနှုန်းညီးနှင့်ကြုံးမြတ်စွာလိုက်တယ်။ ချိုင်းနား မားကောက်ဝက်ဆိုင်ကို အစိုးရအရောရှိတွေက သဘောကျ ချိုးကျိုးကြတယ်။ အောက်ပြုးကလည်း ဒီဝက်ဆိုင်ဟာ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ e-commerce ဆိုတဲ့ အင်တာ နောက်နဲ့ စီပွားရေးသုန်းရောင်းဝယ်တဲ့ ဓာတ်ကို ရောက်လာပြီဆိုတာ ပြုလိုက် ဘာပဲလို့ ထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။ တရုတ်အစိုးရရဲ့ အာမော်ပြစ်တဲ့ အင်ဟွာသတင်းစာကြိုးကလဲ အဲဒီဝက်ဆိုင်ဟာ သတင်းလျှို့မှုမျိုးပြီး အင်တာ

နက်မှာ မြန်မြန်ဆန်ဆန် အရောင်းအဝယ်လုပ်လိုရတယ်လို ရေးသား ဖော်ပြုပေးလိုက်ပါတယ်။

ဝန်ကြီးဌာနချေပြုရှိကရေစိစာမျက်

ဒါပေမဲ့ အဲဒီဝက်ဆိုင်ဟာ တရုတ်ကုန်သည်တွေကို အရောင်းအဝယ် လုပ်ဖို့ မဆွဲဆောင်နိုင်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဝက်ဆိုင်ရဲ့ စာမျက်နာမှာ ဓမ္မနှင့် သိမ္မနှင့် ရုပ်ပဲ လုပ်လိုပြီး ပစ္စည်းတွေကို တိုက်နိုက်ဝယ်တာ ရောင်းတာ လုပ်လိုမရလိုဘူး။ နောက်ပြီး အဲဒီ ဝက်ဆိုင်ထဲ ဝင်ကြည့်နိုင်ဖို့ ကုမ္ပဏီတွေဟာ မှတ်ပုံတင်ရပါတယ်။ မှတ်ပုံတင်ရာမှာ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အဆင်ဆင့် ခွင့်ပြုချက်ကို စောင့်ရှုလို အချိန်အတော်ကြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် ချိုင်းနားမားကောက်ဝက်ဆိုင် ဟာ အပြင်ပမ်းအားဖြင့် အထင်ကြီးစရာကောင်းပေမယ့် တကယ်တမ်းကျတော့ အလုပ်မဖြစ်လို ဝက်ဆိုင်ထဲမှာ အရောင်းအဝယ်သိမ္မနှင့်ဖို့ ဝင်ရောက်လာကြသူ တွေဟာ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပိုပိုပြီး နည်းလာပါတယ်။

ဂျက်မှားက ဒီတိုင်းဆိုရင် ချိုင်းနားမားကောက်ဝက်ဆိုင်ဟာ ဟန်ပြုပဲ ဖြစ်သွားတော့မယ်ဆိုပြီး တိုက်နိုက် အရောင်းအဝယ်လုပ်နိုင်တဲ့ အဆင့်ရောက် အောင် ဝက်ဆိုင်ကို ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုဖို့ အထက်အရာရှိတွေဆီကို တင်ပြတယ်။ ဒါပေမဲ့ တရုတ်အစိုးရရဲ့ ပြုရှိကရေစိစာမျက်ကြောင့် အပေါ်အဆင်ဆင့်ကို တင်ပြ နေရတယ်။ လပေါင်းအတော်ကြာတဲ့အထိ အထက်ကနေ ဘာမှ အကြောင်း ပြန်ကြားမလာတဲ့ အတွက် သူ စိတ်ပျက်စပြုလာတယ်။ အလုပ်ထွက်ဖို့ စိတ်ကူးလာမိတယ်။

ဂျက်မှား အလုပ်ထွက်ချင်နေတာက ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ပြုရှိကရေစိစာမျက် စံနှစ်ကြောင့်ချည်းပဲ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီအချိန် တရုတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနက် လုပ်ငန်းလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပေါ်ပေါ်လာတာကို သူ မြင်တွေ နေရတာကြောင့် သူမိတ်ထဲမှာ မချင့်မရဲ့ ဖြစ်လာတယ်။ သူတို့လို လုပ်ချင်လာ တယ်။ သူတို့ကို အမို့လိုက်ချင်လာတယ်။ နောက်ပြီး အစိုးရဝန်ထမ်းဘဝနဲ့ အချိန်တွေ အလာဟာသာ ဖြစ်းနေတယ်လို ခဲ့တားနေမိတာကြောင့်လည်း ပါပါ တယ်။

အင်တာနက်ကုမ္ပဏီယူး ဆက်တိုက်ပေါ်လာခြင်း

၁၉၉၆ ခုနှစ်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ စတင်းဖို့မြတ်တွေသိလိုက ဘွဲ့ရှုခဲ့ကဲ့ လုပ်ငန်းလောက် ဂျယ်ရီယန်နှင့် ဒေါတ်ဖိုင်လိုတိုက Yahoo ယာဉ် အဲတဲ့ ဝက်ဆိုမြတ်တဲ့ တည်ဆောက်လိုက်ကြတယ်။ ယာဉ်က search engine သုံးပြီး လိုချင်တဲ့ သတင်းအချက်အလက်ကို ရှာဖွေပေးတယ်။ ပြီးတော့ အားးက သူ့ဝက်ဆိုမြတ်တွေမှာ ကြော်ပြာထည့်ခိုင်းသူတွေပေါ်က ကြော်ပြာခ အားက်ယူတယ်။ ဒီနေ့ရာမှာ search engine ဆုံးချင်အင်ဂျင်ဆိုတာကို အားဖြူသူများအတွက် အနည်းငယ် ရှင်းပြချင်ပါတယ်။ ဆုံးချင်အင်ဂျင်ဆိုတာ အင်တာနက်ချိပ်ဆက်ထားတဲ့ ကွန်ပျူးတာမှာ သိချင်တဲ့ အကြောင်းအရာနှင့် ပဲ့သက်တဲ့ စာလိုး (သို့မဟုတ်) စာကြောင်းရိုက်ထဲပေးလိုက်ရင် အဲဒါနဲ့ ပဲ့ခိုင်တဲ့ ဝက်ဆိုမြတ်တွေ အကြောင်းအရာ၊ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ပူးပြုတာမှန်သားပြင်မှာ ပေါ်လာစေတဲ့ ပရိုကရမ်တစ်ခုပါ။

၁၉၉၈ ခုနှစ်မှာ ယာဉ်ဟာ ကမ္မာမှာ အရမ်းအောင်မြင်သွားတယ်။ အားရှု ရှုယ်ယာတန်ဖိုးတွေဟာ ၅ ပတ်အတွင်းမှာ စေ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ပဲ့တာက်သွားပြီး စုစုပေါင်းရှုယ်ယာတန်ဖိုးဟာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉ ဘီလီယံ အားးတယ်။ အောစ်နဲ့ ဂျယ်ရီယန်နှင့် ယောက်လည်း သိလျှော့သူတွေ တွေ့ကြတယ်။ အဲဒါမှာ ငွေအရင်းအနီး ကြီးကြီးမားမားမလိုပဲ အကြောင်းပဲ့ခကြောင့် ယာဉ်ပိုင်ရှင်တွေလို နေချင်းညာချင်း ဘီလျှော့ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုပြီး ပဲ့တ်နိုင်မှာ အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေ အလျှို့အလျှို့ ပေါ်လာကြတယ်။ အားသဖြင့် ထိုင်ဝိမှာမျှး အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ပညာသင်ပြီး အသက် ၃၀ အူးယံနဲ့ ဘီလျှော့ဖြစ်သွားတဲ့ တရာတ်လူမျိုး၊ ဂျယ်ရီယန်းကို သူရဲ့ကောင်းပဲ့အဖြစ် တရာတ်နိုင်ငံက လုပ်တွေက အားကျေနေကြတယ်။

အဲဒါမှာ ယာဉ်ကုမ္ပဏီရဲ့ ပုံစံကို အတူယုံကြပ်ကိုပ်ရင်း တရာတ်နိုင်ငံမှာ အားသွားကြတဲ့ လုပ်လို အင်တာနက်ပညာရှင် အခြားလည်း ပေါ်လာခဲ့တယ်။ မျှော်မားဟာ သူထက် အသက်ငယ်သူတွေ တရာတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနက် အင်တဲ့ အောင်မြင်ကြီးပွားလာနေကြတာကို မြင်တွေရလို့ သူကိုယ်သူ အောင်လေး မချင့်မခဲ့ဖြစ်လာနေတယ်။ သူက ခုလို ပြောတယ်။

‘ကျေနော် အင်တာနက်နဲ့ အလုပ်လုပ်စေတာ ၅ နှစ်ရှိသွားပါပြီ။ ကျေနော်ထက် အသက်ငယ်ပြီး၊ မနေတစ်နေ့ကမှ အင်တာနက်နဲ့ စလုပ်ပြီး၊ ကြိုးပွဲအောင်မြင်လာသူတွေကို တွေ့ရတော့ ကျေနော်ကိုယ် ကျေနော် အတော်လေး၊ မကျော်ဖော် ဖြစ်နေမိတယ်။ ကျေနော် အစိုးရ ဝန်ထမ်းတာဝမှာပဲ ဆက်နေရင်တော့ ဘာမှာဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ နောက်ပြီး၊ ဝန်ထမ်းအလုပ်ဆိုတာကလည်း ကျေနော်ရဲ့ အိပ်မက် မဟုတ်ဘူး’ တဲ့။

သူ အစိုးရအလုပ်က နှစ်ထွက်နှစ် စိတ်ကူးနေတုန်းမှာ အစိုးရက သူကို တာဝန်တစ်ခု ပေါ်လိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတာဝန်ဟာ သူအတွက် မဟာ အခွင့်အလမ်းကြီးတစ်ခု ရလိုက်ပေါ်ပါတယ်။

ဂျယ်ရိုယန်းကို စည်းခံစွဲတာဝန်ပေးခံစွဲခြင်း

ဘုရား ဓနစ်မှာ ယာဟူးအတွက် တရာ်တိုင်ငဲ့မှာ ဈေးကွက်အသစ် ရှာဖွေဖို့ ဂျယ်ရိုယန်းနဲ့အဖွဲ့ဟာ ဘီဂျင်းမြို့ကို ရောက်လာပါတယ်။ ဂျယ်ရိုယန်း ဟာ ဒေးဝေးမြိုင်လိုနဲ့ ယာဟူးကို ပူးတည်ထောင်ခဲ့သူဆိတ္တာ ရောမှာ ရေးပြုခဲ့ပြီး ပါပြီ။ ဂျယ်ရိုယန်းတို့အဖွဲ့ကို စည်းခံစွဲ အင်တာနက်အကြောင်း နားလည်ပြီး၊ အော်လိပ်စကားကို ကောင်းကောင်း ပြောတတ်တဲ့ အင်ဖို့ရဲ့ကုမ္ပဏီရဲ့၊ အတွေ့တွေ့ မန်နေဂျာဖြစ်သူ ရှုက်မာ ကိုတရာ်အနီးရက တာဝန်ပေးလိုက် ပါတယ်။ ပေါ်စဉ်ကတည်းက တို့ရစ် တွေကို လိုက်လဲပြုသဲခဲ့တဲ့ အတွေ့ အကြံရှုတာသူသူ ရှုက်မားကလည်း အဲဒီတာဝန်ကို ယုံသောအားရ လက်ခဲ့လိုက်တယ်။



ဟိုတာကိုလင်း၊ ဂျယ်ရိုယန်းနဲ့ ဂျက်မားနဲ့ သူမိန်းမ ကေသာ်တို့ဟာ ဂျယ်ရိုယန်း၊ သူညီးနဲ့ ယာဟူး ကုမ္ပဏီရဲ့ အုတိယဉ်ကူးဖြစ်တဲ့ အမျိုးသမီး ဟိုတာကိုလင်းတို့ကို ဝက်စ်လိတ်စ် ရေကန်ကြီး။ *Forbidden City* တားမြှစ်မြို့တော်နဲ့ *Great Wall* မဟာ

ဘဲတိုင်းကြီး အပါအဝင် တရာတိနိုင်ငံရဲ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းပြီ၊ နိုင်ငံခြား၊ သားတိုးရစ်တွေ အလားများ**ကြေတဲ့နေရာတွေ** အတော်များများကို လိုက်လဲပြသ ကာယ်။

ဂျက်မားက ဂျယ်ရီယန်းနဲ့ ဟိတာကိုလင်တိုကို သူ ဝန်ကြီးဌာနက အနိကြီးနဲ့ ထွေ့ပေပါတယ်။ အဲဒီအတွက် ဂျက်မားဟာ အမြတ်တစ်ခု ရလိုက် ဘာယ်။ ဘုရား ဓနစ်မှာ သူမှာအင်ဖို့ရှုကဗျာကိုဟာ ယာဟူးအတွက် တရာတိပြည်ရဲ့ ဘာရားဝင် အဓရောင်၊ ကိုယ်စားလှယ် ကဗျာကိုအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့ရတယ်။ ဒါက သူကဗျာမှုကိုကရလိုက်တဲ့ အကျိုးအမြတ်ပါ။ သူအတွက်လည်း အကျိုးအမြတ် ဘစ်ခုကို ရလိုက်ပါသေးတယ်။ အဲဒါက ဂျယ်ရီယန်းတို့အဖွဲ့ကို လိုက်လဲ ပြသ လော့မှာ သူနဲ့ ဂျယ်ရီယန်းတို့ မကြာခဏ စကားလက်ဆုံးကြရင်း ဂျယ်ရီယန်းနဲ့ အောင်ပိုင်လိုတို့ နှစ်ယောက် ယာဟူးကို အောင်မြင်အောင် ဘယ်လိုကြီးစားပြီး သုပေါ်ကြတယ်ဆိုတဲ့ လူအများ မသိကြသေးတဲ့ အကြောင်းအရာ တော်တော် ဘားများကို ဂျက်မား သိလိုက်ရတယ်။ ဂျက်မားဟာ သူတို့ကို အားကျေလာပြီး နှိုင်ပိုင် အင်တာနက်ကဗျာကိုတစ်ခုကို တည်ထောင်ချင်စိတ် တဖာဖွား ဆောင်းလောပါတယ်။ တစ်ချိန်ထဲမှာပဲ ဂျက်မားဟာ အစိုရအလုပ်က နှုတ်ထွက်ဖို့ အောင်ပြတ်လိုက်ပါတော့တယ်။

အစိုရအလုပ်က နှုတ်ထွက်ခြင်း

သူဟာ ဂျယ်ရီယန်းတို့ အဖွဲ့ကို မဟာတ်တိုင်းကြီးမှာ လိုက်ပြနေရင်း သူနဲ့အတူလိုက်ပါလာကြတဲ့ သူရဲ့ အင်ဖို့ရဲ့ ကဗျာကိုဝန်ထမ်းတော်ဖို့ ကဗျာကိုသစ် ဘစ်ခု ထူထောင်ဖို့ တိုင်ပိုင်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ နှုတ်ထွက်စာတင်လိုက်ရင် အဆိုရကာ ခွင့်မပြုမှာကို စိုးရိမ်နေတယ်။ သူ သူငယ်ချင်းတွေက ကျော်မာရေး အကောင်းဘူးဆိုတဲ့ အကြောင်းပြုချက်နဲ့ လိမ့်ပြီး နှုတ်ထွက်စာတင်ဖို့ အကြောင်းကြတယ်။ ဂျက်မားလည်း အဲဒီအတိုင်းလုပ်လိုက်တာ အစိုရဆိုက နှုတ်ထွက်ခွင့် ဘူးလာခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူလည်း တကယ် နေမကောင်းဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ အဲဒါက အုအတက်ပေါက်လို့ ဆေးရှုတာက်လိုက်ရှုတာပါ။ သူ ဆေးရှုကာဆင်းတော့ အနိကြီးဖို့ကို ပြန်သွားတယ်။

သူအလုပ်ထွက်တယ်ဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ကြားလို ယာဉ်ကျမှုတိက ဂျက်မားကို သူတို့ဆီမှာ လာလုပ်ဖို့ လစာကောင်းကောင်းနဲ့ ခံစားခွင့် အများကြီး ပေါ်မယ်လို လာရောက်ခွဲဆောင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူကတော့ သူဒါပ်မက်ဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ပိုင်ကျမှုတိထွေထောင်ဖို့ ဟန်ရှိပြုကိုပဲ ပြန်သွားလိုက်ပါတယ်။

အလိဘဘာအစ တိုက်ခန်းကျည်းလေးထဲက

၁၉၉၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့မှာ ဂျက်မားဟာ သူရဲ့မိတ်ဆွေ ၁၇ ယောက်ကို ဟန်ရှိပြုက သူနေ့တဲ့ လိတ်ခိုက်ဥပ္ပါယ်က တိုက်ခန်းကျည်း



ဂျက်မားနှင့်အွေး
အလိဘဘာတုထောင်စဉ်

လေးထဲကို ပိုတ်ခေါ်ပြီး သူထူးထောင် မယ့် ကျမှုတိအကြောင်း ရှင်းပြုတယ်။ အဲဒီလူတွေထဲက အများစုက သူမိတ်ဆွေတွေနဲ့ ချိုင်းနားပေါ်ပျက်စံနဲ့ အင်ဖို့တို့မှာ အတူလက်တွဲလုပ်နဲ့က သူတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ ဂျက်မားဟာ သူထူးထောင်မယ့်ကျမှုတိဟာ အောင်မြင် မယ်လို တထစ်ချွေယုံကြည်တာကြောင့် အခုံပြုလုပ်တဲ့ တွေ့ဆုံးပွဲကို စိုးဒိုးယုံ

ရှိက်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ထားလိုက်တယ်။ အဲဒီပို့ဟာ တစ်နေ့မှာ သမိုင်းဝင် မှတ်တမ်းတစ်ခု ဖြစ်လာလိုပုံဆိုတာကို သူ သိနေတယ်။ ဂျက်မားက တိုက်ခန်းထဲမှာ ပတ်လည်ပိုင်းထိုင်နေကြသူတွေကို သူ ထူးထောင်မယ့် ကျမှုတိသစ် အကြောင်းကို ရှင်းပြုတယ်။ ကျမှုဆီကို ‘အလိဘဘာလို နာမည်ပေးမယ်’ လိုလည်း ပြောပြုတယ်။ ပြီးတော့ ဂျက်မားက သူတို့ကို ခုလို ဆက်ပြောတယ်။

‘နောက် ၅ နာရီ ၁၀ နာရီအကြော့မှာ အလိဘဘာဘာ ဘာဖြစ်လာ မယ်လို မင်းတို့ထင်သလဲ။ ကမ္မာကျော်ကျမှုတိကြီး ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ ငါတို့ရဲ့ ပြိုင်ဖက်တွေဟာ တရာတ်ပြည်ထဲမှာ ရှိတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အမေရိကန်နိုင်ငံက ကမ္မာကျော် စီလိုက်နိုင်ကြားမှာပါ။ ငါတို့ဟာ အလိဘဘာဘာကို သူတို့ထက်သာအောင် လုပ်ရမှာပါ’

စီလိုက္ခန်တောင်ကြားထက် သာရမယ်

သူ ရည်ညွှန်းတဲ့ စီလိုက္ခန်တောင်ကြားဆိုတာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ဘာလိုဖိုးနီးယားပြည်နယ်က အဆင့်မြင့်နည်းပညာနဲ့ ဒီလက်ထရောနစ် စွဲည်းတွေ၊ ကွန်ပျူးတာပစ္စည်းတွေ ထုတ်လုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေ အများကြီး ကြုံတဲ့ နေရာပါ။ နောက်ပြီး အဲဒီမှာ Microsoft; Yahoo; eBay; Google အစုရိတ် ကမ္ဘာကျော် အင်တာနက်ကုမ္ပဏီကြီးတွေလည်း နိဂုတယ်။ စီလိုက္ခန် ဗာောင်ကြားဆိုတဲ့ အသုံးအနှစ်း ဖြစ်ပေါ်လာရတာက အဲဒီနေရာဟာ ဒီလက် ဗေရာနစ်ပစ္စည်းတွေမှာ အသုံးပြုတဲ့ စီလိုက္ခန်ချုစ်ပစ္စည်း အများအပြား ဤလုပ်တဲ့ နေရာဖြစ်တာရမယ်၏နှစ်တာကလယ်ရာတောင်ကြားဆိုတဲ့ နယ်မြေ ဗုံးချို့နေလို့လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဂျက်မားက သူတို့ကို ဆက်ပြောပြတယ်။

‘ငါတို့မျှော်မှန်းတဲ့ ကမ္ဘာကျော်ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်လာစေစိုး နောက် သုံးနှစ် ဒါမှုမဟုတ် ငါးနှစ်အထိ အသေအလဲ အလုပ် လုပ်ကြရမယ်။ စီလိုက္ခန်တောင်ကြားက လူတွေ ဘယ်လို့ အလုပ်လုပ် ကြတယ်ဆိုတာ သိကြလာ။ တစ်နေ့ကို ၁၂ နာရီနာရီပါ။ အလုပ်လုပ် ကြတယ်။ ငါတို့ဟာ သူတို့ထက်သာအောင် ပိုလုပ်ကြရမယ်။ ငါတို့ အလုပ်ဟာ မနက် ၉ နာရီ ရုံးတက်ပြီး ညနေ ၅ နာရီမှာ ရုံးဆင်းတဲ့ အလုပ်မျိုးမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလို ပုံမှန် ရုံးတက် ရုံးဆင်းလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီ မျိုးဟာ နည်းပညာအဆင့်မြင့် ကုမ္ပဏီမဟုတ်ဘူး။ ငါတို့အလိုဘာဘာ ဟာ စီလိုက္ခန် တောင်ကြားက ကုမ္ပဏီတွေထက် သာကိုသာရမယ်။’

အမေရိကန်လူမျိုးတွေဟာ ကွန်ပျူးတာ ပစ္စည်းပိုင်း (hardware) နဲ့ နည်းစံနစ် (system) တွေမှာ အရမ်းတောင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ဆော်ပိုင်း (software) နဲ့ သတင်းအချက်အလက် စီမံ ခန့်ခွဲမှု (information management) မှာ ငါတို့ တရှတ်တွေပဲ့ ဦးနောက်က ပိုပြီးသာပါတယ်’

အလိဘဘရဲပထပသုံးအစရွယ်ယာရှင်များ

သူက အလိဘဘကုမ္ပဏီကို ၃ နှစ်အတွင်းမှာ လုထိကို ရှုယ်ယာ ရောင်းနိုင်တဲ့ IPO (Initial Public Offering) လုပ်နိုင်တဲ့ Public Listed Company အများပိုင်ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်ဖို့ ရည်မှန်စေားတယ်လို့ ရှင်းပြရင်း အခုလို ထပ်ပြေလိုက်တယ်။

‘အလိဘဘဟာ အများပိုင်ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်လာတဲ့အခါ ခင်ဗျားတို့ တစ်ယောက်ချင်းစီဟာ အခု ခင်ဗျားတို့ ထိုင်နေကြတဲ့ ကျေနော်တိုက်ခန်းမျိုး၊ တစ်ခုနဲ့ပဲ ဝယ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ တစ်ယောက်ကို တိုက်ခန်းပေါင်း ၅၀ အထိ ဝယ်နိုင်ကြလိမ့်ယယ်’

အခုလိုမှာ ဂျက်မား သူမြန်းမ ကောသီအပါအဝင် စုစုပေါင်း ၁၈ ဦးဟာ အလိဘဘကုမ္ပဏီကို ထူထောင်ဖို့ အရင်းအနီးအတွက် အစရွယ်ယာတွေ ထည့်ဝင်ကြဖို့ ကတိပြုလိုက်ကြတယ်။ သူတို့ ကတိပြုလိုက်တဲ့ အစရွေ့ စုစုပေါင်း ဟာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆ သောင်းပါး အဲဒီ ၁၈ ယောက်ထဲမှာ အမျိုးသမီး ၆ ဦး၊ ပါဝင်ပါတယ်။ အဲဒီ ရှုယ်ယာထည့်သူ ၁၈ ယောက်စလုံးမှာ ချမှုံးသေတဲ့ စိသားစကလာသူ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင် တက္ကာသိုလ်က ဘွဲ့ရှာသူ၊ ကုမ္ပဏီကြီးမှာ လုပ်နေသူ တစ်ယောက်မှ မပါဝင်ကြပါဘူး။ ဒါမေပဲ သူတို့အားလုံးဟာ ဂျက်မားရဲ့ ဦးဆောင်မှုနဲ့ အလိဘဘကို အောင်မြင်အောင် လုပ်ဖို့ နိုင်ခိုင်မာမာ ဆုံးဖြတ် ထားကြတယ်။

ဘာကြောင့် အလိဘဘလို နာမည်ပေးတာလဲ

ဂျက်မားဟာ သူကုမ္ပဏီကို ဘာကြောင့် အလိဘဘလို့ နာမည် ခေါ်ရတာလဲ။ အလိဘဘဆိုတာ အာရပ်လူမျိုးနာမည်ပါ။ ဘာလို့ တရာတ် ကွွဲဝင်ပုံပြင်တွေထက် ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ တရာတ်သိုင်းပညာရှင်ကြီးတွေရဲ့ နာမည်ကို ယူမသုံးတာလဲ။ လူမတွေဟာ ဂျက်မားကို အဲဒီမေးခွန်းကို မကြာခဏ မေးကြတယ်။

ဂျက်မားက အဲဒီမေးခွန်းကို ခုလို့ ပြန်ပြုတတ်တယ်။ အလိဘဘနဲ့ ရိုးသားလေးဆယ်ဆိုတဲ့ အာရပ်ပုံပြင်ဟာ ကဲ့ကျော်ပုံပြင်ဖြစ်သလို ဟောလို့စုံ

— သေထဲရှုပ်ရှုနိုင်ခြင်းများဖြစ်လိုအပ်တောာ
— ကဗျာသီ နာမည်ဖြစ်နေတယ်။
— ဒါဘို့ဘာဘာ သူနှိုးတစ်ယောက်
— ဘာတဲ့ပါဘာ၊ ရှိသားတဲ့လွှဲယ်ကိုသည်
— ဘာစ်ယောက်ပါ။ အလိုဘာဘာ
— ဒါကို ဘယ်ဘာသာစကားနဲ့
— အသွေးပြေ အသွေးပြေ လွှဲယုံကုတယ်။

— ဒေတွေရဲ့ နာမည်တွေကို ဂွန်ပျူတာမှာ အဂဲလိပ်လို အကွားရှုစဉ်လိုက်
— အေားရှုလိုက်ရင် ‘ဒေ’ ဆိုတာက ထိပ်ဆုံးအကွားရှုမှု သူကူမှုတော်ဘာ ထိပ်ဆုံး
— မှာ ရှိနေမှာပါတဲ့ သူရဲ့ အစိကရည်ရွယ်ချက်က ကဗျာကျော်ကုမ္ပဏီ
— ဘာအောင် ကဗျာသီနာမည်တစ်ခုကို ယူဆုံးလိုက်တာပါတဲ့။

အဲဒီနာမည်ကို သုံးစွဲ အကြံပေါ်လာတာက သူ အမေရိကန်နိုင်ငံ
— မြန်မြေကိုမြှုပ်နှံစဉ်မှာပါ။



အလိုဘာဘာမှု နိုင်တော်ဘာယ်ရှုပ်ရှု

‘ကျော် စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုဝင်ပြီး နေ့လည်စာ စားနောက်တစ်ခုမှာပါ။ အနားရောက်လာတဲ့ စားပွဲထဲ့ အမျှေးသော်ကို မေးလိုက်တယ်။ အလိုဘာဘာဆိုတာ သိသလားလို့။ သူက သိပါတယ်တဲ့။ ဘယ်လိုသိတာလဲလို့ ဆက်မေးလိုက်တယ်။ ဒီတော့ သူက Open Sesame ဆိုးပင်းဆီးစိုးလို့ ပြန်ပြောတယ်။ ‘ဆိုးပင်းဆီးစိုး’ဆိုတာ အလိုဘာဘာနဲ့ နီးသားလေးဆယ် ပုံပြင်ထဲက လွှဲယ်လေး အလိုဘာဘာက ‘ဆိုးပင်းဆီးစိုး’လို့ ပါစပ်က အသံတိုးတိုးနဲ့ ရော်တိုက်တဲ့ အခါ နီးသားတွေရဲ့ နီးရာပါ ရတနာတွေကို အထဲမှာ ပိတ်လျောင်ဖိုက်ထားတဲ့ ကျောက်ရှုကြီးနဲ့တံ့ခိုက်ရှုကြီး အလိုအလျောက် ပုံးသွားတာကို ရှည်ညွှန်းပြောလိုက်တာပါ။ ဒါနဲ့ ကျော် စားသောက် ပြီးလို့ ဆိုင်ပြင်တွေကိုပြီး လမ်းမှာတွေ့တဲ့ လွှာအယောက် ၃၀ လောက်ကို အလိုဘာဘာဆိုတာ သိသလားဆိုတဲ့ ပေးခွန်းလေးကို မေးကြည့်တယ်။ အဲဒီလွှာတွေမှာ အီနှီယန်င်ငံက၊ ဂျေဟန်နိုင်ငံက၊ ဂျာမဏီနိုင်ငံက လွှာမြှို့စုံပါတယ်။ သူတို့အားလုံးကလည်း အလိုဘာဘာကို သိတယ်လို့ မေးကြတဲ့အပြင် ‘ဆိုးပင်းဆီးစိုး’ကေားလေးကိုပါ စွတ်ပြုကြတယ်။

ဒီနာမည်လေဟာ လုတ္ထိန်းသိန်းကြလို့ အတော်ကောင်းတဲ့ နာမည်ပဲ
သိပြီး ကျော် အရမ်းသဘာကျသွားတယ်”

အလိဘဘာဝက်ဆိုဒ်ကို ဝယ်ယူခြင်း

ဒါပေမဲ့ အလိဘဘာဘာဘာနာမည်နဲ့ www.alibaba.com ဆိုတဲ့
ဝက်ဆိုဒ်ကို အင်တာနက်မှာ မှတ်ပုံတင်လိုက်တော့ မှတ်ပုံတင်လို့ မရဘူး
ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကနေဒါနိုင်ငံက လုပ်စဉ်ယောက်က အလိဘဘာဘာနာမည်နဲ့
မှတ်ပုံတင်ထားပြီးလိုပါ။ ဂျက်မားဟာ အဲဒီနာမည်ကို သိပ်ကြိုက်နေလို့ အဲဒီ
လူကို အီးမေးနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး အလိဘဘာဝက်ဆိုဒ်ကို လွှာပြောင်းပေးနိုင်
မလားလို့ မေးလိုက်တယ်။ ဟိုလူက ဒေါ်လာ ၄,၀၀၀ ပေးရင် လွှာပြောင်း
ပေးမယ်လို့ ပြန်စာပို့လာတယ်။ ဒါနဲ့ ဂျက်မားဟာ ပိုက်ဆံမပေးချင်လို့
www.alibabaonline.com နာမည်နဲ့ မှတ်ပုံတင်လိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မား
က အဲဒီနာမည်ကို မကြိုက်ဘူး။ Alibaba.com နာမည်ကိုပဲ အရမ်းကြိုက်နေ
တယ်။ ကနေဒါကလုကို သူတောင်းတဲ့ ငွေလွှာဖို့ကြိုးပြန်တော့လဲ ဟိုလူက ငွေယူပြီး
သွောက်ဆိုဒ်ကို လွှာမပေးမှာကို စီးရိမ်နေတယ်။ အဲဒီအခိုန်က ဂျက်မားရဲ့လက်ထဲ
မှာ ငွေများများစားစား မရှိပါဘူး။ သူ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က အဲဒီ
အကြောင်းကို ခုလို ပြန်ပြောပြတယ်။

‘ဂျက်မားက အဲဒီလူကို ငါယံတယ်ကွာလို့ ပြောပြီး ဒေါ်လာ
၄,၀၀၀ ကို ကြောနိုင်နဲ့ ကနေဒါကို လွှာပေးလိုက်တယ်။ တကယ်တော့
စီးပွားရေးသမားတွေဟာ တစ်ခါမှ မပြင်ဖူးတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို
လွှယ်လွှယ်နဲ့ ယုံကြည်လေ့ မရှိကြပါဘူး။ တကယ်တော့လည်း
ဂျက်မားက စီးပွားရေးသမားတစ်ယောက်စွဲ မဟုတ်တာဘူး သူခေါ်
ထဲမှာ သူလုပ်ချင်တာတစ်ခုထဲကိုပဲ သိတဲ့သူကို။ တစ်ပတ်လောက်
ကြာတော့ ဟိုအက်ကလည်း ရှိသားစွာနဲ့ Alibaba.com ဝက်ဆိုဒ်၊
ဂျက်မားထဲကို လွှာပြောင်းပေးလိုက်ပါတယ်’

အလိဘဘာနာမည်နဲ့ ဝက်ဆိုဒ်ကို လူတွေအလွယ်တကူ မှတ်
သိရှိတာကြောင့် နောင်မှာ ဂျက်မားအတွက် ကြိုးပြာခငွေ ဒေါ်လာ သနား

ပါကသာသွားစေခဲ့ပါတယ်။ အလိုဘဏ္ဍာ ဒေါက်မြင်သွားပြီးခို့မှာ ရှုတ်မာဟာ ပူးပြားတွေမှာ ကျွောကျွော အာရပ်ပုံပြင်တွေဖြစ်ကြတဲ့ အလိုဘဏ္ဍာနှင့်သားလေးဆယ် အကြောင်းပါတဲ့ 'တစ်ထောင့်တစ်ညုပုံပြင်' တွေထဲက ဓကာ ပူးပြားကို ကိုကားပြီး ထည့်ပြာလေ့ရှိပါတယ်။

ဂွန်ပူးတာများ ရွေးကျေလာမြင်း

အလိုဘဏ္ဍာသာ စထောင်တဲ့ ၁၉၉၉ ခုနှစ် နှစ်စိုင်းမှာ တရုတ်နိုင်းမှာ အေးဘာနှင်းအသုံးပြုသူ ၂ သိန်းပဲ ရှိပါသေးတယ်။ အင်တာနှင်းအသုံးပြုသူ အေးရတဲ့ အစိကအချက်က ဂွန်ပူးတာတွေ ရွေးကြီးလိုပါ။

ဂွန်ပူးတာတွေရဲ့ ရွေးဟာ ဒေါ်လာ ၁၅၀၀ ဖြစ်နေသေးပေမဲ့ အူးခေါ် ရွေးတွေကျို့ ရှိနေပါတယ်။ ဘာလိုလဲ ဆိုတော့ IBM ဒိုင်ဘီအမ်၊ Dell ဒဲလ်စတဲ့ အနောက်နိုင်းက ဂွန်ပူးတာထုတ်တဲ့ ကုမ္ပဏီကြီးတွေဟာ အေးတ်နိုင်းမှာ လာရောက်လုပ်ကိုင်နေကြပါပြီ။ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတွေဟာ အေးတ်ဂွန်ပူးတာရွေးကွက်ကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားတဲ့ တရုတ်ကုမ္ပဏီ အိုက်ဝါလ် (နောင်မှာ Lenovo ကုမ္ပဏီ ဖြစ်လာ) ကို ပြုပိုင်ရင်းနဲ့ ၂၂၆၈၂၂၂၂၁ရှိတွေကို လော့ကျေလာပေါ်ပါတယ်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှာ ကုမ္ပဏီတွေနဲ့ အေးခြားနေတွေကို ရောင်းချေရတဲ့ ဂွန်ပူးတာ အလုံးပေါင်း ၅ သိန်းအထိ ချုံးချွဲပါတယ်။

အနိုင်ရွှေပေါ်လစီသစ်

တစ်ချိန်ထဲမှာ တရုတ်အနိုင်ရွှေကလဲ သတင်းအချက်အလက် ပြန်ပွား အေးပေါ်တဲ့ ပေါ်လစီတစ်ခုကို ချမှတ်လိုက်လို လုပ်တွေဟာ အင်တာနှင်း သာက်သက်သာသာနဲ့ သုံးစွဲလာနိုင်ကြတယ်။ အရင်က အင်တာနှင်းလိုင်း အေးချို့အရေး လပေါင်းများစွာကြာအောင် စောင့်ခဲ့ရပြီး အင်တာနှင်း တော်သွေးသွေးယူ တပ်ဆင်ခကဲလည်း ဒေါ်လာ ၆၀၀ လောက်ပေးရပါတယ်။ ၁၉၉၉ ခေါင် နှစ်ကုန်ကစဪပြီး အင်တာနှင်းလိုင်းတစ်လိုင်းရှိပြီး နောက်တစ်လိုင်း ဘုံးတပ်ဆင်ချင်ရင် တပ်ဆင်ခ ထပ်ပေးစရာ မလိုတော့ပါဘူး။ အင်တာနှင်း

သုတေသနပြုလုပ်မှုများ၊ အရှင်ကာ ဒေါ်ဘ ခန့်ခွဲမှုများ၊ ပေါ်ရှုရာကန် ကိုဆောင်ရွက်ပေးရပါတယ့်တယ်။ အင်တာနှင်းအကြောင်း သိချင်ကြတဲ့ ကြောင်းသားတွေ၊ ပညာတတ်တွေဟာ တက္ကသိုလ်တွေ၊ ရုံးတွေနဲ့ မိုးလိုပါကြလာတဲ့ အင်တာနှင်းကြီးဆိုင်တွေမှာ အမြဲက်အများ ရောက်ရှိ လေ့လာနေကြတယ်။

ကုနှစ်မှာ အရှင်အောင်မြင်သွားတဲ့ ယာဟူးပုံစံကို အတို့ပြီး သူတို့ ဝက်ဆိုင်တွေမှာ ကြော်ငြာတွေထည်ပေးတဲ့ အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီ အသေးစိုင် တွေ တရှတ်နိုင်ငံမှာ အများကြီး ပေါ်ပေါ်လာခဲ့ကြတယ်။ အင်တာနှင်းသုတေသန သူတွေ အရှင်များလာတာကြောင့် အဲဒိုကုမ္ပဏီတွေဟာ ကြော်ငြာခတွေကနေ ဝင်ငွေတွေ အကတ်လေးရလာကြတယ်။ အင်တာနှင်းကန် ကြော်ငြာခ ဝင်ငွေ တွေဟာ ၁၉၉၈ ခန့်တုန်းက ဒေါ်လာ ၃ သန်းပဲ ရန်ခဲ့ရာက ၁၉၉၉ ခန့်မှာ ဒေါ်လာ ၁၂ သန်းအထိ ရလာခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ တရှတ်နိုင်ငံက လူတွေဟာ ဝင်ငွေနည်းကြလို့ အင်တာနှင်းကြော်ငြာတွေကို ကြည့်ရှုကြည့်ကြပါး ပစ္စည်း ဝယ်လာအောင်တော့ သူတို့ကို မဆွဲအောင်နိုင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် တရှတ်နိုင်ငံမှာ ကြော်ငြာခနဲ့ ဝင်ငွေရှာဖို့ ထောင်လိုက်တဲ့ အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီ ထောင်ပေါ်များစွာဟာ ပေါ်လာပြီး လအနည်းငယ်အကြောမှာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပိတ်သိမ်းပျောက်ကွယ်သွားကြပါတော့တယ်။

ကုမ္ပဏီ(၃) ရုရှုအောင်မြင်ပူးသူမျက်

အဲဒီလောက သီးနှံ၊ ခုံဟူးနဲ့ နှင်းအစ်(၅) ဆိုတဲ့ ကုမ္ပဏီသုံးချက်တွေ ဆက်လက်အောင်မြင်နေပါတယ်။ သူတို့ကျတော့ ဘာကြောင့် အောင်မြင်ရှု ရပ်တည်နေနိုင်ကြတာလဲ။ အဲဒီမေးခွန်းဟာ အကတ်လေး စိတ်ဝင်စားစရှိ ကောင်းနေလို့ ဂျက်မားဟာ အဲဒီကုမ္ပဏီတွေအကြောင်းကို စုစုပေါင်းလေ့လာ ကြည့်တယ်။

သီးနှံကုမ္ပဏီ ကို ၁၉၉၈ ဒီဇင်ဘာလမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံက သီးနှံနှင်းကုမ္ပဏီနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့တယ်။ ၁၉၉၉ ခန့် ဒြပ်စုံသီးနှံ၊ ဝက်ဆိုင်ကို တင်လိုက်တယ်။ လအနည်းငယ်အကြောမှာ VC (Venture Capital) ကုမ္ပဏီတွေဖြစ်ကြတဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံက Goldman Sach

ဗုဒ္ဓံဆတ်, Walden ပါလ်ဒင်နဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံက SoftBank ဆော်သင့်တိုက အောင် ၂၅ သနုံးနှင့် ရင်နှီးမြှုပ်နည်းကြတယ်။ VC (Venture Capital) အောင် လုပ်ငန်သွစ်ထူထောင်စ ကုမ္ပဏီသေးလေးတွေမှာ ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှ အောင် ကုမ္ပဏီတွေကို ပြောတာပါ။

ဆိုဟုးကုမ္ပဏီ ဟာ VC ကုမ္ပဏီတွေဆိုက ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှာ ရင်နှီးမြှုပ်နှံစဉ် ၁၀ သနုံးနှင့် နောက်နှစ်တွေမှာလည်း ရင်နှီးမြှုပ်နှံငွေတွေ ဆက်လက် အောင်ပါတယ်။

နက်အစ်(စံ)ကုမ္ပဏီကတော့ VC တွေဆိုက ရင်နှီးမြှုပ်နှံငွေကို အောင်ပေးပို့လည်း အများကြီး လက်မခံပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူရဲ့ အောင်သောကို တရုတ်ဘာသာနဲ့ အသုံးပြုဖို့ မှတ်ပုံတင်ကြေးတွေကနေ ဝင်ငွေတွေ အေားကြီးရနေလိုပါ။

ဒါကြောင့် အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတစ်ခု အောင်မြင်ဖို့အတွက် ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုကုမ္ပဏီ VC ကုမ္ပဏီတွေဆိုက ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုတွေရနိုင် လိုတယ်ဆိုတာကို လူးဘား သတိပြုမိလိုက်တယ်။ ရင်နှီးမြှုပ်နှံငွေ မရရင်တော့ သူ အလိဘာဘာ အောင်သောက်လည်း တရုတ်နိုင်ငံမှာ ပေါ်လာပြီး လပိုင်းနဲ့ ပျောက်ကွယ်သွားတဲ့ အောင်သောက တစ်ခုဖြစ်သွားလိမ့်မယ်ဆိုတာ သူ သိနေတယ်။ ဒါကြောင့် လူးဘားဟာ နောက်ပိုင်းမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံကို အကြိမ်ကြိမ်သွားပြီး ရင်နှီးမြှုပ်နှံငွေထည့်ဝင်ကြမယ့် VC ကုမ္ပဏီတွေ လိုက်ရှာနေတာကို တွေ့ရပါ အောင်။

အောင်တွေသိပို့ဆိုင်ရေးကိုယ်စုံမှု

၁၉၉၉ ခုနှစ် မေလမှာ ဟောင် အောင်တွေက ကိုယ်စုံမှု ဆိုသူဟာ ဂျက်မှား အောင်တွေက ကိုယ်စုံမှုကို ရောက်လာပါတယ်။ အောင်တွေသိပို့ဆိုင်ရေးကိုယ်စုံမှု အလိဘာဘာ စတင်တည်ထောင် အောင်တွေ ၁၇ နှစ်တိုင်တိုင် အလိဘာဘာ အောင်တွေအတွက် ကြံ့ကြံ့ခံ လက်တွဲလုပ်ခဲ့



ကိုယ်စုံမှု

သူမှိ သူအကြောင်းကို ပြောပြုမှ အလိဘဘာရဲအကြောင်းဟာ ပြည့်စုများ၊
ဂျီဟာ ဂျက်မာနဲ့ တစ်နှစ်ထဲ မွေးဖြားခဲ့ပေမယ့် ဂျက်မားလို ဆင်ရွက်
မိဘနှစ်ပါးက မွေးဖြားလာခဲ့သူတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူဟာ ထိုင်ဝမ်နှင့်က
ချမ်းသာတဲ့ မိဘနှစ်ပါးက မွေးဖြားခဲ့ပြီး ထိုင်ဝမ်က အကောင်းဆုံး အထက်တန်း
ကျောင်းတစ်ခုမှာ ပညာသင်ကြားခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ သူ ၁၃ နှစ်သားမှာ မိဘ^၁
တွေက သူကို ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ်စေချင်လို အမေရိကန်နှင့် နယ်
ဂျာခိုက လောရနှင့်စိုးလို အထက်တန်းကျောင်းကို ကျောင်းဆိပ်ကျောင်းစား
ဘော်ဒါနေ့နှင့် ပိုလိုက်ပါတယ်။ အမေရိကားရောက်စမှာ သူဟာ အကိုလိပ်စကား
ကို ကောင်းကောင်းမပြောတတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သိပ်မကြာခင်မှာပဲ သူဟာ
အကိုလိပ်စာကို ကောင်းကောင်းလိုက်လာနိုင်သလို သူအတန်းထဲမှာ အတော်ဆုံး
ကျောင်းသားတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အားကစားမှာလည်း ထူးချွှေး
ပါတယ်။

အထက်တန်းအောင်ပြီးတော့ ဂျီးဟာ ယေးလိုတက္ကာသိုင်မှာ စီးပွားစုံ
ဘာသာနဲ့ အရှေ့တိုင်းဘာသာရပ်တွေကို သင်ယူတယ်။ နောက်တော့ ဥပဇ္ဈ^၂
ဘာသာရပ်ကို ပြောင်းပြီး လေးလာသင်ယူရင်း ယေးလိုတက္ကာသိုင်ကနောက်
ဥပဒေဘာသာနဲ့ ဘွဲ့ရခဲ့တယ်။ ဘွဲ့ရပြီးတော့ နယ်းယောက်မြို့က ဥပဇ္ဈ^၃
အကြံပေါက့မွှေ့ကိုတစ်ခုမှာ အလုပ်ဝင်လုပ်တယ်။ သိတ်မကြာခင်မှာပဲ အော်
နိုင်ငံတွေမှာ ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်တာကို စိတ်ဝင်စားလို ပောင်ကောင်ကျွန်းမာရ်
ဆိုဒ်ကုမ္ပဏီတစ်ခုရဲ့ လက်အောက်ခဲ့ Investor AB အင်ပက်စတာအော်
ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်ဝင်ပြန်တယ်။ အဲဒီအချိန်က အောရှိနိုင်ငံတွေမှာ အင်တာနှင့်
ကုမ္ပဏီသစ်တွေ အမြောက်အများ ပေါ်ထွက်လာနေတယ်။ သူဟာ အဲဒီ
အင်တာနှင့်ကုမ္ပဏီသစ်တွေထဲက လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်တစ်ယောက်နဲ့ လက်ပဲ့
လုပ်ချင်လို စုစမ်းနေတယ်။ အဲဒီလို စုစမ်းနေတဲ့အကြောင်းကို သူသူငယ်ချုပ်
တွေကိုလည်း ပြောပြထားတယ်။

ထိုင်ဝမ်မှာ ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီ ထောင်ထားတဲ့ သူသူငယ်ချုပ်
ဂျယ်ရှိရှိးက တစ်နောက် ဂျိုးကို ဖုန်းဆက်ပြောလာတယ်။ သူမကြာခင်က
ဟန်ဂျီကို အလည်သွားရင်နဲ့ ဂျက်မားအကြောင်းကြားလာခဲ့တယ်တဲ့ ဂျက်မား

။ ကုမ္ပဏီတစ်ခု စတင်တည်ထောင်ဖို့ လုပ်နေတယ်။ ဂျိုး လက်တွဲလုပ်ချင်
သော့ လူမျှူးဖြစ်နိုင်တာမို့ ဂျက်မားနဲ့ အမြန်သွားတွေ့သင့်တယ်တဲ့။

ဘုက်မားကို ဂျိုးဆိုင်းလေတွေ့ခြင်း

ဂျိုးလည်း မကြာခင်မှာပဲ ဟောင်ကောင်ကနေ ဂျက်မားနေတဲ့ ဟန်ဂျိုး
မြှုတ် လေယဉ်နဲ့ သွားလိုက်တယ်။ ဂျိုးက ဂျက်မားနဲ့ ပထမဆုံးတွေ့ခဲ့ပုံကို ခုလို
ပြောခြင်းပြုတယ်။

‘ကျေနော် သူနေတဲ့ တိုက်ခန်းကို မြင်လိုက်တော့ ထိုင်ဝမ်းမှာ
ကျေနော် အဖွဲးနေနဲ့တဲ့ တိုက်ခန်းဟောင်းလေနဲ့ တွေ့နေတယ်လို့ ထင်မိ
တယ်။ သူတိုက်ခန်းကိုတက်တဲ့ လေခါးက ဒုံးဟောင်းနေပြီး ကျွဲ့လဲ
ကျွဲ့သေားတယ်။ တဲ့ခါးပေါက်ဝမှာ ပြန်ကျွဲ့ချိတ်ထားတဲ့ မိနပ် ၁၀ ရဲ
လောက်ကို တွေ့ရတယ်။ တိုက်ခန်းထဲ ဝင်လိုက်တော့လည်း လူ ၁၀
ယောက်လောက် အဆုပ်လုပ်နေတာ တွေ့ရပြီး သူတို့ရဲ့ ချွေးနဲ့ ကိုယ်နဲ့
တွေ့ကြောင့် အခန်းတစ်ခုလုံးဟာ ညီးဟောင်းတဲ့ အနုံအသက်တွေ့နဲ့
ဖွန်းကျေပ်နေပါတယ်။ ပိုစိုးတာက ရောက်သွားချိန်ဟာ နေကာလ
အပူဆုံးအချိန်၊ နောက်ပြီး ကျေနော် ဝတ်ထားတာကလည်း ကုတ်
အကျို့နှင့် သောင်ဘေးရှည်ခိုင်တော့ ကျေနော်တစ်ကိုယ်လုံး ချွေးတွေ့စွဲပြီး
ဒုံးကိုယ်စပ်နဲ့ အတော့ကို အနေရောက်နေတယ်ပဲ့’ တဲ့။

ဂျက်မားက သူကို အလိဘဘာဘဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကို ခုလို ရင်းပြုတယ်။

‘ကျေနော် အလိဘဘာဘဲ့ တည်ထောင်ချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်
က တရာတ်နိုင်ငံက သိန်းသေန်းနဲ့ ချို့ရှိတဲ့ စက်ရုံးလေးတွေကို ပြင်ပ
ကဗ္ဗာကြို့နဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး သူတို့ရဲ့ စက်ရုံးထုတ်ကုန်တွေကို ရောင်းချွဲ
နိုင်ဖို့ ကူညီပေးချင်တယ်။ စက်ရုံ့ပိုင်ရှင်တွေဟာ သူတို့ပစ္စည်းတွေကို
ပြင်ပကဗ္ဗာက သိအောင် မကြိုးပြောတတ်ကြဘူး။ ကြိုးပြောရ
ကောင်မှန်လည်း မသိရာကြဘူး။ ဒီတော့ သူတို့ဟာ စစ်ည်းတွေကို
အစိုရရဲ့ နိုင်ခြောကုန်သွယ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေဆီမှာပဲ ရောင်းချွဲကြ

ရတယ်၊ အစီးရကုမ္ပဏီတွေကလည်း အမြတ်များများကျွန်အောင် သူတို့ဆီက ပစ္စည်းတွေကို ဖျော်စိဝယ်ကြတယ်၊ ကျနော် ပြစ်စေ ချင်တာက စက်ရှုပိုင်ရှင်တွေကို ကြေားခံစွမ်းပါ နိုင်ငံခြားကို တိုက်ရှိက် ရောင်းချွေချင်တယ်၊ ဒါဆိုရင် သူတို့အတွက်လည်း အမြတ်များများ ကျွန်တာပေါ့”

ဂျိုးဟာ ဂျက်မားရဲ့ အားတက်သရောပြားနေတဲ့ စကားတွေကို သဘောကျွေသလို သူရဲ့စကားပြုပုံကဲလဲ အတော်လောက်ရှိ ကြည့်ကောင်းတယ်၊ ဂျက်မားဟာ ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ ထိုင်ရင်း စကားပြားလိုက်၊ လက်ခုပ်တို့လိုက်နဲ့ ကွန်ဖွူးသိုင်းသေားတစ်ယောက်နဲ့ တုနေတယ်လို့ ဂျိုးက ပြုပြတယ်။

ဂျိုးဟာ ဂျက်မားကို သိချင်တာတွေကို ပေးပြန်။ လိုအပ်တာတွေကို အသေစိုပ်အွေးနေးပြီးတာနဲ့ ဟောင်ကောင်ကျွန်းကို ပြန်သွားပါတယ်။

ဒိုးမတားမရတဲ့ ဂျိုးဆိုင်းရဲ့အနှစ်

ဂျိုးဟာ သူ အမိမ်ရောက်တာနဲ့ ဂျက်မားနဲ့ တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးခဲ့တာတွေကို သူမြန်းမ ကလယ်ရာကို ပြန်ဖောက်သယ်ချွေတယ်၊ သူဟာ ဂျက်မားနဲ့ ပုံပေါ်ပေါ် လုပ်ဖို့ အရမ်းစိတ်အားထက်သန်နေတယ်။ ကလယ်ရာကတော့ သူကို လေ ကောင်းကောင်းရနေတဲ့ ဟောင်ကောင်က အလုပ်ကို စွန့်ခွာပြီး မသေသာ မရေရာတဲ့ အလိဘာဘာဆီမှာ သွားမလုပ်စေချင်ဘူး၊ နောက်ပြီး ကလယ်ရာ မှာ ပထမဆုံးကလေးကိုယ်ဝန်ကို လွယ်ထားနေရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကလယ်ရာဟာ ဂျိုးရဲ့ စိတ်အားထက်သန်မှုကို နားချုလိုရမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သိနေလို့ ရှိဟန်ပြုမြို့ရှိသွားရင် လိုက်သွားမယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။

ကလယ်ရာဟာ ဂျိုးနဲ့အတူ ဟန်ပြုမြို့ကို လိုက်သွားပြီး ဂျက်မားနဲ့ သွားတွေ့တယ်။ ပထမဆုံးတွေ့တွေ့ချောင်းမှာပဲ သူက ဂျက်မားကို ခုစုံ ပြောလိုပဲ ပါတယ်။

‘ကျမ အလိဘာဘာကို လာကြည့်တာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတဲ့ ဂျိုးဟာ ရှင့်ရဲ့ အလိဘာဘာကုမ္ပဏီကို အရှုံးအမှုံး ပြစ်နေလိုပါး လုပ်ချင်တာကို သဘောတူလိုက်ရင် ကျွေးအရှုံးတစ်ယောက် ပြစ်ချွေး’

မှာပါ။ တစ်ခါ ကျမ်သဘောမတူပြန်ရင်လည်း ဂျိုးဟာ ကျမကို တစ်သက်လုံး မှန်းသွားတော့မယ်။ သူ ကျမကို မှန်းသွားတဲ့ အဖြစ် မျိုးတော့ အရောက်မစ်နှင့်လို့ သူလုပ်ချင်တာကို ခွင့်ပြုရတော့မှာ ပေါ်ရှင်း” တဲ့။

ဂျိုးကျည်း သူ ရှာက်မာရို့ ခုတံယ်အကြိုးပြု လာတွေ့တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သို့ ပြန်ခပြာပြတယ်။

‘ကျေနော် ဟန်ဂျိုးကို
ဘာကြောင့် ဒုတိယအကြိုးပြု
ပြန်လာတာလဲ ဆိုတော့
ဂျက်နဲ့ ပထာမဆုံးအကြိုးပြု
တွေခဲတုန်မှာ သူနဲ့အများနဲ့
မတူတဲ့ ထူးခြားချက်လေး
တွေကို သတိထားမိခဲ့လိုပါ။
သူရဲ့ အလီဘဘာဘာအပေါ်

ရည်မှန်းချက်ကိုလည်း သဘောကျေနော်ပါ တယ်။ နောက်ပြီး သူ စကားပြောနေချိန်မှာ သူမျက်လုံးတွေဟာ မျှော်လင့်ချက်အပြည့်နဲ့ တောက်ပနေတယ်။ သူမှာ နောက်လိုက် ကောင်းတွေ ရှိနေတယ်။ သူတို့အားလုံးဟာ ဂျက်ရဲ့ ဦးဆောင်မှုကို တည့်တွေ့တယ်ထဲ လိုက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားကြတာကို တွေ့ရတယ်။ ကျေနော် ပူးပေါင်းလုပ်ချင်တဲ့ အသင်းဟာ သူတို့အပ်စပါပဲ့။

ကျေနော်က ငွေရေးကြေးရေး စာရင်းဝယာ၊ အပိုင်းမှာ ကျွမ်းကျင်တယ်။ အရင်က ရှုံးနေတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ခဲ့လို့ စီးပွားရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဥပဒေတွေကို ကောင်းကောင်းနားလည် တယ်။ ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို အစကင့် ဘယ်လို့ထူးထောင်ရမယ် ဆိုတာလည်း သိနေတယ်။ အရင်အနှစ်ရအောင် ဘယ်လို့ရှာရမယ် ဆိုတာလည်း သိတယ်။ ဂျက်ကလည်း အဲဒီလို့ အရည်အချင်းရှိသူ



ဂျိုးနိုင်းနှင့် ဂျက်ဟာ

မျိုးကို ရှာဖော်လို့ သူ ကျေနှုန်းကို ချက်ချင်း သဘောကျွွားတာလို ထင်ပါတယ်”

ဂျက်မားနဲ့ ဂျီအိုင်းတို့ လက်တွဲကြပြီ

ဂျက်မားတို့ ၂ ယောက် လက်တွဲပြီး အလိုဘာဘာကုမ္ပဏီ ထောင်စီး သဘောတူလိုက်ကြတယ်။ ဂျိုးက ဂျက်မားကို ပေးတယ်။ သူကို အကြံပေး တစ်ယောက်လို သတ်မှတ်မှုလားတဲ့။ ဂျက်မားက သူကို -

“ငါ့က ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်ပါဘွား၊ ကုမ္ပဏီအကြောင်း၊ စီဗျားရေးလုပ်ငန်းအကြောင်း၊ နားမလည်လို လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲတာကို ပင်းပ ဦးဆောင်လုပ်ရမယ်လေး၊ ဒါကြောင့် မင်းကို ငါ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် ပါတနာတစ်ယောက်လို သဘောထားမှာပါ”

လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

ဂျိုးဟာ သူမိန့်မနဲ့ အတူ ဟောင်ကောင်ကို ပြန်သွားတယ်။ ဟိုရောက် တော့ သူကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌကို သူ အလုပ်ပတွက်သေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ လစာမဲ့ ခွင့်ယူပြီး၊ စီဗျားရေးသမားတစ်ယောက်ကို ကုမ္ပဏီအသစ်ထဲထောင်ပေးဖို့ တရှုတ်ပြည်မှာ လအတော်ကြောကြာ သွားနေမယ်လို ခွင့်တောင်းတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကလဲ ဂျိုးကို လက်မလွှတ်နိုင်သူမျို့ ခွင့်ပြုလိုက်ပါတယ်။

ဂျိုး၊ အလိုဘာဘာမှာ လာရောက်လုပ်ကိုင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နောက်ပိုင်း ထိုင်ဝမ်မှာလုပ်တဲ့ ဟောပြောပွဲတစ်ခုမှာ ဂျက်မားက ခုလို ပြောပါတယ်။

“ဂျိုးလိုမျိုး ထိုင်ဝမ်က အလွန်ဝင်ငွေကောင်းတဲ့ အလုပ်ကို ခွဲနိုင်ပြီး တရှုတ်နိုင်ငံက ကုမ္ပဏီတောင် မှတ်ပုံမတင်ရသေးတဲ့ လုပ်ငန်း သေးသေးလေးမှာ လာလုပ်ခဲ့တာ စီဗျားရေးလောက်မှာ ဘယ်နစ်ယောက် များ ရှိသလဲတော့။ အဲဒါ ဂျိုးရှုံးသွေး၊ ပြုတ်သားတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ နိုင်မှတ် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်တွေပေါ့ပြား”

ဂျီးဆိုင်းဟာ အလိုဘာဘာကို လာမလုပ်ခင် ပေါ်ကောင်က အင်ဝက်စတာအော် ကုမ္ပဏီမှာ လုပ်နေတုန်းက လစာ ဘယ်လောက်ရတယ် သင်ပါသလဲ။ တစ်နှစ်ကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇ သိန်း ရနေပါတယ်။ ဘဇ္ဇာ အနှစ် သူ အလိုဘာဘာမှာ စလုပ်တော့ လစာဘယ်လောက်ရှုသလဲ။ တစ်လကို ၂၅၆၀၀ (ဒေါ်လာ ၁၂၀) လောက်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ၂၁၃၄ ခုနှစ် အလိုဘာဘာကို IPO ရောင်းပြီးချိန်မှာ သူရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုဟာ ဒေါ်လာ ၇.၂ ဘီလီယံ ဖြစ်သွားခဲ့ ပါဘယ်။ ဂျီးရဲ့ စွန်စားမှုအကျိုးပါ။

ဂျီးဆိုင်းစင်တဲ့ ပြဿနာများ

ဂျီးဟာ ဟန်ဂျီးကို ပြန်ရောက်လာတာနဲ့ အချိန်ပဆွဲပဲ အလုပ်စလုပ် စတာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အလိုဘာဘာဟာ ဝက်ဆိုဒ်တစ်ခုတင်ယာ၊ ရုံက ပုံလို ကုမ္ပဏီတစ်ခုတောင် မဖြစ်သေးပါဘူး ဂျီး ပထမဆုံးလုပ်တာက အလိုဘာဘာအတွက် ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်ဖို့ ထိအပ်တဲ့ စာရွက်စာတမ်းတွေ ဂြို့ နောက်ကျေ ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးဖို့ပါ။ သူ စင်တွဲလိုက်တာက ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း အသေးစား လေးတွေရဲ့ ထုံးစွဲအတိုင်း ရွှေပွဲနေတဲ့ စာရွက်စာတမ်းတွေ တစ်ပုံ အဲ့ပါ။

သူ ပထမဆုံးလုပ်တာက အလိုဘာဘာမှာ ရှုယ်ယာထည့်ဝင်ထားသူ ဘုရာ့ စာရင်းကို ပြုစပေးဖို့ပါ။ ဂျီးက အဲဒီအကြောင်းကို ခုလို ပြောပြတယ်။

‘ကျနော် ရှုက်ဆိုကို ဖန်ဆက်ပြောလိုက်တယ်’ ရှုယ်ယာ ဝင်ထားသူတွေ စာရင်းလိုချင်လို ပိုပေးပါလို့ သိပ်မကြာခင် ရှုက်က ရှုယ်ယာစာရင်းကို Fax ဖက်စိနဲ့ ပိုပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီစာရင်းကို ဖတ်ကြည့်လိုက်တော့ အဲ့ပြုသွားသလို ရယ်လည်း တအေးရယ်ချင် သွားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စာရွက်ပေါ်မှာ တကာယ် ပိုက်ဆံ ထည့်ဝင်ထားတဲ့ လူ ၁၈ ယောက်စာရင်းသာမကာလဲ သူတို့၏သားသမီး တွေ့တူးတူမဖော်ပါနေလို့ လူ ၅၀ စာရင်း ဖြစ်နေတယ်။ ကျနော်က ရှုက်ကို ပြန်ပြောပြရတယ်။ ရှုယ်ယာစာရင်းဆိုတာ တကာယ်ရယ်ယာ ဝင်ထားသူတွေပဲ ဖြစ်ရမယ်။ သူတို့ သားသမီး ဆွဲမျိုးနာမည်တွေကို

စာရင်းမှာ ထည့်လို့မရဘူးလို့ သူက ခြော့ ဟုတ်လာတဲ့။ ဒါက ပထမဆုံး ကြုံတွေရတဲ့ ပြဿနာပါ။

နောက်တစ်ခုကျနောက်ကျကိုဖောက်သည် ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲလို့ မေးတော့ သူက ဖောက်သည် ၂၈,၀၀၀ ရှိတယ်တဲ့။ ကျနောက ... ဟာ၊ အများကြီးပဲ။ အားရှစရာကြီးပါလာ။ သူတို့ စာရင်းကို ကြည့်ချင်တယ်ဆိုတော့ ဂျက်က ကုန်စာအပ်ထူကြီး ၃ အုပ်ထိုးပေးတယ်။ စာအုပ်တွေထဲမှာ ဖောက်သည်တွေရဲ့ နာမည် တွေကို ကြုံသလို ရေးမှတ်ထားသလို သူတို့နဲ့ ဆက်သွယ်ရမယ့် လိပ်စာ၊ တယ်လီဖုန်းနဲ့ပါတ်တွေကိုလည်း စာရွက်အတိအစတွေ ပေါ့မှာ ရေးပြီး စာအုပ်တွေထဲမှာ ဖြတ်ညုပ်ကပ်ထားတယ်။ ကျနောက်မှာ အဲဒီစာရွက်အတိအစတွေကနဲ့ လိုချင်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို ရှုံးအရေး ရက်တော်တော်ကြာကြာလုပ်ပြီးမှ ဖောက်သည်စာရင်း ပြုရတာ ပြီးသွားတယ်။

ဂျိုးနောက်ထပ်တွေနဲ့ပြန်တဲ့ ပြဿနာက အလိုဘာဘာမှာ ဘာဝင်ငွေ မှ မရှိသေးသော့ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ဖို့ ငွေလည်းမရှိဘူး၊ အဲဒီအချိန်က ရင်းနှီး မြုပ်နှံမှုလုပ်နိုင်တဲ့ တရာတ်ကုမ္ပဏီဆိုတာ မရှိဘူး။ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီတွေပဲ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှ လုပ်ကြတယ်။ အောင်မြင်နေကြတဲ့ ခါးနား၊ ဆိုဟူနဲ့ နက်အစ်(၅) တို့ဟာ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ ရင်းနှီးမြုပ်နှံငွေတွေနဲ့ လုပ်ငန်းလည်ပတ် နေတာပါ။ ရင်းနှီးမြုပ်နှံငွေမရှိပဲ ကုမ္ပဏီတစ်ခု ရုပ်တည်ဖို့ဆိုတာ၊ ပြုစိနိုင်ပါဘူး။ ဒီတော့ ဂျိုးဘာလုပ်သလဲ့ သူကိုယ်ပိုင်ငွေ ဒေါ်လာ ၂၀,၀၀၀ ကို ချက်လက်မှတ် ရေးပြီး "Fenwick & West" ဖုန်းဝစ်အင်ဝက်စီဆိုတဲ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင် ကုမ္ပဏီကို ပို့ဆေးလိုက်တယ်။ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမယ့် ကုမ္ပဏီပေါ်လာရင် ငွေကြေး ဆိုင်ရာ ဥပဒေရေးရာကိစွဲတွေမှာ အကြံ့ပေးတာ၊ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးတာ လုပ်ပေးဖို့ စရိတွေ ကြံ့ပေးထားတာပါ။ အဲဒီလို့ ဥပဒေအကျိုးဆောင်ကုမ္ပဏီ တစ်ခုနဲ့ မချိတ်ဆက်ထားတဲ့ ကုမ္ပဏီမှာ ဘယ်နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီမှ ရင်းနှီးမြုပ်နှံစွာ လုပ်ကြမှာ မဟုတ်လိုပါ။

အဲဒါတွေ ပြီးသွားတာနဲ့ အလိုဘာဘာကုမ္ပဏီကို တရာတ်အစိုးရဆိုမှာ မှတ်ပုံတင်လိုက်ပါတယ်။ တစ်လအတွင်းမျာပ တရာတ်အစိုးရဆိုက ကုမ္ပဏီ မှတ်ပုံတင် ပေါ်ပြုခြင်ာင်း၊ အကြောင်းပြန်လာတယ်။ အခု ကျက်မာနဲ့ ဂျိုးတို့ ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ။ သူတို့ကုမ္ပဏီမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ့် VC ကုမ္ပဏီတွေ လိုက်ရှာရတော့မယ်။ တရာတ်နိုင်ငံမှာ VC မရှိလို့ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ သွားရှာကြရမယ်။ [VC (Venture Capital) ဆိုတာ လုပ်ငန်းသစ်ထဲတောင်စ ကုမ္ပဏီသေးလေးတွေမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေကို ပြောတာပါ။

အပေါ်ကန်နိုင်ငံမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ့်သူ သွားရှာခြင်း

ကျက်မာနဲ့ ဂျိုးတို့ ပေါ်လာက်ဟာ VC ကုမ္ပဏီရှာဖို့ အမေရိကန်နိုင်ငံ ဆန်ဖရန်စွဲကိုမြှုပြုကို သွားကြတယ်။ ဟိုရောက်တော့ ယဉ်နှစ်ယောက် အနားကျေးသွားအပေါ်ဆုံး ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ တည်းကြတယ်။ ကာလိပိုးနှီးယားက ပါဝါး အောင်လတို့မြှုပြုကို သွားကြတယ်။ အဲဒါမှာ VC ကုမ္ပဏီအများစုံ ရှိကြလိုပါ။ ကုမ္ပဏီတွေကိုဝင်ပြီး ကျက်မာစွဲက သူတို့ရဲ့ အလိုဘာဘာကုမ္ပဏီအကြောင်း လုပ်ပြုကြတယ်။ အဆင်မမပြပါဘူး။ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဂျိုးက ခလုံးပြန်ပြောတယ်။

‘သူတို့က မေးကြတယ်။ ကျနော်တို့ရဲ့ ကုမ္ပဏီရည်မှန်ချက်က ဘာလဲ။ ကျနော်တို့ရဲ့ business plan လုပ်ငန်းစီမံချက်က ဘာလေတဲ့ ၌ ဒါနဲ့ ကျနော်က ဂျက်ကို မေးတယ်။ လုပ်ငန်းစီမံချက် ရေးဆွဲထားတာ ရှိသလားလို့။ သူက ဘာပြန်ပြောသလဲဆိုတော့ စီမံချက်ရေးဆွဲထားတာ ဘာတစ်ခုမှုမရှိဘူး။ လုပ်ငန်းအပ်ချင်သွေးက ဆက်သွယ်လာရင် သူတို့ကို သွားတွေ့ပြီး သူတို့သိချင်တာတွေကို စုင်းပြုလိုက်တယ်။ ဒါပဲ လုပ်တယ်’

သူတို့ရဲ့ ခရီးစဉ်ဟာ မအောင်မြင်ပါဘူး။ လုပ်ငန်းစီမံချက်တောင် သေးသားတာမရှိလို့ VC ကုမ္ပဏီတစ်ခုနဲ့မှ မချိတ်ဆက်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။

ချိုင်းနားဒေါက္ခန်းရဲ့အောင်မြင်မှုကယ်

ဂျက်မားတို့ဟာ အမေရိကာဘက် သွားပြီး ရင်းနှီးမြုပ်နည်းမှု လုပ်မယ့် VC ကုမ္ပဏီကို သွားရှာတာ လက်ချည်းစလာနဲ့ ပြန်လာခဲ့ကြရလို့ စိတ်ဓာတ် ကျေနေချိုင်းမှာ အားတာက်စရာ သတ်မှတ်ခြင်းတစ်ခုကို ကြားလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒါက China.com ဆိုတဲ့ ဝက်ဆိုဒ်ကို ထောင်ထားတဲ့ China.com ချိုင်းနား ဒေါက္ခန်းကုမ္ပဏီရဲ့ အောင်မြင်မှုအကြောင်းပါ။

ချိုင်းနားဒေါက္ခန်းကုမ္ပဏီကို ထူထောင်ခဲ့သူက ဟောင်ကောင်က ပွဲစားတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ပိတာယစ်ပါ။ တကယ်တော့ သူဟာ တရုတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနာက်လုပ်ငန်းလုပ်နေသူ မဟုတ်သလို တရုတ်နိုင်ငံမှာ မွေးဖွားခဲ့သူ လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူလုပ်ငန်းဟာ ဟောင်ကောင်မှာပဲ ရှိတယ်။ တရုတ်ပြည်က လူအတော်တော်များများဟာ သူနာမည်ကိုရော သူဝက်ဆိုဒ် ချိုင်းနား ဒေါက္ခန်းကို မကြားဖွှဲ့ကြပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ သူမှာ အားသာချက်တစ်ခု ရှိနေပါတယ်။ အဲဒါက သူရဲ့ ဝက်ဆိုဒ်နာမည် China.com ဟာ Hongkong.com နဲ့ Taiwan.com တို့လို့



ဝိဘယ်

နိုင်ငံနာမည်ကို ယူထားလို့ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတွေရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုကို ရနေပါတယ်။ နောက်ပြီး သူဟာ ငွေကြေးအင်အားတောင့်တင်းတဲ့ အမေရိက်နှင့်က အကြောင်းအမြိတ်ယာ အင်တာနာက်ကုမ္ပဏီကြော်ဖြစ်တဲ့ America Online (AOL) ဒေါ်အယ်လုနဲ့ တရုတ်

အစိုးရရဲ့ ဆင်ဟွာသတင်းဌာနတို့နဲ့လည်း ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်နေပါတယ်။

မကြာခင်မှာပဲ သူရဲ့ ချိုင်းနားဒေါက္ခန်းကုမ္ပဏီဟာ အေအားအယ်လုနဲ့ ရင်းနှီးမြုပ်နည်းငွေ ဒေါ်လာ ၃၈ သန်းကို ရရှိလိုက်တယ်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ၄၅၈၅၈၈ ၁၃၇၂၈၈၈ ရက်နောက် အမေရိက်နှင့်၊ နယ်းယောက်ပြောက Nasdaq နက်စားက စတော့ရှုယ်ယာအိပ်ချို့ကေနေ လူထုကို ပထားဆုံး အစုရှုယ်ယာ စရောင်းတဲ့ IPO မှာ အစုရှုယ်ယာတစ်စုကို ဒေါ်လာ ၂၀ နဲ့ ဧည့်ခဲ့တာ အဲဒီနေ့ ရှုယ်ယာ

အရောင်ပိတ်သိမ်းချိန်မှာ ၆၇ ဒေါ်လာ ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ China ဆိတဲ့ နာမည် အကြောင့် ရုယ်ယာတွေ အဝယ်လိုက်ခဲ့တာပါ။ တစ်ပတ်အတွင်းမှာ ရုယ်ယာ အရောင်ရှင့် ဒေါ်လာ ငါ့ သန်းဖိုး ရလိုက်တယ်။ နောက်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှာ ချိုင်းနားအော့ကြွန်က နောက်ထပ်ရုယ်ယာတွေ ထပ်မံ ရောင်းချေပေးတာ ရုယ်ယာ ဝစ်ပေါင်း ဒေါ်လာ သန်း ငါဝဝဖိုး ရောင်းချေပြန်တယ်။ ဒါအကြောင့် ချိုင်းနားအော့ကြွန်းက ဒေါ်လာ ၅ ဘီလီယံတန်းတဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

အရှေ့တိုင်းက အင်တာနက်ကုမ္ပဏီလေး တစ်ခုဟာ အချိန်တို့လေး အတွင်းမှာ ဘီလီယံချိုတန်းတဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့တဲ့သတ်းဟာ တရာတိ ခြင်ငံက အင်တာနက်လုပ်ငန်း လုပ်နေကြတဲ့ ကုမ္ပဏီမတွေအကြားမှာ အတော် ဗော်လေး ကယက်ရှိက်ခတ်သွားသလို သူတို့လဲ အားတက်သွားကြတယ်။ သူတို့ ကြားမှာ ပြောဆိုနေကြတဲ့ စကားတစ်ခွဲနဲ့က ‘ချိုင်းနားအော့ကြွန်းတောင် ဖြစ်နိုင် ဗေားရင် ငါတို့လည်း ဘာလို့ မဖြစ်နိုင်ရမှာလဲ’တဲ့ ဒီသတ်းကြောင့် VC ဘုမ္ပဏီ ရှာမရလို့ စိတ်ဓာတ်ကျနေတဲ့ ဂျက်မားလည်း စိတ်အား ပြန်တက်လာ ခဲ့ပါတယ်။





အခန်း(၅)

ကုမ္ပဏီဆုံး ကုမ္ပဏီတွေက အလိုဘဏာတွင် ရင်နှီးမြှုပ်နည်းကြပ်

တစ်နှစ်မှ စုစုပေါင်း ဝင်ငွေ ဒေါ်လာ င့် သန်းပဲ ရှိတဲ့ တရာတ် အင်တာ နက်ကုမ္ပဏီသေးလေး ချိုင်းနား ဓာတ်ကြန်ရဲ့ နက်စိုက်ချိန်းမှာ IPO ရောင်းအား ကောင်းတဲ့ သတင်းကြောင့် သူရှုယ်ယာတွေကို လူ့တွေ အလုအယက် ဝယ်ယူကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ချိုင်းနား ဓာတ်ကြန်းဟာ ရှယ်ယာတွေ အများကြီး ရောင်းတာမဟုတ်လို့ နိုင်ငံခြားက ရင်နှီးမြှုပ်နည်းသူတွေဟာ ရှယ်ယာ ရောင်းမယ့် တရာတ်အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေကို အသည်အသန် လိုက်ရှာကြပါ တော့တယ်။

ဒါကြောင့် တရာတ်နိုင်ငံက ဘိဂ်းမြှုနဲ့ ရှိနိုင်းမြှိုက်ရှင်းနှီးမြှုပ်နည်းသူတွေ အများအပြား ရောက်လာကြတယ်။ တရာတ်နိုင်ငံမှာလည်း အင်တာနက် ကုမ္ပဏီတွေဟာ မိုးပွင့်တွေလို့ နေစဉ် အလို့အလို့ ပေါ်ပေါက်လာနေကြတယ်။ အဲဒီ ရင်နှီးမြှုပ်နည်းသူတွေရဲ့ တရာတ်အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေကို အတင်းလိုက် နေကြတဲ့ အခွင့်အလမ်းကို အလိုဘဏာဘဏာကလည်း အမိအရ ဖို့ယူဆုပ်ကိုင်ဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။

ရင်နှီးနှိုးရှုယ်လိုလင်း

ဂျီးနဲ့ ဂျက်မားတို့ ၂ ယောက်သား အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ရင်နှီး

မြုပ်နည်သူ သွားရှာတာ မဒေသင်မြင်ပဲ ဟောင်ကောင်ကို ပြန်ရောက်လာကြပြီး ခက္ခာခင်မှာ ဂျိုးဟာ စက္းပုံအခြေထိက ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ထရန့်စိပက ကုမ္ပဏီနဲ့ သူတိအလီဘာဘာမှာ ရင်းနှီးမြုပ်နည့်ဆွဲနေ့တယ်။ ထရန့်စိပက ဒေါ်လာ ဂဲ သန်း ရင်းနှီးမြုပ်နည်လို့ သဘောတူတယ်။ ဒါပေမဲ့ စာချုပ်တဲ့အခါ ထရန့်စိပက သူတိအသာစီးရစေမယ့် အချက်တွေကို စာချုပ်မှာထည့်နိုင်လို့ ဂျိုးက သဘောမတူတာကြောင့် စာချုပ်ဖို့ကိုစွဲ ပျက်ပြယ်သွားပါတယ်။

မကြောင် ဂျိုးက အမေရိကန်နိုင်ငံက ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီကြီး Goldman Sachs ဂိုးမင်းဆတ်က ရှုယ်လီလင်း ဆီကို ဖုန်းဆက်လိုက တယ်။ ရှုယ်လီဟာ ထိုင်ဝမ်မှုးပေမယ့် အမေရိကန်မှာ တက္ကသိုလ်တက် ဘွဲ့ရှုပြီးတော့ ဂိုးမင်းဆတ်မှာ အလုပ်ဝင်ရင်း ရာထူးကြီးကို ရနေပါတယ်။ ဂျိုးနဲ့ ရှုယ်လီတို့ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ်တုန်းက ဆုံးတွေ့ခဲ့ဖူးကြတာပါ။

သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ ထိုင်ဝမ်ကနော အမေရိကန်နိုင်ငံက တက္ကသိုလ် တက်ဖို့အသွား လေယဉ်စီးရင်း ဘေးချင်းကုပ် ထိုင်ခဲ့မှာ လိုက်ပါလာကြတယ်။ ရှုယ်လီက ဟားမတ်တက္ကသိုလ် တက်ဖို့ဖြစ်ပြီး ဂျိုးကတော့ ယေးလိုတက္ကသိုလ် မှာ တက်ဖို့ပါ။ လေယဉ်ခံရေးစဉ်တစ်လျှောက်မှာ သူတို့နှစ်ယောက်သား စကား လက်ဆုံးကြရင်း အတော်လေး ခင်မင်ရင်းနှီးသွားခဲ့ကြတယ်။ နောက်တော့ သူတို့ နှစ်ယောက် ပြန်မဆုံးကြတာ ၁၀ နှစ် ကြာသွားပြီး လုချင်းပြန်မဆုံးကြပေမယ့် သူတို့ဟာ ဘယ်ကုမ္ပဏီတွေမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတယ်ဆိုတာ သတင်းစကား တွေအရ သိနေကြပါတယ်။

ဂျိုးနဲ့ ဂျက်မားဟာ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု လုပ်နိုင်တဲ့ ကုမ္ပဏီကြီး များများ စားစားကို အောရှုတိုက်မှာ ရှာတွေဖို့ မလွယ်ဘူးဆိုတာ သိနေကြတာကြောင့် အနောက်နိုင်ငံမှာ ရှာဖွေဖို့ပဲ ပြင်ဆင်နေကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ဂိုးမင်းဆတ် ရုံးချုပ်က ရှုယ်လီကို အောရှုနိုင်ငံမှာ အလားအလာရှိတဲ့ အင်တာနှက်ကုမ္ပဏီတစ်ခု ကိုရှာဖွေပြီး ရင်းနှီးမြုပ်နှံဖို့တာဝန်ပေါ်လိုက်တယ်။ ရှုယ်လီမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅ သန်းအထိ ရင်းနှီးမြုပ်နှံနိုင်တဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိနေပါတယ်။ ဂိုးမင်းဆတ်ဟာ အဲဒီအချိန်မှာ တရုပ်နိုင်ငံက ဆီးနားနဲ့ နှက်အစ်(စီ)တို့မှာ တိုက်ရှိက ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုတွေလုပ်ထားပြီး ဆုံးဟူးမှာလည်း တြေားကုမ္ပဏီတစ်ခုကတစ်ဆင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံတာ လုပ်ထားပါတယ်။

ရှယ်လီလင်းတရုတ်နိုင်ငံကိုသွားခြင်း

ရှယ်လီမှာ ဒေါ်လာ ၅ သန်းအထိ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှ လုပ်ပိုင်ဆင့်ရှိနေ တယ်ဆိုတာကို ကြားထားတဲ့ သူနဲ့ဟားဖတ်တာက္ခာသို့လ်တက်တုန်းက သူငယ်ချင်း တွေ့နဲ့ ထိုင်ဝိုင်က သူငယ်ချင်းတွေ့က သူတို့ထူထောင်ထားတဲ့ အင်တာနက် ကုမ္ပဏီတွေမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်နှို့ ဆက်သွယ်ကမ်းလျမ်းကြတယ်။ ရှယ်လီနဲ့ အဖွဲ့ဟာ သူတို့ဆီက ပေးပို့လာတဲ့ ကုမ္ပဏီငွေကြားအခြေအနေ၊ လုပ်ငန်းရှိ ရည်ရွယ်ချက်၊ လုပ်ငန်းရှိ ဘယ်လိုလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဓရာက်စာတမ်း တစ်ပုံကြားရှိ နေရာရှုပါ ဖတ်ကြည့်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကုမ္ပဏီအားလုံးရဲ့ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တွေဟာ အတော်ညွှန်ဖြင့်၊ တဲ့ အစီအစဉ်တွေ ဖြစ်နေကြသလို နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတွေဆီကနဲ့ ပုံတူကူးချ ထားတွေ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကို တွေ့ရလို့ ရှယ်လီက သူတို့ကို စိတ်မဝင်စား တော့ဘူး။ သူ တကယ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံချင်တဲ့ ကုမ္ပဏီက ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ကို ထိုးဖောက်ပို့ ရည်မှန်းချက်ထားရှိတဲ့ တရုတ်ပြည်တွင်းက ကုမ္ပဏီမျိုးပါ။

ရှယ်လီဟာ တရုတ်နိုင်ငံမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှ လုပ်နှို့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ဈေးကွက်ကို ကိုယ်တွေ့ချက်မြင် လေ့လာကြည့်ချင်တယ်။ ဒါကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ ကိုလာပြီး နိုင်ငံအနဲ့ကို လုညွှန်လည်သွားလာတယ်။ ကုမ္ပဏီလေးတွေနဲ့ တွေ့ပြီး စကားပြောကြည့်တယ်။ အပင်ပန်းခဲပြီး သူလိုချင်တဲ့ ကုမ္ပဏီမျိုးကို လိုက်ရှာ စုစုပေါင်းတယ်။ သူခရီးစဉ်မှာ ကြားတွေ့ခဲ့ရတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူက ခုလို ရယ်မေ ရင်းပြောပြတယ်။

‘တရုတ်နိုင်ငံက လူတွေဟာ နှစ်ပေါင်းမှားစွာ ကွန်မြှုပ်နှစ် အစိုးရရဲ့ စီးပွားရေးတံ့သို့ပေါ်တို့ဒေါ်ကြာင့် စီးပွားရေးအသိအမြင် အရေ့နှည်းပါးရှာကြတယ်။ ကျေမှုကို စစ်စိုးမောင်းဆတ်လေား၊ ဂိုးမင်းဆတ် ကုမ္ပဏီပိုင်ရှုင်ရဲ့ မိန့်မလားလို့လည်း မေးကြတယ်။ တန္ထိုက်လည်း ကုမ္ပဏီကို ဂိုးမင်းနဲ့ ဆတ်ဆိုတဲ့ လူနှစ်ယောက်က ပိုင်ကြတာလားတဲ့။ တန္ထိုက်တော့ ကျေမှုကို သူတို့ထဲက တစ်ယောက်ယောက်နဲ့ လက်ထပ် ထားတာလားတဲ့။ သူတို့ဟာ ကမ္ဘာမှာ အကြော်မားဆုံး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှ ကုမ္ပဏီကြိုး ဂိုးမင်းဆတ်ဆိုတာ ကုမ္ပဏီနာမည်သက်ပါ၊ လူ နာမည်မဟုတ်ဘူးဆိုတာတောင် မသိရှာကြပါဘူး’

ကျက်မားကို ရှယ်လိုလေတွေပြီး

ဟောင်ကောင်မှာ ရောက်နေတဲ့ ရှယ်လိုကို ဂျီးက ဖုန်းနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး သကားပြောတယ်။ သူက ရှယ်လိုကို ဂျက်မားနဲ့ အလိဘဘာဘာကုမ္ပဏီအကြောင်း ဆောင်ပြောတယ်။ နောက်ပြီး သူလည်း အလိဘဘာဘာမှာ ကူညီလုပ်ပေါ်နေတယ်။ အကြောင်း သူ ဟောင်ကောင်မှာလုပ်နေတဲ့ အလုပ်ကထွက်ပြီး အလိဘဘာဘာမှာ အချိန်ပြည့် သွားလုပ်ဟောမယ့်အကြောင်း ပြောပြောတယ်။ အဲဒီသတင်းစကား အကြောင့် ရှယ်လိုဟာ အလိဘဘာဘာကို အရမ်းစိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ ရှယ်လိုကို စိတ်ဝင်စားသွားစေတောက အချက်နှစ်ချက်ကြောင့်ပါ။ သူ ရာဖွေနေတဲ့ ကုမ္ပဏီဟာ နိုင်ငံခြားမှာ ပညာသွားသင်ယူပြီး တရုတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနှင်းလုပ်ငန်း သာရောက်လုပ်နေသူ မဟုတ်ရဘဲ တရုတ်နိုင်ငံမှာ သူ့ဖာသာသူ လုပ်နေသူ ခြေစုစုပေါင်း။ ဂျက်မားဟာ အဲဒီလို လူမျိုးပြီးဖြစ်နေတယ်။ နောက်တစ်ချက်က ရှိုဟာ အင်မတန်ဝင်ငွေ ကောင်းနေတဲ့ ဟောင်ကောင်ကအလုပ်ကို စွန့်ခွာပြီး အကြောင်းလေးကမှ ထူထောင်လိုက်တဲ့ အလိဘဘာဘာကုမ္ပဏီမှာ အလွန်နည်တဲ့ သတေနဲ့ အလုပ်ဝင်လုပ်မယ်ဆိုတော့ အလိဘဘာဘာရဲ့ ရှုံးအလားအလာဟာ အရမ်းကောင်းလိုပြီးမယ်လို ရှယ်လို ဘဲ တွေ့ကိုဆမိလိုက်တယ်။

ဒါကြောင့် ၁၉၉၉ ခုနှစ် ကော်တင်ဘာလမှာ ဂျက်မားနဲ့ တွေ့ဆုံး ဒုက္ခ ဟောင်ကောင်ကနေ ဟန်ဂျီးပြီးကို သွားလိုက်တယ်။ ရှယ်လိုက ဂျက်မားနဲ့ ထမဆုံးအပြုံးပါ တွေ့ဆုံးပုံကို ခုလုံးနှင့်ပြောပြောတယ်။



ရှယ်လိုလင်း

‘ကျမ သူနေတဲ့ တိုက်ခန်းကျော်းလေးထဲကို ဝင်လိုက်တာနဲ့ လူတွေရဲ့ ခွေးနဲ့ ကိုယ်နဲ့တွေ့နဲ့ အနဲ့အသက် အတော်လေး ဆိုတဲ့ ပါတယ်။ အခန်းထဲမှာ နေ့မအိပ် ညာမအိပ် လုပ်နေကြတဲ့ လူ ဘု ယောက်လောက်ကို တွေ့ရတယ်။ ဂျက်က သူလုပ်မယ့် အစီအစဉ် တွေ့ကို ကျမကို ရှင်းပြောတယ်။ သူ အစီအစဉ်တွေဟာ တကယ်တော့ သူကိုယ်ပိုင် မဟုတ်မှန်း၊ ကျမသိပါတယ်။ တွေ့မှာနိုင်ငံတွေမှာ စမ်းသပ်

လုပ်ကြည့်ဖူးတဲ့ မအောင်မြင်ခဲ့တဲ့ အစီအစဉ်တွေပါ။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ အဲဒီအစီအစဉ်တွေကို တရာတိနိုင်ငံမှာ လိုအပေါ်အောင်မြင်အောင် လုပ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ သူ နိုင်နိုင်မာမာ ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားတယ်ဆိုတာ သူမျက်နှာမှာ ပေါ်လွင်နေပါတယ်။

တကယ်တော့ ကျမကို ရင်နှီးမြှုပ်နှံဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်စေ တာက ဂျက်ရဲ့ လုပ်ငန်းရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တွေ ကြောင့်ချည်းပဲ မဟုတ်ပါဘူး။ သူလူတွေကြောင့်လည်း ပါပါတယ်။ ကျမ သူတို့ရဲ့အရည်အချင်း၊ နောက်ကြောင့်၊ ရာဝဝင်တွေကို အသေးစိတ် ဖော်ကြည့်တယ်။ သူတို့အားလုံးဟာ အလိဘာဘာကို အောင်မြင်အောင်လုပ်ဖို့ သန္တုဋ္ဌနှုန်းချထားကြပြီး တကယ်လည်း ကြိုးစားလုပ်နေကြတာကို တွေ့ရတယ်။ အထူးသဖြင့် ကေသိနဲ့ ဂျက်တို့ လင်မယားဟာ တော်လုန်ရေ့ရော်ရဲ့ဘက်လိုပဲ လက်တွဲ ညီညီ လုပ်နေကြတာကို မြင်ရတာ သိပ်အားရစရာကောင်ပါတယ်။

တစ်ချိန်ထဲမှာ အလိဘာဘာကို တွေား ရင်နှီးမြှုပ်နှံချင်သူတွေ ကလည်း ချဉ်းကပ်နေကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားက ဂိုးမင်းဆတ်ရဲ့ ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုကို ပိုလိုချုပ်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကဗျာမှာ အကြိုးဆုံးနဲ့ အထင်ရှားဆုံး ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုကဗျာလျှော်ကြိုး ဂိုးမင်းဆတ်ကြောင့် အလိဘာဘာကို ကဗျာက သိလာ မယ်လို့ သူ တွက်ထားလိုပါ။ ဂျက်မားက ဂျိုးနဲ့ ရှယ်လိုတဲ့ ရင်နှီးမြှုပ်နှံဖို့ ဆွေးနွေးကြတယ်။ ရှယ်လိုက ရင်နှီးငွေ ခေါ်လာ ၅ သန်း ထည့်ဝင်မယ်လို့ ပြောပြီး အပြီးသတ်စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်ဖို့ နောက်တစ်နေ့မှာ ဟောင်ကောင်မှာရှိတဲ့ ဂိုးမင်းဆတ်ရုံးကို ပြန်သွားလိုက်တယ်။

ဂျက်မားက ရင်နှီးငွေ ခေါ်လာ ၅ သန်းကို သဘောတူခြင်း

ရုံးပိတ်ရက်မှာ ရှယ်လိုဟာ ဟောင်ကောင်ကျွန်း တောင်ဖက်က ရုံးပတ်စ်ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ မိသားစုံနဲ့ အပန်းဖြေနေတယ်။ ဟန်ကိုမြှောနေ ဂျက်မားခေါ်တဲ့ ဖုန်းဝင်လာတယ်။ ဂျက်မားက စောဓာက သဘောတူခဲ့တဲ့ ရင်နှီးမြှုပ်နှံငွေ ၅ သန်းထက် လျှော့ပြီး ရင်နှီးဖို့ပြောတယ်။ ရှယ်လိုက

ဘာကြောင့်လဲလို့ မေတ္တာ? ဂျက်မားက ဂိုမင်းဆတ်ရဲ့ ရှယ်ယာ ၅ သန်းကို ဘာကိုခံလိုက်ရင် အလိဘဘာဘာကို သူ တစ်ဝက်ပဲ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရတော့ မယ်။ ဒါဆို ဤအနေနဲ့ ကုမ္ပဏီအရေးအရာကိစ္စတွေမှာ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်မရတော့မှာ ဖို့လို့ ၁၈၆၂ အမှန်အဟိုင်း ရှင်းပြုလိုက်တယ်။ ဂျက်မားက ၅ သန်းထက် လည္းပြီး သေးနှီးမျှလုပ်မှ သဘောတ္ထမယ်လို့ ပြောနေတုန်းမှာပဲ ရှယ်လီရဲ့ ဖုန်းဟာ ငြဲလယ်ကမ်းစပ်က ရေထဲကို ပြုတ်ကျသွားတယ်။ ရှယ်လီ တွေးပိုလိုက်တာက အလိဘဘာဘာမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံယုံကိစ္စဟာ ရေထဲပြုတ်ကျသွားတဲ့ ဖုန်းနဲ့အတူ ငော်စုန်းမြှုပ်သွားပြီလို့။

ဒါပေမဲ့ နောက်တစ်နေ့မှာ ဂျက်မားက ရှယ်လီကို ဖုန်းထပ်ခေါ်ပြီး ငါးနှီးငွေ ဒေါ်လာ ၅ သန်းကို သဘောတ္ထတယ်လို့ ပြောလာတယ်။ ဂျက်မားမှာ ဘာမြှားရွေးချယ်စရာ လမ်းမရှိလို့ သဘောတ္ထလိုက်ရတာပါ။ ဝင်ငွေမရှိသေးတဲ့ အလိဘဘာဘာဟာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံယုံငွေကို အရမ်းလိုအပ်နေသဲလို့ နာမည်မရ သေးတဲ့ ကုမ္ပဏီသေးလေးတစ်ခုမှာ ကမ္မာကျော် ဂိုမင်းဆတ်ကုမ္ပဏီကိုးက ငါးနှီးမြှုပ်နှံယုံဆိုတာကလည်း မဟားအခွင့်အရေးကြီးတစ်ခုပဲ မဟုတ်ပါလာဘာ အာရာနဲ့ ဂိုမင်းဆတ်ကို လက်မခံလိုက်ရင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံယုံကုမ္ပဏီ နောက်ထပ် အားပြီးမလားဆိုတာ ဘယ်သူမှ မပြောနိုင်ဘူး။ တွေ့ခဲ့ရင်တောင်မှ အဲဒီ အချိန်ထိ ဝင်ငွေမရှိသေးတဲ့ အလိဘဘာဘာဟာ ဆက်လက် ရပ်တည်နိုင်ပါ အားမလား။ ဂိုမင်းဆတ်ရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို လက်ခံလိုက်တာဟာ သူဘာဝမှာ အည့်ဖြင်းဆုံး အအရာင်းအဝယ်လုပ်မိခြင်းပဲလို့ နောင်မှာ သူက ရယ်သလို့ အာသလို့နဲ့ ပြောပြုဆလုပ်ရှိပါတယ်။ သူက ရယ်စရာစကားအဖြစ် ပြောနေပေယုံ့ အုနှစ်ထဲမှာ တကေသုပ်နောင်တရနေတာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အလိဘဘာ အာရမ်းအောင်မြင်သွားချိန်မှာ ဒေါ်လာ ၅ သန်းနဲ့ ရောင်းလိုက်တဲ့ အဲဒီရယ်ယာရဲ့ ဘန်ဖိုးဟာ ဒေါ်လာ ဘီလိယ်ချိတ်သွားလိုပါ။

ရှယ်လီလင်းအတွက် အထစ်အငော်

ဂျက်မားရဲ့ သဘောတ္ထညီချက်ပြီး ရှယ်လီဟာ အပေါ်ကန်နိုင်ငံက ၇၂မင်းဆတ်ရဲ့ ချုပ်ကို ဒေါ်လာ ၅ သန်းပို့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခွင့်ပြုပို့ တောင်းခဲလိုက် ဘယ်။ အဲဒီမှာ ရှယ်လီဟာ မမျှော်လင့်ထားတဲ့ အထစ်အငော်တစ်ခုနဲ့ ကြုံလိုက်

ရတယ်။ ရုံးချုပ်က အကြောင်းပြန်လာတယ်။ ဒေါ်လာ ၅ သန်း ရင်းနှီးမြို့အတွက် ဂိုးမင်းဆတ်က အစုရုယ်ယာဝင်တွေရဲ့ သဘောတူညီချက်လိုတယ်တဲ့။ ရုယ်ယာ ရှင်တွေ သဘောမဗျာကြို့ များတာရဲ့ ရင်းနှီးငွေကို ဒေါ်လာ ၅ သန်းအောက်ကို လျှော့ပစ်လိုက်ပါတဲ့။ ရုယ်လီက ဒေါ်လာ ၃.၃ သန်းပဲ ရင်းနှီးတော့မယ်လို့ ရုံးချုပ်ကို အကြောင်းပြန်လိုက်တယ်။ ရုယ်လီအနေနဲ့ ရှုက်မားကို ဒေါ်လာ ၅ သန်းနဲ့ သဘောတူထားပြီးဖြစ်နေလို့ လိုနေတဲ့ ဒေါ်လာ ၁.၇ သန်းကို ရင်းနှီးမယ့် ကုမ္ပဏီတွေ အသည်းအသန် လိုက်ရှာရပါတော့တယ်။

တကယ်တော့ အခုခေတ်လို့ ဒေါ်လာဘီလီယံပေါင်းများစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်နေချိန်မှာ ဒေါ်လာ ၁.၇ သန်း ရင်းနှီးမယ် လုပ်ကို လိုက်ရှာတယ်ဆိုတာ ရုယ်စရာကောင်းလုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်က နာမည်မကြားဖြေးသေးတဲ့ ကုမ္ပဏီအသေးလေးတစ်ခုမှာ ဒေါ်လာ သန်းချီ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ်သူကို ရုယ်လီ အတော်ကို ရှာယူရပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ရုယ်လီဟာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ် ကုမ္ပဏီ သုံးခုကို ရှာတွေ့သွားတယ်။ အဲဒါတွေက စက်ားပူအခြေစိုက် တော့မတ်စ်အင်ခဲ့ ပင်းချားတို့အကိုယ်စုတော်ကုမ္ပဏီက ဒေါ်လာ ၅ သိန်း ဖြို့ယ်လီတို့ကုမ္ပဏီက ဒေါ်လာ ၅ သိန်းနဲ့ ဟောင်ကောင်က ကြိုးအလုပ်ထွက်ခဲ့တဲ့ အင်ပက်စတားအောင် ကုမ္ပဏီက ဒေါ်လာ ၇ သိန်းစီ ရင်းနှီးငွေထည့်ဝင်ကြလို့ လိုနေတဲ့ ဒေါ်လာ ၁.၇ သန်းကို ရလိုက်တယ်။

အဲဒီကုမ္ပဏီ ၃ ခုဟာ နောင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် အလီဘာဘာရဲ့ လုထုကို ပထမဆုံး ရုယ်ယာရောင်းချွဲတဲ့ IPO မှာ ဒေါ်လာဘီလီယံပေါင်းများစွာစီ မြှတ်သွားကြပါတယ်။

အလီဘာဘာရဲ့ကို ဟောင်ကောင်သို့ ဈွေ့ပြောင်းခြင်း

ဂိုးမင်းဆတ်က အလီဘာဘာဆီမှာ ဒေါ်လာ ၅ သန်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံတဲ့ စာချုပ်ကို ၁၉၉၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၇ ရက်နေ့မှာ အပြီးသတ် စာချုပ် လိုက်တယ်။ စာချုပ်ပြီးတာနဲ့ ဂိုးဘာ ရှုက်မားရဲ့ ကိုယ်စား ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွဲ့ရှိတဲ့ ညာလက်ရုံးတစ်ဆူ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

ရှုက်မားဟာ ဟောင်ကောင်မှာ အနေများတာရယ်၊ ဟောင်ကောင်မှာ

လုပ်ကိုင်ရတာ တရာတ်နိုင်ငံမှာထက် ပိုပြီး လွှတ်လပ်မှု ရိတာကြောင့် အထိဘာဘာရုံးကို ဟန်ဂျီးကနေ ဟောင်ကောင်ကျွန်းကို ပြောင်းရွှေ့ဖို့ဖြတ်လိုက်တယ်။ အလိဘာဘာကုမ္ပဏီဟာ ဟန်ဂျီးက ကျက်မာရဲ့ ကျဉ်းကျဉ်းကျဉ်းကျဉ်းတိုက်ခန်းလေးကနေ အခုတော့ ဟောင်ကောင်ကျွန်းရဲ့ စစ်တိုးမီးယား သဘော်ဆိပ်ကူများကို အပေါ်စီးက လုပ်ကြည့်နိုင်တဲ့ စီးတီးဘဏ်ပလား၊ မိုးမျှော်တိုက်ကြီးရဲ့ ၂၃ ထပ်မှာရှိတဲ့ ရုံးခန်းမကျယ်ကြီးဆိုကို ပြောင်းရွှေ့လိုက်ပါပြီ။

အလိဘာဘာ ရုံးခန်းသစ် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွေကို ဟောင်ကောင်က ဖီဒီယာသတင်းသမားတွေ၊ တို့ခိုသတင်းငြာနာက လူတွေ၊ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူတွေ၊ တက်ရောက်ကြတယ်။ အခမ်းအနားမှာ ကျက်မာရဲးက စကားပြောရာမှာ ဒီစကားတွေကို ထည့်သွင်းပြောသွားတယ်။

‘ကျေနော်တို့ အလိဘာဘာကို ထူထောင်တဲ့ ပထာမဆုံးနေ့မှာပဲ အလိဘာဘာရဲ့ ရည်မှန်းချက် သုံးခုကို ချမှတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါတွေက နံပါတ် (၁)၊ အလိဘာဘာကို ကုမ္ပဏီပေါ်က အကောင်းဆုံး ဝက်ခိုင် ၁၀ ရှစ်မှာ ပါရမယ်၊ နံပါတ် (၂)၊ အလိဘာဘာဟာ လုပ်ငန်းရှင်တွေ အားလုံးနဲ့ လုပ်ငန်းပါတာနာ ပြစ်ဆောမယ်၊ နံပါတ် (၃)၊ အလိဘာဘာဟာ နောင် အနေ ၈၀ အထိ ကြောရည်ခံရမယ်’

အလိဘာဘာရဲ့ အဟာခံဝန်ထပ်းများ

ကျက်မာရာ အလိဘာဘာအတွက် လူသစ်စာသောင်းရာမှာ ကျောင်းမှာ သံပို့ဆုံးအဆင့်ကနေ အောင်မြှင့်သူတွေကို အလုပ်ခန့်လေ့ မရှိပါဘူး၊ ဘာကြောင့် အဲဒီလို မခန့်တာလဲလို သူကို မေးကြည့်တော့ သူက ခုလို ပြန်ဖြောက်တယ်။

‘အဲဒီလို လူတွေဟာ တကယ့်ကို ရှန်းကန်လျှပ်ရှားရတဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေနဲ့ မကိုက်ညီကြပါဘူး၊ သူတို့ဟာ လုပ်ငန်းမှာ အကောင်းဆုံးရင်ရှင်ရတဲ့အခါ ကြံးကြံးမဆုံးနိုင်ကြဘဲ အလွယ်တကူ အချို့ပေါ်ပြီး အလုပ်ပြောင်းသွားတတ်ကြတယ်။ သူတို့အတွက် တခြားမှာ

အလုပ်ရရှိကလည်း လွယ်နေတာကို။ အလိုဘာဘာမှာ အလုပ်လုပ်ရတာ ပျော်ပွဲစာ၊ တွေက်တာမျိုး၊ မဟုတ်ပါဘူး။ လစာနည်းတယ်။ ပထာဆုံး အလုပ်ခန့်သူတွေကိုဆိုရင် လစာ ဒေါ်လာ ၅၀ ပဲ ပေးနိုင်တယ်။ နောက်ပြီး တစ်ပတ်လုံး နာရာက် လုံးဝမရှိသလို တစ်နွဲ ၁၆ နာရီအထိလည်း အလုပ်လုပ်ကြရတယ်’

တဲ့

ဂျက်မားက သူဝန်ထမ်းတွေကို ရုံးကနေ လမ်းလျှောက်ရင် ၁၀ မိနစ် ထက် ပိုမလျှောက်ရတဲ့နေရာမှာ နေစရာအိမ်ခန်း ငှားပေးထားတယ်။ သူတို့ အတွက် ရုံးသွားရုံးပြန် လမ်းပေါ်မှာ အချိန်အများကြီး မကုန်အောင်လိုပါ။ သူဟာ သူဝန်ထမ်းတွေအတွက် အခွင့်အရေးအနေနဲ့ စီလိုက္ခန်တောင်ကြာမှာ လုပ်တဲ့ ပုံစံမျိုးလုပ်တယ်။ အဲဒါက အလိုဘာဘာမှာ လုပ်သက် င နှစ်ရှိသူကို အစရှယ်ယာတစ်ချို့ ခွဲပေးမယ်လို့ ပြောထားတယ်။ အဲဒီလို အစရှယ်ယာ ခွဲပေးတာကို ကျင့်သုံးတာ တရှတ်နိုင်ငံမှာ ဂျက်မားတစ်ဦးထဲပဲ ရှုပါတယ်။ တရှတ်နိုင်ငံမှာ အဲဒီအချိန်က ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်တွေဟာ သူတို့ဝန်ထမ်းတွေကို ကျောက္ခန်တွေလို့ ဆက်ဆံတတ်ကြတယ်။ လစာကိုလည်း နည်းနည်းလေးပဲ ပေးတာတိကြတယ်။

ဂျက်မားနဲ့အတူလေက်တွဲလုပ်ခဲ့တဲ့ ဆိုင်မွန်နိုးက အဲဒီတုန်းက ဂျက်မားရဲ့ အကြောင်းကို ခုလို ပြောပြပါတယ်။

‘ဂျက်မားဟာ အသစ်ခန့်လိုက်တဲ့ ဝန်ထမ်းသစ်တွေကို ခေါ်ယူ စုဝေပြီး သူတို့ကို အမြဲစကားပြောလေ့ရှိတယ်။ သူပြောနေကြစကားကတော့ မင်းတို့အတွက် ဒီဇွန်ဟာ အကြောင်းအနေဆိုးနေမယ်။ မနက်ဖြစ် ဒီထက် ပိုဆိုးလို့မယ်။ ဒါပေမဲ့ သဘက်ခါဆိုရင်တော့ မင်းတို့အတွက် သာယာတဲ့အချိန် ဖြစ်လာမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ မင်းတို့ အထူကာ အများစုံဟာ မနက်ဖြန့်သုဆိုရင် သေသွားကြပြီး သန်ဘက်ခါ မနက်မှာ ကျောက်မှာ နေရောက်မယ် နေရောင်ခြည်ကိုဖြင့်တွေ့ကြမှာ မဟုတ်ဘူး။ မင်းတို့ထဲက တကယ် ခံနိုင်ရော်ရှိသူ အနည်းဖူးပဲ သဘက်ခါ မနက်မှာ ပူဇွဲဖြာဆင်ကျေနေတဲ့ နေရောင်ခြည်ကို ဖြင့်ကြရလို့မယ်’ တဲ့

အလိုဘာဘာကို စထောင်တုန်းက ဝန်ထမ်းခန့်ထားရေး အရာရှိလုပ်ခုံတဲ့ လူစီပင်းက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ -

‘အလိုဘာဘာမှာ အလုပ်လုပ်စီ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြံရှိစီ မလိုပါဘူး၊ ကျန်းမာရမယ်’ လုပ်ချင်ကိုင်ချင်စိတ် ရှိရမယ်’ ဦးနောက် သုံးတာတ်ရမယ်’

၃၃။

ဟားပတ်တက္ကသိုလ်ရုံပထမအကြိမ်စိတ်ခေါ်မှု

ဂျက်မားဟာ အလိုဘာဘာကုမ္ပဏီကို လူသိများစေစီ တရုတ်နိုင်ငံ ပြင်ပက နိုင်ငံအတော်များများကို သွားရောက်လျဉ်းလည်ပြီး အလိုဘာဘာ အကြောင်းကို ဟောပြောတယ်။ အလုပ်ရုံအဆွေးနွေးပွဲတွေ ညီလာခဲ့တွေမှာလည်း ဘက်ရောက်ဟောပြောတယ်။ ဂျက်မားနဲ့ အလိုဘာဘာအကြောင်းကို လူတွေ စိတ်ဝင်စာလာကြတယ်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ် ငွေ့နာရီလမှာ ဟားပတ်တက္ကသိုလ်က ဘက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတွေ ဦးစီးကျင်းပပြုလုပ်တဲ့ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုမှာ ဘက်ရောက်ဟောပြောပေးဖို့ ဂျက်မားကို စိတ်ခေါ်လိုက်ပါတယ်။ သူနဲ့အတူ ဘရုတ်အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ အစ်ချွှန်ကုမ္ပဏီက ရောင်ယင်ဘို့ ဟားပတ်တက္ကသိုလ်မှ ဘုရားရဲ့) နဲ့ ချိုင်းနားခြောက်နှင့်က ပိတာယစ်ပို့လဲ ဘက်ရောက်ဟောပြောပေးဖို့ စိတ်ကြားခဲ့ရတယ်။

ဒီပွဲမှာ ဟောပြောသူ သုံးလို့အနက် ဂျက်မားဟောပြောတာကို တက္ကသိုလ် အကျောင်းသားတွေက သာဘောအကျော်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဟောပြောပွဲမှာ ဂျက်မားက အလိုဘာဘာကို ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ လုပ်မယ်ဆိုတာကိုတောင် တိတိ ဘျကျ မသိရသေးခင်မှာပဲ ဂိုးမင်းဆတ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကုမ္ပဏီကြီးက အော်လာ သုန်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့တယ်လို့ ကျောင်းသားတွေကို အမှန်အတိုင်း ပြောပြု ပိုက်ပါတယ်။

အဲဒီဟောပြောပွဲမှာ လာရောက်သတင်းယူတဲ့ ကမ္ဘာကျော် တိုင်းမဲ့ အုံဇားကြီးက ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးသားဖော်ပြုလိုက်ပါး ဆောင်းပါးထဲမှာ သူတို့ ‘အချို့ကြုံ’လို့ နာမည်တပ်ထားတယ်။ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဂျက်မားက -

‘တိုင်းမိက ကျေနော်ကို ‘အရှေ့ဂျက်’လို့ ပြောလိုက်တယ်၊ ဟုတ်ပါတယ်။ ကျေနော်ဟာ အလီဘာဘာကို အရှေ့အမှာ စွဲလန်းနေလို့ အရှေ့တစ်ယောက်လို့ ခေါ်လို့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျေနော်ဟာ ထော်၊ အတစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ပါဘူးနော်’

လို့ ရိသ္ဌသုန္တာ ပြန်ပြောလိုက်ပါတယ်။

ဟားဝတ်တူးသို့လည်း၊ ခုတီယာအကြိမ်ပိတ်ခေါ်ပြု

အလီဘာဘာ အကြိုးအကျယ် အောင်မြင်ရသွားချိန်မှာ ဂျက်မားဟာ ဟားဝတ်တူးသို့လ်က ဟောပြောပို့ချဖို့ ထပ်မံမြတ်ကြားခဲ့ရပြန်တယ်။ ဒီတစ်ခါ တော့ တူးသို့လ်အာဏာပိုင်တွေက ဖိတ်ကြားတာမဟုတ်ဘဲ တူးသို့လ်က ပါမောက္ခတွေပါဝင်တဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က တလေးတလေးနဲ့ကို ဖိတ်ကြားလိုက် တာပါ။ စာအုပ်အစရိတ်မှာ ဖော်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ဂျက်မားဟာ ဟားဝတ်တူးသို့လ် မှာ ဝင်ခွင့်လျောက်ဖူးပြီး ၁၀ ကြိမ်လျောက်တာ ၁၀ ကြိမ်စလုံး အပယ်ခဲ့ရတယ် ဆိုတာပါ။ အဲဒီဟားဝတ်မှာ သွားရောက်ဟောပြောပြီး တရုတ်နိုင်ငံကို ပြန်ရောက်တော့ သွားသတင်းထောက်တွေကို ခုလို့ ဟာသနောပြီး ပြောလိုက် တယ်။

‘ကျေနော်က ဟားဝတ်တူးသို့လ်မှာ ပညာသင်ယူချင်လို့ အကြိမ်ကြိမ် ဝင်ခွင့်လျောက်တာ အရွေးမခဲ့ရဘူးပြော။ အခါတော့ ကျေနော်က ဟားဝတ်တူးသို့လ်ကို ပညာပြန်သင်ပေးခဲ့ရတယ်’ တဲ့ ဂျက်မားဟာ စီးပွားရေးသင်တန်းကော်ငါးတွေကို သိပ်အလေးထား တတ်သူတစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ သွား ခုလို့ ပြောလေ့ရှုပါတယ်။

‘စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ဖို့ MBA မဟာစီးပွားရေးဘွဲ့၊ ရှုံးမလိုပါဘူး။’ MBA ဘွဲ့ရသူ အတော်များများဟာ အသုံးမကျေကြပါဘူး။ သူတို့သင်ခဲ့တာတွေကို မေ့ပစ်လိုက်ပြီး လုပ်ငန်းခွင်ဝင်သွေသာ အသုံးကျေကြတာပါ။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ အဲဒီစီးပွားရေး သင်တန်း

တွေက စီးပွားရေးပညာသာကိုပဲ သင်ပေးတာပါ။ လုပ်ငန်းခွင်မှာ တကယ်လိုအပ်တာက ဝဟုသုတ မဟုတ်ပါဘူး။ အတွေးအခေါ်နှင့် စဉ်စားညာတော်ပါ။ ဝဟုသုတကို ကြိုးစား လေ့လာကျက်မှတ်ရင် ရှိနိုင် ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အတွေးအခေါ်နှင့် စဉ်စားညာတော်ကိုတော့ လုပ်ငန်းအတွေးအကြံ့ကေနဲပါ ရှိနိုင်ပါတယ်’ တဲ့။

ရွှေ့ကျင်မားနှင့် မာဆာတို့ တွေ့ဆုံးကြခြင်း

ရွှေ့ကျင်မားကို ဟားစတ်တူးလွှာသိလိုက စိတ်ခေါ်ရတဲ့အကြောင်းရင်း ဘစ်ခုက မကြောခင်က ဂျပန်နိုင်ငံမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီကြီး ဆော်ဖို့ဘင့်က အလီဘာဘာမှာ ဒေါ်လာ သန်း ၂၀ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ်ဆိုတဲ့ သတင်းထွက်နေ သိပါ။

တကယ်တော့ ဆော်ဖို့ဘင့်က ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ စိတ်ဝင်စားလာတာ ဒါးမားဆက်ကြောင်းပါ။ နိုင်ငံတကာက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေဟာ တရုတ် ခိုင်ငံမှာ အခွင့်အလမ်းတွေ ပေါ်နေပြီဆိုပြီး အရမ်းစိတ်ဝင်စားနေကြတယ်။ ဘစ်ခုမှာ ဂျပန်နိုင်ငံက ဂီးမားဆက်ရုံးခွဲ့ရှုံးကြတွေ ပတ်ချက်ဝတ်က ဂျပန်နိုင်ငံက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကုမ္ပဏီ Soft Bank ဆော်ဖို့ဘင့်ရဲ့ ထူထောင်သူနဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ အသာယိုရှိဆန်ကို အလီဘာဘာကုမ္ပဏီအကြောင်း ပြောပြတဲ့အပြင် ဂီးမား ဆက်က အလီဘာဘာမှာလည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားတယ်လို့လည်း ပြောပြတယ်။ အသာယိုရှိဆန်က သူလည်း အလီဘာဘာကို စိတ်ဝင်စားတယ်လို့ ပြန်ပြော ပြီက်တယ်။ မာဆာယိုရှိဆန်ကို ရင်းနှီးသူတွေက ‘မာဆာ’ လို့ ခေါ်ကြတယ်။

ဘဂ္ဂိုလ် ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှာ ရွှေ့ကျင်မားဟာ ဘီဂျင်းမှာ ဆော် ဘင့်က ဦးစီးကျင်းမာတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံက ထူထောင်စကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်တွေနဲ့ ဂျပန် ခိုင်ငံက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်တဲ့ သူငွေးကြိုးတွေရဲ့ တွေ့ဆုံးနွေးပွဲကို တက် ဆောက်ဖို့ စိတ်ကြားခံရတယ်။ အဲဒါမာ ရွှေ့ကျင်မားဟာ ဆော်ဖို့ဘင့်က မာဆာနဲ့ ဆွဲဆွဲခွင့်ရလိုက်တယ်။ သူတို့ နှစ်ယောက်တွေ့ဆုံးမှုဟာ အနာဂတ်မှာ သူတို့ နောက်းစလုံးအတွက် ကြိုးမားတဲ့ ပြောင်းလဲမှုကြီးကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဆော်ဖို့ဘင့်က အလီဘာဘာမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုက်မှု

ကြောင့် မှာဆာဟာ ဂျပန်နိုင်ငံရဲ့ အချမ်းသာဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်သွား ခဲ့တယ်။ အလီဘာဘာလည်း ကမ္ဘာကော်ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်လာသလို ဂျက်မား လည်း တရာထုနိုင်ငံရဲ့ အချမ်းသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့လိုပါ။

လခေါ်ဝင်မလုပ်တဲ့ မှာဆာ



မှာဆာယိရိုဆန် (မှာဆာ)

မှာဆာရဲ့ ငယ်ဘဝဟာ အတော်လေး ဆုံးဝါဝါပါတယ်။ သူတို့ မိသာဒုဟာ ဂျပန်နိုင်ငံတောင်ပိုင်းက ကုရှုံးကျွန်းပေါ်က တဲ့ စုတိတော်လေးတစ်ခု မှာ နေကြရတယ်။ သူတို့နေတဲ့ နေရာ ဟာ လူသူနည်းပါးလွှန်းလို့ လမ်းနာမည်နဲ့ ရပ်ကွက်နာမည်တောင် မရှိဘူး၊ သူအဖောက် မိသာဒုဝါဝါရေးအတွက် ဝက်မွှေးပြီး တစ်ခါတစ်ရုံ အရက်ပုန်းချက်ပြီး ရောင်းတယ်။ မှာဆာဟာ ကိုတိုးယားလူမိုးစပ်တာရို့ ကျောင်းမှာ ဂျပန်ကျောင်သာတွေရဲ့ လောင်ပြောင် စနောက်တာကို အမြဲ ခံနေရတယ်။ တစ်ခါတေလေ သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ထိလက်ရောက် အစိုင်ကျင့်တာ ကိုလည်း ခံရတယ်။ ဒါကြောင့်လဲ သူဟာ အရင် ကိုရိုးမိယာနာမည်ကို ဖောက်ပြီး မှာဆာယိရိုဆန် (မှာဆာ) လို့ နာမည်ပြောင်းလိုက်တယ်။

သူ အသက် ၁၆ နှစ်သားမှာ မိသာဒုဟာ အခွင့်အလမ်းရှာခို အဖော်ကန်နိုင်း၊ ပြောက်ကာရိုလီနားကို ပြောင်းရွှေ့သွားလို့ သူလည်း ပါသွားတယ်။ အော်ရောက်တော့ ဒါလိုမြို့က ဆဲရာမွန်တို့ အထက်တန်းကျောင်းမှာ ပညာသင်ကြားတယ်။ အထက်တန်းအောင်တော့ ကာလိပိုးနီးယားတက္ကသိုလ် မှာ ဆက်တက်ပြီး ကွန်ပျုံးတာသိပ္ပါးရဲ့တယ်။ သူဟာ မကြာခင် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ကွန်ပျုံးတာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေ အများကြီး ပေါ်လာလိမ့်မယ်ဆိုတာကို ကြိုတင်တွေက်ဆပိလို့ ကုမ္ပဏီမှာ လခေါ်အလုပ် ဝင်မလုပ်ပဲ ဒီလာက်ထရောန် ပစ္စည်း တိတွင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

သူ အီလက်ထရောန် ပစ္စည်းလေ့တွေ တိတွင်ဖြစ်တယ်။ အောင်မြင်

ရတဲ့ တိတွင်မူလေးတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံက လေဆိပ်တွေမှာ သုတေသန အင်လိပ်အသုက် ဘာသာပြန်ပေးတဲ့ စက်လေးတွေ တိတွင်ခဲ့တယ်။ နောက် ပိုင်းမှာ အဲဒီနည်းယဉ်ဘက် Sharp ရူတ်ပ်အီလက်ထရောနစ်ကုမ္ပဏီက ဒေါ်လာ ၅၁ သိန်းနဲ့ ဝယ်သွားတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ သူဟာ တိရိုက်မဲ့ စက်တွေကို ပြည်ပက တင်ဆက်ပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ မြို့တွေမှာရှိတဲ့ ဘားဆိုင်တွေ၊ စားသောက်ဆိုင် တွေကို ငှားစားတယ်။

၁၉၈၀ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းမှာ မှာဆာဟာ ဂျပန်နိုင်ငံကို ပြန်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ ကွန်ပျူတာဆောင်ပဲ ဖြန့်ချိရောင်းချုပဲ ကုမ္ပဏီတစ်ခု ထောင် လိုက်တယ်။ ကုမ္ပဏီ စထောင်ပြီးချိန်မှာ မှာဆာဟာ စိတ်လူပဲရားပျော်လွန်၊ လို ရှုံးခန်းထဲက ထင်းရှုံးပုံးသေးလွှာလွှတ်တစ်ခုပေါ်တက်ရပ်ပြီး သူ့ ဝန်ထမ်းတွေကို စကားပြောပါတယ်။ သူ့ကုမ္ပဏီဟာ နောက် ၁၀ နှစ်အကြားမှာ ဂျပန်ယန်းငွေ ဘီလီယံး ၅၀ (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံး) ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ကုမ္ပဏီ ဖြစ်လာ မယ်လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ နားထောင်ကြတဲ့ ဝန်ထမ်းစစ်ပေါင်းက နစ်ယောက် ထဲပါ။ အဲဒီနစ်ယောက်ကလည်း အချိန်ပိုင်းနဲ့ လုပ်နေကြသူတွေပါ။ သူတို့ သူ့ထောင်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေအပေါ် ရှုံးသွပ်ကြပုံကတော့ မှာဆာနဲ့ ဂျက်မားတို့ နစ်ယောက်ဟာ တူညီလွန်းကြပါတယ်။

ဝရိုက်ချင်းတူကြတဲ့ ဂျက်မားနဲ့ ဟာသာ

ဂျက်မားနဲ့ သီရိဂျင်းမှာ ပထမဆုံး ပေါ်တဲ့ အချိန်မှာ မှာဆာဟာ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာကို ပိုင်ဆိုင်နေပြီး အတော်လေး ချမ်းသာနေပြီး ဂျပန် နိုင်ငံက ရင်းနှီးမှုပ်နှံမှုလုပ်တဲ့ ဆော့ဘင်း ကုမ္ပဏီကြီးကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး အနပ်ပြီး သူဟာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချေရာမှာ အချမ်းမြန်တယ်လို့ ကော်ကြားပါဘယ်။ အဲဒီလို့ ကော်ကြားနဲ့တာ ယာဉ်း ၁၄၈၂ နှင့်နှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ခဲ့စဉ်က အဖြစ် အပျက်တစ်ခုကြောင့်လည်း ပါပါတယ်။ ယာဉ်းကုမ္ပဏီကနေ ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှာ



ဟာသာ နှင့် ဂျက်မား

လူထုကို ရှုပ်ယာ စတင်ထုတ်ရောင်းတဲ့ IPO မှာ ရှုပ်ယာအများကြီး (ရှုပ်ယာ စုစုပေါင်း ၄၇ ရာခိုင်နှုန်း) ကို မြန်မြန်ထုက်ထက် ဝယ်ယူခဲ့လိုပါ။ ဒါကြောင့် ဆော်ဖို့ဟာ ယာဟူးမှာ အများဆုံး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါ တယ်။ ဒါတင်မကသေးပဲ မာဆာဟာ သူ့ကုမ္ပဏီ ဆော်ဖို့ဟာ ကို ဂျပန်နိုင်ငံ ရွှေ့ကျက်အတွက် ယာဟူးမဲ့ တစ်ဦးတည်း ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်အောင် ညိုနိုင်း နိုင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ဂျပန်နိုင်ငံအတွက် တစ်ဦးတည်းကိုယ်စားလှယ် ရလိုက်တာ ကြောင့် ဆော်ဖို့ဟာ နောက်ပိုင်းမှာ ဝင်ငွေ ဒေါ်လာဘိလီယံပေါင်းများစွာ ရလိုက်ပါတယ်။

ဂျက်မားဟာ မာဆာကို စတွေ့လိုက်တာနဲ့ သူလို စိတ်ဓာတ်ရှိသူ တစ်ယောက်ဆိုတာ ချက်ခြင်းသိလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို ဂျက်မားက ခုပ္ပါယံပြောပြုတယ်။

‘ကျေနော်တို့ စတွေ့ပြီးချိန်မှာ အလိုဘာဘာမှာ ဘယ်လောက် ဝင်ငွေရဖို့တို့၊ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ဆိုတာတွေကို သိပ်မပြောဖြစ်ကြ ပါဘူး။ ကျေနော်တို့ အများဆုံးပြောကြတာက ကျေနော်အလိုဘာဘာကို နောင်မှာ ဘယ်လိုပုံစံဖြစ်လာစေချင်တယ် ဆိုတာပါပဲ။ ကျေနော်တို့ နှစ်ယောက်စလုံးဟာ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို မြန်မြန်ချတတ်တဲ့ အကျင့်မှာ တူညီကြပါတယ်။’

ကျေနော် မာဆာကို သူတည်းဆိုတဲ့ ဟိုတယ်ခန့်မှာ သွားတွေ တော့ ကုတ်အကျို့နဲ့ လည်စီးတောင် ဝတ်မသွားပါဘူး။ ကျေနော်တို့ နှစ်ယောက်သား စကားပြောကြတာ ၅ မိနစ်လောက်အကြာမှာ သူ ကျေနော်ကို သဘောကျသွားတယ်ဆိုတာ ကျေနော် သိလိုက်တယ်။ ကျေနော်လည်း သူကို အတော်လေး သဘောကျသွားတယ်။ လူတွေက ပြောကြတယ်။ ကျေနော်ဝိုင်းစွဲယောက်ဟာ စိတ်ဘုရားပုံတွေ ပြုကြ တယ်’ တဲ့

အောင်မြင်မှုကို အနှစ်ခေါ်ကောင်းတဲ့ မာဆာ

ကျက်မားဟာ မာဆာကို အလိဘဘာဘာအကြောင်း ရှင်းပြုပြီးတာနဲ့ မာဆာက သူကို ဆော့ဖို့ဘင်းက ဘယ်လောက်ဖိုး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရမလဲလို့ မေးလိုက်တယ်၊ မာဆာက အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ ခုလို ပြောပြုပါတယ်။

‘ကျနော် ကျက်မား ရှင်းပြုတာကို နားထောင်နေလို့ ၅ မိနစ်ပဲ ကြောပါသေးတယ်။ ကျနော် အလိဘဘာမှာ ရှင်းနှီးမြှုပ်နှံစို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြုပြီး ဒါနဲ့ ကျနော်က သူကို ဆော့ဖို့ဘင်းက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံတဲ့ ငွေကို လက်ခံစို့ ပြောလိုက်ပါတယ်’

နောက်ပိုင်းမှာ သတင်းထောက်တွေက မာဆာကို လူမသိသေးတဲ့ ကျက်မားရဲ့ ကုမ္ပဏီအသေးလေးလေးမှာ ရှင်းနှီးမြှုပ်နှံစို့ ဘာကြောင်း မြန်မြန်ဆန်ဆန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချုပ်လိုက်တာလဲလို့ မေးကြတော့ မာဆာက ခုလို ပြန်ဖြောပြုပါတယ်။

‘ကျနော် ကျက်မားရဲ့ မျက်လုံးတွေကို ကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်လိုက်တာပါ။ ကျနော်မှာ အောင်မြင်မှုကို အနှစ်ခေါ်ကောင်းတဲ့ ပါရမီတစ်ခု ရှိတယ်လေး။ ယာဟူးကို ပထမဆုံး ရှင်းနှီးမြှုပ်နှံတုန်းကာလဲ ဒီအတိုင်း ပါပဲ။ အဲဒီတုံးက ယာဟူးမှာ လုပ်နေသူက ၅ ယောက် ၆ ယောက်ပဲ ရှိကြသေးတယ်။ ကျနော် သူတို့ဆိုက အောင်မြင်မှုအနဲ့ရလိုက်လို့ ရှင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုက်တာပါ’တဲ့

မာဆာရဲ့ လက်တွဲလုပ်ခဲ့ဖူးသူ တစ်ယောက်က မာဆာအကြောင်းကို ခုလို ပြောပြုပါတယ်။

‘မာဆာလို လူမျိုးက တော်တော်ရှားပါတယ်။ သူမှာ ADD (Attention Deficit Disorder) လို ခေါ်တဲ့ အာရုံစုစိုက်မှု အား နည်းတဲ့ ချို့ယွင်းချက် ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူဟာ ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်နေရင် ပြီမြဲပြီမြဲလေး ထိုင်မနေနိုင်ပါဘူး။ သူကိုယ်ကို အမြဲ လုပ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ရတော့မယ်ဆိုရင် သူဟာ အရမ်းစိတ်ဝင်စားပြီး အင်းမရ ပိုက်ဆံကို တွန်းထိုးပေးချင်ပုံ ပေါ်ပေါ်နေတယ်’ တဲ့

မာဆာရဲရင်နှီးမြှုပ်နှံရှိ ကမ်းလှပ်သွက်

သိတင်းယတ် အနည်းငယ်အကြောမှာ မာဆာက ဂျက်မားကို ဂျပန် နိုင်ငံကို ဖိတ်ခေါ်လိုက်တယ်၊ အလိုဘာဘာမှာ ဆော့ဖို့သုတေသနက ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုကိစ္စ အပြီးသတ်ဆွေးနွေးလိုပါ၊ ဂျိုလည်း ဂျက်မားနဲ့ အတူ ဂျပန်နိုင်ငံကို လိုက်ပါသွားတယ်။

သူတို့ မာဆာရဲရဲ့ရှုံးခန်းကို ရောက်တာနဲ့ ချက်ခြင်းပဲ ဆွေးနွေးပဲ စတင် လိုက်တယ်။ မာဆာက အလိုဘာဘာမှာ ခေါ်လာ သန်း ၂၀ ရင်နှီးမြှုပ်နှံငွေ ထည့်ဝင်ပယ်လို စတင်ကမ်းလှပ်တယ်။ အဲဒီအတွက် ကုမ္ပဏီအစရှုယ်ယာ အားလုံးခဲ့၍ ၄၀ ရာခိုင်နှစ်း ပေးချမယ်လို ပြောတယ်။ အရင်က ဂိုမင်းဆတ်က ခေါ်လာ ၅ သန်း ရင်နှီးမြှုပ်နှံပါး အစရှုယ်ယာ ၅၀ ရာခိုင်နှစ်းကို ပိုင်သွားပြီးပြီ။ အခု မာဆာရဲ ကမ်းလှမ်းချက်ကို လက်ခံလိုက်ရင် အစရှုယ်ယာတွေရဲ့ ၉၀ ရာခိုင်နှစ်းကို ဂိုမင်းဆတ်နဲ့ ဆော့ဖို့ဘင့်တို့က ပိုင်သွားလိမ့်မယ်။ ဒါဆိုရင် ဂျက်မားပိုင်ဆိုင်တဲ့ အစရှုယ်ယာဟာ ၁၀ ရာခိုင်နှစ်းပဲ ကျော်တော့မှာ ဖြစ်သွားသလို ကုမ္ပဏီရဲ့ အရေးကြီးတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုလည်း ဂျက်မားအနေနဲ့ ဘာမှ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။

ဂျက်မားနဲ့ ဂျိုးတို့နှစ်ယောက်ဟာ ကစ်ယောက်မျက်နှာ ကစ်ယောက် ကြည့်ရင်း ဘာခြားရမှန်း မသိပြစ်နေကြတယ်။ သူတို့ ဝေခွဲမရ ဖြစ်နေကြတာပါ။ အလိုဘာဘာအတွက် ရင်နှီးနှီး ငွေကလည်း အရမ်းလိုနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကုမ္ပဏီ အရေးအရာကိစ္စတွေမှာ ဂျက်မား ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် မရှိဖြစ်သွားမှာကိုလည်း သူတို့မလိုလားကြဘူး။ ဂျက်မားတို့နှစ်ယောက်လုံး စကားမပြောကြပဲ နှုတ်ဆိတ်ပြီ စဉ်းစားနေကြရောက ဂျက်မားက မာဆာကို အစရှုယ်ယာ အဲဒီလောက် အများ ကြိုးမရောင်းချင်ဘူးလို ရှုတ်တရရက် ပြောချုပ်လိုက်တယ်။ မာဆာဟာ လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားတဲ့ ကဏ္ဍားပေါင်းစက်မှာ တွက်ချက်တာ ခဏလုပ်လိုက်ပြီး ခုလို ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

‘ငါ ရှယ်ယာ ၄၀ ရာခိုင်နှစ်းကိုပဲ ဝယ်ချင်တယ်ကွား အဲဒီ အတွက် ခေါ်လာသန်း ၄၀ ဖိုး ရင်နှီးငွေ ထည့်ပယ်လေ’

တဲ့။ မာဆာက သူအရင်ပြောထားတဲ့ သန်း ၂၀ ကို ချက်ချင်းပဲ ၂ ဆ တိုးပေးလိုက်တယ်။

မာဆာပြုနှင့် - “ဆက်လုပ်”

ကျက်မားနှင့် ဂျီးတို့နှစ်ယောက်က သူတို့ သေချာစဉ်၊ စာ၊ တိုင်ပင်ပြီးမှ အကြဖူပေးပါမယ်လို့ ပြောပြီး တရာတိနိုင်ငံကို ပြန်လာခဲ့ကြတယ်။ နစ်ရက်လောက် ကြာတော့ ကျက်မားက မာဆာဆီကို အီးမေးတစ်စွဲင် ပို့လိုက်တယ်။ အစရှုယ်ယာ ၃၀ ၏ရာခိုင်နှစ်းအတွက် ရင်းနှီးငွေ ဒေါ်လာ သန်း ၃၀ ကို လက်မခံ နိုင်ပါဘူး။ တကယ်လို့ စိတ်ဝင်စားရင်တော့ အစ ၃၀ ၏ရာခိုင်နှစ်းအတွက် ဒေါ်လာ သန်း ၂၀ နဲ့ လက်ခံပါမယ်တဲ့။ လက်မခံနိုင်ရင်တော့ ဆောရှိပါတဲ့။ အဲဒီလို့ အီးမေးရေးလိုက်တဲ့ ကိစစ်နှုပ်ပတ်သက်ပြီး ကျက်မားက နောင်မှာ ခုလို ရှင်းပြ ပါတယ်။

‘ကျေနော် ဘာလို့ ပို့က်ဆံတွေ အများကြီး လက်ခံရမှာလဲ။ အလီဘာဘာ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ဖို့အတွက် ပို့က်ဆံတွေ အဲဒီလောက် အများကြီးမလိုပါဘူး။ ပို့က်ဆံအများကြီးကို လက်ခံလိုက်ရင် ပြဿနာ တွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ နောက်ပြီး ကျေနော်ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ရှယ်ယာ အရေအတွက်လည်း နည်းသွားမယ်လေး။ ဒီရှယ်ယာတွေဟာ နောင်မှာ အများကြီး စွေးတက်မယ်ဆိုတာ ကျေနော် ကောင်းကောင်း သိပါတယ်’

တဲ့

သိပ်မကြာပါဘူး။ မာဆာဆီက အီးမေးပြုနှင့် ရောက်လာတယ်။ အီးမေးမှာ ရေးထားတာက စာလုံး ၂ လုံးထဲပါ။ “Go ahead - ဆက်လုပ်” တဲ့ ကျက်မားရဲ့ အဆိုအတိုင်း အစရှုယ်ယာ ၃၀ ၏ရာခိုင်နှစ်းအတွက် ဒေါ်လာ သန်း ၂၀ ရှင်းနှီးဖို့ကို မာဆာက လက်ခံလိုက်ပါပြီး ကျက်မားနဲ့ မာဆာတို့ လက်တွဲ ပိုက်ကြပြီး နောင်မှာ သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ လုပ်ငန်းပါတာနာအဆင့်ထက် ပိုပြီး င်းနှီးသွားပါတယ်။

အလိဘဘာ စထောင်စက ဝန်ထမ်းဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရှေ့ပွဲများက

“မာဆာဟာ အမြဲတမ်း သူကိုယ်သူ ယုံကြည့်မှ ရှိနေတယ်။ ကြွားကြွားဝါဝါ မနေတတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်နဲ့ပတ်သက်ရင်တော့ အမြဲတမ်း အရှုံးအမှုံး ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဂျက်မားလည်း သူလိုပဲ အလုပ်အပေါ်မှာ အရှုံးအမှုံး ဖြစ်နေတယ်။ အရှုံးနှစ်ယောက်ပို့ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် သဘောကျကြတာ အဆန်၊ မဟုတ်ပဲဘူး။”

လို ရုပ်မောရင်း ပြောပြတယ်။

မကြာခင်မှာပဲ အလိဘဘာနဲ့ ဆော်ဖော်တို့က ၂၀၀၀ ခုနှစ် စွန်လ မှာ အလိဘဘာဘာကိုရှိုးယားကုမ္ပဏီကို တောင်ကိုရှိုးယားမှာ ဖွင့်မယ်လို့ ပူးတွဲကြော်ချက် ထုတ်လိုက်တယ်။ ဂျပန်နိုင်ငံမှာလည်း အလိဘဘာ ကုမ္ပဏီခွဲတစ်ခုဖွင့်ဖို့ ပြင်ဆင်နေကြတယ်။

အလိဘဘာဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အထင်ရှားဆုံးကုမ္ပဏီကြီးတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ပို့မင်းဆတ်နဲ့ ဆော်ဖော်တို့ရဲ့ စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ ၂၅ သနာဖို့ ရင်နှီး မြပ်နဲ့မှုကြောင့် ထင်ရှားကျက်ကြားလာပါတယ်။ တစ်အက်မှာတော့ ဂျက်မား အတွက် ပိုင်ဆိုင်တဲ့ အစုရှယ်ယာဟာ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းပဲ ကျွန်ုပါတော့တယ်။

ဗျားရှုံးများဆွဲဆောင်ခြင်း

ဂျက်မားဟာ ကမ္ဘာကျက်ကုမ္ပဏီကြီးနှစ်ခုရဲ့ ရင်နှီးမြပ်နဲ့မှုကို ရလိုက်ပြီ။ နောက်တစ်ဆင့်လုပ်ဖို့ ကျွန်ုပါသေးတယ်။ အဲဒါက ကမ္ဘာမှာ အောင်မြင်တဲ့

ကုမ္ပဏီဖြစ်ဖို့ ပြည်တွင်းက တရာတ် ပညာရှင်တွေနဲ့ ချည်းပဲ လုပ်လို့မရဘူး။ သူတို့ထက် ပိုပြီး အတွေအကြုံကြတဲ့ ကမ္ဘာအဆင့်မှု နိုင်ငံခြားပညာရှင်တွေ ကို ခေါ်ယူခန်ထားဖို့ လိုလာပြီး ဒီတော့ ဂျက်မားဟာ နိုင်ငံခြားက အင်တာနက် အတတ်ပညာရှင်တွေကို သူ



ဗျားရှုံး

ရွှေကုန်မားနှင့် အလိုဘဏ္ဍာ

အလိုဘဏ္ဍာဘာမှာ လာလပ်ကြဖို့ ခေါ်ပျောနေတယ်။ အဲဒီထဲက တစ်ယောက်ကတော့ ဘာဟူးမှာ ထိပ်တန်းအရာရှိဖြစ်နေတဲ့ ရွှေနှစ်ရုံပါး ရွှေနှစ်ရုံဟာ သူနဲ့ ချိုင်းနား ပေါ်ရွှေကိုစိမှာ အတူတွဲလုပ်ခဲ့ပြီး အခု အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ကာလိဖိုးနီးယား စီလိုက်နှစ်တောင်ကြားက ယာဟူးရုံချုပ်မှာ ထိပ်တန်းအရာရှိတစ်ယောက် ပြောနေပါပြီ။ ရွှေကုန်မားဟာ ကာလိဖိုးနီးယားကို သွားပြီး ရွှေနှစ်ရုံကို သွားတွေ့တယ်။ သူအလိုဘဏ္ဍာမှာ နည်းပညာအရာရှိချုပ်အဖြစ် လာလပ်ဖို့ ကမ်းလုမ်းတယ်။ ဘမ်းလုမ်းချက်ကို လက်ခဲရင် ယာဟူးမှာ သူ လက်ရှိရနေတဲ့ လစာရဲ့ တစ်ဝက် ဆောက်ပဲ ပေးနိုင်မယ်လို့ ရွှေကုန်မားက ပြောတယ်။ ရွှေနှစ်က ဒီကမ်းလုမ်းချက်ဟာ သူအတွက် အများကြီး ဆုံးစုံမှုဖြစ်မောယ်ဆိုတာကို သိတယ်။ သူရနေတဲ့လစာရဲ့ ဘစ်ဝက်ပဲ ရတော့မယ့်အပြင် အလွန်အောင်မြင်နေတဲ့ ယာဟူးကုမ္ပဏီကနေ လည်း နှစ်ထွက်ရတော့မှာပိုပါ။

ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ ရွှေနှစ်က နောင်မှာ ခုထိ ပြောပြုတယ်။

‘သူ ကျနော်ကို အလုပ်ကမ်းလုမ်းချိန်မှာ ကျနော်လုပ်နေတဲ့ ယာဟူးကလည်း အရမ်းအောင်မြင်နေတဲ့ အချိန်ဖြစ်တယ်။ နောက်ပြီး ကျနော်မိဘတွေကလည်း အမေရိကန်မှာ လာရောက်အခြေခြားနေတာ အဓတ်လေး အဆင်ပြေနေကြပြီး ကျနော် သူတို့ကို တရာတ်နိုင်ငံကို ပြန်မခေါ်သွားချင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျနော်ဟာ အရမ်းရင်းနီးတဲ့ သူငယ်ချင်း ရွှေကုန်မားရဲ့ ကမ်းလုမ်းချက်ကို စိတ်မကောင်းစွာနဲ့ ပြင်းပယ်လိုက်ရပါတယ်’ တဲ့

ရွှေကုန်မားဟာ ရွှေနှစ်ကို တရာတ်နိုင်ငံမှာ လာလပ်ဖို့ ဘယ်လိုမှ နားချ သည်းရုံးမရတာကြောင့် ရွှေနှစ်ကို ကာလိဖိုးနီးယားမှာပဲနေရင်း အသစ်ဖွဲ့စည်း သားတဲ့ အလိုဘဏ္ဍာဘဏ္ဍာက သူတေသနအဖွဲ့ကို တာဝန်ယူ ဦးဆောင်လုပ်ပေးဖို့ ပြောတယ်။ အဲဒါကိုတော့ ရွှေနှစ်က လက်ခဲလိုက်ပါတယ်။ ရွှေနှစ်ကို သူလက်အောက် မှ လုပ်ကိုင်ဖို့ ဝန်ထမ်း ၃၀ ကို ခန့်ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။

အမှန်ကတော့ ရွှေကုန်မား ခုထိ စီစဉ်လိုက်တာ သူမှာ အကြံတစ်ခု ရှိလိုပါ။ အလိုဘဏ္ဍာဘဏ္ဍာကို ကမ္ဘာအဆင့်မီ ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်လာဖော်ကုမ္ဘာကျော် အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီအများစုံကြတဲ့ ကာလိဖိုးနီးယားက စီလိုက်နှစ်တောင်ကြား

ကို ပြောင်းရွှေဖိုပါ။ သူ လအနည်းငယ် စမ်းသပ်ကြည့်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ အေမရိကန်နိုင်ငံတို့ရဲ့ ခရီးကွာဝေးမှာ၊ အချိန်ကွာကြားမှာ၊ ဘာသာစကားအခက် အခတ္ထကြောင့်၊ အောင်မြင်ဖို့ လမ်းမမြင်တာနဲ့ အဲဒီအစီအစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပါတယ်။

အော့ အလိုဘာဘာဟာ ရင်းနှီးမြှပ်နှင့်ငွေတွေအများကြီး ရလိုက်ပြီး ကမ္ဘာအဆင့် ပညာရှင်တွေလည်း ခန့်ထားပြီးပြီး၊ အလိုဘာဘာဝက်ဆိုဒ်မှာ လည်း နိုင်ငံပေါင်း ၁၈၈ နိုင်ငံက မှတ်ပုံတင်ထားကြသူပေါင်း တစ်သိန်းခွဲ လောက် ရှိနေပြီး၊ အလိုဘာဘာရဲ့အခြေအနေက အထူးကို ကောင်းမွန်နေပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီအခြေအနေဟာ မှန်တိုင်းမလာခင် လေပြေလည်း တိုက်ခတ်နေတာနဲ့ တွေနေပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သိပ်မကြာခင်မှာ အင်တာနက် ပုံဖောင်းပေါက်ကွဲတာ ဖြစ်တော့မှာပိုပါ။

မှတ်ချက်။ ဒီနေရာမှာ ပုံဖောင်းပေါက်ကွဲခြင်းဆိုတဲ့ အသုံးအနှစ်ကို ပသိ သောသူများအတွက် ရှင်းပြုချင်ပါတယ်။

လေပိုတဲ့ ပုံဖောင်းတော်လုပ်ကို လေမှတ်သွင်းလိုက်တဲ့အပါ ပုံစံး၊ ဟာ တကြော်ခြင်း၊ လေတင်းလာပြီး စောင်းလာတယ်၊ လေဆက်မှတ်သွင်းပေးနေရင် ပုံစံးတော်ဟာ ပိုပိုစောင်းလာပြီး မကြာခင်မှာ ပေါက်ကွဲသွားပါ လိုအပ်။

ဒီသဘောပါး ပစ္စည်းတစ်ခု (သို့မဟုတ်) ပစ္စည်းများဟာ ဒိုင်ဂုံးတဲ့ အကြော်အကြောင်း၊ တစ်ခုခုမျိုးဘဲ ဓမ္မတက်လာတယ်၊ ဓမ္မတက်လာလို့ ဝယ်ယူတွေဟာ အတင်းလိုက်ဝယ်ကြတယ်၊ ဝယ်ယူမှာလို့ ဓမ္မတက်လာတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီနှစ်းတစ်ခု ရောက်တဲ့အပါ ဓမ္မပြန်ကျသွားတယ်၊ ဓမ္မထပ်ကျသွားတယ်၊ ဓမ္မလာပြီး နောက်ဆုံးမှာ ဝယ်ယူ ဂုံးစံးသောက်ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီကို ပုံစံး၊ ပေါက်ကွဲခြင်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဒီပြိုမြဲမြို့တွေ ဇွဲ မတန်တစာ တက်လာတယ်၊ နောက်ဆုံး ဓမ္မပြီး

ကျက်မာစွင် အထိဘဘာ

ကျွန်ုင် ဝယ်ယူဖို့ပြုချေားတာကို အဲပြုခြင်း ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုပါတယ်

နောက်အခန်ဗုံး ရရှိပြုမှာက အင်တာနာနက်ပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်ပါတွေ့ခြင်း၊ အော်လီလို dot.com bubble ဒေါ်ကွန်မှုပါတ်လိုလည်း အော်လီတယ် dot-com ဒေါ်ကွန်မှုတာက ဝက်ဆိုင်နာမည် "_____.com" ကနေ ဖူတာ၊ တယ်

၁၉၉၀ ပြည့်နစ်ကျက်လောက်မှာ ကျွားတစ်လွှာမှာ အင်တာနာက် ကုမ္ပဏီတွေ အမှားကြုံ၊ ပေါ်ပါတ်လာခဲ့တယ်၊ သူတို့ကို ဒေါ်ကွန်ကုမ္ပဏီ ထွေလို အော်လီတယ်၊ အဲဒါကုမ္ပဏီတွေရဲ့ အရာရှယ်ယာတွေကို ရွေ့တက်ရင် ပြန်ရောင်းစွဲခိုပြီး၊ ပိုက်ဆံရှုပျော်တွေက အလုအယက် လိုက်ဝယ်ကြတယ်၊ ရှုပ်ယာရော်တွေ မတန်တဆ တက်လာခဲ့တယ်။

ဒါပေမဲ့ ၂၀၀၀ ပြည့်နစ်ကျက်လော်မှာ အဲဒီရှယ်ယာတွေ ရွေ့ကျေလာ တယ်၊ ဝယ်ယူနည်းလာလို ရွေ့တွေ ရှိပြီးကျေလာတယ်၊ နောက်ဆုံး ဝယ်ယူ လုပ် မရှိတတော့ဘူး၊ ရှုပ်ယာတွေကို ပြန်ထွပ်ရောင်းစေရှိ ရှုပ်ယာဝယ်တာ၊ ကြတဲ့ ရင်နှီးပြုပ်နှုတွေ အကြော်အကျယ် ရွှေးသွားကြတယ်၊ အဲဒါကို အင်တာနာနက်ပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်ပါတွေ့ခြင်း၊ တင်တာမပြုကြတေသာပါ။





အခန်း (၆)

အင်တာနက်ပူးမောင်၊ ပေါက်ကွဲမြှင့်နဲ့ အမျှင်ပါသောကာလယာ

နည်းပညာအသစ်နဲ့ တရုတ်အစိုးရ အကျပ်အတည်း

အလိုဘာဘာ မတိုင်ပိုက နိုင်ငံခြားက ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ရထားခဲ့ကြတဲ့ ဆီးနား၊ ဆိုဟူးနဲ့ နက်အစ်(စီ)ကုမ္ပဏီ ၃ ခုဟာ လူထုကို ပထားဆုံး အစရှုမှုယာရောင်းတဲ့ IPO လုပ်ဖို့ ပြင်ဆင်နေချိန်မှာ အခက်အခဲကြီးတစ်ခုနဲ့ ရင်ဆိုင်လိုက်ရတယ်။ အဲဒါက တရုတ်အစိုးရက သူတို့ကို IPO ရောင်းခွင့်မပြု တော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ တရုတ်အစိုးရက IPO ရောင်းခွင့်ပိတ်လိုက်ရတာလေး အကြောင်းက ဒီလိုပါပဲ။

တရုတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနက် သုံးစွဲသူတွေဟာ တဟန့်ထိုး တိုးလာ ခဲ့တယ်။ သုံးစွဲသူပေါင်း ၄ သန်းထိုး ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ တကယ်တော့ လူ ၄ သန်း ဆိတာ တရုတ်လူဦးရေ ၁.၃ ဘီလီယံအတွက် သမုဒ္ဒရာကြီးထဲက ရွှေ့က်လေး တစ်ခုလိုပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ တိုးတက်လာဝဲ့ အင်တာနက်နဲ့ အတူ အီးမေးတွေ့သေတင်း အချက်အလက်တွေလည်း အရမ်းများပြားလာတာကြောင့် သတင်းအချက် အလက်ကို အလွန်ထိန်းချုပ်တတ်တဲ့ တရုတ်ကွန်မြှုနှစ်အစိုးရဟာ အတော် လေး နေမထိထိုင်မသာ ဖြစ်လာပါတော့တယ်။ တရုတ်ကွန်မြှုနှစ်ပါတီ အတွင်း မှာလည်း အင်တာနက်ကိစ္စကို အကြောင်းတင် ဆွဲနေ့းလာကြတယ်။

ရှေးရှိုးဆန်တဲ့ ပါတီကောဒါတွေက အင်တာနက်ဟာ အမေရိက္ဂ

ဘာကျယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ မိမိကိန်းတစ်ခုဖြစ်လို့ အမေရိကန်အစိုးရဟာ ဘရှုတ်နိုင်ငံရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက် အတွင်းရေးတွေကို အင်တာနှက်ကနေ နီးယူ ပို့တယ်။ ဒါကြောင့် အင်တာနှက်ကို တရှုတ်နိုင်ငံရဲ့ မဟာတံတိုင်းကြီးလို ပို့တော်ဆိုကာသီးပစ်ရမယ်လို့ ပြောကြတယ်။ သဘောထားပျော်ပြောင်းပြီး ပညာ ဘတ်တဲ့ ပါတီကေဒါတွေကတော့ အင်တာနှက်ကို အသုံးပြုမယာ အနောက် ပိုင်ငဲတွေနဲ့ ကုန်သွယ်စီးပွားလုပ်နိုင်မယ်။ ဒါမှ တရှုတ်နိုင်ငံရဲ့စီးပွားရေးတို့တက် ဘာမယ်။ စီးပွားရေးတို့တက်မှ လူတွေရဲ့ စာဝတ်နေရေးအဆင်ပြုပြီး လုနောမှ အဆင့်အတန်းလည်း မြင့်တက်လာမယ်။ လူတွေ စာဝတ်နေရေး အဆင် ပြုရင် အစိုးရကို ဆန့်ကျင့်ဆန္ဒပြတာတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် အင်တာနှက်ကို မပိတ်သင့်ဘူးလို့ ပြန်ပြောကြတယ်။

တရှုတ်အစိုးရအနေနဲ့ အင်တာနှက်ဟာ ကမ္မာမှာ နည်းပညာအသစ် အဆန်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို နာလည်တယ်။ နည်းပညာ အသစ်အဆန်း ဘူး မပြင်းပယ်နိုင်တဲ့ အကြောင်းတွေကလည်း ရို့နေတယ်။ တစ်ချိန်က တရှုတ် နိုင်ငဲဟာ အနောက်နိုင်ငဲက ပြောင်းလဲတို့တက်လာတဲ့ ခေတ်မိုစစ်လက်နက် ဆွေနဲ့ စက်မှုနည်းပညာတွေကို အမှုမလိုက်နိုင်တာကြောင့် အနောက်နိုင်ငံရဲ့ ခေတ်မိုစစ်လက်နက်ဆွေနဲ့ ကျူးကျော်တိုက်နိုက်သိမ်းပိုက်မှုကို ခံလိုက်ရပြီး ဘရှုတ်နိုင်ငံကို အနှစ် ဂုဏ်ကြာ အပ်စီးခဲ့တဲ့ ချင်မင်းဆက် ပြုတ်ကျေသွားခဲ့တယ်။ ဆာက်ပြီး ဘဇ္ဇာ ခုနစ်က ဆိုပိုယက်ရရှားအင်ပိုင်ယာကြီး အစိတ်စိတ်အမျှမျှ ဖွံ့ဖြိုးသွားခဲ့ရတာလည်း ရရှားဟာ အမေရိကန်ရဲ့တို့တက်လာတဲ့ ခေတ်မိုသိပ္ပါး ဘုန်ပူးတာနည်းပညာတွေကို အမှုမလိုက်နိုင်လိုပလို တရှုတ်ခေါင်းဆောင် ဆွေက ယံကြည်နေကြတယ်။

တရှုတ်အစိုးရ၊ VIE စနစ်

ဒီတော့ အစိုးရက အင်တာနှက်ကို ပို့တ်ပစ်လို့ မဖြစ်ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ် သို့က်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အင်တာနှက်ကတစ်ဆင့် တရှုတ်နိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းရေး သတင်းတွေကို ပြည်ပကို မပေါ်ကြားစေချင်ဘူး။ ပြီးတော့ အနောက်နိုင်ငဲက ဒီမိုက်ရေစီး အတွေးအခေါ် အယူဝါဒတွေကိုလည်း ပြည်တွင်းကို ဝင်မလာစေ

ချင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် တရုတ်အစိုးရဟာ အင်တာနှင်းကို ဖွင့်ပေးထားပေမယ့် အတန်အသင့် ထိန်းချုပ်မှုလုပ်ရမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်။ အကျိုးဆက် အဖြစ် တရုတ်အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီ ၃ ခုရဲ့ လူထုကို ရှုပ်ယာရောင်းချမယ့် IPO ကို ယာယိပိတ်ထားလိုက်တယ်။ ကြောကြားပိတ်ထားလိုတော့ မရဘူးဆုံးတာကို တရုတ်အစိုးရ သိတယ်။ IPO ရောင်းတာကို အပြီးပိတ်လိုက်ရင် နိုင်ခြား ကုမ္ပဏီတွေဟာ တရုတ်ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ ရှုပ်ယာတွေကို ဝယ်ယူပြီး အမြတ်ရရင် ပြန်ရောင်းတာ မလုပ်နိုင်တော့တဲ့အတွက် သူတို့နဲ့ တရုတ်ကုမ္ပဏီတွေမှာ ရင်နှီး မြုပ်နှံထားတဲ့ သန်းရာထောင်ချိတဲ့ ဒေါ်လာငွေတွေကို တရုတ်နိုင်ငံထဲက ပြန်ထုတ်ယူသွားနိုင်တယ်။ ဒါဆုံးရ တရုတ်နိုင်ငံမှာ ငွေကြေးကမောက်မက တွေဖြစ် ကုန်ဓရေးနှင့်တွေ အရမဲးမြင့်တက်လာပြီး လူထုမကျေမနပ်မှုတွေ၊ ဆန္ဒပြုခွဲတွေ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်တယ်။ အဲဒါကို ပြုလည်းမေမယ့် နည်းလမ်းကို တရုတ်အစိုးရအနေနဲ့ ရှာဖွေရတော့မယ်။

နောက်ဆုံးတော့ တရုတ်အစိုးရအနေနဲ့ IPO ရောင်းမယ့် ကုမ္ပဏီ တွေကို VIE (Variable Interest Entity) စံနစ်ကို ကျင့်သုံးစေလိုက်ပါတယ်။ VIE စံနစ်ဆိုတာ ကုမ္ပဏီတွေကို လူထု (နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတွေ အပါအဝင်) ကို ရှုပ်ယာ ရောင်းတဲ့ IPO လုပ်ခွင့်ပြုလိုက်ပေမယ့် တရုတ်အစိုးရအနေနဲ့လည်း ကုမ္ပဏီတွေအပေါ် ကန်သတ်ချုပ်ကိုင်တာတွေ လုပ်ခွင့်ရှိတဲ့ စံနစ်ပါ။ ဒါကြောင့် ဆီးနား၊ ဆိုပုံးနဲ့ နက်အစ်(စံ)ကုမ္ပဏီတို့ဟာ VIE စံနစ်ကိုကျင့်သုံးပြီး ၂၀၀၀ ခုနှစ် ဒြပ်လမ်း နယူးယောက်မြှိုက် နက်စံကိုစတော့အိပ်ချိန်မှာ IPO တွေ ရောင်းချုပ်လိုက်ပါတယ်။ တရုတ်ကုမ္ပဏီတွေအတွက် ဝမ်းသာအားတက်ဖြစ်စရာပါ။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီဝမ်းသာစရာ သတင်းတွေဟာ ကြောကြားမခလိုက်ပါဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲ။ မကြောခင်မှာပဲ ကုမ္ပဏီ အင်တာနှင်းပွဲဖောင်း ပေါက်ကွဲသွား လိုပါ။

ပူဇော်ပေါက်ကွဲတာကို ဝမ်းသာနေဖြင့်

အမေရိကန်၊ နယူးယောက်မြှိုက် နက်စံကို စတော့အိပ်ချိန်းဟာ အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီတွေအတွက် ရောင်းချုပ်ထားတဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၁၄၉၁၁၁

၈၈တော့ရှယ်ယာတွေဟာ စပြီး ၂၀၀၀ ခဲ့ခဲ့ ပတ်လအထိ တောက်လျှောက် သော်ယာရွေ့တွေ ထိုးကျေနေပါတယ်။ သို့မဟုတ်ယူထားသူတွေဟာ ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ထောင်ပေါင်းများစွာ ရှုံးသွား



ကြတယ်။ အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ အစုရှယ်ယာတွေကို ဘယ်သူမှ ထပ်မပ် ကြတော့ဘူး။ သောာက အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်မယ့် သူတွေ မနိကြတော့ဘူး။ တရာတ်အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေ (အလီဘာဘာ အပါ အဝင်) ရဲ့ IPO ရောင်းရမယ့် အခွင့်အရေးတဲ့ ခါးပေါက်ဟာ လုံးဝပိတ်သွားပြီ။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေဟာ အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေမှာအဓား ဘာမြား စီးပွားရေးကလ္ာတွေရှာပဲ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ လုပ်ကြတော့တယ်။ အင်တာ နက်ပုံဖောင်းကြီး ပေါက်ကွဲသွားပြီ။

ဒီလိုအခြေအနေဖြစ်နေလို့ အင်တာနက်ကုမ္ပဏီထောင်ထားတဲ့ ကုန်မားတစ်ယောက် စိတ်ဓာတ်ကျေသွားတယ်လို့ ထင်ပါသလား၊ သူဟာ စိတ်ဓာတ် မကျတဲ့ အပြင် ပျော်တောင် ပျော်နေသေးတယ်။ ထူးထူးဆန်းဆန်းပါလား၊ ဘာလို့ သူ ပျော်နေရတာလဲး သူက အလီဘာဘာအတွက် မဟာအခွင့်အလမ်း ကြိုးတစ်ခုကို တွေ့လိုက်တယ်လို့ ယူဆလိုက်လိုပါ။ သူက ဟန်ကျိုမာရှိတဲ့ သူဝန်ထမ်းတွေကို ဖုန်းဆက်ပြီး ပြောလိုက်တယ်။

“မင်းတို့ နက်စ်အက်မှာ စတော့ရှယ်ယာရောင်းတာ အဲရှုံးတွေ ပေါ်နေတဲ့ သတင်းကြားပြီးကြုံပြီ မဟုတ်လား။ မင်းတို့ အဲဒီအတွက် ရှုန်ပိန်ပုလမ်းတွေဖောက်ပြီး အောင်ပွဲခံကြကွား နက်စ်ခက် အဲရှုံး သတင်းကြားပုံ ငါတိုးကုမ္ပဏီအတွက် အကြောင်းအများကြိုး ကောင်းသွားပြီကြား”

ပြီးတာနဲ့ သူက သူထိုးကန်းအပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဖုန်းဆက်ပြီး ပြောလိုက်ပြန်တယ်။

‘အခါ ကုမ္ပဏီတွေမှာ နိုင်ငံခြားက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေ မရှိကြတဲ့ နောက် ၃ လအလာက်ဆုံးရင် ငါတို့ရဲ့ ပြိုင်စက်ကုမ္ပဏီတွေ

ထက် ၆၀ ရာစိုင်နှစ်းလောက်တော့ ပိတ်ကုန်ကြလိမယ်။ ဒါဟာ ငါတို့အတွက် အခွင့်အရေပါ။ ငါတို့ အလိဘဘဘက ရထားတဲ့ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံစွာ ဒေါ်လာ ၂၅ သန်အထောက ၅ သန်ပဲ သို့ရသောကို ငွေတွေ အများကြီး ကျွန်ုန်းတယ်။ အင်တာနက် ဓရီးရည်ကြီးသွားလို ငါတို့မှာ စာတ်ဆီ အလုပ်အလောက် နှိုနေပါတယ်” တဲ့

အလိဘဘကို လူသီအောင်လုပ်ခြင်း

ဂျက်မာဟော အင်တာနက်ပူဖော်၊ ပေါက်ကွဲသွားလို တရာတ် အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေ ပိတ်သိမ်းပြုတ်ကုန်တာ လုပ်ရှားမှုရပ်ဆိုင်းသွားတာတွေကို အခွင့်အလမ်းအဖြစ် အသုံးချင့်ကိုတယ်။ အလိဘဘကို လူအင်အား ဖြည့်တင်းဖို့ အပုံတပ်င်း၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်တယ်။ နိုင်ငံဌားသွား အင်တာနက် ကျွန်ုးကျွန်ုးတွေကို လိုက်လဲရှာဖွေပြီး အလုပ်ခန့်တယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ဥရောပနိုင်ငံတွေကို သွားရောက်ပြီး စီးပွားကုသန်းအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ တွေ့ဆုံးတယ်။ အလိဘဘအကြောင်းကို မိတ်ဆက်ပြောပြုတယ်။ တရာတ်နိုင်ငံ၊ အနောက်နိုင်ငံက သတင်းမီဒီယာတွေမှာ ကြော်ပြာတွေ ထည့်တယ်။ သူ ကိုယ်တိုင်လဲ ဟောပြောပွဲတွေမှာ စကားပြောတယ်။ အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေ ကျွန်ုးနေခိုင် ဖြစ်ပေမယ့် သူ စကားပြောတာကို လုပ်ပေါ်ရာနဲ့ချို့တက်ရောက်နားထောင်ကြတယ်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ် မေလအတွင်းက ဟောင်ကောင်က ဖူရာမား ပိုတယ်မှာ ကျွန်ုးပြုလုပ်တဲ့ I&I (Internet & Information Asia) ဖို့၏အင်အိုင်အခေါ်အနားမှာ သူ စကားပြောတာကို တက်ရောက်နားထောင်သူ ပေါ်း အယောက် ၅၀၀ ကျော် ရှိခို့တယ်။ ဂျက်မာရဲ့ သတင်းဟော ကျော်ကြော ထင်ရှားလာတာကြောင့် စပိန့်နိုင်း ဘာစီလို့နားမြို့မှာ ကျွန်ုးပေါ်တဲ့ အင်တာနက် ပွဲတော်မှာ တက်ရောက်စကားပြောဖို့ မိတ်ကြားခံရတယ်။ ကဗျာကော် စီးပွားရေးမဂ္ဂတ်းတွေဖူးကြတဲ့ ဟောဘာစ်က B2B e-commerce အကောင်းဆုံး တက်ဆိုပို့ - အင်တာနက်နဲ့ လုပ်ငန်းအောင်ရောင်းဝယ်ရေး’ လို ခေါင်းစဉ်တစ်ခု ဆောင်းပါးရောသားလိုက်သလို အိကောနောမစ်စီးပွားရေးကြောနယ်ကလည်း ‘ဘုရင်ဖြစ်မယ့်ကျက်’ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆောင်းပါးရောသားဖော်ပြုခဲ့ပါတယ်။

ဂျောက်နှစ်မည်ကြေားလာနေပေါ်လုပ်တရုတ် အင်တာနောက်ကုမ္ပဏီ တွေရဲ့ စတော့ရှယ်ယာချေးတွေဟာ ဆက်လက်ကျခင်းလျက်ရှိနေသလို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ့်သူတွေရဲ့စိတ်ဝင်စားမှုဟာလည်း ပို့ပြီး နည်ပါးလာကြတယ်။ အင်တာနောက်ကုမ္ပဏီတွေမှာ ဝန်ထမ်းတွေကို လျှော့ချုပ်တဲ့ သတ်းတွေ ဆက်တိုက်ကြားနေရတယ်။

B2C (Back - to - China)

ဒီအချိန်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ ကာလိပိနီယားက ဖော်မောင့်မြှို့မှာရှိတဲ့ အလိုဘာဘာရဲ့သုတေသနတွေနှင့်မှာ ပြဿနာတွေတက်နေပါတယ်။ ဒါဒီတွာနကို တာဝန်ယူဖို့ ဂျက်မားက ၅၅၇၉းကို တာဝန်ယူခိုင်းထားတယ်ဆိုတာကို ရှေ့ပိုင်းမှာ ရေးပြခဲ့ပြီးပါပြီး၊ ဖြစ်တဲ့ပြဿနာက ကာလိပိနီယားက ရေးဆွဲတဲ့ဆော်ဖဲနဲ့ ဟန်ဂျိုကရေးဆွဲတဲ့ ဆော်ဖဲတို့ မကိုက်ညီကြတာပါ။ ကားလိပိနီယားမှာ လုပ်နေတဲ့ အမေရိကန်လုပ်မျိုး၊ ဆော်ဖဲအင်ဂျင်နီယာ ၃၀ ကျော်နဲ့ ဟန်ဂျိုက တရုတ်လုပ်မျိုး၊ ဆော်ဖဲအင်ဂျင်နီယာတွေဟာ တစ်ယောက်ပြာတဲ့စကားကို တစ်ယောက်က နားမလည်ကြတာ။ ဒီတော့ ဆော်ဖဲတစ်မျိုးထဲကိုပဲ ဟန်ဂျိုက ပုံစံတစ်မျိုးထဲတို့ပြီး၊ ကာလိပိနီယားက နောက်ပုံစံတစ်မျိုးနဲ့ ထဲတွေလို့ အလိုဘာဘာ ဝက်ဆိုခဲ့သုံးသူတွေမှာ ရွှေပေါ်တွေမှုတွေ ဖြစ်လာကြပြီး ဝက်ဆိုဒ် သုံးရာမှာ အခက်အခဲတွေ ဖြစ်လာကြတယ်။ တစ်ခါတလေမှာဆိုရင် ဝက်ဆိုဒ်ထဲ ဝင်ကြည့်လိုတောင် မရတော့ဘူး။

ဒီအကြောင်းကိုသိသွားတဲ့ ဂျက်မားဟာ ကာလိပိနီယား ဖော်မောင့်မြှို့ကို သွားရောက်ပြီး အဲဒီက အမေရိကန်အင်ဂျင်နီယာတွေရဲ့ ပြောကြားချက် တွေကို နားထောင်ရတယ်။ တစ်ခါ ဟန်ဂျိုမြှို့ကို ပြန်လာပြီး တရုတ်အင်ဂျင်နီယာ တွေကို ဘာသာပြန်ရင်းပြပေးလို့ ပြဿနာ ပြောလည်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အလိုဘာဘာရဲ့ အမိကလုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့ ဆော်ဖဲရေးဆွဲတဲ့အလုပ်ကို ခရီးဝေး ဘွားကြားနေတဲ့ အရှေ့နဲ့အနောက် နှင့်ငဲ့ ၂ ခုမှာ နေရာခွဲလုပ်နေတာဟာ အလုပ် ဖြစ်သွားဆိုတာ ဂျက်မား သဘောပေါက်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် ဆော်ဖဲရေးဆွဲတာကို တရုတ်နိုင်ငံ တစ်နေရာထဲမှာပဲလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

အဲဒါကို ဂျက်မားက သူ့သူငယ်ချင်းတွေကို B2C လုပ်တပ်လို့ ပြောတယ်။ B2C ဆိုတာ အမှန်က စီးပွားရေးအသုံးအနှစ်၊ အရ Business-to-Customer လုပ်ငန်းမှ ဖောက်သည်ဆိုလို့ အမိဘာယ်ရဲပေမယ့် သူက "Back-to-China တရုတ်နိုင်ငံသို့ ပြန်သွားခြင်း" လို့ နောက်ပြောင်ပြောလိုက်တာပါ။

ဂိုးမင်းဆတ်က မီအားပေးခြင်း

ဂျက်မားအတွက် ပိုဆိုးစေတဲ့ မီအားတစ်ခု ထပ်ဖြစ်လာပြန်တယ်။ အဲဒါကတော့ အလိဘာဘာမှာ ပထမဆုံး ဒေါ်လာ ၅ သန်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှ လုပ်ထားတဲ့ ဂိုးမင်းဆတ်က ဂျက်မားကို မေးလာပါပြီ။ အလိဘာဘာမှာ ဘယ်တော့ ဝင်ငွေတွေရမှာလဲတဲ့။ ငွေကြေးအပြောက်အများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထား သူတွေရဲ့ မေးသင့်မေးထိုက်တဲ့ မေးခွန်းမှို့ ဂျက်မားအနေနဲ့ သူတို့ကို အပြစ် ပြောလို့မရပါဘူး။ တကယ်လည်း အလိဘာဘာမှာ အဲဒီအချိန်ထိ ထိထိ ရောက်ရောက် ဝင်ငွေမရေးသေးပါဘူး။ အဲဒီနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဂျက်မားက -

‘အလိဘာဘာမှာ ဝင်ငွေ ယနေ့အတွက် ဘယ်လောက်၊ မနက်ဖြန် ဘယ်လောက် သန်ဘက်ခါ ဘယ်လောက်ရမယ်ဆိုတဲ့ ဝင်ငွေရဲ့ အစီအစဉ်တွေ ချမှတ်ထားတာ ရှိပါတယ်။ ယနေ့ အင်တာ နှက်က ကြော်ပြာပေးနေတာတွေကနေ ဝင်ငွေရဲ့ လုပ်နေတယ်။ မနက်ဖြန်ကျရင် အကြော်ဝယ်ကုန် ပစ္စည်းသယ်လို့ခာ ပစ္စည်းအာမခံ ကြော်း စတဲ့ သွယ်စိုက်သော်လည်းနဲ့ ဝင်ငွေရဲ့ ရှိပါတယ် သန်ဘက်ခါ ကျရင် အင်တာနှက်အခွန်လိုင်မှာ ပစ္စည်းဝယ်ရောင်းတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ကနေ ဝင်ငွေရဲ့ ရှိနေပါတယ်’

လို့ ပြောပြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဝင်ငွေမရှိပဲ ဒီတိုင်းကြောကြောဆက်နေလို့ မရတော့ဘူးဆိုတာ ဂျက်မား သဘောပေါက်တယ်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသူတွေဟာ အလိဘာဘာ အပေါ် အယုံအကြည်မရှိတော့ရင် သူတို့ ထည့်ဝင်ထားတဲ့ ရှုယ်ယာတွေကို ထုတ်ရောင်းပစ်လိုက်နိုင်တယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာရင် အလိဘာဘာအပေါ် ကျန်တဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသူတွေကလည်း ယုံကြည်မှ ဒီကြတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ

မြတ်မီးတွေလည်း ကုမ္ပဏီအပေါ် ယဉ်ကြည်မှုမရှိတော့ရင် အလုပ်က ထွက်သွား
ကြသိမ်းမယ်။ ဒါကြောင့် ဂျက်မားဟာ တခြားနည်းလမ်းနဲ့ ဝင်ငွေရှာတဲ့ အကြော်
သိကော်၊ ပစ္စည်းဖို့ပေါ်တာ၊ ပစ္စည်းအာမခံပေါ်တာတွေကို အပြန်ဆောင်ရွက်ပါ
တော့တယ်။ အဲဒီလုပ်ငန်းတွေဟာ ကူးကူးတစ်ခုလုံးရှိနစ်စဉ်ဝင်ငွေ ဒေါ်လာ ၃၀၀
ဘီလီယောက်ရှိနေတာပို့ အဲဒီထဲက ရာခိုင်နှစ်း နည်းနည်းလေးရှုအောင်
ပုံနှင့်မယ်ဆိုရင်ပဲ အလိုဘာဘာအတွက် ဝင်ငွေတွေ အများကြီးရလာနိုင်
သံလို့ ဂျက်မားက တွက်မိတယ်။

အလိုဘာဘာရုံးဝင်ငွေပစ္စတဲ့ပြဿနာ

၂၀၀၀ ခုနစ်ကုန်ပိုင်မှာ အလိုဘာဘာမှာ ရင်နှီးမြှုပ်နှံငွေ ဒေါ်လာ
၅ သန်း ရှိနေပြီး ဝက်ဆိုဒ်မှာ မှတ်ပုံတင်ပြီး သုံးနေသွားတွေလဲ ၆ သန်းလောက်
ခြေနေပြီး။ အလိုဘာဘာဟာတရှုတိနိုင်ငံတွင်းပါမက နိုင်ငံတကာက ပစ္စည်း
အရာင်းဝယ်ချင်သွေရဲ့ အကြိုက်ဆုံး ဝက်ဆိုဒ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါတယ်။
ဘာကြောင့် သူတို့ကြိုက်ကြတာလဲး ပစ္စည်းဝယ်ချင်သွေဟာ ပစ္စည်းမျိုးတူ
ဘာစ်ခုအတွက် ရောင်းသွေရဲ့ ပစ္စည်းဒေါ်နှစ်းတွေကို ယဉ်ကြည်ပြီး
ဆေးအသက်သာဓားကို ရွှေးချေယ်ဝယ်ယူနိုင်ကြပြီး အလိုဘာဘာမှာ ပစ္စည်း
သံသွေမှာ၊ လာလို့ ပစ္စည်းရောင်းသွေတွေ အလိုဘာဘာမှာ မှတ်ပုံတင်သွေတွေ
သူးလာကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခက်တာက အလိုဘာဘာရဲ့ တစ်နှစ်ဝင်ငွေဟာ
ဒေါ်လာ တစ်သန်းတောင် ဖပြည့်သေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် အလိုဘာဘာရဲ့
သုံးနည်းလုပ်ဟန် လွှဲမှာ၊ နေပြီးဆိုတာ ဂျက်မား သဘောဇူးပါက်သိလာတယ်။

ဒါကြောင့် အရင်က သူ့ဝက်ဆိုဒ်မှာ မှတ်ပုံတင်ထားသွေကို
အင်တာနောက်သုံးစွဲနည်းတွေကို အခကြော်မယူပဲ အလကားသင်ပေးနေရာက
အခကြော်ငွေကောက်ခံတာတွေ စတင်လုပ်လာတယ်။ ဒါပေမဲ့ အလိုဘာဘာရဲ့
အသုံးစရိတ်ဟာ ဝင်ငွေတွေထက် ပိုနေသေးတယ်။ အလိုဘာဘာမှာ လူသစ်တွေ
အများကြီး စုဆောင်းခန့်လိုက်တာတွေကြောင့်လည်း ဝန်ထမ်းလစာတွေ
အများကြီးတိုးလာနေတယ်။ ကူးကူးတစ်ခုလုံးနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ကူးသန်းရောင်း
အံရတာလဲ မလျော်ကုဘူးဆိုတာ သူ သိလာတယ်။ အာရပ်နာမည်နဲ့ တရှုတ်

ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို အမေရိကန်နိုင်ငံနဲ့ ဥရောပနိုင်ငံက သိပ်အယုံအကြည် မရှိကြတာကြောင့် ဖောက်သည်ရှာရတာလည်း ဆက်လာတယ်။ နောက်ပြီး အလီဘာဘာက လွှတွေဟာ အဂ်လိပ်စကား မပြောတတ်ကြတော့ ပိုဆိုတာပေါ့ ဂျက်မားအတွက် အကြီးအကျယ် ရန်းကန်နေရတဲ့ ကာလပါ။

ဒါကြောင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ် ငွေ့နာဝါရီလမှာ ဂျက်မားနဲ့ ရှိုးဆိုင်တို့ ၂ ယောက်စလုံး အလီဘာဘာကို ဒီပုံစံအတိုင်း ဆက်လုပ်နေမယ်ဆိုရင် မကြာခင်ကျခဲ့သွားလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အလီဘာဘာရဲ့ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တွေကို ပြောင်းလဲပစ်ရနေတော့မယ်လို့ ဆွေးနွေးကြတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး သော တူလိုက်ကြတာက အလီဘာဘာကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် ပါရီပြင်ပြင် လုပ်ဆောင်ရတော့မယ်။ ပြုပိုင်ပြောင်းလဲတာတွေ မဖြစ်မစန လုပ်ရတော့မယ်။

ဘာဝီယိုကွဲပဲ၊ ပြုပြင်ဝပြောင်းလုပ္ပါယား



ဘာဝီယိုကွဲပဲ

ကမ္ဘာကျိုး အမေရိက် ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်တဲ့ General Electric (GE) ရှိုးအီးကုမ္ပဏီကြီးကာမူ အလုပ်ထွက်ထားသူ ဘာဝီယိုကွဲပဲ ဟာ ဂျက်မားခဲ့ဖိတ်ခေါ်ချက်အာရုံ အလီဘာဘာကို လာရောက် ပူးပေါင်းလာပါတယ်။ သူဟာ အမေရိက်ကုမ္ပဏီကြီးမှာ လုပ်လာခဲ့သူမျိုး အလုပ်စင်တော့ အလီဘာဘာရဲ့ အသုံးစိတ်တွေကို လျှော့ချပစ်ဖို့ အမေရိက်ပုံစံပြုပြင်ပြတ်သာသာ လုပ်ဆောင်ပါတော့တယ်။

ကုမ္ပဏီရဲ့ လစဉ်အသုံးပိုက်တွေ တစ်ဝက်အထိ လျော်ကျသွားအောင် အရေးမကြီးတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ အများအပြားကို လော်ကြေးပေးပြီး အထူးဖြတ်ပစ်လိုက်တယ်။ အကြီးအမြှတ်မရှိတဲ့ တောင်ကိုအိုယားက ကုမ္ပဏီခွဲ

ဒီတ်ပစ်လိုက်တယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ကာလီဖိုးနှီးယားက စီလိုက္ခာနောင်ကြား ဘုရားနောက်တဲ့ အလိဘဘာဘာ ဝန်ထမ်းအင်အားကိုလည်း အများကြီး လျှော့ချုပ် ဆိုက်တယ်။ ဈေးကြော်ပေးရရတဲ့ မကြုံဌာတာတွေကို မလုပ်တော့ပဲ တစ်ဆင့်စကား ဘစ်ဆင့်ကြားနည်းနဲ့ မကြုံဌာတာကိုပဲ လုပ်တော့တယ်။

ပြည်ပက လစာကြီးကြီးပေးရသူတွေကို လျှော့ချလိုက်တဲ့အတွက် ဘရတ်ပြုသုတွေးက ဈေးသက်သက်သာသာနဲ့ လူတွေ အများကြီးကို အလုပ် ဆန်တားနိုင်လာတယ်။ နောက်ပြီး ပိုက်ဆုံးပေးရပဲ အလကားကြုံဌာလို့ရတဲ့ ဘရတ်ပတ်စ်နဲ့ ဈေးသက်သာတဲ့ ဈွေရောင်းသူများ ဝက်ဆိုင်တွေကနေ အလိဘဘာဘာအကြောင်းကို မကြုံဌာတာတယ်။

အလိဘဘာဘာဟာ ရှယ်ယာတွေကို လူထုကို ရောင်းချတဲ့ IPO မလုပ် ရသေးတာက ကံကောင်းနေပါတယ်။ လူထုကို ရှယ်ယာရောင်းပြီးသား ကုမ္ပဏီ ဘစ်ခုမှာ အစုလို အသုံးစရိတ် လျှော့ချတာတွေ၊ ဝန်ထမ်းတွေကို အလုပ်ဖြတ်တဲ့ သတင်းတွေ ထွေကိုပေါ်လာပြီဆိုရင် ကုမ္ပဏီအခြေအနေ မကောင်းလိုပဲဆိုပြီး ရှယ်ယာဈေးတွေ ထိုးကျော်ဗျားလိမ့်မယ်။ အခြေအနေတွေ အရမ်းဆိုးလာရင် ကုမ္ပဏီကိုပါ ပိတ်သိမ်းလိုက်ရတဲ့ အခြေအနေကို ဆိုက်ရောက်သွားနိုင်တယ်။

အများင့်စုံထွေများအား နှိုင်များ

အလိဘဘာဘာရဲ့ အခြေအနေဟာ အဓတ်လေးဆိုးနေပြီမို့ ဂျက်မားဟာ နှုတ်ထွက်ပြီး ကျောင်းဆရာပုန်လုပ်ရရင် ကောင်းမလားလို့တောင် စဉ်စား မိတယ်။ သူ့ဘဝမှာ ကံဆိုးမိုးမောင်အကျခိုး အချိန်ပါ။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို ဆလုပ်ပြီဆိုရင် မအောင်မြင်မချင်း လက်လျှောအရှုံးမပေါတတ်တဲ့ သူ့ဖိတ်စာတ်က သူကို အလိဘဘာမှာ ဆက်လက်လုပ်နေဖို့ တွန်းအားပေးနေပါတယ်။

အလိဘဘာဘာအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေပေါင်း ဒေါ်လာ ၂၅ သန်းရှင်အာင် အတွဲညီညီလုပ်ခဲ့ကြတဲ့ ဂျက်မားနဲ့ ဂျိုးတို့ဟာ ခုလို အခက်အခဲ ဒုက္ခပေါင်းစုံနဲ့ ကြော်နေချိန်မှာ လက်တွဲမဖြတ်ပဲ အတွတု ရင်ဆိုင်ဖြေရင်းကြဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားကြပါတယ်။ သတင်းထောက်တစ်ယောက်က ဂျိုးကို ဂျက်မားနဲ့ ဘာလို့ လက်တွဲမဖြတ်တာလဲလို့ မေးတဲ့အခါ ဂျိုးက ခုလို ဖြေပါတယ်။

‘အလီဘာဘာကြောင်ပါ’ ဒါဟာ ကျနော်ရဲ့ စတုတ္ထမြောက် ကုမ္ပဏီပါ’ အဲဒီအရင်က ကိုယ်ပိုင်ကုမ္ပဏီထောင်စွဲ ၃ ကြိမ် ကြိုးစားခဲ့တယ်’ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။ ကျနော် အလီဘာဘာကို အောင်မြင်အောင်လုပ်မယ်’ အောင်လဲ အောင်မြင်မယ်လို့ ကျနော် စိတ်ထဲမှာ တကယ်ပ ယုံကြည်ထားတယ်’ တစ်ခုကဲကောင်းတာက ကျနော်တို့ဟာ အလီဘာဘာကို IPO မရောင်းရ သေးတာပါ။ နှစ်ရှင် အလီဘာဘာရဲ့ အကြေအနေဟာ ရှစ်က် အများကြီး၊ ပိုဆိုသွားနိုင် ပါတယ်’ တဲ့။

၂၀၀၀ နဲ့ ၂၀၀၁ ခုနှစ် အမှာင်ဖူးတဲ့ကာလအကြောင်းတွေဟာ နောင်ကျတော့ ဂျက်မား ဟောပြောပွဲတွေမှာ ရှင်ယူပြီး ပြောလေ့ရှိတဲ့ အကြောင်းအရာတွေ ဖြစ်လာပါတယ်’ ဂျက်မားက -

‘အဲဒီတွဲ့က ကျနော်ဟာ ကိုယ်ကိုယ်ကို အမြဲအားပေးစကား ပြောနေရတယ်’ လျော့ခိုက်ချည်းကျွန်း အလုံယလုံဘူးလို့ နောက်ဆုံး ကုမ္ပဏီမှာ ငါတစ်ယောက်ထဲ ကျွန်းနေရင်တောင်မှ အောင်မြင်တဲ့ အထိ ငါ ဆက်လုပ်မယ်’ နောက်ပြီး ငါ အခု အခက်အခဲတွေ ရင်ဆိုင် နေရချိန်မှာ ငါထက် အခက်အခဲတွေ အများကြီး ရင်ဆိုင်နေရသွားတွေ ရှိတယ်’ ငါ ဘဝကြမ်းကြမ်း ရင်ဆိုင်နေရချိန်မှာ လျှပြုင်ဖက်တွေရဲ့ ထပ်ဟာ ရှိပြုကြမ်းတမ်းပါတယ်’ သူတို့မှာ ကုမ္ပဏီတွေ ပြုတ်ကုန်ကြ တယ်’ ကြေးတွေ အများကြီးတင်နေကြပြီး တသီ္မီဆိုရင် ဒေဝါလီ တောင် ခံလိုက်ပြီး ငါ ဒီအချိန်မှာ တောင့်ခံထားနိုင်ရင် မကြာခင် အောင်မြင်မှုကို မလွှဲမသွေ့ရမှာပဲလို့ နေစဉ် နလုံးသွေးတယ်’

လို့ ပြန်ပြောပြတယ်။

နောက်ဆုံးမှာ အမှာင်ဖူးလွမ်းတဲ့ နောက်တွေ ကုန်ဆုံးစပ်ပြီး အလင်းရောင်ခြည်တန်းလောက် ဂျက်ဟား စမြင်လာရပြီး မကြာခင်မှာ အထိ ဘာဘာဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဝင်ငွေတွေ ရလာတယ်’ နိုင်ငြားက ရင်နှီး မြုပ်နှံမှုတွေ မရတော့ပေမယ့်လည်း အလီဘာဘာဟာ သူ့ခြေထောက်ပေါ် သူ ရှင်တည်နိုင်လာတယ်’ ၂၀၀၃ ခုနှစ် နွေဦးကာလမှာ သူ တည်ထောင်လိုက်တဲ့

ကျက်မာနှင့် အလီဘဏာ

ကုမ္ပဏီသစ်တစ်ခုကြောင့် ဂျက်မားဟာ မထင်မှတ်ထားတဲ့ အကြံ့အကျယ် ဆောင်မြင်မှတစ်ခုကို ရာခွာပါတော့တယ်။ အဲဒါ ဘာလဲဆိုတာ ရှုံးအခန်းမှာ ဆက်ဖတ်ကြည့်ကြပါ။





အခန်း (၇)

ထာပိုင်းကို မွှေ့ဖွားမြင်နဲ့ အီးဘာရွှေ့ကျော့ခံနော်

ကမ္မာကော် အင်တာန်ကုမ္ပဏီကြီးယူး

အခု ၂၁ ရာစောတ်ကြီးမှာ online e-commerce ဆွဲလိုင်း အီးကော့မတ်စံ ဆိုတဲ့ အင်တာန်ကို စီပွားရေးလုပ်ငန်း၊ လုပ်နေတဲ့ ကုမ္ပဏီကြီးတွေ အယျားကြီးရိုးနေကြပါပြီ။ အဲဒီထဲက ဝင်ငွေ ဒေါ်လာဘီလိယံချိပြီ။ အရပ်းအောင်မြင်နေကြတဲ့ ကုမ္ပဏီကြီးတွေလည်း ရိုးနေကြပါတယ်။ အဲဒီ ကုမ္ပဏီကြီးတွေထဲက ဒီစာအုပ်ထဲမှာပါတဲ့ အင်တာန်ကုမ္ပဏီဝတ္ထုအကြောင်း၊ ကို အကျဉ်းလေးတွေ ရေးပြဂါးကိုပါတယ်။ ဒါမှာလည်း အဲဒီကုမ္ပဏီတွေ အကြောင်း၊ မကြားဖူးကြတဲ့သူတွေအတွက် ဆက်ရေးမယ့် အကြောင်းအရာ တွေကို ဖတ်တဲ့အခါမှာ ဆက်ပေါ်နားလည်နိုင်မှာမို့ပါ။

eBay အီးဘား

ebay
Buy Sell Bid Win

eBay အီးဘားဆိုတာ အင်တာန်ကော် လေလံဆွဲပြီး ပစ္စည်းဝယ်ယူနိုင်တဲ့ ဝက်ဆိုမိတစ်ခုပါ။ အဲဒီမှာ ဒီနှင့်၊ အကျဉ်းဆုံးကိုမဆို ကျွန်ုပ်တာ၊ မောင်တော်ဆိုင်ကျယ်နဲ့၊ ဘာပစ္စည်းကိုမဆို ရောင်းလို့ရတယ်။ ဟွောင်း

ဆရားရွှေ့သူဟာ ဒီဇိုဘာမှာ ပထားစိုး၊ အကောင့်တစ်ခုဖွံ့ဖြိုးပါတယ်၊ သူမရှင်ချောင်းတဲ့ ပွဲည့်
နှင့် စာတိပုံနှင့် ရောင်ချောင်တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးပေါ် အီးဘားမှာ တင်ပေးလိုက်မယ်၊ ဘယ်နေ့ ဘယ်အချိန်မှာ
အကြောင်းပိုင်ယမ်စိတ္တာကိုလည်း အကျိုးပြုစာမ်း အီးဘားကို အနည်းငယ်သော ပုဂ္ဂိုတ်နှင့်
ပေးရတယ်၊ ပွဲည့်အဲဆရား စတင်တင်ချုပ် ဖွံ့ဖြိုးပေါ် ပထားစုံဝယ်ကိုကိုယ်ရှင် ကြော်ငြာတာကို
ပိုက်လိုက်ပြီ၊ အဲဒီလို ဝယ်သူမရှိသော်လို ဝယ်ချောင်သူတွေက ဝယ်ချောင်တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးပေါ် အီးဘားမှာ
တင်ထားယမ်၊ လေလဲပိုင်ချိန်ရောက်တာနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးပေါ်ဆုံးပေးသော ပွဲည့်ကို ဝယ်လိုချေားပြီ၊
ဒေါ်ဇူးရော်ရရှိ ဖွံ့ဖြိုးပေါ်မှာ အီးဘားက ရာစိုင်နှင့် ကော်မရှင်ခဲ့ကြော်ကို ပုံပါတယ်။

- | | |
|-----------------|---|
| တည်ထောင်သူ | - ပီယာအခိုပ်သာ |
| မြှုပ်နည်းနှင့် | - အပေါ်ကန်နိုင်ငံ ကာလိမ့်နှင့်ယားပြည်နယ် ဆန်ပို့ဆောင်ရွက် |
| တည်ထောင်ငွေ | - ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဝင်ငွေ (အပေါ်ကန်အောင် ၈၆၇ ဘီလီပါး) |
| ဝင်ဆွေရှိပါး | - ပွဲည့်ရောင်ရွင်ငွေပေါ် ကော်မရှင်ခဲ့သာ ကော်မရှင်ခဲ့များ |

Yahoo ယာဉ်



Yahoo ယာဉ်၊ ဝက်ဆိုဒ်၏ အဓိကအလုပ်က ကူဗျာပေါ်မှာ ဖြစ်ပျက်စွာတဲ့
နောက်ဆုံးပိုင်ငွေရေး စီးပွားရေး ပျော်ကြော်
အောက်မှသောတင်၊ စတာတွေ တင်ပေးပါတယ်။

အဆွဲမှုအစွဲ၊ လုပ်ငန်းအခြေ၏ Yahoo Search; Yahoo Mail; Yahoo Map; Yahoo Finance; Yahoo Messenger; Flickr စတာတွေ တင်ထားပေးပါတယ်။

- | | |
|-----------------|---|
| တည်ထောင်သူ | - ဂျုပ်နိုးများနဲ့ အောင်နိုင်လို |
| မြှုပ်နည်းနှင့် | - အပေါ်ကန်နိုင်ငံ ကာလိမ့်နှင့်ယားပြည်နယ် ဆန်ပို့ဆောင်ရွက် |
| တည်ထောင်ငွေ | - အပေါ်ကန် အောင် ၅၇ ဘီလီပါး |
| ဝင်ဆွေရှိပါး | - ဝက်ဆိုဒ်မှဲ့ ကြော်ငြာခဲ့များ |

Amazon အကြောင်း



Amazon အမေရိက်ဆိပ်က ပထမကဲ့ အင်တာနှင်း on-line ခွန်လိုင်း ကန့် အင်လိပ်စာအုပ်တွေ ရောင်းတယ်၊ တစ်ကျွော်လုံးက မှာယူလုံးတွေများ ပါသယ့် ပို့ပေးတယ်၊ ကွန်ပြုတာ၊ ဖန်၊ tablet (သူတို့တို့တွင်ထားတဲ့ Kindle Tablet ကင်းဒါ၊ တော့ဘဝကို) မှာ ဖတ်နိုင်တဲ့ e-Book တွေလည်း ရောင်းတယ်၊ နောက်ပိုင်းမှာ အီလက် ထရောန်ပစ္စည်း၊ သီချင်းစီဒီဇား၊ အိပ်သုံးပစ္စသား၊ အဝတ်အစား၊ ဓကာတွေကိုပါ ခွန်လိုင်း ကန့် ရောင်းပေးတယ်။

- | | |
|------------------|--|
| တည်ဆောင်သူ | - ဂျက်စ်ဘဏ္ဍာ |
| ရုံးချုပ်တည်နေရာ | - အမေရိက်နိုင်ငံ၊ ဝါရိုင်တန်ပြည်နယ်၊ စီယာတာမြို့ |
| တစ်နှစ်ပေး | - ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဝင်ငွေ အမေရိက်ဒေါ်လာ ၁၀၇ ဘီလီယံ
(အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီတွေထဲမှာ ဝင်ငွေအမျှားဆုံး ရနေပါတယ်) |
| ဝင်ငွေရရှိပုံ | - စာအုပ်နှင့် ပစ္စည်းရောင်းရောင်းများ |

Google ရှုံးဝါယာ



Gmail; Google+; Google Drive; Google Map စတာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

- | | |
|------------------|---|
| တည်ဆောင်သူ | - အာမာဂာဟရှင်နှင့် လယ်နိုပ်ပျော် |
| ရုံးချုပ်တည်နေရာ | - အမေရိက်နိုင်ငံ၊ ကာလို့နို့ယား ဗောင်းတို့မြှော်မြို့ |
| တစ်နှစ်ပေး | - အမေရိက်ဒေါ်လာ ၇၇ ဘီလီယံ (အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီတွေမှာ ဒုတိယဝှက် အမျှားဆုံးရောင်းပါတယ်) |
| ဝင်ငွေရရှိပုံ | - ဝက်ခုံ်ပုံ ကြော်ကြားများ |

Google ရှုံးဝါယာ ယင်း

ကုမ္ပဏီမှာ သတင်းအချက်အလက် ရှာဖွေ ရာမှာ အနံလင်ဆုံး ရှိနိုင်တဲ့ search engine ပြစ်ပါတယ်။ အဆွဲ့အပွား လုပ်နှင့်အဖြစ်

သချို့တော်တဲ့ ရောင်ယုဘိ

အမေရိက်နိုင်ငံက ဒီးဘေးဟော အင်တာနိုက်ကနေ လေလံပစ်တဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ ဈေးအများဆုံးပေးဝယ်သူကို ပစ္စည်းတွေရောင်းပေးရင်း အရမ်းအောင်မြင်လာခဲ့တယ်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် အက်တင်ဘာလတိန်းက IPO ရောင်းချုပ်မှာ ဒေါ်လာ ၂ ဘီလီယံ ရခဲ့ပြီး ၂၀၀၀ ခုနှစ် မတ်လမှာ ကုမ္ပဏီများအစဥ် ရှုထုပ်တွေဟာ ဒေါ်လာ ၃၀ ဘီလီယံ အထိ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဒီးဘေးရဲ့ အောင်မြင်မူကို အားကျပြီး တရုတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနိုက်ကုမ္ပဏီတွေ အလျှိုအလှို ပေါ်လာကြတယ်။



ရောင်ယုဘိ

အဲဒီကုမ္ပဏီသစ်တွေထဲမှာ အမြန်ဆုံး အောင်မြင်ကျော်ကြားလာခဲ့တဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုကတော့ EachNet အစ်ချုပ်ကို ကုမ္ပဏီကိုထူထောင်သူက အမေရိက် ဟားပတ်တက္ကာသိုလ်က ဘွဲ့ ရခဲ့ပြီး ၁၉၉၉ ခုနှစ် ၄၇နှစ်လမှာ တရုတ်နိုင်ငံကိုပြန်လာခဲ့တဲ့ ရောင်ယုဘိပါး သူကို 'ဘိ' လို့ အများက ခေါ်ကြတယ်။

ဘိဟာ တရုတ်နိုင်ငံက သာမန်လူတန်စားမိဘတွေက မွေးဖွားလာခဲ့သူပါ။ သူမိဘ ၂ ပါးစလုံးဟာ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ သူအဖောက ဘိကို ငယ်စဉ်ကတည်းက သချို့ဘာသာကို စိတ်ဝင်စားအောင် လေ့ကျင့်သင်ပေးခဲ့တယ်။ ဘယ်လိုသင်ပေးသလဲဆိုတော့ ဖဲချုပ်တွေနဲ့ လေ့ကျင့်ပေးတာပါ။ ဖဲချုပ်တွေမှာ ၁ ကနော ၁၀ ထိ နံပါတ်တွေနဲ့ပြီးသားမှို့ ဘိရှုအဖောက ဂျက်ကို ၁၁၊ ကွင်းကို ၁၂၂၊ ကွင်းကို ၁၃၃ လို့ နံပါတ်တွေ တပ်ပေးလိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် ဖဲချုပ်တစ်ထိပါတ်တွေကို ဖဲချုပ်၍ ချုပ်ရဲ့ စုစုပေါင်းနဲ့ပါတ်တွေဟာ ၃၆၄ ဖြစ်တယ်။ သူအဖောက ဖဲချုပ်တစ်ချုပ်ကို မောက်လျှက်ဆွဲယူလိုက်ပြီး ဘာ ဖဲချုပ်လဲလို့ ဘိကို ပြောဆိုတယ်။ ဘိက ကျွန်းမာရ် ၅၁ ချုပ်ရဲ့ နံပါတ်တွေကို ပေါင်းပြီးတော့ ဖဲချုပ်အားလုံး ၅၂ ချုပ်ရဲ့ စုစုပေါင်း ဖြစ်တဲ့ ၃၆၅ ထိက နှုတ်လိုက်ရင် သူအဖောက ဆွဲယူလိုက်တဲ့ ဖဲချုပ်ကို ပြောလိုရပြီး ဘိဟာ အားတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီလိုကျွန်းမာရ်တွေရဲ့ နံပါတ်တွေကို ပေါင်းပြီး ဖဲထုပ်ထဲက ပြောက်နေတဲ့ ဖဲချုပ်ရဲ့ နံပါတ်ရှာတာကို တစ်ပယာက်ထဲ မရပ်မနား လေ့ကျင့်နေခဲ့တယ်။

ဘို့ အသက် ၁၂ နှစ်သားအရွယ်မှာ ဖဲထုပ်ထဲက ပျောက်နေတဲ့ ဖဲချုပ်နဲ့ပါတ်ရှာတာကို ၁၂ စက္ကာနှာတွင် လုပ်နိုင်လာခဲ့တယ်။ ကျောင်းပေါင်းစုံ သချိဘာသာ ပြိုင်ပွဲတွေမှာ သူဟာ ဓမ္မတွေ အများကြီးရလာခဲ့တယ်။ အစိုးရက တရုတ်ပြည်ရဲ့ အတော်ဆုံးကျောင်းသား ၅ ယောက်ကို ရွှေးချယ်ပြီး စကောလားရှုစ်ဆုံး အမေရိကာနဲ့ ဟားပတ်တက္ကသိုလ်မှာ သွားတက်ခိုင်းရာမှာ ဘို့လည်း တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ သူ ဟားပတ်တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရပြီးတဲ့အခါမှာ တရုတ်ပြည်ကိုမပြန်တော့ဘဲ ဘေးစတွန် အကြံပေါ်အဖွဲ့မှာ အလုပ်ဝင်လုပ်တယ်။ ၂ နှစ်ကြာတော့ ဟားပတ်တက္ကသိုလ်မှာ ဖီးပွားရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းတစ်ခုကို တက်လိုက်တယ်။

ဗုံးတားလိုတဲ့ ရှောင်ယုံဘို့

ဂျက်မားဟာ အလီဘာဘာကုမ္ပဏီထောင်ပြီး လူပ်ရှားနေချိန်မှာ ဘို့ဟာ အမေရိကာနဲ့နိုင်ငံမှာ အောင်မြင်နေတဲ့ အင်တာနက်လုပ်ငန်းကို တရုတ်ပြည်မှာ သွားလုပ်ဖို့စိတ်ကုမ္ပဏီတယ်။ သူသော့ကျေနေတာက အီးဘေး၊ အင်တာနက်ကနေ ပစ္စည်းတွေကို လေလဲစနစ်နဲ့ရောင်းဝေ့ဖုန်ပါး၊ ဘို့ဟာ ‘တရုတ်ပြည်က အီးဘေး’ဆိုတဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို တည်ထောင်ဖို့ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ၄၇၅၈လမှာ တရုတ်နိုင်ငံ ရှုံးပိုင်းမြှုံးကို ပြန်လာခဲ့တယ်။ ဘို့က အဲဒါကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ခုထိပြာပြာတယ်။

‘ကျွန်ုတ်မီဘတွေက ကျေနောက်ကြောင်သွားပြီးစုံထင်သွားကြတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျေနောက်ဟာ အမေရိကာနဲ့ကုမ္ပဏီကြီးတွေရဲ့ လစာအလွန်ကောင်းတဲ့ အလုပ်ကမ်းလုမ်းမှုတွေ ရထားတယ်။ အမေရိကာနဲ့နိုင်ငံမှာ အမြှေတမ်းနေထိုင်ခွင့်ရတဲ့ လက်ရှုတ် Green Card ကိုလည်း ရထားပြီးပြီး အဲဒါကိစ္စနဲ့ ငြင်းပယ်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံမှာ မရေရှာမသေခြားတဲ့ ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေး သွားလုပ် မယ်ဆိုတော့ သူတို့က ကျေနောက်ကြီးနောက်ကြောင်သွားပြီးလို့ ထင်တာ မဆန်ပါဘူး။ ကျေနောက်ရဲ့စွန်းစားချင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို သူတို့နာမလည်ကြလိုပါ။’

အမှန်တကယ်တော့လည်း မနေတာကြာပြီဖြစ်တဲ့ တရာတ်
ပြည်ကို ပြန်သွားပြီး မလုပ်ဖူးသေးတဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုကို အဆကာဇ်
ထုထောင်ရမယ်ဆိုတော့ ကြာက်နေဖိပါတယ်။ တရာတ်နိုင်ငံမှာ
အခွင့်အလမ်းပေါ်များတာ မှန်ပေမဲ့ တရာတ်အစီးရရှိ ခေတ်မစိတဲ့
ပြောရှိကရှစ်စုစုပြုကြာင့် လုပ်ရကိုင်ရတာ အတော်ခက်ခဲ့ယယ် ဆိုတာ
ကိုလည်း သိနေဖိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခက်အခဲနဲ့ အခွင့်အလမ်းဆိုတာ
ခွန်တဲ့နေလို့ အောင်မြင်မှုကိုလိုချင်ရင် စွန်စားရဲရမယ် မဟုတ်ပါဟာ။

တဲ့

အင်ချိန်ကုမ္ပဏီထောင်ခြင်း

သူ ရှိန်ဟိုင်းမြို့ကို မရောက်ခင်မှာပဲ သူလုပ်ငန်းအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ
သူတွေ့ရှိ အစုထည့်ဝင်ရွှေ ဒေါ်လာ ၅ သိန်း ရပြီးနေပြီး ဘို့ဟာ ရှိန်ဟိုင်းကို
ရောက်တာနဲ့ စျေးသောက်သာတဲ့ တိုက်ခန်းတစ်ခန်းကို ရုံးခန်းလုပ်ဖို့ ငှားလိုက်ပြီး
အစ်ချိန်ကုမ္ပဏီကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ကို ခန့်လိုက်တယ်။
ဝန်ထမ်းက အလုပ်မရှိဖြစ်နေတဲ့ သူကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းပါ။ လခ
အများကြီးမပေးရတာကြာင့် လည်း သူကို အချိန်ပြည့်ဝန်ထမ်းအဖြစ်
သူတစ်ယောက်ကိုပဲ အလုပ်ခန့်ထားလိုက်တယ်။ ဘို့ဟာ လုပ်ငန်းအတွက်
လာစာအများကြီးပေးရမယ့် အင်တာနှင်းကျွမ်းကျင်တဲ့ အင်ဂျင်နီယာတွေ
မခန့်ထားနိုင်ဘူး။ ဒီတော့ သူ ဘာလုပ်ရသလဲဆိုတော့ ရှိန်ဟိုင်းမြို့က လျှပ်စစ်
ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီမှာ အံလုပ်လုပ်နေကြတဲ့ အင်တာနှင်း အတွေ့အကြုံ
အနည်းငယ်စီရှိကြတဲ့ ဝန်ထမ်းနှင့်ယောက်ကို အချိန်ပိုင်းနဲ့ ငှားလိုက်တယ်။ အဲဒီ
နှင့်ယောက်ဟာ ဝက်ဆိုခိုင်တစ်ခုတောင် မတည်ဆောက်ဖူးကြပါဘူး။ အဲဒီဝန်ထမ်း
နှင့်ယောက်ဟာ ညနစ် ၅ နာရီ အလုပ်ပြီးတာနဲ့ ဘို့ရဲ့ ရုံးခန်းကို
ရောက်လာကြပြီး သန်းခေါင်ကော် မနက် ၁ နာရီအထိ အလုပ်လုပ်ကြတယ်။
အလုပ်ပြီးရင် ရုံးခန်းမှာပဲ ညအီပါကြပြီး မနက်ကျေတော့ သူတို့ လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီ
ကို အလုပ်သွားဆင်းကြတယ်။

မကြာခင်မှာ ဘို့ဟာ ရှိန်ဟိုင်းမှာမွေးပြီး ဟားပတ်တက္ကသိုလ်မှာ

ကစ်တန်၊ ထဲ အတူတူတက်ခဲ့တဲ့ မစ်စ်တန်ပိုင်ယင်းဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးနဲ့တွေ့လို အစ်ချွဲနှင်းမှာ အတူလက်တဲ့ အလုပ်လုပ်ဖို့ စည်းရုံးတယ်။ မစ်စ်တန်ဟာ ဟားပတ်တူဘုရားသိတယ်က ဘွဲ့ရပြီးတာနဲ့ နယ်ယောက်ပြုက ကမ္မာကျော်ကဗျာဏီ ကြီးတော်ခြေစ်တဲ့ ယယ်ရိုလင့်ချွဲမှာ အလုပ်လုပ်နေခဲ့တာပါ။ အလုပ်ကိစ္စနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံကို ခဏာလာရင်း ဘို့နဲ့ တွေ့လိုက်တာပါ။ မစ်စ်တန်ဟာ ဘို့ရှုကဗျာဏီသစ် ရည်မှန်ချက်ကို သမောကျသလို တရုတ်ပြည်မှာလည်း ပြန်နေချင်တာကြောင့် အစ်ချွဲနှင်းမှာ အလုပ်လုပ်ဖို့ သမောကျလိုက်တယ်။

ဘို့နဲ့ ဘွဲ့ကဗျာဏီအစ်ချွဲကိုရဲ့ သတ်းတွေဟာ နိုင်ငြားသတ်းတွေနက ပါဒီယာသတ်းတွေမှာ ပါလာခဲ့တယ်။ အစ်ချွဲနှင်းမှာ ဘာမှတောင် အလုပ် ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် မလုပ်ရသေးဘဲနဲ့ ဘူးကြောင့် မိဒီယာတွေမှာ ဖော်ပြခ နေရတာလဲ။ ကမ္မာကျော် ဟားပတ်တူဘုရားသိတယ်က ဘွဲ့ရှုသူတစ်ယောက်က တရုတ် ပြည်မှာ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း သွားလုပ်မယ်ဆိုတော့ အထူးအဆန်း ဖြစ်နေလိုပါ။ အမေရိကန်နိုင်ငံက ကမ္မာကျော်သတ်းစာကြီး ဝါရှင်တန်ပိုစ်မှာလည်း ‘အစ်ချွဲနှင်းမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာလုပ်လို့ အောင်ပြင်တာထက်တောင် တရုတ်ပြည်မှာ ပိုပြီးအောင်ပြင်လိမ့်မယ်’လို့ ရေးသားဖော်ပြခဲ့တယ်။ အဲဒါ ဓကြောင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေဟာ အစ်ချွဲနှင်းမှာ လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ လုပ်လာကြတယ်။ အစ်ချွဲနှင်းမှာ သိပ်မကြေခင်မှာပဲ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေတွေ အော် ၆၅ သန်းအထိ ရလိုက်တယ်။

၂၀၀၀ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှာ အစ်ချွဲနှင်းမှာ လူတွေ အဲအား သင့်ဖွေယူရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ အော် ၂၀.၅ သန်း ထပ်မံရလိုက်ပြန်တယ်။ အစ်ချွဲနှင်းမှာ အချိန်တို့လေးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ သန်းပေါင်းများစွာ ရလာ ပေမယ့်လည်း ဘို့အတွက် ပျော်စွဲငြေသံနဲ့ သာယာနေဖို့ အချိန်မရှိပါဘူး။ သူနဲ့ အစ်ချွဲနှင်းမှာ အောင်ပြင်ပါပလာ။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေအတွက် အမြတ်ငွေ ရှာပေးနိုင်ပါမလာ၊ ဆုံးတာကို စိုးရို့နေလိုပါ။

အစ်ချွဲနှင်းမှာ အော်ကြော်ခြားမှုများ

ဒေါ်ဘေးဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ အရှင်းအောင်ပြင်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့

အီးဘေးပုံစံကို အတွယ်ပြီး လိုက်လုပ်တဲ့ အစ်ချိန်ကတော့ တရာတ်နိုင်ငံမှာ အောင်မြင်မှ မရရှာပါဘူး။ ဘာကြောင့် မအောင်မြင်ရတာလဲဆိုတော့ အမေမိကန် နိုင်ငံနဲ့ တရာတ်နိုင်ငံကလွှဲတွေရဲ့ အောက်မှာ ဖော်ပြထားသလို ပစ္စည်းအရောင် အဝယ် လုပ်ပုံလုပ်နည်းတွေ မတူကြတာကြောင့်ပါ။

၁။ အမေရိကန်လူမျိုးတွေမှာ မလိုအပ်တော့လို့ ရောင်းထုတ်ချင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေ အများကြီးကြတယ်။ တရာတ်လူမျိုးတွေမှာ ရောင်းစရာပစ္စည်း သိပ်များများစားစား မရှိကြဘူး။

၂။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ အင်တာန်ကုသုံးစွဲသူပေါင်း သန်း ၁၀၀ ကျော် ရှိပြီး တရာတ်နိုင်ငံမှာတော့ သုံးစွဲသူက လူ ၁၀ သန်း လောက်ပဲ ရှိတယ်။

၃။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ လူတွေဟာ အများအားဖြင့် ပစ္စည်းဝယ်ရင် အွန်လိုင်းနဲ့ ငွေပေးခေါ်ကြပြီး တရာတ်နိုင်ငံမှာတော့ အွန်လိုင်းနဲ့ ငွေပေးချေသူ အလွန်နည်းပါးကြတယ်။ တရာတ်လူမျိုးတွေဟာ အွန်လိုင်းကနေ ငွေပေးချေတာ ကို စိတ်မချ မယ့်ကြလို့ပါ။ တရာတ်ဘဏ်တွေကလည်း အွန်လိုင်းနဲ့ ငွေမပေးချေ စေချင်လို့ အကြောင်သုံးတာကို ထိန်းချုပ်ထားကြတယ်။

၄။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ အီးဘေးကနေ လေလံဆွဲလို့ ချော်အများဆုံးနဲ့ ဝယ်ခွင့်ရသွားရင် ပစ္စည်းကို ဝယ်ကိုဝယ်ရပါတယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ ဥပဒေ အရ လေလံအောင်ပြီး ရောင်းသူက ပစ္စည်းမေဝယ်သွားကို တရားစွဲဆိုနိုင်ပါတယ်။ တရာတ်နိုင်ငံမှာတော့ လေလံဆွဲလို့ အောင်ပေးယုံ ပစ္စည်းကို တကယ်ဝယ်ချင်မှ ဝယ်ပါတယ်။ မဝယ်ရင် အရေးယူနိုင်တဲ့ ဥပဒေမရှိလို့ပါ။

ဒီအခက်အခဲတွေကြောင့် အစ်ချိန်ကနေ လေလံပစ္စည်းရောင်းရှင် ရောင်းသူဆိုက ကော်မရှင်ယူပြီး ရတဲ့ဝင်ငွေဟာ မှန်းထားသလောက် မရဘူး။ ဒီကြောင့် ဝင်ငွေရအောင်လို့ အစ်ချိန်ဝက်ဆိုဒ်ကနေ တံဆိပ်ခေါင်း ဝေး၊ ကလေးအဝတ်အစား၊ ကလေးကဗျားစရာစတဲ့ ပစ္စည်းလေးတွေကို ရောင်းပြီး ဝင်ငွေရရတော့တယ်။ စောစောကပြာခဲ့တဲ့ အခက်အခဲတွေကို ဖြောင်းဖို့ နောက် ၅ နှစ်လောက် အချိန်ယူရမယ်။ အဲဒီအချိန်အထိ အစ်ချိန် မှာ ဝင်ငွေမရှိဘဲ ဖြစ်နေမယ်ဆိုရင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှတွေ နောက်ထပ် ဝင်လာ တော့မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ဘို့နဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသွေးတွေ ကောင်းကောင်း နားလည်သော်ပေါက်ကြတယ်။ ဒီကြောင့် သူတို့ဟာ ဒီအကျိပ်အတည်းကို

ကြောင်းပို့ အစ်ချွဲနက်ပိုင်တဲ့ ရှယ်ယာတရှုံးကို ထုတ်ရောင်းဖို့ စဉ်းစားလာကြတယ်။

အီးဘေးက အစ်ချွဲနက်ပုံရှယ်ယာဝယ်ယူခြင်း

၂၀၁၁ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းလောက်မှာ အီးဘေးက အမျိုးသမီး CEO မက်ဂိုဝင်တ်မင်းဟာ အစ်ချွဲနက်က ‘ဘို့နဲ့တွေ့ဖို့ ရှုန်ဟိုင်းပြုံးကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ သူတို့နှစ်ယောက် အကြိတ် အနယ် ဆွေးနွေးကြပီး သုံးလအကြာ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်လမှာ အစ်ချွဲနက်က သူဇ္ဈာဒရှယ်ယာရဲ့ ၃၃ ရာစိန်နှင့်ကို အီးဘေးထံ ဒေါ်လာ သန်း၂၀ နဲ့ ရောင်းချုလိုက်ပါတယ်။



ပက်ဂိုဝင်တ်မင်း

အစ်ချွဲနက်ဟာ ဝင်ငွေပရီ

လို့ ရှုန်းကန်နေရပေမယ့် အီးဘေးကတော့ အစ်ချွဲနက်ရဲ့ အားသာချက်တွေကို တွေ့မြင်သေားကျလို့ ရှယ်ယာတွေ့ကို ဝယ်လိုက်တာပါ။ အီးဘေးမြင်တဲ့ အစ်ချွဲနက်ရဲ့ အားသာချက်တွေက ဒါတွေပါ။ အစ်ချွဲနက်မှာ မှတ်ပုံတင်ပြီး ဝက်ဆိုဒ်ကို ဝင်ကြည့်နေသူပေါင်း ၃ သန်းကျော် ရှိနေတယ်။ နှေစဉ်ဝက်ဆိုဒ်ကို ဝင်ကြည့်နေသူပေါင်းလည်း တစ်သိန်းကျော် ရှိနေတယ်။ ရှုန်ဟိုင်းကနေ ဘီရှင်းပြုံးစွာပို့ပြုံးတွေ့အထိ အစ်ချွဲနက်က ကုမ္ပဏီ ခွဲတွေ့တိုးခဲ့ဖွို့ထားတယ်။ အစ်ချွဲနက်မှာ လေလံတင်ထားတဲ့ ပစ္စည်းအမျိုး အာမည်ပေါင်းလည်း ၅ သောင်း ကျော် ရှိနေတယ်။ အဝတ်အစားကနေ ဒီမိမြဲမြော်အထိ ပါတယ်။ တစ်လကို လေလံတင် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်နေတာ ဒေါ်လာ ၂ သန်းကျော် ရှိနေတယ်။

တကယ်တော့ အစ်ချွဲနက်ဟာ အီးဘေးနဲ့ ယဉ်လိုက်ရင် ကုမ္ပဏီ အသေးလေးပါ။ ဒါပေမဲ့ အီးဘေးက အစ်ချွဲနက်ကို စိတ်ဝင်စားရတဲ့ အဓိက အချက်က တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ ကြေားလှတဲ့ ဈေးကွက်ကြိုးကြောင့်ပါ။ အီးဘေးက တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ ဈေးကွက်ကို စိတ်ဝင်စားရတာကလည်း အကြောင်းရှုံးပါတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှာတုန်းက ဒေါ်လာသန်း ၇၅၀ ဝင်ငွေရနေရာက ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှာ

ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံအထိ ဝင်ငွေရဖို့ ရည်မှန်းထားတယ်။ အဲဒီလို င့် နစ်အတွင်း ဝင်ငွေလေးဆဲ တက်လာဖို့ဆိတာ ကဗ္ဗာရွေးကွက်ကို ထိုးဖောက်အပ်စီးနိုင်ဖို့ လိုအနေတယ်။

အီးဘေးဟာ ဂျပန်နိုင်ငံရဲ့ ရွေးကွက်ကိုဝင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါပေမဲ့ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။ ဂျပန်နိုင်ငံမှာ အီးဘေးမအောင်မြင်တာဟာ ဂျပန်လူမျိုးတွေရဲ့ အင်တာနက်အသုံးပြုပဲနဲ့ သူတို့ရဲ့ ရွေးဝယ်တဲ့အကျင့်ကို နားမလည်လို့ ဖြစ်တယ်ဆိတာကို သိထားတဲ့ မက်ဂါဟာ တရာတ်နိုင်ငံမှာ ဒါမျိုး မဖြစ်စေဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ ရွေးကွက်နဲ့ တရာတ်လူမျိုးတွေရဲ့ ရွေးဝယ်အကျင့်ကို အသေစိတ်သိနေတဲ့ တရာတ်ကုမ္ပဏီနဲ့ ပူးတွဲလုပ်ဖို့ လိုမယ်။ အဲဒီကုမ္ပဏီဟာ အစ်ချွေနက်ပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုလည်း မက်ဂါက သိထားတယ်။ နောက်ပြီး အစ်ချွေနက်ကို တည်ထောင်သူ ဘို့ဟာ အီးဘေးရဲ့လုပ်ပုံပုပ်နည်းတွေ ကို အတုယူထားတာမှို့ အီးဘေးအတွက် အစ်ချွေနက်နဲ့ လက်တွဲလုပ်ဖို့ ခက်ခဲမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ မက်ဂါက တွေ့ကိုမိတယ်။ ပုံပြီး အဆင်ပြေတာက ဘိုရယ်၊ သူနဲ့ တွဲလုပ်နေတဲ့ မစစ်တန်တို့ဟာ မက်ဂါတက်ခဲ့တဲ့ ဟားပတ်တကူးသို့လဲ ကျောင်း ထွေကိုတွေ့မိ သူတို့နဲ့ ဆက်ဆံရတာ အဆင်ပြေမယ်လို့ မက်ဂါက မျှော်လင့် ထားတယ်။

အီးဘေးက အစ်ချွေနက်ကို အပြီးဝယ်လိုက်ခြင်း

ဒါပေမဲ့ အီးဘေးလိုချင်တာက အစ်ချွေနက်ကို ပုံပြီးကျညိုဖို့မဟုတ်ပဲ အပြီးဝယ်ယူချင်နေတာပါ။ ဒါကြောင့် မက်ဂါနဲ့ ဘိုတို့ ညီးနိုင်ပြီး အရောင်းအဝယ် ကံစွဲတွေ ဆွေးနွေးကြတယ်။ အစပိုင်းမှာ ဘို့ဟာ အစ်ချွေနက်ရဲ့ အစရှုယ်ယာ ၃ ပုံး၁ ပုံကိုပဲ အဝယ်ခံတယ်။ ၁၅၈ အကြောမှာတော့ အစ်ချွေနက်ဟာ အခြေအနေ ကောင်းမလားလို့ သူတို့ပိုင် အစရှုယ်ယာအားလုံး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခွင့်ပေါ်ယော်လို့ ကမ်းလမ်းတာယ်။ နောက်ခံ့မှာ အစ်ချွေနက်က အစရှုယ်ယာအားလုံးကို ဒေါ်လာ သန်း သင် နဲ့ အီးဘေးကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခွင့်ပြုလိုက်တယ်။ အစ်ချွေနက်ကို အီးဘေးက ပိုင်သွားပါပြီး။ အီးဘေးဟာ အရမ်းကျေနှုပ်သွားတယ်။

အီးဘေးက ဝယ်ပြီးစမှာ အစ်ချုံနှင်းဟာ အခြေအနေ အတတ်လေး
ပြန်ကောင်းလာခဲ့တယ်။ တရုတ်နိုင်ငံရွှေ e-commerce (အင်တာနှင့် ပစ္စည်း
ရောင်းဝယ်တာ) ဖျောက်ရဲ့ဥစ္တ ရာနိုင်နှစ်းကို ရယူနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ၂၇ နှစ်
အကြားမှာ အီးဘေးဟာ ဂျပ်နိုင်ငံမှာလိုပဲ အစ်ချုံနှင်းကို ရောင်းချုပြုး တရုတ်
နိုင်ငံကနေ ဆုတ်ခွာခဲ့ရပြန်ပါတော့တယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတာ ဆက်ဖတ်
ကြည့်ကြပါ။

မက်ဂါဏ္ဍာပထမဆုံးအမှား

အီးဘေးရဲ့ CEO မက်ဂါဏ္ဍာ အစ်ချုံနှင်းမှာ ‘ဘို့’လိုချင်တာကို အတတ်
နိုင်ဆုံး လိုက်လျောပေးတယ်။ ‘ဘို့’ဟာ မိသာဒုအရေးကိစ္စကြောင့် ကာလီဖိုးနှီး
ယားကို ပြောင်းချင်တယ်လို့ပြောတာကို မက်ဂါဏ္ဍာ သဘောတူ လိုက်လျောလိုက်
တယ်။ အဲဒါဟာ မက်ဂါဏ္ဍာပထမဆုံးအမှားပါ။ ‘ဘို့’ဟာ ကာလီဖိုးနှီးယား၊ ဆန်ဟို
ဆေးမှာရှိတဲ့ အီးဘေးရဲ့ချုပ်ကို ရောက်သွားပြီး အဲဒီကနေ အစ်ချုံနှင်းကိစ္စတွေ
ကို ဆောင်ရွက်ပေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တရုတ်ပြည်က ရှုန်ဟိုင်းနဲ့ အမေရိကန်က
ဆန်ဟိုဆေးတို့ရဲ့ ခရီးကွာဝေးလွန်းတာရယ်၊ အချိန်ကွာခြားမှုတွေကြောင့်
အလုပ်လုပ်ရတာ နေ့ကွေးလာတယ်။ ရှုန်ဟိုင်းမှာ ‘ဘို့’မရှိတော့တာကြောင့်
ကာလီဖိုးနှီးယားမှာရှိကြတဲ့ အီးဘေးရဲ့ အမေရိကန်အင်ဂျင်နိယာတွေဟာ
ရှုန်ဟိုင်းက အစ်ချုံနှင်းတရုတ်ဝန်ထမ်းတွေကို ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာတွေကို
ဖြုန်ကြားပါတော့တယ်။

အီးဘေးက အမေရိကန်လုပ်မျိုးတွေဟာ အစ်ချုံနှင်းက တရုတ်ဝန်ထမ်း
တွေရဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေကို မလေ့လာ မသိရှိတာကြောင့် သူတို့ဖြစ်ချင်တာ
တွေကိုပဲ နိုင်းနောက်လို့ရှုန်ဟိုင်းက တရုတ်လူမျိုး ဝန်ထမ်းတွေဟာ မကျေမန်
ဖြစ်လာကြတယ်။ အကျိုးဆက်အဖြစ် တရုတ်နိုင်ငံက e-commerce သုံး
သူတွေအပေါ် ဝန်ဆောင်မှုကျဆင်းလာပြီး တရုတ်လူမျိုးတွေဟာ အစ်ချုံနှင်း
အပေါ် ယုံကြည့်မှု ကင်းမဲ့လာကြတယ်။

ဂျက်မားရဲ့ တို့အောက်ပါမျိုးမျိုး

အလီဘာဘာဟာ အီးဘေးက အစ်ချွဲနှင့် ဝယ်ယူပြီး ချိန်ကောင့်ပြု အစ်ချွဲနှင့် တရုတ်နိုင်ငံဒွေးကျက်ကို စီးပွားသွားမှု့မှုကို စီးရိုင်လာတယ်။ အမှန် ကတော့ အစ်ချွဲနှင့် အလီဘာဘာရဲ့ ဒွေးကျက်ကိုမှုလုပ်ပဲ သူ့နှစ်ဖောက်သည် တွေ့နဲ့ပဲ လုပ်ကိုင်နေတာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားက အစ်ချွဲနှင့် အလီဘာဘာ တစ်ချွဲမှာ အင်အားကြီးလာရင် အလီဘာဘာရဲ့ ဖောက်သယ်တွေကို လုယူသွားတော့မယ် ဆိတာကို ရိပ်ပိနေတယ်။ အဲခါကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် အစ်ချွဲနှင့် အနိုင်ယူဖို့ လိုတယ်။ ပြိုင်ဖက်ကို အနိုင်ယူဖို့ဆိတာ သူကို ဒွေးကျက်ထဲကနေ အပြီးအပိုင် ဖယ်ရှားပစ်ရှားပစ်ရမယ်လို့ ဂျက်မား စဉ်စောမိတယ်။ အဲဒီအတွက် ဂျက်မား အကြောင်တွင်နေပါပြီ။ သူရဲ့ လုပ်ငန်းအရောရှိချုပ်ပွဲနှင့် တိုင်ပင်တော့ ရွှေနွေးက သူအကြောင်ကို လက်လျော့လိုက်ဖို့ ပြင်းပြင်းထုန်ထုန် ကန့်ကွက်ပါတယ်။

‘ဟော ဂျက် မင်းက ဘာလို့ အစ်ချွဲနှင့် သွားတိုက်ချင်ရတာ လေကျား၊ အစ်ချွဲနှင့်ရှင် အီးဘေးဟာ ကမ္မာမှာ အကြော်ဆုံးကျမှတ်ကြံး၊ ငါတို့အလီဘာဘာက ကမ္မာတိသေးသေးလေး၊ မင်းဘယ်လို နည်းနှင့်မှ မယ်လိုပိုင်ပါဘူးကျား၊ ငါတို့ပဲ ခုက္ခရာက်သွားလိမ့်မယ်’

၃၃။

ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားကတော့ နောက်မဆုတ်ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူမောင်းထဲမှာ အစ်ချွဲနှင့် အနိုင်တိုက်ဖို့ အစီအစဉ် ရှိပြီး နေလိုပါ။ အဲဒီအစီ အစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့လည်း သူ နိုင်ခိုင်မာမာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချုထား ပြုပြီး အနေ့အာမြန် အကောင်အထည် ဖော်တော့မှုပါ။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်ကုန်မှာ ဘေးကောင်းဟာ တိုက်ပြုပြုကို သွားပြီး အလီဘာဘာမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ထားတဲ့ ဆော်ဖို့ဘင့်က မာဆာယိုရှိဆန်ကို သူအစီအစဉ်ကို ပြောပြလိုက်တယ်။ မာဆာ ၂၀၁၅ သူအစီအစဉ်ကို သဘောကျပြီး အပြည့်အဝ ထောက်ခံလိုက်တယ်။ ၂၀၁၆နဲ့ ထောက်ခံရှုတင်မကပဲ အဲဒီအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ဆော်ဖြုပ်နှင့် ဒေါ်လာသန်း ၈၀ ကို အလီဘာဘာထဲ ထပ်မံထည့်ဝင်လိုက် ပေါ်တယ်။ ဂျက်မားဟာ ဟန်ကြိုကို ပြန်ရောက်တဲ့ အခါ သူအစီအစဉ်ကို အုပ်ထမ်းတွေအပါအဝင် လူအများမသိအောင် လျှို့ဝှက်ထားတယ်။

ဒိပ်ကိန်းအတွက် လွှဲဖွေ့ခြင်း

မကြာခင် တည်နေခင်းမှာ သူအလွန်စိတ်ချုရတဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ၁၂ ယောက်ကို လိပ်ခဲ့ဆိုက်က သူအီမီကို ခေါ်ပြီး အစီအစဉ်ကို ရှင်းပြတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို နောက် နှစ်နှစ်ကြောတဲ့အခါကျမှ ဂျက်မားက အခုလို ပြန်ပြော ပြတယ်။

‘ကျနော်အီမီကို ကျနော်ရဲ့ လုပ်ငန်းအရာရှိချုပ်၊ ငွေစာရင်း အရာရှိချုပ်၊ စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလွှာတို့ အပါအဝင် ကျနော် စိတ်အချုပ် ဆုံး အင်တာနှင်းအင်ဂျင်နီယာတွေဖြစ်ကြတဲ့ တပည့်တစ်ခါဝါး လောက် စိတ်ခေါ်လိုက်တယ်။ ကျနော်က တပည့်တွေကို စီမံကိန်း တစ်ခု တာဝန်ပေးမယ်။ ဒီအီမီက် ထွက်သွားတာနဲ့ အဲဒီစီမံကိန်း အကြောင်းကို သူတို့ရဲ့ မိဘ၊ ငန်း၊ မယား၊ ရည်းစား၊ သူငယ်ချော် ဘယ်သူကိုမှ မပြောရဘူး။ ကတိပေးနိုင်သလားလို့ ပေးတယ်။ ကတိ ပပေးနိုင်ဘူး။ မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုရင်လည်း အီမီပြန်လိုရပါတယ်။ သူတို့ ကို ကျနော်စိတ်ထဲမှာ အမှတ်မထားပါဘူးလို့ ပြောလိုက်တယ်။’

သူတို့ကို အခန်းအပြင်ထွက်ပြီး စဉ်စားလို့ အချိန် ၅ မိန့် ပေးလိုက်တယ်။ သူတို့ အချင်းချင်း တိုင်ပင်လိုလည်းရှုတယ်လို့ ပြုလိုက်ပါတယ်။ ၅ မိန့် အကြောမှာ သူတို့အားလုံး အခန်းထဲကို ပြန်ဝါးလာကြပြီး၊ စိတ်ဓာတ်တက်ကြစွာနဲ့ ကတိပေးပါတယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။ တစ်ယောက်မှ အီမီပြန်မသွားကြပါဘူး။ ကျနော်က သူတို့ကို ကျနော်အီအစဉ်ကို အသေးစိပ်ရှင်းပြုပြီး ညာနှင်းသန်းခေါင်အထူး ကျနော်ဝို့ ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြတယ်’

ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားဟာ သူတို့ကို ဘာတွေလုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ တာဝန်ပေးသာ ပေးလိုက်တာပါ။ သူတို့ကို ဒီးဘားကို အပြုတ်တို့ကိုဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချော် ကိုတော့ မပြောပြုပါဘူး။ သူဘာကြောင့် ရည်ရွယ်ချက်ကို ထုတ်မပြောရတာသော ဆိုတာကို ဂျက်မားက အခုလို တရာတ်သိုင်းဥပမာပေးပြီး ပြောပြုပါတယ်

‘ရှင်ရှင်ထဲမှာ မြင်ဖွားပါလိမ့်မယ်။ သို့င်းသမားတွေဟာ ရှောင်စာ-

ကျောင်းတော်ကြီးရွှေ လျေားခြောင်းကနေ တိက်မယ်လို အော်ဟစ်ကြားမြော်လိုက်ကြတယ်၊ အဲဒီအသံစတွက် ကြားတော် ရှောင်လင်ကျောင်းကြီးထဲက ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ သိုင်းသမားတွေဟာ ရှုန်သူသိုင်းသမားတွေကိုခုခံစွဲ အကုန်ပြင်ဆင်လိုက်ကြပြီ၊ အမှန်က သူတို့ဟာ တိတ်တဆိတ်နဲ့ အသံမကြားအောင် လျေားခါပေါ်တော်သွားပြီ၊ ကျောင်းတော်ကြီးရွှေ တံခါးမကြီးကို ရတ်တရှုက် ဖျက်ဝင်လိုက် ရမှား၊ ဒါမှ တစ်ဖက်သွားဟာ အငိုက်မီသွားပြီ၊ ဘာလုပ်ရမှန်မသိ ဖြစ်သွားမှ ဝင်တိုက်ရမှား ကျော် အဲဒီလို စိတ်ကျော်ထားလို ကျော် ရည်ရွယ်ချက်ကို ထာတ်မပြောပြုတာပါ” တဲ့

ခိုပ်ကိန်းဝပြီ

ရုက်မားလျှို့ဝှက်ထားရတဲ့ အကြားရှင်းကလည်း အီးဘေးဟာ သာမန် ကုမ္ပဏီအသေးလေး မဟုတ်ပဲ ကမ္ဘာကျော်ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်သလို ငွေကြေးအင်အားလည်း အရပ်၊ တောင့်တင်းတာကြောင့် လုံးဝအငိုက်မီအောင် ချဉ်ချုပ်ပြီး လျှို့ဝှက်ထားတာပါ။ ရုက်မားက သူတို့ကို ရှင်းပြပြီးတဲ့ နောက် ဘစ်ရှုက်မှာပဲ စောစောကပြောတဲ့ အင်တာနှက်အင်ဂျင်နီယာတွေကို သူအီမီ ဘပဲ ဝက်ဆိုင်အသစ်တစ်ခုကို စတင်တည်ဆောက်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ဒေဝက်ဆိုင်အကြားရှင်းပြင်ပကို လုံးဝ အသိမပေးရဘူးလို ပြောထားတယ်။ အလီးဘာဘာက ဝန်ထမ်းတွေက ပျောက်နေဖို့ ဝန်ထမ်းတွေအကြားရှင်းပြုလို အရေးမကြီးသလို ပြောလိုက် တယ်။

အင်ဂျင်နီယာတွေဟာ တစ်နေကုန် ဝက်ဆိုင်ကို ကြားစားဘည်ဆောက်



နေကြရင်းရှုက်အတော်ကြာလာတော့ လုရောစိတ်ပါ အရမ်းပင်ပန်းစွမ်းနှုယ် လာကြတယ်။ အီမီပြန်ရောက်တော့ လည်း မိသားနှက် အလုပ်နှုပ်သက် လို ဘာမှမပြောရတာကြောင့် မိတ်ထ

မှာ မွန်ကျပ်ခံစားနေကြတယ်။ တော်၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေနဲ့လည်း မတွေ့ရဘူး သူတို့အပ်စဲလေးနဲ့ပဲ နေစဉ်လုပ်နေရလို့ စိတ်ဓာတ်တွေ ကျလာကြတယ်။ ဒါကို ရိပ်စားမိတဲ့ဂျက်မားက သူတို့ရဲ့ မွန်ကျပ်ခံစားနေရတဲ့ စိတ်တွေကို လျော့ကျဖော် ဒါတွေကို လုပ်နိုင်တယ်။ အလုပ်ပြီးချိန်မှာ ဘီယာနဲ့စည်ခံတယ်။ အလုပ်ခဏာနားချိန်တွေမှာ ပိုဒီယိုဂိမ်း ကော်မြိုင်တယ်။ အကြောင်းပြုလျော့တဲ့ လောကျင့်ခန်းတွေ လုပ်နိုင်တယ်။ ကြမ်းပွဲမှာ လက်ဟန်စက်ထောက်၊ ခြေထောက် အစုံကို မိုးပေါ်ထောင် နဲ့ရုံမှာကပ်မို့ပြီး ဦးခေါင်းအောက်စိုက် နေခိုင်တယ်။ ရုံက်မားက ပြောတယ်။ လူဟာ ခြေထောက်မိုးပေါ်ထောင်ပြီး ပြောင်းပွဲနိုင်ကြည့် လိုက်ရင် လောက်ကြီးကို ပြောင်းလဲပြီး တစ်ပျီးမြှင့်ရတာပေါ့တဲ့။

စီမံကိန်း ပြီးသွားပါပြီး ဝက်ဆိုဒ်အသစ်ကို တည်ဆောက်ပြီး အကြောင်းပြု စိုးသပ်ကြည့်ကြတယ်။ အားလုံးအဆင်ပြေတယ်။ ရှုက်မားက ဝက်ဆိုဒ် အသစ်ကို "Taobao" လို့ နာမည်တပ်လိုက်တယ်။ တရာတ်လို့ အသံထွက်က 'ထာပေါင်း'ပါ။ တရာတ်ဘာသာနဲ့ 'ရတနာကို လိုက်ရှာခြင်း'လို့ အမိပ္ပါယ် ရပါတယ်။ ဒီဝက်ဆိုဒ်ကနေ ဝင်ငွေ အမြှောက်အများရမယ်ဆိုတဲ့ အတိတ် နိမိတ်ပါ။ ထာပေါင်းဝက်ဆိုဒ်ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလ ၁၀ ရက်နေ့မှာ လူသီရှင်ကြား ကြောင့်လိုက်ပါတယ်။

ဆားစံရောဂါဌာန်များခြင်း

၂၀၀၂ ခုနှစ်က တစ်များလုံးကို ပြန်နှံသွားခဲ့တဲ့ SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome) ဆားစံရောဂါဌာနာ တရာတ်ဆိုင်ရောင်းက စပြစ်ခဲ့တာပါ။ တစ်ကဗျာလုံးမှာ လူပေါင်း ၈,၀၀၀ လောက် အဲဒီရောဂါ ၁၀၃နား ခံစားခဲ့ကြပြီး လူပေါင်း ၈၀၀ လောက်လည်း သေဆုံးခဲ့ကြရတယ်။ တရာတ်ပြည့်နဲ့ ဟောင်ကောင်ကျွန်း



တွေမှာတင်ပဲ လူပေါင်း ၇,၀၀၀ လောက် ဆာစံ ရောက်ဝေဒနာ ခံစားခဲ့ပြုရတယ်။

ဟန်ဂီးမြို့မှာရှိတဲ့ အလိုဘာဘာရုံးချုပ်က ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်မှာ ဆာစံရောက် စွဲကပ်တယ်လို့ သံသယရှိတာကြောင့် ဂျက်မားဟာ သူဝန်ထမ်း ၄၀၀ ကျော်ကို ရုံးကို မလော့နိုင်၊ တော့ဘဲ အီပိမားနေပြီး အလုပ်လုပ်ခိုင်၊ လိုက်တယ်။ အလိုဘာဘာရုံးချုပ်ကိုလည်း ပိတ်ထားလိုက်ပြီး သူလည်း သူအိမ်က နေပဲ အလုပ်လုပ်တော့တယ်။ သူဝန်ထမ်းတွေကို ဆာစံရောက် မကူးစက်အောင် ကြိုက်ကာကွယ်လိုက်တာပါ။

စုန်းနဲ့ အင်တာနှင်းသုံးသူများလာပြုင်း

ဆာစံရောက်ဟာ တရုတ်ပြည်အတွက် ကြောက်စရာရောက်ဆိုးကြီး ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့် အလိုဘာဘာအပါအဝင် တရုတ်ပြည်ရဲ့ အင်တာနှင်းလောက အတွက်တော့ အကျိုးဖြစ်လာစေခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဆာစံရောက် ဖြစ်ဖြစ်ချင်းမှာ တရုတ်အစိုးရရဲ့ သတင်းဌာနတွေ၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ သွေက ရောက်ဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေကို မြန်မြန်ထက်ထက် မကြော်ပေးကြော့။ ဒါကြောင့် လူတွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မိုဘိုင်းဖုန်းကနေ ဆက်ဆံချိပိုပြီး ဆာစံရောက်အခြေအနေ သတင်းတွေကို မေးကြတယ်။ ဘယ်လီဖုန်းသုံးစွဲမှုနှင့်ဟာ အရေးပြုင့်တက်လာခဲ့တဲ့အတွက် တရုတ်အစိုးရရှိင် ချိုင်နား မိုဘိုင်းကုမ္ပဏီအပါအဝင် တြေားပုဂ္ဂလိက မိုဘိုင်းဖုန်းကုမ္ပဏီတွေမှာ ဝင်ငွေ ဆွဲ အရေးပိုးလာကြတယ်။ နောက်ပြီး လူတွေဟာ ကွန်ပျော်မှာ အင်တာနှင်း ပုံင့်ပြီး ဆာစံရောက်ရဲ့ နောက်ခုံးအခြေအနေတွေ ကြည့်ကြတယ်။ ဒါပြင် သူသန်းပေါင်းများစွာဟာ ဆာစံရောက်ကုံးစက်မှာကို ကြောက်လို့ အီပိပြင် ဆွဲကိုကြပဲ အင်တာနှင်းကနေဘဲ အွန်လိုင်းစွေးဝယ်တာတွေ လုပ်နေကြတယ်။ အင်တာနှင်းအသုံးပြုသူတွေ အရေးပိုးလာကြလို့ တရုတ်အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီ ဆွဲဟာလည်း ဝင်ငွေတွေ အများကြီးရလာကြတယ်။ သူတို့ ဝင်ငွေကောင်း ဘာလို့ သူတို့ဆိုမှာ ရင်နှီးမြှုပ်နှံချင်တဲ့သူတွေ အများကြီး ပေါ်လာခဲ့တယ်။

ဂျက်မှာဟာ သူဝန်ထမ်းတွေကို အီမှုမှာပနေကြဖို့ပြောပြီး ရက် အနည်းငယ်အကြောမှာပါ သူတို့အီမှုတွေမှာ အင်တာနက်လိုင်းတွေ ကပ်ဆင်ပေး လိုက်တယ်။ ဝန်ထမ်းတွေဟာ အီမှုကနေ အင်တာနက်နဲ့ အလုပ်လုပ်ကြတယ်။ ကပ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အင်တာနက်နဲ့ အလုပ်အကြောင်း ဆွဲနေ့တိုင်ပင် ကြတယ်။

အလိုဘာဘာ ကဲကောင်းသွားတယ်။ ဘာ့စ်ကူးစက်တယ်လို့ သံသယ ရှိခဲ့ရတဲ့ သူဝန်ထမ်းဟာ ရောဂါကျေစက်မခဲ့လိုက်ရသလို တဗြာ့ဝန်ထမ်းတွေ လည်း ဘယ်သူမှ ဆာ့စ်ရောဂါကျေစက်တာ မခဲ့လိုက်ရဘူး။ ထာပေါင်းဝက်ဆိုင် ကို တို့ထွင်နေကြသွားတွေကို ဂျက်မှားက သူ မနေနတဲ့ လိုတို့ဆိုက်က အီမှုမှာစုံပြီး နေဖိုင်းထားတယ်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလ ၁၀ ရက်နေ့ ထာပေါင်းကို အင်တာ နက်မှာ စုံပြီး တင်လိုက်တဲ့နောက် ဂျက်မှားက လိုတို့ဆိုက်က ထာပေါင်းတို့ထွင်တဲ့ အဖွဲ့ဆိုကို မလာရောက်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ဆာ့စ်ရောဂါ မကောင်းစင်သေးလိုပါ။ ဒီတော့ ဂျက်မှားဟာ သူတို့ကို ဖုန်းဆက်ပြီး ချို့ကြော်ခကား ပြောလိုက်တယ်။ ဝန်ထမ်း တွေကလည်း ဂိုင်ခွက်တွေကို လေထဲပြောက်ပြီး ထာပေါင်းအသင်းအတွက် ရှုက်ယူပါတယ်လို့ ပြန်နှစ်ဆက်လိုက်ကြတယ်။

ထာပေါင်းအကြောင်းလေး ထွက်ထာပ်ပြီး

ထာပေါင်းကို မေလ ၁၀ရက်နေ့ အင်တာနက်မှာ စတင်လိုက်တော့ အဲဒီဝက်ဆိုင်ကို ဝင်ကြသွာ့ကြသွားတွေဟာ အလိုဘာဘာနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီ မှန်း မသိကြဘူး။ ဂျက်မှားကေလည်း ထာပေါင်းဟာ အလိုဘာဘာရဲ့လက်အောက် ကုမ္ပဏီလို့ တရားဝင်ပကြပြာသေးလိုပါ။ လူတွေကို တစ်ယောက်စကား တစ်ယောက်ကြားရင်းနဲ့ သိသွားစေချင်သလို ရန်သွားတော် အီးဘားကိုလည်း ချက်ခြင်းမသိစေချင်တော့ကြောင့် လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ သူစီမံကို့ ‘ထာပေါင်း’အကြောင်းကို ဘယ်လောက်အထိနေတော် လှို့ဝှက်ထားခဲ့သလဲဆိုလို့ သူရဲ့ဝန်ထမ်းတွေကိုယ်တိုင် (ထာပေါင်းကို တို့ထွင်တဲ့အဖွဲ့ကလွှဲရင်) ဘယ်အား ထာပေါင်းအကြောင်းကို မသိကြဘူး။ ဝန်ထမ်းတာချို့က ဂျက်မှားဆိုကိုလုပ်ပြီး သတေသနပိုကြတယ်။ အခုံ ထာပေါင်းဆိုတဲ့ ဝက်ဆိုင်အသင်းတစ်ခု ပေါ်နေထော်

အဲဒီမှာ ဝင်ကြည့်သွေးတွေ များလျှန်လို့ တစ်နေ့ အလီဘာဘာရဲ့ ပြိုင်ဖက်ဖြစ်လာ နိုင်တယ်လို့ ရုက်မားကို သတိပေးပြောကြတယ်။ စူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့ကျမှ ရုက်မားက အလီဘာဘာရဲ့ချုပ်က ခန့်မှေကြီးထဲမှာ အလီဘာဘာ ဝန်ထမ်း အားလုံးကို ခေါ်ပူးစွမ်းလိုက်ပြီး ထာပေါင်းဟာ အလီဘာဘာရဲ့လက်အောက်ခံ ကုမ္ပဏီတစ်ခုပါလို့ ကြည်းပြောကြားလိုက်တယ်။ ဝန်ထမ်းတွေအားလုံး မတ်တတ်ရပ်ပြီး လက်ခုပ်တိုးသွားပြောကြတယ်။ အဲဒီအခါကျမှပဲ တာချို့ ဝန်ထမ်းတွေဟာ သူတို့ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တာချို့ ရုံးချုပ်ကနေ လပေါင်း အတော်ကြာကြာပျောက်နေတာ ထာပေါင်းကို လိုပြောက်ပြီး တည်ဆောက်နေက လိုပါလားဆိုတာ သဘောပေါက်သွား။

ကြတယ်။

အဲတ်ထဲမှာ ဖွက်ထားတဲ့ ထာပေါင်းကြောင်လေးဟာ အပြင် ထွက်လာပါပြီး အစ်ချိန်ကိုရဲ့ ပိုင်ရှင် အီးဘေးဆိုတဲ့ ကျားကြီးနဲ့ ယဉ်ပြုင် အနိုင်ယူဖိုပါ။ ထာပေါင်းဟာ စစ်ချင်း မှာပဲ အဆက်အဆတစ်ခုနဲ့ ရင်ဆိုင်လိုက် ရတယ်။ အဲဒီက အီးဘေးနဲ့ စာချုပ် ထားကြတဲ့ တရာတ် အင်တာန်က ကုမ္ပဏီတွေဟာ အီးဘေးနဲ့ သူလက် အောက်ခံ အစ်ချိန်ကိုရဲ့ကြော်ပြာတွေကိုပဲ သူတို့ဝေါက်ဆိုဒ်မှာ တင်ရမယ်။ တြဲး ကုမ္ပဏီတွေက ကြော်ပြာတွေကို လုံးဝမတင်ရဘူးဆိုတဲ့ သဘောတူညီချက် လက်မှတ်ထိုးထားကြရတယ်။ ဒါကြောင့် ရုက်မားဟာ ထာပေါင်းဝက်ဆိုဒ်ကို အီးဘေးနဲ့ စာချုပ် မချုပ်ဆိုထားတဲ့ အင်တာန်ကုမ္ပဏီ အသေးလေးတွေမှာပဲ ကြော်ပြာရတော့တယ်။



Taobao vs. eBay

ယာဟန်ရှုပန်ကို အတုနိဒါးခြင်း

ရုက်မားက ထာပေါင်းဝက်ဆိုဒ်ကို လွှတွေ စိတ်ဝင်စားလာအောင်

Yahoo Japan ယာဟူးဂျပန်ကုမ္ပဏီက ဂျပန်နိုင်ငံမှာ လုပ်တဲ့ပုံစံကို အတူဖိုးလိုက်တယ်။ ယာဟူးဂျပန်၏ CEO ဖြစ်တဲ့ မာဆာဟိရိုက အဓိုင်းမှာ သူအရောင်းပါးတဲ့ ယာဟူးဂျပန်ဝက်ဆိုဒ်ကို လူတွေစီတ်ဝင်စားအောင် ခုလိုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ သူက သူဝန်ထဲး ၁၂၀ ကို သူတို့မှာပိုင်ဆိုင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေထဲက အနည်းဆုံး ပစ္စည်းင့် မိုးကို ယာဟူးဂျပန်မှာရောင်းဖို့ တင်နိုင်းလိုက်တယ်။ သူတို့စုလိုက်တဲ့ ပစ္စည်းအမျိုးပေါင်း ၄၈၀ ကို နေ့တွင်းချင်းပဲ ဝက်ဆိုဒ်မှာ တင်လိုက်တော့ လူတွေဟာ ယာဟူးဂျပန်ကို အရမ်းစိတ်ဝင်စားသွားကြတယ်။

ဂျက်မားကလဲ သူထာပေါင်းအဖွဲ့သား ၈ ယောက်ကို တစ်ယောက်ကို ပစ္စည်း အနည်းဆုံး ၄ မိုးစီ ထာပေါင်းမှာ ရောင်းဖို့ တင်နိုင်းတယ်။ သူတို့လည်း ရရာအကျိုးမြန်ပါ၊ သေတွော စတဲ့ ရှိတာတွေကို ရောင်းဖို့ တင်ကြတယ်။ ဂျက်မားလည်း ပစ္စည်း ၃ မိုးပဲ ရှာလိုရလို နောက်ဆုံး သူလက်ပတ်နာရီကိုပါရောင်းဖို့ တင်လိုက်ရတယ်။

ဂျက်မားက ထာပေါင်းဝက်ဆိုဒ်ကို ၃ နှစ်ကြားအထိ မှတ်ပုံတင်ကြေး မကောက်ဘူးလို့ ကြော်လိုက်တယ်။ ဒီးဘေးနဲ့ အစ်ချုံနက်တို့ကတော့ သုံးစွဲသူ တွေ့ထံက မှတ်ပုံတင်ကြေး ကောက်ခံနေပါတယ်။ နောက်ပြီး ဂျက်မားက လူတွေ ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားအောင် နာမည်ကြီး တရုတ်စာရေးဆရာ ဂျင်ယန်းကဲ့ တရုတ် သိုင်းဝတ္ထုတွေထဲက လူနာမည်တွေကို ဝက်ဆိုဒ်မှာ ရေးပြထားတယ်။ ရိုးစင်းတဲ့ ဒီးဘေးဝက်ဆိုဒ်ထက် ထာပေါင်းဝက်ဆိုဒ်ဟာ တရုတ်လူမျိုးတွေကို ဆွဲဆောင်မှု ပေးနေပါတယ်။ ဂျက်မားအတွက် ပိုပြီးဝမ်းသာစရာကောင်းတာက ဆော်ဖော် ကုမ္ပဏီက ဒီးဘေးနဲ့ ယဉ်ပြုင်ရာမှာ ထာပေါင်းကို ငွေကြော်ပိုင်းမှာ ပိုမို တောင့်တင်းစေဖို့ အလီဘာဘာမှာ နောက်ထပ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ ဒေါ်လာ ၈၂ သန်း ထည့်ဝင်လာပြန်တယ်။

ရုပ်ယာရှင်ဓတ္တုအပြုံးမှု အရှုံးသို့

၂၀၁၄ ခုနှစ်မှာ အလီဘာဘာက ဟယေမဆုံးရှင်းပြပ်နှံလွှာ ဒေါ်လာ ၅ သန်းထည့်ဝင်ထားတဲ့ ရိုးမင်းဆတ်ကုမ္ပဏီအတွက် အခြေအနေ တစ်မျိုးဖြစ်လာ ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါက ဂျက်မားနဲ့ အစွဲလွှာ ဒေါ်လာ ၅ သန်းထည့်ဖို့ ညီးစိုင်းခဲ့တဲ့

သမ်လိုလင်းဟာ ဂိုးမင်းဆတ်ကနေ အလုပ်တွက်သွားပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ငွေးနှီးမြှုပ်နှံတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို ကြိုးကြပ်ပေးမယ့်သူ မရှိတော့တာကြောင့် ဒါးမင်းဆတ်ဟာ အလီဘဘာဘာမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၅ နှစ်က ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားတဲ့ ဒေါ်လာ ၅ သန်းနဲ့ ညီမျှတဲ့ အစရှုယ်ယာ ၃၃ ရာခိုင်နှစ်းကို ရောင်းထုတ် ပျိုက်တာ ဒေါ်လာ ၃၅ သန်း ရွားသွားပါတယ်။ ဂိုးမင်းဆတ်က ရုပ်ယာရှင်တွေ အတွက် ဒေါ်လာ သန်း ၃၀ အမြတ်ငွေတွေရရှိကိုလို ပျောစရာကြီး ဖြစ်သွား ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအရောင်းအဝယ်ဟာ နောင်မှာ ဝပ်နည်းစရာ ဖြစ်သွား ခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဂိုးမင်းဆတ်ရဲ့ရောင်းလိုက်တဲ့ အစရှုယ်ယာ ၃၃ ရာခိုင်နှစ်းဟာ ၂၀၁၄ ခုနစ် NYSE နယူးယောက် စတော့အိပ်ချိန်းကာနဲ့ အလီဘဘာကို ပထမဆုံးလွှာထုကို အစရှုယ်ယာရောင်းတဲ့ IPO (2.0) မှာ ဒေါ်လာ ၁၂၅ ဘီလီယံ တန်ဖိုးဖြစ်သွားလိုပါ။ ဂိုးမင်းဆတ်ရဲ့ အစရှုယ်ယာဝင် တွေဟာ တစ်ဦးကို ဒေါ်လာ သန်း ၄၀၀ ဘီလီယံက နှစ်နာသွားကြပါတယ်။

ထာပေါင်းကို အထင်သေးတဲ့ အီးဘား

ထာပေါင်းဟာ တရုတ်နိုင်ငံက ပစ္စည်းရောင်းချင်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေ၊ ကုန်သည်တစ်ဦးချင်းစီကို သူဝက်ဆိုဒ်မှာ ကြော်ပြာလို့ရတယ်။ လေလံပစ် လို့လည်း ရတယ်လို့ အကြောင်းကြေားလိုက်တယ်။ ထာပေါင်းရဲ့လုပ်ရှားမှုတွေကို အီးဘားဟာ သတိမှတ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အီးဘားက ထာပေါင်းကို ကရှုမိုက်သလို အာဇားထားလို့လည်း ထင်နေတယ်။ အီးဘား ကုမ္ပဏီဟာ ကမ္ဘာကျော် အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်ပါ။ ထာပေါင်းက မနဲ့ တစ်နောကဗု ပေါ်လာတဲ့ တရုတ်အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီ အသေးလောက်ပါ။ အီးဘား က ပြောတယ်။ ‘အမေရိကန်တွေက ထာပေါင်းဆိုတာ ဘာနာမည်မှန်းလဲ မသိဘူး’တဲ့။ ဒါပေမဲ့ အီးဘားမသိတာက ထာပေါင်းနာမည်ကို တရုတ်နိုင်ငံမှာ ဘီလီယံသိတဲ့ တရုတ်တွေ အားလုံးနှီးပါးက ကောင်းကောင်းသိနေကြတယ် ဆိုတာပါ။

နောက်ပြီး အီးဘားဟာ သူရဲ့ အစ်ချိန်ကို ယုံကြည့်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှုန်ဟိုင်းက အစ်ချိန်ကို ဆန်ဟိုသေားက အီးဘားရဲ့ ချုပ်တို့ ဆက်ဆံရေး

အဆင်မပြုဖြစ်နေတာတွေကို မသိဘူး။ ဆန်ဟိုအောက် အမောင်ကန်တွေဟာ အစ်ချုံနှင်းကို ဗျွှန်ကြားအပ်ချုပ်နေပေါ်ယုံ တရုတ်လူမျိုးတွေရဲ့ ထုံးတမ်း စဉ်လာ၊ ပစ္စည်းဝယ်တဲ့ အကျင့်ပုံစံတွေကို မလေ့လာမသိရှိဘဲ တစ်ဖက်သတ် အပေါ်မီးကနေ ခိုင်းနေကြတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှာ တရုတ်နိုင်ငံ ရွှေ့ကွွှက်ကို ဝင်လာခဲ့တဲ့ အီးဘေးဟာ သုံးနှစ်အကြော့မှာတော့ (ရှုပန်နိုင်ငံက ထွက်ခွာခဲ့ရသလိုပါ) တရုတ်နိုင်ငံက ဆုတ်ခွာသွားရပါတော့တယ်။ တရုတ် နိုင်ငံမှာ အီးဘေးဟာ မအောင်မြင်တဲ့ ကမ္ဘာကျော်ကုမ္ပဏီကြီးအဖြစ် သပိုင်း တွင်သွားခဲ့ပါပြီ။

အီးဘေးရဲ့ တရုတ်နိုင်ငံမှာ ကျေဆုံးသွားရတာဟာ အလိုဘာဘာရဲ့ ယုံုပြုပိုင်မှုအစွမ်းကြောင့် ဆိုတာထက် အီးဘေးရဲ့ နည်းပြုဟာ အမှားတွေ ကြောင့်ပါ။ အဲဒီအမှားတွေကို စီးပွားရေးသင်တန်းကော်မှာ ခုလို လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ်ထားကြပါတယ်။

အီးဘေးကို ကျေဆုံးစေတဲ့အမှားများ

အမှား (၁) တရုတ်လူမျိုးတွေရဲ့ အကျင့်စေလုစိုက်ကို နာမေလည်းခြင်း

အီးဘေးရဲ့ ခံယူချက်က လုပ်ငန်းအောင်မြင်ချင်ရင် ကျွမ်းကျင်သွေ့ရှုလွှာက်ထဲ အပ်လိုက်ပါတဲ့။ အဲဒီခံယူချက်ကြောင့် ရှိန်ဟိုင်းမှာရှိတဲ့ အစ်ချုံ နှင်းကို ဆန်ဟိုအောက် အီးဘေးအရာရှိတွေက စီမံခန့်ခွဲပါတယ်။ အီးဘေးက လုတွေဟာ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်သူတွေတော့ မှန်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ တရုတ်စာ မဖတ်တတ်ကြဘူး။ တရုတ်စကားလည်း မပြောတတ်ကြသလို နာလည်းမလည်းကြဘူး။ တရုတ်လူမျိုးတွေရဲ့ ဓရေးဝယ်ပုံ ဝယ်နည်းကိုလည်း မသိကြဘူး။ တရုတ်လူမျိုးတွေရဲ့ ဓရေးဝယ်ပုံ ဝယ်နည်းကိုလည်း မသိကြဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ လိုချင်တဲ့ ပုံစံကိုပဲ အစ်ချုံနှင်းက တရုတ်အင်ဂျင်နီယာတွေကို စွဲတ်အတင်း လုပ်ခိုင်းကြတဲ့အတွက် တရုတ်အင်ဂျင်နီယာတွေဟာ စိတ်ပျော် လာကြတယ်။ တချို့လည်း အလုပ်ကထွက်ကုန်ကြတယ်။ သူတို့အလုပ်ထွက်တဲ့ အခါဘာကြောင့် ထွက်ရတယ်ဆိုတာကို အပ်ချုပ်သူတွေကိုပြောပြခဲ့ကြပေမယ့် အပ်ချုပ်သူတွေက လက်မခဲ့ နာမေထောင်ကြဘူး။ အီးဘေးကနေ စေလွှုတ်

ဒီကိုတဲ့ တရုတ်လူမျိုး အင်ဂျင်နီယာတွေတော့ နိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ အင်ဂျင်နီယာတွေဟာ တရုတ်နိုင်ငံမှာ မြောခဲ့ကြပေမယ့် အမေရိကန်မှာ ပညာ သုတေသန၊ အဲဒီမှာပဲ နှစ်ပေါင်းများစွာ အလုပ်လုပ်နေကြသူတွေမျို့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေမှန်ကို မသိကြပါဘူး။ ဂျက်မားရဲ့ ထာပေါင်းမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတဲ့ ဘရတ်အင်ဂျင်နီယာတွေဟာ တရုတ်နိုင်ငံမှာမူး။ အဲဒီမှာပညာသုတေသန၊ အဲဒီမှာပဲ အလုပ်လုပ်နေကြသူတွေမျို့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေမှန်၊ သေးကွက်အနေ အထားကို ကောင်းကောင်းနားလည်ကြတယ်။

အမှား (j)၊ ဝက်ဆိုဒ်ဒီစိုင်၊ ကွာခြားမှု

အီးဘေးက အစ်ချုံနှုက်ကို ဝယ်ယူလိုက်ပြီးတော့ မူလ အစ်ချုံနှုက်ရဲ့ ကုန်ဆိုဒ်ဒီစိုင်ပုံစံကို အီးဘေးက ပြောင်းပစ်လိုက်တယ်။ အီးဘေးဒီစိုင်ပုံစံဟာ နီးစီးရှင်းရှင်းနဲ့မူးဖို့ အမေရိကန်လူမျိုးတွေ ကြိုက်ကြပေမဲ့လည်း အရင်က အစ်ချုံ ကုန်ကို စိတ်ဝင်စာစရာကောင်းတဲ့ ပုံစံလေးတွေ၊ ကြိုက်ပြာလေးတွေကို မြင်တွေ ဆနကျ တရုတ်လူမျိုးတွေအတွက် အစ်ချုံနှုက်ဝက်ဆိုဒ်ဒီစိုင်ပုံစံသစ်ဟာ ဟာလာဟင်လင်း၊ ကြီးဖြစ်နေသလို ခံစားမိကြပါး၊ မကြိုက်ကြတော့ဘူး။ အရင် အစ်ချုံနှုက်မှာ အကောင့်ဖွံ့ဖြိုးထားခဲ့သူတွေဟာ အခုအစ်ချုံနှုက်မှာ သူတို့အကောင့် ဆွေးကို မထွေးရတော့ဘူး။ ဒီစိုင်ပုံစံအသစ်ပြောင်းတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီအကောင့် တွေကို အီးဘေးက ဖျက်ချေပစ်လိုက်တယ်။

အမှား (k)၊ ဆက်သွယ်မှု အခက်အခဲ

တစ်ခုခုပြုသုနာတက်ရင် ဆက်သွယ်ရမယ့် ဖုန်းနံပါတ်ဟာ တရုတ် နိုင်ငံက ဖုန်းနံပါတ်မဟုတ်ဘဲ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ဆန်ပို့ဆေးမြို့ကြာ ဖုန်းနံပါတ် ဖြစ်နေတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံကနေ ဖုန်းခေါ်ရင် ပြည်ပကိုခေါ်ယူတာဖြစ်နေလို့ ဖုန်းခေါ်ခဲ့ ပိုက်ဆံအများကြီး ပေးရတယ်။ ပိုက်ဆံပေး ခေါ်ပြန်တော့လည်း တစ်ဖက်ကဖြေသူက အိုလိုလို ဖြေတယ်။ တရုတ်စကား မပြောတတ်ဘူး၊ ခေါ်သူ တရုတ်လူမျိုးတွေကလည်း အိုလိုစကား တစ်လုံးမှ မပြောတတ်ဘူး။ ဒီလိုဖြစ်နေတာကို တရုတ်လူမျိုးတွေ အတော်လေးကို စိတ်ပျက်နေကြတယ်။

အီးဘေးဟာ ဒီအကြောင်းတွေကို မသိဘူး ရှုက်မာနဲ့ ထာပေါင်းမှာ တယ်လီ ဖုန်းပြန်ဖြေသူတွေဟာ တရုတ်လူမျိုးတွေဖြစ်ကြလို တယ်လီဖုန်းခေါ်ပူးသူတွေ အတွက် အဆင်ပြေတယ်။

အမှား (၄)၊ ရောင်းချင်တဲ့ ပစ္စည်းကန်သတ်ချက်

အီးဘေးနဲ့ အမေတ့တိုက လူတွေဟာ သူတို့ရှုဝက်ဆိုဒ်မှာ ပစ္စည်းရောင်းချုတာတွေမှာ ကျွမ်းကျင့်သူတွေပါ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ရောင်းချိန့်တင်ထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေဟာ အများသုံးပစ္စည်းတွေ ဖြစ်တယ်။ ဥပမာ - အမေတ့က အင်လိပ်စာအုပ်တွေ အများဆုံးတင်ပြီး ရောင်းတယ်။ အီးဘေးက လေလဲတင် ပစ္စည်းတွေဖြစ်ကြတဲ့ ဖိန်း၊ အကျိုး လက်ပတ်နာရီ ပရီဘောဂ၊ ကွန်ပျူးတာ ပစ္စည်းတွေပါ။ တရုတ်လူမျိုးတွေ ရောင်းချင်ဝယ်ချင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေမှာ သစ်ပင် ပန်ပင်လေးတွေ၊ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းလေးတွေ၊ ငြွှေ့၊ ကင်းလိပ်ခြောက စတဲ့ ပစ္စည်းတွေပါတယ်။ ဒါတွေကို အစ်ချိန်က လက်ခံတင်မပေးဘူး။ ထာပေါင်းကတော့ တရုတ်လူမျိုးတွေ ရောင်းချင်ဝယ်ချင်တဲ့ ဘာပစ္စည်းကိုမဆို ဝက်ဆိုဒ်မှာ လက်ခံတင်ပေးတယ်။

အမှား (၅)၊ မှတ်ပုံတင်မကြေးကောက်ခံခြင်း

တရုတ်လူမျိုးတွေဟာ ဝက်ဆိုဒ်မှာ ပိုက်ဆံပေးရတာကို အဂွန်မန်စီးပွားဖြစ်ကြတယ်။ ပိုက်ဆံနည်းနည်းလေးကိုတောင်မှ မပေးချင်ကြဘူး။ အခု အစ်ချိန်ကိုမှာ ပစ္စည်းရောင်းခွင့်ရရှိ အသင်းဝင်ကြေး စပေးရတယ်။ ပစ္စည်းရောင်းရရင်လည်း ကော်မရှင်ပေးရတယ်။ ဝင်ကြေးဟာ မများလှပေမဲ့ တရုတ်လူမျိုးတွေက မပေးချင်ကြဘူး။ ထာပေါင်းကတော့ အသင်းဝင်ကြေးပေးစရာ မလိုပဲ အသင်းဝင်လို ရတယ်။ ပစ္စည်းအရောင်းအဝယ်ဖြစ်မှပဲ ကော်မရှင်ကြေးကို ပေးရတယ်။ တကယ်တော့ ထာပေါင်းဟာ အသင်းဝင်ကြေးမကောက်ခံလို ဝင်ငွေတွေ အများကြီးနှစ်နာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ရှုဝက်ဆိုဒ်မှာ အသင်းဝင်များများကို လိုချင်လို တမ်းမကောက်ခံနဲ့တာပါ။ အဲဒီအတွက် အကျိုးအများကြီး ရှိခဲ့ပါတယ်။ အသင်းဝင်ဦးရောက် ကြောက်ခမန်းလိုလီ တိုးလာခဲ့ပါတယ်။

အမှား (၆)၊ အစ်ချုပ်နှင့်ဆာတာကို အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ဈွေ့ပြောင်းလိုက်၍၏၏

၂၀၀၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာ ဒါးဘေးဟာ အစ်ချုပ်နှင့်ဝင်ဆိုခိုက်ကို
ထိန်းချုပ်တဲ့ server ဆာတာကို တရုတ်နိုင်ငံကနေ အမေရိကန်နိုင်ငံကို
ဈွေ့ပြောင်းလိုက်တယ်၊ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ Network အင်တာနှင်းကွန်ရက်
အောက်မှာ မထားတော့ပဲ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ ကွန်ရက်အောက်ကို ပြောင်းဈွေ့
၍၏ပါ၊ အင်တာနှင်းဆိုတာဟာ တစ်ကူဗျာလုံးမှာ ဘယ်နေရာကနေဖြစ်ဖြစ်
ဝင်ကြည့်လို့ရတာမို့ Borderless နယ်မြေအကန့်အသတ်မရှိလို့ ပြောလို့ရ
ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ခက်တာက တရုတ်အစိုးရဟာ အင်တာနှင်းကို အရမ်း
ထိန်းချုပ်ထားတယ်၊ အမေရိကန်ရဲ့ အင်တာနှင်းကွန်ရက်နဲ့ ဆက်သွယ်တဲ့အခါ
နိုင်ငံဌားက ထိလွယ်ရှုလွယ်တဲ့ သတင်းအချက်အလက် (အထူးသေးဖြင့် နိုင်ငံရေး
သတင်း) တွေကို သေးချုပ်စစ်ပြီး စိတ်ချေရမှ အမေရိကန်ကွန်ရက်မှာ ခိုပ်ဆက်
ဝင်လို့ရတယ်။ အဲဒီလိုခိုပ်ဆက်တဲ့ အဆင့်တိုင်မှာ တရုတ်အစိုးရက စိစစ်တည်း
ဖြတ်တာတွေ လုပ်တယ်။ တရုတ်အစိုးရဟာ စကားလုံးတွေကအစ အရမ်းစိစစ်
တယ်။ အထူးသေးဖြင့် အက်လိုပ်စာလုံး ‘တီ’ ၃၄၅းပါတဲ့ စာဆိုရင် သေးသေးချာချာ
ကို စစ်တယ်။ ‘တီ’ ၃၄၅းဆိုတာ တိုက်၊ တိုင်ဝမ်နဲ့ တိုနာမင်တို့ပါ။ တိုက်က
တရုတ်နိုင်ငံက သိမ်ပိုက်အပ်ချုပ်နေတဲ့ တိုက်နိုင်ငံ၊ တိုင်ဝမ်က တရုတ်နိုင်ငံက
ခွဲထွက်သွားတဲ့ ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံနဲ့ တိုနာမင်ဆိုတာက အစိုးရကို ဆန္ဒပြုကြတဲ့
တရုတ်လုပ်ဗျား။ အများအပြား ပစ်သတ်ခဲ့ရတဲ့ တိုနာမင် တရုတ်ရှင်ပြုတော်ပါ။

အဲဒီလို တရုတ်အစိုးရက အဆင့်တိုင်မှာ စိစစ်နေတော့ အင်တာ
နှင်းကို ခိုပ်ဆက်ရတာ အဆိုနှင့်ကြာလာတယ်။ အစ်ချုပ်နှင့်ဝင်ဆိုခိုက် ဝင်ကြည့်
လိုက်ရင် ဝက်ဆိုခိုက်စာမျက်နှာဟာ ကွန်ပူးတာမှန်သားပြင်ပေါ်မှာ နေးကျွေးဇား
ပေါ်လာနေတယ်။ တစ်ခါတေလေ ဝက်ဆိုခိုက် လုံးဝဝဝကြည့်လိုကို မရဘူး။
အင်တာနှင်းကနေ ပစ္စည်းရောင်းချင်ဝယ်ချင်သူတွေဟာ အစ်ချုပ်ဝင်ဆိုခိုက်
နေးကျွေးမှုကို စိတ်မရည်ကြတော့ဘူး။ ထာပေါင်းကတော့ တရုတ်နိုင်ငံအစိုးရက
သာမန်လောက်ပစ်စစ်တဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အင်တာနှင်းကွန်ရက်ကို သုံးထား
တာကြောင့် နေးကျွေးမှု မဖြစ်ဘူး။

တကာယ်တော့ အီးဘေးက အစ်ချွဲနှင်းဆာတာကို ရှုန်ဟိုင်းပြုကေနာ ဆန်ဟိုဆေးမြှုပြုရှိ ရွှေပြောင်းလိုက်တာဟာ ရည်ရွယ်ချက် အကောင်းနှေပါ။ အဲဒီအချိန်က အစ်ချွဲနှင်းကို အသုံးပြုသူတွေ အရမ်းများလာပြီး အစ်ချွဲနှင်းဆာတာကို ပနိုင်မန်းဖြစ်ပြီး ဝက်ဆိုင်ဟာ မကြာခဏ ပြတ်တောာက်သွား ခဲ့တယ်။ ဆန်ဟိုဆေးက အင်တာနှင်း အင်ဂျင်နီယာတွေအတွက် ရှုန်ဟိုင်းက ဝက်ဆိုင်ကို ပြန်ကောင်းအောင် အချိန်မြိုပ်ငါး အခက်အခဲရှိနေတယ်။ ဆန်ဟိုဆေးကို ရွှေလိုက်ရင် အဲဒီမှာ ကျွမ်းကျင်တဲ့ အင်တာနှင်းအင်ဂျင်နီယာတွေ အများကြီးရှိတာကြောင့် အချိန်မြိုပ်ငါးမယ်လို့ ယူဆပြီး အစ်ချွဲနှင်းဆာတာကို ရွှေပြောင်းလိုက်တာပါ။

အရင်တုန်းက ထိုင်ဝမ်မှာရှိတဲ့ အီးဘေးဆာတာကို ဆန်ဟိုဆေးမြှုပြုရှိပြောင်းရွှေစဉ်ကလည်း ခုလိုပြုသုနာ ကြော်ခဲ့ရဖူတယ်။ အဲဒီအတွက်ကြော်ကို အင်ဂျင်နီယာတွေက ပြောပြေကပေမယ့် ခေါင်းမောတဲ့ အီးဘေးစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့က နားမထောင်ဘဲ အစ်ချွဲနှင်းဆာတာကို ဆန်ဟိုဆေးကို ရွှေပြောင်းလိုက်တယ်။

အဲဒီလို ရွှေပြောင်းလိုက်တဲ့အတွက် အင်တာနှင်းနေ့ကျွေးသွားရှိမ ကပဲတာခြားပြုသုနာတွေလည်း တက်လာပါတယ်။ ပြုသုနာတစ်ခုက အစ်ချွဲနှင်းဆာတာကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းပါ။ ဆန်ဟိုဆေးက အင်ဂျင်နီယာတွေက ဆာတာကိုပိတ်ပြီး ကြောသာပတေးနေ့ ညာသန်းခေါင်ယံကနေ မနက်အထိ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုလုပ်တယ်။ အဲဒီအချိန်ဟာ တရှတ်နိုင်ငံမှာ နေ့ခေါင်းဖြစ်ပြီး ဝက်ဆိုင်ကို လူတွေ အသုံးအများဆုံးအချိန်ပါ။ တရှတ်ပြည်မှာရှိတဲ့ အစ်ချွဲနှင်းဆာတာက တရှတ်အင်ဂျင်နီယာတွေက အဲဒီ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းတဲ့အချိန်ကို ပြောင်းပေးဖို့ ပြောကြပေမယ့် အီးဘေးဟာ အရေးတယူ လုပ်ပြီး နားမထောင်ခဲ့ပါဘူး။

အစ်ချွဲနှင်းဝက်ဆိုင်ကိုပြင်းစီး အာက်တွေ။

အခုရေးပြုခဲ့တဲ့ အမှားကြီး (၆) ခုနှင့်တင် မကသေးပါဘူး။ အီးဘေးဟာ နောက်ထပ်အမှားတွေလည်း လုပ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

အစ်ချွဲနှင်းကို ဝယ်ယူခဲ့တဲ့ အီးဘေးရဲ့ CEO မက်ဂီဟာ အစ်ချွဲနှင်းဆာတာကို ဆန်ဟိုဆေးခဲ့ ရွှေပြောင်းပြု့ကတည်းက အင်တာနှင်းနေ့ကျွေးတာ

ပြပိုင်ထိန်းသီမ်းမှုကြောင့် အစ်ချွဲနှုန်းဝက်ဆိုဒ် ရပ်ဆိုင်းနေတာတွေကို အကောင်းကော်သိဘဲ တစ်လေလောက်ကြောမှုသိရတယ်။ သူကို ဘယ်သူမှ မပြောလို့ဆိုပြီး သူဟာ အတော်လေးကို ဒေါသတွေကိုသွားတယ်။

အခြေအနေတွေဟာ ပိုပြီး ဆိုပါလာပါတယ်။ တရှတ်နိုင်ငံက အင်ဂျင်နီယာတွေက အစ်ချွဲနှုန်းဝက်ဆိုဒ်မှာ စာသားမြေပြောင်းတာ၊ စာသားထံပြည့်တာ၊ ဖြေတ်တာတွေ၊ ပုံပြောင်းလဲတာလေးတွေကို လုပ်ချင်ရင် ဆန်ပို့ဆေးက အီးဘေးရုံးချုပ်ကို လျှောက်လွှာတ်ပြီး အကြောင်းကြားရတယ်။ အီးဘေးက အဲဒီလျှောက်လွှာကို မြှင့်မြင်ထက်ထက် မစိစစ်ပဲ စားပွဲပေပါပိုပေါ်များပုံး အရင်ရောက်တဲ့ လျှောက်လွှာကိုပဲ အရင်စိစစ်ပြီး လုပ်ပေးတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ အရေးကြီးနေပါဒေ၊ နောက်မှုရောက်လာတဲ့ လျှောက်လွှာကို နောက်မှပဲ စစ်ပေးတယ်။ ဒါကြောင့် အစ်ချွဲနှုန်းဝက်ဆိုဒ်ပေါ်က စာလုံးလေးတော်လုံးကို ပြောင်းချင်တာတော် သီတင်း ဥ ပတ်ကြာအောင် စောင့်ရတယ်။ ဝက်ဆိုဒ်တစ်ခုလုံး ပြင်ချင်ရင် နှစ်ပေါက်အောင် စောင့်ရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အီးဘေးဟာ ခုလုံးတစ်လွှာတွေ လုပ်နေရတာလဲ၊ အဖြော်၂၉ တွေ့ရှုပါတယ်။ ပထမအဖြော်က အီးဘေးဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံက ရွေးကွက်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ဖိုးမိုးချုပ်ကိုင်ထားနိုင်တာကြောင့် သူကိုယ်သူ အထင်ကြီးနေလို့ပါ။ နောက်အဖြော်က အီးဘေးမှာ ထက်ထတ်တတ်ကျမှုမှုတဲ့ အင်တာနှုန်းပညာရှင်တွေ မရှိကြလို့ပါ။ အီးဘေးက အရာရှိတစ်ယောက်က ဘာပြောသလဲဆိုရင် ‘မျာေက်တစ်ကောင်တောင်မှ အီးဘေးအလုပ်ကို လုပ်နိုင်ပါတယ်’ တဲ့။

ကျောင်းများကွင်းမှာ ဆင်ဖော်တဲ့ ဘိုးအင်းဓလယားကြီး

အခု ထာပေါင်း ပေါ်ထွေက်လာချိန်မှာ တရှတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနှုန်းကြီးတစ်စီး ပြစ်လာမယ်လို့ ကြွောကြားခဲ့တဲ့ အစ်ချွဲနှုန်းဟာ ခဲ့ဗဲ့အစ မှာဘဲ ရထားပျက်ကြီးတစ်ခုလို့ ပြစ်နေပါပြီ။ အစ်ချွဲနှုန်းက အကြီးတန်း အရာရှိတွေဟာ ပရမ်းပတာဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေတွေကို ဆန်ပို့ဆေးက အီးဘေးရုံးချုပ်ကို အကြောင်းကြားပေမယ့်လည်း ဘာမှအကြောင်းထူး မလာပါဘူး။

အီးဘေး၊ အလွှဲလွှဲအချိုချိုလုပ်ပုံတွေဟာ ထာပေါင်းအတွက် ကံကောင်းသွားပေါ်တယ်။ ဂျက်မားက အီးဘေးကို ဘုရားရှင်းမျှမှု ဂျက်လေယဉ် ပုံကြော်နှင့် ယျိုးပြီး ခလိုပြာလိုက်ပါတယ်။ ‘အီးဘေးဟာ Boeing 747 ဘုရား လေယဉ်ပုံကြော်လိုပါပဲ၊ အလွန်ကိုကြော်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဆင်းသက်ရမယ့် လေယဉ်ကွင်းက ကျောင်းသောလုံးကွင်းလေးပြစ်နေလို့ သူတို့ဆင်းမရပါဘူး’ တဲ့ ဂျက်မားက အီးဘေးဟာ ကမ္ဘာကျော်ကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်နေပေမယ့် တရာတ် နိုင်ငံရဲ့ ဈေးကွက်ကို နာမလည်တာကြောင့် တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ ဈေးကွက်ကို မရတာ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုချင်တာပါ။

အဲဒီအပြစ်အပျက်တွေ ဖြစ်ပွားပြီး ဂ နှစ်အကြာမှာ HP ကွန်ပူးတာ ကုမ္ပဏီရဲ့ CEO ဖြစ်နေတဲ့ (ယခင် အီးဘေး CEO ဟောင်း) မက်ဂိုက ခုပုံ ပြောပြုပါတယ်။

‘ကျေစိုး အမှားကြီးတစ်ခုကို လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ တကယ်တော့ အစ်ချိန်ကို တရာတ်နိုင်ငံအတွင်းမှာပဲ ထားပြီး တရာတ်ဈေးကွက်ကို ကောင်းကောင်းနားလည်တဲ့ တရာတ်အရာရှင်တွေနဲ့ တရာတ်အင်ဂျင် နီယာတွေလက်ထပ် အပ်ထားရမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုပ်မတို့ဟာ အစ်ချိန်ကို အမေရိကန်က အီးဘေးပုံစံအတိုင်း အတင်ဆွတ်သွေး ခဲ့ကြတယ်။ အီးဘေးဟာ အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပမှာ အလုပ်ဖြစ်လို့ တရာတ်နိုင်ငံမှာလည်း အလုပ်ဖြစ်မယ်လို့ ထင်ထားခဲ့ကြတာပါ’

တဲ့

ဒါပေမဲ့ မက်ဂိုဟာ ဂျက်မားကို ထာပေါင်းကို တရာတ်ဈေးကွက်နဲ့ ကိုက်ညီအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့သူလို့ နှီးကြုံလိုက်ပါတယ်။

‘ဂျက်မားဟာ ထာပေါင်းကို တရာတ်လျမျှေးတွေ နှစ်သက်တဲ့ ဝက်ဆိုဒ်တစ်ရှုံးဖြစ်အောင် ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သလို အသင်းဝင်ကြော်လုံးဝမကောက်ခဲ့ဘူး။ တစ်နှစ်မဟုတ်ဘူး။ နှစ်ပေါင်းများစွာကို မကောက်ခဲ့တာ။ အဲဒီအချက်ဟာ ကျွန်ုပ်မတို့၏ အစ်ချိန်ကို အထူ ထိုးချွဲကိုတာပါပဲ’ တဲ့

အစ်ချုပ်ကို ထူထောင်ခဲ့တဲ့ ‘ဘိ’ဟာ အလုပ်ထွက်သွားပြီးနောက် သူနေရာကို အစားထိုးလိုက်တဲ့ CEO တွေဟာလည်း ကြာကြာမင်နိုင်ကြပဲ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် အလုပ်ထွက်ကုန်ကြတယ်။ မက်ဂိုက ‘ဘိ’ကို ဆန်ပို့ဆောကို ပြောင်းပေးလိုက်တာလဲ အမှားတစ်ခုပါပဲလို့ ဝန်ခံပြောသွားတယ်။

ယန်ပြီးမြတ်တဲ့ ပါးမန်နဲ့ မိချောင်း

အီးဘေးရဲ့ အစ်ချုပ်ကိုအခြေအနေတွေ ဖိမ်းယိုင်စပြုလာချိန်မှာ ဂျက်မားဟာ ထာပေါင်းဝက်ဆိုဒ်ကို ပိုကောင်းအောင် ကြိုးစားတယ်။ ဂျက်မားက ကဗျာကျော် Forbes ဖော်သံမဂ္ဂလုပ်းကြီးကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှာတုန်းက ခုလိုပြောခဲ့တယ်။

‘အီးဘေးဟာ ပင်လယ်ထဲက ပါးမန်းကြီးတစ်ကောင်ပါးကျော်တို့က မိချောင်းပါး ပင်လယ်ထဲမှာ ပါးမန်းနဲ့ သွားပြုပြင်ရင်တော့ ကျွန်ုတ်တို့ စုံမှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အခုပြုပြီးက ယန်ပြီးမြတ်တဲ့မှာလေး၊ ဒီတော့ မြတ်တဲ့မှာကျွမ်းတဲ့ မိချောင်းနိုင်ပြီး ပါးမန်းစုံသွားတာပေါ့’

တဲ့။

သူပြောတဲ့သောာက အီးဘေးဟာ သုမကျော်ကျော်တဲ့ နယ်မျာ်ဖြစ်တဲ့ တရာတ်နိုင်ငံရေးကွက်မှာ လာပြုပြင်လို့ ရုံးသွားတာပါတယ့်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်မှာ အီးဘေးဟာ တရာတ်နိုင်ငံရေးကွက်ရဲ့ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရရှိထားခဲ့ရာက တစ်နှစ် အကြာမှာ သူရဲ့ရေးကွက်ဟာ တစ်ဝင်းပဲ ကျွန်ုပါတော့တယ်။

အီးဘေးအတွက် နောက်ထပ်ပြသာနာတစ်ခု ကျွန်ုပါတေားတယ်။ အဲခေါ် online payment အင်တာနှင်းကနေ ငွေပေးနေသူတဲ့ ကိုစွဲဖြစ်ပါတယ်။

တရာတ်မှာ အလုပ်မပြစ်တဲ့ ပေးပါလ်

အင်တာနှင်းကနေ ပစ္စည်းဝယ်တာကို ငွေပေးချော့တဲ့ အခါ ချက် လက်မှတ်နဲ့ပေးချော်ပေး၏။ ဘာဆုံးကို ငွေလွှာပို့တာတွေဟာ အချိန်ကုန်ကြာတဲ့

အတွက် ငွေပေးချေရာမှာ ပိုမိုမြန်ဆန်လွယ်ကျပြီး စိတ်လည်းချုပ်တဲ့ Paypal ပေးပါလ်စံနစ်ဟာ ကဗျာမှာ ခေတ်စားလာခဲ့ပါတယ်။

ပေးပါလ်ကဗျာစီးပွားရေးမှာ ထုထောင်လိုက်တဲ့ Confinity ကွန်ဖီနီတိကဗျာစီးပွားရေးက



စွဲခဲ့တာပါ။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှာ ပေးပါလ် ကဗျာစီးလို့ နာမည်ပြောင်းလိုက်တယ်။ ပေးပါလ်ဟာ ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှာ လူထုကို ရှုယ်ယာစေရောင်းတဲ့ IPO မှာ ဒေါ်လာ ၆၁ သန့် ရရှိသွားခဲ့တယ်။ အဲဒီနှစ်ထဲ မှာပဲ အီးဘေးက သူ့ဝက်ဆိုင်ကာနေ ပစ္စည်းတွေ လေလံတင်ရောင်းတာ လွယ်ကုစွဲဖို့ ပေးပါလ်စံနစ်ကို သုံးချင်တာ ကြောင့် ၂၀၀၂ ခုနှစ် ၄၄ လိုင်လမှာ ပေးပါလ်ကဗျာစီးကို ဒေါ်လာ ၁.၄ ဘီလီယံ့ ဝယ်ယူလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီလို့ ဝယ်ယူလိုက်ပြီးတာနဲ့ အီးဘေးမှာ ပစ္စည်းအရောင်းအဝယ်တွေ အဆမတန် တက်လာခဲ့တယ်။

ဒါပေမဲ့ ပေးပါလ်ဟာ တရုတ်နိုင်ငံမှာတော့ လွယ်လွယ်ကုကူ အထူး မဖြစ်ပါဘူး။ အကြောင်းက ဒီလိုပါ။ တရုတ်အားရေား အင်တာနက်က သတေး အချက်အလက်တွေကို တင်ကြပ်စွာ ထိန်းချုပ်ထားပေမယ့် အင်တာနက်က ပစ္စည်းအရောင်းအဝယ်လုပ်တဲ့ e-commerce ကိုတော့ ရှိရှိသေးသေး လုပ်ကိုင်စွင့်ပေးထားပါတယ်။ ဒါက လည်း တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံတော်နဲ့ ကုန်သွယ်မှုစီးပွားရေးကို တိုးတက်စေခဲ့လိုပါ။ ဒါပေမဲ့ အင်တာနက်ကနေ ငွေပေးချေစွဲစံနစ်ကိုကျတော့ ထိန်းချုပ်ထားပြန်ပါရေား ထိန်းချုပ်ချုပ်တာကြောင့် အဲဒီ ငွေပေးချေစနစ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဥပဒေအတိအကျ မရှိဘူး။ ဒါမှလည်း အားရေား လိုပ်ငန်းလိုသလို ချုပ်ကိုင်ထဲ ရမှာကိုး။ အဲဒီမှာ ပေးပါလ်ဟာ အမေရိက်နိုင်ငံရဲ့ ငွေပေးချေစနစ်ဖြစ်တာကြောင့် တရုတ်အားရရှိ ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုတွေနဲ့ ကြိုတွေ့နေရတယ်။ နောက်၌ တရုတ်ငွေပေးတွေကို နိုင်ငံခြားငွေအဖြစ် လဲလှယ်ပြီး ပစ္စည်းဖီးပေးချေရာမှာလည်း အခက်အခဲ ရှိနေပါတယ်။ အီးဘေးဟာ ဒီအခက်အခဲတွေကို ဖြေရှင်နိုင်ဖို့ တရုတ်ဘဏ်တွေနဲ့ ချိပ်ဆက်လုပ်ကိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေရတယ်။

ထာပေါင်းအတွက် အလိပေးစံနှစ်



ကျက်မားယာ ထာပေါင်းအတွက် အွန်လိုင်းငွေချေရာမှာ ပေးပါလ်ကို မသုံးချင်ဘူး။ ပေးပါလ်ဟာ ပြင်ဖက်ဖြစ်တဲ့ ဒီးဘေးရဲ့ မူပိုင် ငွေပေးချေမှုစံနှစ် ပြစ်နေတာမို့ မသုံးချင်တာပါ။ နောက်ပြီး ဒီးဘေးမှာ အားနည်းချက်ရှိနေတယ်။ အဲဒါတွေကို ရှောင်ရှားမို့ ဂျက်မားက ထာပေါင်းမှာ ပစ္စည်းရောင်းဝယ်သူတွေအတွက် 'Alipay အလိပေး' ဆိုတဲ့ ငွေပေးချေစံနှစ်ကို တိတွင်လိုက်တယ်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့ (ထာပေါင်းကို စတင် ထူးထောင်ပြီး၍ လအကြာ) မှာ အလိပေးကို တရားဝင်ကြော်လိုက်ပါတယ်။

အလိပေး စတင်တုန်းက ရှိုးရှိုးလေးပါ။ အလိပေးရှုံးခန်းမှာ ဖက်စံပို့တဲ့ စက်လေးတစ်လုံးနဲ့ ဝန်ထမ်းနှစ်ယောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ ထာပေါင်းမှာ ပစ္စည်းဝယ်သူက ပစ္စည်းဖိုးပေးသွင်းမို့ ဘဏ်မှာ ငွေသွင်းရတယ်။ ဘဏ်က ငွေလက်ခံရရှိကြောင်း ရောပေးလိုက်တဲ့ ပြောကို အဲဒိုလုက အလိပေးရှုံးကို ဖက်စံနဲ့ ပို့လိုက်တယ်။ အလိပေးက ဘဏ်ကို ဖန်းခေါ်ပြီး ငွေရတာ များ မယ်နဲ့ ဘဏ်ကို သေချာအောင် ပြန်စစ်တယ်။ ငွေရတာ သေချာပြီဆုံးရင် ပစ္စည်းရောင်းသူကို ငွေရပြီးဖြစ်လို့ ပစ္စည်းကို ဝယ်သွေထဲ ပို့နိုင်ပြီလို့ အကြောင်းကြားလိုက်တယ်။ ရောင်းသူကလည်း သူရမယ့် ပိုက်ဆံဟာ ဘဏ်မှာ ရောက်နေပြီးနဲ့ ပစ္စည်းကို ဝယ်သွေထဲ စိတ်ချုလက်ချု ပို့နိုင်ပါပြီး နောက်ပိုင်းမှာ အလိပေးဟာ ဘဏ်နဲ့ ဆက်သွယ်တာတွေကို ပိုပြီးမြန်ဆန့်အောင် လုပ်လာနိုင်တယ်။

ပေးပါလ်အား အလိပေးအပြုံး

တရားတိန်ငံ့မှာ ဒီးဘေးက ပေးပါလ်စံနှစ်မအောင်မြင်ပဲ ထာပေါင်း၊ အလိပေးစံနှစ်ကတော့ အကြော်အကျယ် အောင်မြင်သွားခဲ့တယ်။ အောင်မြင်ရခြင်းနဲ့ အကြောင်းကို နောင်ကျေမှ ဂျက်မားက ခုလိုပြောပြုခဲ့ပါတယ်။

'ပေးပါလ်စံနှစ်ဟာ ဝယ်သွေက ရောင်းသူကို ပစ္စည်းလက်ထဲ

မရောက်ခင်မှာ ငွေပေးချေရတဲ့စံနှစ် ဖြစ်တယ်။ ပစ္စည်းက လက်ထဲ ရောက်မယ် မရောက်ဘူးဆိုတာကို သေခြာမသိပဲနဲ့ ငွေအရင် ပေးရ မယ်ဆိုတာကို တရာတ်လူမျိုးတွေက သဘောမကျကြပါဘူး။ ပိုက်ဆုံး ပေးပြီး ရောင်းသူက ပစ္စည်းမပို့ရင်ကောဆိုတဲ့ သံသယ အမြှုရှိနေ ကြတယ်။ အနောက်နိုင်ငံတွေမှာ ပေးပါလ်အရမ်းအောင်မြင်တာက ထုတေသနပေးပြီး ပစ္စည်းမရှုရင် ရောင်းသူကိုရော၊ ပေးပါလ်ကုမ္ပဏီ ကိုပါတရာ့ဖွံ့ဖို့ငိုးတဲ့ ဥပဒေရှိလို့ အဲဒီမှာ ပေးပါလ်ဟာ စိတ်ချေရတယ်။ ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဥပဒေတွေမှာ အာမနည်းတဲ့ တရာတ်နိုင်ငံမှာတော့ တရာ့ဖွံ့ဖို့ခွင့်က မရှိ ရှိလည်း တရာ့ဘူး၊ မသွားချုပ်ကြတဲ့ တရာတ်လူမျိုး တွေအတွက် ပေးပါလ်ကို မသုံးချုပ်တာ အဆန်းမဟုတ်ပါ။

အလီပေးရှုစံနှစ်က အဲဒီသံသယစိတ်ကို လျှောပါသွားစေ တယ်။ ပစ္စည်းဝယ်သူဟာ ဘဏ်တစ်ခုမှာရှိတဲ့ အလီပေးအကောင့်ထဲ ကို ပစ္စည်းဖို့ပို့ရပြီးကြောင်း အကြောင်းကြားမှ ရောင်းသူက ထုတေသနကို ပစ္စည်းဖို့ပေးလိုက်တယ်။ ရောင်းသူလက်ထဲ ငွေရောက် သေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီငွေကို အလီပေးက ထိန်းသိမ်းထားလို့ စိတ်ချေရတယ်။ ပစ္စည်းကို လက်ခံရရှိသူက ပစ္စည်းရပြီးဆိုတာကို အလီပေးဝက်ဆိုင်မှာ အကြောင်းကြားလိုက်မဲ့ အလီပေးက သူ ထိန်းသိမ်းထားတဲ့ ပစ္စည်းဖို့ငွေကို ရောင်းသူထံကို လွှဲပြော်း ပို့ပေးလိုက်တယ်။

အလုပ်တစ်ခုလုပ်ရင် အမြှုတမ်း၊ သတိကြိုးကြိုးထားပြီး ရာနှင့် ပြည့်နီးပါး စိတ်ချေရမှ အလုပ်လုပ်လေ့ရှိကြတဲ့ တရာတ်လူမျိုးတွေတဲ့ စိတ်ကိုသိနေလို့ အလီပေးကို တိစွဲင်လိုက်တာပါ။ ဒါကြောင့်လဲ အလီပေးဟာ အစကတည်းကောက် အောင်မြင်ခဲ့တာပါ။

တကယ်တမ်းက အလီပေစံနှစ်ဟာ အသစ်အဆန်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီးဘေးက တောင်ကိုးရှိးယားနိုင်ငံမှာ စမ်းသပ်ကြည့်ပြု

မဇအာင်မြင်လို့ ဆက်မလုပ်တော့တာပါ။ ကျနောကတော့ တရာတ် နိုင်ငံမှာ အောင်မြင်မယ်လို့ တထဲချ ယုံကြည့်နေခဲ့တယ်လေ' တဲ့

အီးဘေးရွှေ့ရွှေ့ပတ္တော့ ငွေပေးချောစန်(၂)ပြီး

ဒီအချိန်မှာ အီးဘေးရွှေ့ပေးပါလဲဟာ ပြဿနာတစ်ခု တက်လာပါတော့ တယ်။ အဲဒါက အေမေရိကန်ကုမ္ပဏီ AT&T အေတိအင်တိက သူ့မှုပိုင်ခွင့်ကို ချိုးဖောက်တယ်ဆိုတဲ့ စုပ်စွဲချက်နဲ့ အေမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ပေးပါလဲကို တရားစွဲတယ်။ ပေးပါလဲအတွက် နာမည်ထိန်းတိုက်သွားတယ်။ ပေးပါလဲ နာမည်ပျက်လာပြီး တရာတ်နိုင်ငံမှာ သုံးသူ နည်ပါးလာတာကြောင့် အီးဘေးက An Fu Tang (AFT) အန်ဖူတန်းငွေပေးချောတဲ့ စနစ်တစ်ခုကို ထွင်လိုက်တယ်။ အေမေရိကန် တရားရုံးမှာ အမှုရင်ဆိုင်နေရတဲ့နဲ့ ခဏပါတ်ခံထားရတဲ့ ပေးပါလဲအစား ယာယိအနေနဲ့ သုံးလိုက်တာပါ။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဒီဝင်ဘာလမှာ ပေးပါလဲဟာ အေမေရိကန်တရားရုံးမှာ အမှုကျောအေခွင့် ရှာသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အီးဘေးဟာ အွန်လိုင်းငွေချောစံနှစ်အဖြစ် ပေးပါလဲရော AFT စနစ် ၂ ပြီးထဲ့ကို ဆက်သုံး နေပါတယ်။ အဲဒီအကျိုးဆက်အဖြစ် သုံးစွဲသွားတွေဟာ စနစ် ၂ ပြီး သုံးစွဲရတဲ့ အတွက် ရောစွေးရှုပ်ကုန်ကြပါတယ်။

အီးဘေးရွှေ့အွန်လိုင်းငွေပေးချောစံနှစ် ပြဿနာတွေ ကြိုနေရခိုန်မှာ ဂျက်မားက အလိပ်ပေးကို ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်ပါတယ်။ ပစ္စည်းဝယ်သွက ဘဏ်ကိုငွေသွင်းပြီးတာနဲ့ အလိပ်ပေးက ရောင်းသွယ်ကို တယ်လိုန်းကနေ မက်ဆွဲချုပြုပြီး အကြောင်းကြားပေးတယ်။ ပစ္စည်းပိုတာကို ပြန်ဆန်သွက်လက်လာအောင် အလိပ်ပေးက သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကုမ္ပဏီတွေနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ညီနှစ်းဆောင်ရွက်ပေးတယ်။

အီးဘေးက အထိဘာဘာကိုဝယ်ရန် ကမ်းလှမ်းခြောင်း

အလိပ်ရဲ့ ခြေသွက်လက်သွက် လုပ်ကိုင်နေပုံကို တရာတ်နိုင်ငံ အကြွောက် ပေးပါလဲကုမ္ပဏီရဲ့အရာရှိ အလန်တိယန်က ဆန်ပို့ဆေးက အီးဘေးရုံးချုပ်ကို သတင်းပို့ အကြောင်းကြားတယ်။ နောက်ပြီး ပစ္စည်းဝယ်သွ

တွေဟာ ပေါ်ပါ၏နဲ့ AFT စံနစ် ၂မီးမကြောင့် ရောထွေးရှုပ်နေကြလို့ ငွေပေးချေ ရာမှာ အက်အခဲတွေ ဖြစ်နေတယ်လို့လည်း ပြောပြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အီးဘေး ရုံးချုပ်က သူစကားကို အလေးယား နားမထောင်ပါဘူး။

အီးဘေးဟာ အလိုဘာဘာကို အထင်သေးနေတယ်။ အလိုဘာဘာရဲ့ ထာပေါင်းဟာ အီးဘေးထက် ဟန္တည်းတွေ ပိုရောင်နေရတယ်လို့တဲ့ စာရင်းယော တွေကို မယုံကြည်ဘူး။ အီးဘေးထင်နေတာက ထာပေါင်းဟာ သူဝက်ဆိုခဲ့ သုံးစွဲသူတွေကို မှတ်ပုံတင်ကြောက်ပဲ အလကား မှတ်ပုံတင်ပေးနေ ခြင်းဟာ သူဆီမှာ ရောင်းတဲ့ပစ္စည်းတွေဟာ အပေါဓား ခပ်ညွှေ့ညွှေ့ပစ္စည်းတွေ ဖြစ်တာကြောင့်လို့ ထင်နေတယ်။ အီးဘေးဟာ ကျွဲ့ကျော်ကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်နေလို့ သူကိုယ်သူ အထင်ကြီးနေတာကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အလန် တိယင်က သူသူငယ်ချင်းတွေကို ပြောပြတယ်။

‘ပွဲပြီးသွားပါပြီ့ကွား၊ အီးဘေးဟာ အခြေအနေမှန်ကို မသုံးသပ်ဘဲ သူကိုယ်သူ အထင်ကြီးနေလို့ အလိုဘာဘာရဲ့ ထာပေါင်းကို ဘယ်လိုမှ ယဉ်စိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး’ တဲ့

အခြေအနေ မဟန်တော့တာကို ပိုပ်စာမိတဲ့ အီးဘေးရဲ့ CEO မကို ဟာ သူလုပ်အောက်က ခုံးကြောင်းအပါအဝင် အကြောင်းအရာရှိ သုံးယောက်ကို ဟန်ဂိုမြို့ကို စေလွှာတဲ့ပြီး အလိုဘာဘာကုမ္ပဏီကို ဝယ်ယူဖို့ စွဲစပ်ညိုစိုင်းလိုက်တယ်။ သူဝို့သုံးယောက်ဟာ ဂျက်မားနဲ့ ရှိုးဆိုင်းတို့ နှစ်ယောက်နဲ့ တွေခုံးပြီး အလိုဘာဘာကို ဒေါ်လာသန်း ဘုရား နဲ့ ဝယ်ယူလို့က်မဲ့လှမ်းတယ်။ ဂျက်မားတို့က လက်မခံပါဘူး။ အီးဘေးအဖွဲ့က ဒေါ်လာ သန်း ၁၀၀ အထိ တိုးပေးတယ်။ ဒါလည်း ဂျက်မားတို့က လက်မခံလို့ အီးဘေးအဖွဲ့ဟာ ကမ်းလှမ်းချက် မအောင်မြင်ဘဲ ပြန်သွားကြရတယ်။

အီးဘေးက အစ်ချိန်ကို အားပြည့်စားပြု၏

အလိုဘာဘာကို ဝယ်ဖို့ အစိအစဉ်ပျက်သွားပြီ့ဖို့ CEO မကိုစိုက တရှုတ်စိုင်ငံက အစ်ချိန်ကို ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀ အသုံးစရိတ် ချေပေးလိုက်တယ်။ အလိုဘာဘာကို ယဉ်ပြုပို့ ငွေအလုံအရှင်း သုံးစွဲပို့ပါ။ အမှန်က အီးဘေး

ပုံစံမျိုး၊ ပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်စံယ်မယ့် ထာပေါင်းပေါ်လာတာကို စီရင်လိုပါ။

အီးဘေးရဲ့ဒေါ်လာသန၊ ၁၀၀ အသုံးစရိတ် ချေပေးလိုက်တဲ့ သတင်္တိကြားတဲ့ ဂျက်မားဟာ အတော်ပေါ်သွားတယ်။ သူက Forbes ဖော်စဉ်မရွေ့င်းကြိုးနဲ့ တွေ့တဲ့ အင်တာဝါးတစ်ခုမှာ အခုလို ဟာသနာပြီး ပြောသွားပါတယ်။

‘သူတို့ (အီးဘေးရဲ့ နာမည်မတပ်ပါ) မှာ ပိုက်ဆံအပြည့်ထည့်ထားတဲ့ အိတ်ကြိုးတစ်လုံး ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူတို့ အိတ်ကြိုးအောက်မှာ အေပါက်ဖောက်ပေးလိုက်မယ်။ ပိုက်ဆံတွေ ဖွေက်ကျွေပြီး အိတ်ထဲမှာ ဘာမှကျွန်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး’ တဲ့။

အစောင့်မှာ အဲဒီစကားအဓိပ္ပာယ်ကို ပိုဒီယာရော လုပေွေကပါနာမလည်ကြပါဘူး။ နောက်ပိုင်း ဂျက်မားဟာ တရှတ်သတင်းဌာနတစ်ခုနဲ့ တွေ့ဆုံးရာမှာ ပြောလိုက်တဲ့ စကားကို ကြားလိုက်တဲ့ အခါကျွေမှ လုပေွေဟာ သူဘာဆိုလိုတယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက်သွားကြတယ်။

ဂျက်မားက တရှတ်သတင်းဌာနကိုအခုလိုပြောခဲ့ပါတယ်။

‘တရှိုက ပြောကြတယ်။ ငွေဟာ အင်မတန် တန်နှီးကြီးတယ်။ စွမ်းအားကြီးမားတယ်တဲ့။ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်တမ်းပို့ပြီး တန်နှီးကြီးသွားက အဲဒီငွေကို စီမံခန့်ခွဲသုံးစွဲသွားပါ။ လုပ်ငန်းရှင်တွေဟာ ပို့ပြီးတန်နှီးကြီးပါတယ်’

ဂျက်မား ပြောလိုက်တဲ့ စကားအဓိပ္ပာယ်က အီးဘေးမှာ ပိုက်ဆံအများကြိုးရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားရဲ့မီးပွားရေးဦးနောက်က အီးဘေးရဲ့ ငွေတွေထက် အများကြီးပို့ပြီး စွမ်းအားကြီးတယ်လို့ ပြောလိုက်တာပါ။

ဂျက်မားက နောင်မှာ ခုလိုပြန်ပြောပြတယ်။

‘CEO မက်ဂါဟာ အစ်ချုံနက်အတွက် ငွေတွေအများကြီး သုံးတော့မယ်လို့ ကြားလိုက်ကတဲ့ သူတို့နှိမ့်တော့မယ်ဆိုတာ ကျွန်းနှင့် သီလိုက်ပါပြီး အီးဘေးဟာ ပထမတုန်းက အလိုဘာဘာကို ပြီးစက်တစ်ယောက်လို့ မသတ်မှတ်ခဲ့ဘူး။ အလေးမထားသလို

အဆင့်တုလိုပါ။ မသတ်မှတ်ခဲ့ပါဘူး ခြတ်ဖြင့်ဖက်တစ်ယောက် အဖြစ် အကြီးအကျယ် အာရုံစိုက်လာပြီး လုတ်ယောက်ဟာ သူပြိုင်ဖက်ကို အရမ်းအလေးထားပြီဆိုရင် ပြိုင်ဖက်ကို အနိုင်ယူဖို့ ပြောင်ပြောင်တင်တင်၊ နည်းမျိုးစွဲ သုံးလာတယ်။ အဲဒီနည်းမျိုးစွဲကို ပြိုင်ဖက်က သီသွားပြီဆိုတာနဲ့ ပြိုင်ဖက်မှာ ကာကွယ်ဖို့ ပြင်ဆင်ချို့ ရသွားပြီလေ။

မက်ဂါ လက်မလျှောသေးပါ

၂၀၀၅ ခုနှစ် မေလမှာ မက်ဂါနဲ့ ထိပ်တန်းအရာရှိတွေဟာ ဘီဂျင်း မြိုမှာကျင်းပတဲ့ Fortune Global Forum ဖောက်နှင့် ဂလိုဘယ်ဖို့ရမ်းဆိုတဲ့ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို သွားတက်ကြတယ်။ အဲဒီမှာ မက်ဂါက ဂျက်မာနဲ့တွေ့ပြီး အီးဘေးဟာ ထာပေါင်မှာ ရင်အီးမြှုပ်နှံဖို့ ဆွေးနွေးကြတယ်။ အပေါ်အယူ မတည့်လို ဆွေးနွေးတာ ပျက်သွားတယ်။ တကာယ်တော့ အီးဘေးဟာ အလိုဘာဘာနဲ့ ထာပေါင်ကို မယူ၍ပြိုင်နိုင်တော့ဘူးဆိုတာကို ကောင်းကောင်းသိနေတဲ့ မက်ဂါနဲ့ ရန်သွားကိုမနိုင်ရင် မိတ်ဆွေဖွံ့ဖြိုးပါဆိုတဲ့ နည်းပျော်ဟာကို သုံးကြည့်တာပါး သူနည်းပျော် မအောင်မြှင့်ပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ မက်ဂါဟာ လက်မလျှောသေးပါဘူး အီးဘေးမှာ အင်တာနက် ငွေပေးချေတဲ့အခါ ပေပါလ်နဲ့ AFT စံနှစ် ၂ မျိုး သုံးတာကောင်းတယ်လို ကာကွယ်ပြောပါတယ်။ ‘အလိုဘာဘာကို မြင်းတစ်ကောင်ထဲနဲ့ ပြိုင်တာထက်မြင်း ၂ ကောင်နဲ့ ပြိုင်တာက ပိုကောင်းပါတယ်’တဲ့။ ဒါပေမဲ့ ပေပါလ်နဲ့ AFT စံနှစ် ၂ ခုကြောင့် စိတ်ရှုံးဆွေးကုန်ကြတဲ့ တရာ်ရှုံးကုန်သည်တွေ၊ အရောင်းအဝယ် လုပ်သူတွေဟာ အီးဘေးမှာ ပစ္စည်းအရောင်းအဝယ်လုပ်မယ့်အစား ထာပေါင်းကို ကုန်ပြောင်းသွားကြတယ်။ အကျိုးဆက်အဖြစ် အင်တာနက်ကနေ ရောင်းဝယ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေရဲ့ ၈၀ ရာခိုင်နှစ်းဟာ ထာပေါင်းမှာ ဖြစ်လာခဲ့ပြီး အီးဘေးမှာ ၂၀ ရာခိုင်နှစ်းပဲ ကျို့တဲ့အထိ ကျဆင်းသွားပါတယ်။

မက်ဂါဟာ အခုအချိန်ထိ လက်မလျှောသေးပါဘူး။ အင်မတော် ဗွဲကောင်းပြီး နည်းပစ္စယာယ် ကြွယ်ဝတဲ့ အမျိုးသမီး CEO တစ်ယောက်နဲ့

သူနဲ့ ဆန်ဟိုဆေး အီးဘေးရဲ့ ချုပ်က တိပ်တန်းအရာရှိတဲ့ ဟူး ရှိန်ဟိုင်းမြို့က အစ်ချိန်ကိုရှိုံးမှာ ၂ လကြာ သွားရောက်နေထိုင်ပြီး ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းစို့ ကြိုးစားကြတယ်။ အီးဘေးဝန်ထမ်းတွေက အီးဘေးရဲ့ ရဲ့ ချုပ်ဟာ အခုံတော့ Shang Jose ရှိန်ဟိုဆေး (Shanghai နဲ့ San Jose ကို ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ အသုံးအနှစ်း) ဖြစ်နေပြုလို့ နောက်ပြောင်ခေါ်ကြတယ်။

အီးဘေးဟာ ပြဿနာပေါင်းစုကို ဖြေရှင်းနေသိန်းမှာ ကျက်မားဟာ ထာပေါင်းကို ပိုမိုဖိုင်မာတော့နဲ့တင်းအောင် လုပ်လိုက်ပြန်တယ်။ အဲဒါက အခုံ မှတ်ပုံတင်ရကြေးမပေးပဲ ထာပေါင်းကို သုံးခွင့်ပြုထားတော့ကို နောက်ထပ် ၃ နှစ် အထိလည်း မကောက်ခံသေးဘူးလို့ ကြော်လိုက်တယ်။ ဒီသတင်းဟာ အီးဘေး ရဲ့ အရှိုက်ကို ထိုးနောက်လိုက်သလိုပါပဲ့၊ ပိုက်ဆံပေးပြီး အင်တာနှက်သုံးရတာကို အလွန်မှန်းကြတဲ့ တရုတ်လူမျိုးပေါင်းများစွာကို အီးဘေးကိုစွန်ခွာပြီး ထာပေါင်းဆီကို ပြောင်းသွားကြလိုပါ။ ဒါတင်မကသေးပဲ ကျက်မားက ထာပေါင်းဟာ မကြာခင် တရုတ်နိုင်ငံက လူတစ်သုန်းလောက်ကို အလုပ်တွေ ဖန်တီးပေးနိုင် မယ်လို့လည်း ထပ်ဆင့် ကြော်ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒါဟာလဲ မျိုးချုပ်စိတ်ပြင်းထန်တဲ့ တရုတ်လူမျိုးတွေကို ပြည်တွင်းဖြစ် ထာပေါင်းကုမ္ပဏီကို ပိုမို အားပေါ်ဖို့ လုံးဆော်ပေးလိုက်တာပါ။

မက်ဂီရဲ့နောက်ရုံး ကောက်ရိုးတစ်မျိုး

အီးဘေးဟာ တရုတ်နိုင်ငံမှာ မအောင်မြင်တော့ဘူး ဆုံးတာကို သိနေတဲ့ ကိုကိုဟာ နောက်ရုံး ကောက်ရိုးတစ်မျိုးအားဖြစ် တရုတ်နိုင်ငံအတွက် ဝက်ဆိုင် အသစ်တစ်ခုကို အမြန်တည်ဆောက် ဖွဲ့လှစ်လိုက်ပြန်တယ်။ ဝက်ဆိုင်နာမည်က ဒေ ကော် ဒေနာရိုး (အကိုလိပ်လို့ ‘အစက ပြန်’ ဆိုတဲ့ အမိုးယ်ရပါတယ်)၊ ဒေနာရိုးဆိုတာ စပိန်နာမည်ပါ။ တရုတ်တွေဟာ အဲဒီစာလုံးကို ဘယ်လို့ အသုံးချက်ရှုမှန်တောင် ပသိဘူး။ စိတ်မဝင်စားကြလို့ အဲဒီဝင်ဆိုင်ကို တရုတ် သူမျိုးတွေ ဝင်မကြည့်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် ဒေနာရိုးဟာ အစကတည်းကာကို အောင်မြင်လိုက်ပါဘူး။

၂၀၀၅ ခုနှစ် နှစ်ကုန်မှာ အီးဘေးရဲ့ ဈေးကွက်ပိုင်ဆိုင်မှုဟာ အရင်က

ပိုင်ဆိုင်မှုနဲ့ ယဉ်လိုက်ရင် ၃ ပုံ ၁ ပုံပဲ ကျွန်တော့သလို ထာပေါင်းခဲ့ ဈေးကွက် ပိုင်ဆိုင်မှုကတော့ ၆၀ ရာခိုင်နှစ်ထိ မြင့်တက်လာခဲ့ပါတယ်။

အီးဘေးဟာ နောက်ဆုံးကြီးပမ်းမှုအဖြစ် ထာပေါင်းလိုပဲ အီးဘေးကို သုံးသူတွေဟာ မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးစရာမလိုတော့သွားလို့ ကြော်လိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အေမျိုးကို နောက်ကျွန်းပါပြီ။ အီးဘေးကို စိတ်ပျက်သွားတဲ့ တရာတ် လူမျိုးတွေကို အဲဒီအချက်နဲ့ အီးဘေးသိ ပြန်လာဖို့ ပခွဲဆောင်နိုင်တော့ပါဘူး။ ၂၀၀၆ ခုနှစ် အစောင့်မှာ တရာတ်နိုင်ငံက အီးဘေးခဲ့ ရှယ်ယာတန်းမြို့ဟာ တစ်စုကို ၄၆ ဒေါ်လာ ရှိခဲ့ရာက ၂၄ ဒေါ်လာအထိ ကျဆင်းသွားပါတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ အီးဘေးဟာ တရာတ်နိုင်ငံက အစိမ္မာက်ကုမ္ပဏီကို ပောင်းကောင်က ဘီလျှော့သူငွေးကြီး လိကာရှင်းခဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်တဲ့ တွေ့ဖွန်လိုင်းကို အစုံးခဲ့ ရောင်းချွဲလိုက်ပြီး တရာတ်နိုင်ငံက ထွက်ခွာသွားပါတော့တယ်။

အီးဘေးဟာ တရာတ်နိုင်ငံက အစုံးပေး ဆုတ်ခွာသွားတဲ့ အတွက် ဂျက်မားဟာ စိတ်လျှပ်ရှားဝမ်းသာမှ သိပ်မဖြစ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူရဲ့နောက်ထပ်ခြေလုမ်းတစ်ခုက ယာဟူးကုမ္ပဏီကြီးကို ယဉ်ပြုင်ဖို့ပါ။ ကုန်းမှာ အကြီးဆုံး အင်တာနက်ကုမ္ပဏီကြီး ၃ ၇ မြဲကြတဲ့ ယာဟူး၊ ရုံးဝါးဝါး အီးဘေးဆုံးတဲ့ ကျွန်းကြီး ၃ ကောင်ထဲက အီးဘေးတစ်ကောင်ကိုတော့ တရာတ်နှဂါးလေး ဂျက်မားကောင်မြှော တိုက်နိုက်အနိုင်ယူလိုက်ပါပြီ။





အခန်း(၈)

ယာဟူးက အလီဘာဘာကို တိုလီယောက့် မြှေဆွဲယ်ခြင်း

အလီဘာဘာဟာ ကမ္မာကျော် အင်တာနက်ကုမ္ပဏီကြီး၊ အီးဘေး၊ တရုတ်နိုင်ငံစော်ကွဲကို ကြိုးစိုးဖို့ ရည်မှန်ချက်ကို တားဆီးလိုက်နိုင်ပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ အီးဘေးတစ်ခုထပ် တရုတ်နိုင်ငံမှာ ပြဿနာပေါင်းစုံနဲ့ ကြုံတွေ့ပြီး လက်မြှောက်အချို့ပေး ထွက်သွားခဲ့ရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တရုတ်နိုင်ငံကို ပထမ ဆုံး ရောက်လာခဲ့ပြီး ဝျောက်ကို အများကြီး ပိုင်စီးထားခဲ့တဲ့ နောက်ထပ် အင်တာနက်ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုလည်း အီးဘေးလိုပဲ တရုတ်နိုင်ငံကနေ အချို့ပေး ထွက်ခွာသွားခဲ့ပြန်ပါတယ်။ အဲဒါက ယာဟူးကုမ္ပဏီကြီးပါ၊ ယာဟူးအကြောင်းကို ပြောမယ်ဆိုရင် ယာဟူးကို ဒေါ်ဖိုင်စိုးလိုနဲ့ ပူးတွဲ ထွေထောင်ခဲ့တဲ့ ဂျယ်ရှိယန်း အကြောင်းကို ပြောပြုမဲ ပြည့်စုံပါလိမ့်မယ်။

ဂျယ်ရှိယန်းရဲ့ကြောင်းသားဘဝ

ဂျယ်ရှိယန်းကို ထိုင်ဝမ် နိုင်ငံမှာ ၁၉၆၇ ခုနှစ်က မွေးဖွားခဲ့ပါ ဘယ်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် သူ ၁၀ နှစ်သား အရွယ်မှာ သူအေမေ လိုလိုက အမေရို ကန်နိုင်ငံမှာ အခြေချွဲဖို့ ထွက်ခွာသွား



ဂျယ်ရှိယန်း

တော့ သူနဲ့ ညီဖြစ်သူ ကင်တို့လည်း လိုက်ပါသွားကြတယ်။ ဂျယ်ရှိယန်ခဲ့အဖော်
ကတော့ သူ ၂ နှစ်သားမှာ တိုဘိအဆုတ်ရောဂါနဲ့ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါတယ်။
အယေလီလီဟာ ထိုင်ဝမ်မှာ နေစဉ်တုန်းက အင်လိပ်စာသင်ပေးတဲ့ ကျောင်း
ဆရာမတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့တော့ကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံကို ရောက်တော့ တဗြား
နိုင်ငံက လာရောက်အခြေခြားနိုင်ကြသွားတော်ကို အင်လိပ်စာ သင်ပေးရင်း ဝင်ငွေ
ရှာရပါတယ်။

သူတို့သားအမိဟာ ကာလိပ္ပါနီယားပြည့်နယ် ဆန်ဟိုစေးမြှုပူလေးက
တစ်ထပ်တိုက်လေးတစ်လုံးမှာ ငါးနောက်တယ်။ သူတို့နဲ့ အိမ်နီးချင်းဖြစ်တဲ့
ဘီလ်အော်တိုက ဂျယ်ရှိယန်းအကြောင်းကို ခုလို ပြောပြုပါတယ်။

‘ဂျယ်ရှိဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံကို စရောက်တော့ အင်လိပ်
စာလုံး တစ်လုံးပဲ တတ်တယ်။ အဲဒါက Shoe ရူးမြို့နယ်ပါ။ သူ
အင်လိပ်စကား၊ မရပြောတတ်တာကို ပထမပိုင်မှာ ကျေနောက်နဲ့ သွင်ယူငြုံး
တွေက အမြှုပိုလို နောက်ပြောင်စကြတယ်။ ဟာတ်တယ်လေး၊ သူက
လည်း အလွန်လို လျောင်ချင်စရာပါပဲ။ ဘယ်လောက်မှား အ၊ သလဲ
ဆိုရင် ဒေါ်လာဇွဲစက္ခာတွေပေါ်မှာ ရှိက်နိုင်တားတဲ့ ရပ်ပုံတွေကို
အမေရိကန်သမ္မတပုံတွေမှန်းတောင် မသိရှာပါဘူး’

ဂျယ်ရှိယန်း ပစ်မောန်ဟိုလို အထက်တန်းကျောင်းမှာ စတင်
တော့ အင်လိပ်စာမလိုက်နိုင်လို အင်လိပ်စာ ထောက်ကွုသင်တန်းတွေမှာ
အချိန်ပို တက်ရပါတယ်။ ၂ နှစ်ကြာတော့ သူ အင်လိပ်စာကို ကောင်းကောင်း
လိုက်နိုင်လာတယ်။ သူဟာ သချို့ရှုံး သိပုံဘာသာရပ်တွေမှာ အတန်းထဲမှာ
အမြှုပိုများ ပထမရတာယ်။ မကြာခင်မှာ သူဟာ ကျောင်းခဲ့တင်းနှစ် လက်ရွှေ့ခြင်း
တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သလို တစ်ကျောင်းလုံးခဲ့ ကျောင်းကောင်စီဥက္ကာဋ္ဌလည်း
ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ သူဟာ အင်လိပ်စကား၊ ပြောကောင်းလို အထက်တန်းကျောင်း
ပြီးဆုံးတဲ့ နှုတ်ဆက်ပွဲအမော်အနားမှာ စာမောပွဲအောင်တဲ့ အထက်ထူး
ကျောင်းသားအားလုံးရေးရှိယ်စား စင်မြှင့်ပေါ် တက်ရောက်စကား၊ ပြောခွင့် အဲ
ပါတယ်။

အထက်တန်းကျောင်း အောင်ပြီးတော့ စတင်းဖို့မြတ်တွေသို့လိုက်

စကောလားရှစ် ပညာသင်ဆရာတာမြောင့် အဲဒီမှာ တက္ကသိုလ်တက်တယ်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်မှာ စတင်ဖို့မြတ်က လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့နဲ့ မဟာ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့၊ ၂ ခုကို တစ်ပြိုင်ထဲ ရယူနိုင်ခဲ့တယ်။ စတင်ဖို့မြတ်တက္ကသိုလ်ကပဲ သူကို စကောလားရှစ်ဆုံး Ph.D ပါရှုံးဘွဲ့၊ ဆက်တက်ခိုင်းလို့ သူ ဆက်တက်နေ လိုက်တယ်။

ဂျပန်ဆူမိန္ဒပန်ပျော်ကြံ့ကိုသူများ

ဂျယ်နီယန်းဟာ စတင်ဖို့မြတ်တက္ကသိုလ်မှာ ပါရှုံးဘွဲ့ကို သူထက် ၂ နစ် စောက်နေတဲ့ ဒေးပစ်ဖိုင်းလို့နဲ့ သိကျေမှုရင်းနီသွားတယ်။ ဂျယ်နီယန်း ကျောင်း စာတွေမှာလည်း နားမလည်တာရှိရင် ရင်းပြေပေးဖို့ ဒေးပစ်ကို တက္ကသိုလ်က တာဝန်ပေးထားပါတယ်။

ဒေးပစ်ကို အမေရိကန်နိုင်ငံ ဝစ်ကာစင်မြို့မှာ မွေးဖွားခဲ့ပြီး သူ အသက် ၆ နှစ်သားမှာ မိဘတွေ့နဲ့ အတူ လူဝိုစိယားနားမြှုံးကို ပြောင်းလွှာ လိုက်ပါသွားခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ အထက် တန်းကျောင်းအောင်ပြီးတော့ တူးလိုနဲ့



ဒေးပစ်ဖိုင်းလို့ ဂျယ်နီယန်း

တက္ကသိုလ်မှာ ဆက်တက်ပြီး ကွန်ပျူးတာအင်ဂျင်နီယာဘာသာရွှေ့ခဲ့တယ်။ ဘွဲ့ပြီး မကြာခင်မှာ ပါရှုံးဘွဲ့အတွက် စတင်ဖို့မြတ်လာတက်နေတာပါ။

ဂျယ်နီယန်းနဲ့ ဒေးပစ်တို့ဟာ ဒီဇိုင်းဆော့ဖို့ပိတစ်ခုကို တိတွင်ဖို့ သူတောသနရုပ်တဲ့အဖွဲ့မှာ အတူတူ တာဝန်ကျပါတယ်။ နောက်တော့ စတင်ဖို့ တက္ကသိုလ်က ဂျပန်နိုင်ငံက ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ ခေါ်စာသွားသာင်းပြေပေးဖို့ တာဝန်ပေးလို့ သူတို့၏ ယောက် ဂျပန်နိုင်ငံကို အတူတူသွားကြတယ်။ ဂျပန်မှာ နေရင်း သူတို့၏ ယောက် အရမ်း၊ ခင်မင်ရင်းနှီးသွားကြတယ်။ သူတို့ဟာ ဂျပန်ဆူမိန္ဒပန်ပွဲတွေကို အကြိုက်ချင်းတူညီကြလို့ မကြာခဏ အတူသွားကြတယ်။

ရှုပ်ပွဲနေတဲ့ ကွန်ပြုတာဝပ်သပ်ခန်း

သူတို့ ၂ ယောက် ဂျပန်နိုင်ငံကနေ စတင်ဖို့ခိုက်ကို ပြန်ရောက်လာ ကြမတော့ တူကူးသို့လိုင်ငံထဲက ကားတစ်စီးရဲ့ နောက်တွေယာဉ်တစ်စီးကို ကွန်ပြုတာဝပ်သပ်ခန်းလုပ်ပြီး ဆော့ပိုဝင်တစ်ခု တို့ထွင်ဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ စမ်းသပ်ခန်းဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၅ နှစ်က အလီဘာဘာကုမ္ပဏီ စတုထောင် တုန်းက ဟန်ဂျီမြို့ လိတ်ခိုက်က ဂျက်မားရဲ့ တိုက်ခန်းကျွုံးလေးနဲ့ တုဇ် ပါတယ်။ ဘာတူဘာလဲဆိုတော့ အခန်းရှုပ်ပွဲပုံပါ။

ယာဟူးကုမ္ပဏီမှာ ပထာမဆုံး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ ထည့်ဝင်ခဲ့တဲ့ ဆီကောယာကုမ္ပဏီက စိုက်ကယ်မောရစ်က အခြေအကြောင်ကို ခုလို ပြန်ပြော ပြတယ်။

‘သူတို့ရဲ့ စမ်းသပ်ခန်းကို မကြာမကြာ ရောက်ဖူးတယ်။ နောက်တွေယာဉ်မြှုပ်ပြုတင်ပေါ်ခန်းဆီးလိုက်ကာတွေကို ချထားတယ်။ နေရောက်ကို မပြင်ရပေးမဲ့ နေပူရို့ကြောင့် အခန်းတစ်ခုလုံး ပုံလောင် ဆိုက်လပ်နေတယ်။ စားပွဲပေါ်က တယ်လီဖုန်ကာလည်း ၅ ပိဿ်ကို တစ်ခါလောက် အသံမြည်လိုက် ရှင်သွားလိုက်နဲ့ တစ်နေကုန်ပါပဲး သူတို့ ၂ ယောက်ဟာ အရာဝါကိုပဲ မပြီး လုပ်နေကြတော့ တယ်လီဖုန်း မြည်သိကို ကြေားကြပုံမပေါ်ဘူး။ တယ်လီဖုန်းလာလို့ ကောက်ကိုပြီး ပြန်ပြောတာကို တစ်ခါမဲ့ မတွေ့ဖူးဘူး။ ဂါဌာသီးရိုက်တဲ့တွေကို အခန်းနံပါးမှာ မည်မညှာတောင်ထားတယ်။ စားပြီးသား Pizza ပါောမျိုး ဘူးတွေဟာလည်း ကြမ်းပေါ့မှာ ပြန်ကြေားနေတယ်။ မလျှော့ရသေးတဲ့ အဝတ်အစားတွေဟာ ဟိုတစ်နေရာ ဒီတစ်နေရာ ကြိုးတန်ပေါ့မှာ တို့လို့တွေလောင်းရှိနေသလို ကြပ်ပြင်ပေါ့မှာလည်း ပုံချထားတယ်။ ဒီပြင်ကွင်းကို မြင်လိုက်ရတဲ့ ပိုင်တစ်ယောက်ဟာ ဒီလိုသားမျိုး မမှုံးမိပါစေနဲ့လို့ ဆုတောင်းမိမှာပါ’

ဒါက ဘာကို ပြသလဲဆိုတော့ ဂျယ်ရို့ယန်နဲ့ အေစစ်တို့ ၂ ယောက်ဟာ သူတို့တို့ထွင်နေတဲ့ ဆောဖို့ပဲ အာရုံထားပြီး ကျန်တာ ဘာဆိုဘာမှာကို ဂရုမနိုက်ကြတာပါ။

ယာဟူးကုမ္ပဏီထောင်လိုက်ပြီ

ဂျယ်ရို့ယန်းတို့ ပထမဆုံးလုပ်တဲ့ ဆောဖို့ပဲက တခြားဝက်ဆိုခိုင်တွေကို စုဆောင်းပြီး စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ အားကစား၊ ပညာရေး၊ ဖျော်ဖြေရေး စတဲ့ အမျိုးအစားအလိုက် ကရွာတွေ ခွဲလိုက်တယ်။ အဲဒါတွေထဲက တစ်မျိုးကို ကြည့်ချင်သူဟာ သူတို့ရဲ့ ဂျယ်ရို့နဲ့ အေစစ်တို့ရဲ့ ဝက်ဆိုဒ်လမ်းညွှန်းထဲကို ဝင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးအစားကို ဝက်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်နိုင်တယ်။ ဥပမာ - အကိုလိပ် ပရီမီးယားလိုင် ဘောလုံးမွဲကြည့်ချင်သူဟာ ပထမ အားကစားဆိုတဲ့ link လင့်ခဲ့ကို နိုပ်မယ်။ ပြီးတော့ ဘောလုံး၊ ဘောလီဘေား တင်နှစ် စတဲ့ ကြည့်ချင်တဲ့ အားကစားအမျိုးဖွေ့တွေထဲက ဘောလုံးလင့်ခဲ့ကို နိုပ်မယ်။ ပြီးတော့ စိန်လာလိုက် ပြင်သစ်လိုက်မဲ့။ အကိုလှန်ပရီမီးယား စတဲ့ ဘောလုံးအမျိုးအစားတွေထဲက အကိုလှန် ပရီမီးယားလိုက် ရွှေးလိုက်ပြီး သိချင်တာတွေကို ဖတ်လို့ရပါတယ်။

သူတို့ ဝက်ဆိုဒ်ကို ဝင်ကြည့်သူမွေ့တွေဟာ ပထမတော့ တစ်ပတ်ကို လုတစ်ထောင်လောက်ပဲ ရှိနေရာက ၁၉၉၅ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းမှာ တစ်နှစ်ကို လူ ၅ သိန်းအထိ ကြည့်လာကြတယ်။ ဝက်ဆိုဒ်ကို ဝင်ကြည့်သူတွေ များလွှန်းလာတာမြောင့် ချိပ်ဆက်ပေါ်ထားတဲ့ ဓတ်ငါးပို့ခို့တူကူးသို့လို့ ကွန်ပူဗ္ဗာ ဆာဝါဟာ အရမ်းနေ့ကျွော့သွားပြီး တူကူးသို့လို့က အလုပ်တွေကို လုပ်မပေးနိုင် တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် တူကူးသို့လို့အာဏာပိုင်တွေက ဂျယ်ရို့ယန်းတို့ကို တူကူးသို့လို့ ဆာတာကို သုံးခွင့်မပြုတော့ဘူးလို့ အကြောင်းကြားလာတယ်။ ဒါကြောင့် ဂျယ်ရို့ယန်းတို့ဟာ ဆာပါတစ်လုံးကို ငါးရာမ်းသုံးရတော့မယ်။ ဒါပေါ့ ခက်တာက သူတို့မှာ ဆာတာငားမီ့ ပိုက်ဆံမရှိကြဘူး။ ပိုက်ဆံအကူအညီ ပေးနိုင်မယ့်လွှဲကို ရှာရတော့မယ်။

မကြာခင် ၁၉၉၅ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းမှာ ဂျယ်ရို့ယန်းတို့ဟာ ယာဟူးဒေါက္ခန်းဆိုတဲ့ ဝက်ဆိုဒ်ကို မှတ်ပုံတင်လိုက်ကြတယ်။ မတ်လမှာ

ဆိမ်ကာယာကုမ္ပဏီက ယာဟူးရှုရှယ်ယာ ၂၅ ရာခိုင်နှစ် အတွက် ဒေါ်လာ ၂ သန်း အစုစွဲထည့်ဝင်လိုက်တယ်။

ပါရှုံးဆက်မတက်ကြတော့ပါ

ငွေအလုံအလောက်ရပြီးမို့ လုပ်ချင်တာကို လောက်ချုလုပ်ဖို့အတွက် သူတို့ ၂ ယောက်စလုံး ပါရှုံးဆက်မတက်ကြတော့ဘူး။ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဂျယ်စိုယ်က ခုလို ပြန်ပြောပြတယ်။

‘ကျေနောက အမောက် ပြောပြုလိုက်တယ်’ ကျေနောက ကျောင်းဆက်မတက်တော့ဘူးလို့ ပြောတော့ ကျေနောကနဲ့ ဒေးပစ်တို့ ဘာလုပ်နေကြတယ်ဆိတ်တာကိုလည်း ပြောပြုလိုက်တယ်။ အမောက ကွန်ပျော်အကြောင်း နားမလည်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အမောက နားမလည်အောင် ဥပမာတစ်ခုနဲ့ ရှင်းပြတယ်။ အခုံ ကျေနောကိုလုပ်နေတာ လူတွေ လိုချင်တဲ့ သတင်းနဲ့အချက်အလက်တွေကို ရှာပေါ်နိုင်တဲ့ စံနစ်တစ်ခုကို တိတွင်နေတာပါ။ စာကြည့်တိုက်မျှေးတစ်ယောက်က စာအပ်ရှာသူ ဖတ်ချင်တဲ့စာအပ်ကို စာအပ်စင်တွေပေါ်ကေန ရှာပေးတာ မျိုးပေါ့လို့။ အမောက ကျေနောက်ကို အုံသွယ်ကြီးနဲ့ ကြည့်လိုက်ပြီး စာကြည့်တိုက်မျှေးတစ်ယောက်ဖြစ်စွဲ ၉ နှစ်ကြီးများတောင် အချိန်ကုန်ခံ ပညာသင်ရသလားလို့ ပြောတယ်။ ကျေနောက ဘာမှ မပြောတော့ ရယ်ပဲရယ်နေလိုက်ပါတယ်’တဲ့

ဆောင်ဘင်က ယာဟူးမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း

၁၉၉၅ ခုနှစ် နှစ်ကုန်လောက်မှာ ဂျယ်စိုယ်နှာ ဒေးပစ်နဲ့ ယာဟူးမှာ CEO အသစ်စက်စက်ဖြစ်တဲ့ တင်မဲ့ခူးဂါးလိုတို့ ၃ ယောက်ဟာ ယာဟူးမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ့် ကုမ္ပဏီတွေနဲ့ စတင်တွေဆုံးဆွေးနွေးကြတယ်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဝန်နှစ်ရှိရှိလောက် ဆောင်ဘင်ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် မာဆိုယိုရိုဆန် (မာဆာ) က ယာဟူးမှာ ရှယ်ယာ ၅ ရာခိုင်နှစ် အတွက် ဒေါ်လာ ၂ သန်း ထည့်ဝင်လိုက်တယ်။ မာဆာထဲ ပတ်လေမှာ နောက်ထပ် ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀ ထည့်ဝင်ပြန်လို့ သူရဲ့ ရှယ်ယာ

ပိုင်ဆိုင်မှု စုစုပေါင်းဟာ ငါး၊ ရာခိုင်နှစ်နှစ်အထိ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဂျာမ်စီယံနှစ်နှစ် ဒေးပစ်တို့ရဲ့ ရှယ်ယာပိုင်မှုဟာ ၃၅ ရာခိုင်နှစ်ပဲ ကျွန်ုပါဝေတူတယ်။ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဂျာမ်စီယံက ခုလိုပြောပြုတယ်။

‘ကျေနော်တို့ ဒဲ ယောက်စလုံးက မာဆာဆိုတဲ့လူဟာ ရှုံးများ နေသလားလို့ ပြောမိကြတယ်။ ဟုတ်တယ်လေး ကျေနော်တို့ရဲ့ အရှုမှ စွဲတဲ့ ယာဟူးကုမ္ပဏီအသေးလေးမှာ ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀ ကျော် ရင်နှစ်းလာတယ်ဆိုတော့။ ဒါပေမဲ့ မာဆာဟာ အရှုံးတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သူ အရှင်က ရင်နှစ်းမြှုပ်နှံတာတွေ အများကြီး လုပ်ခဲ့ပြီး၊ အဲဒါတွေကနေ အကြီးအကျယ် အမြှတ်အစွမ်းတွေ ရှုနေတာတွေကိုကြည့်ရင် သိနိုင်ပါတယ်။ ကုမ္ပဏီလေးတစ်ခုကိုကြည့် လိုက်တာနဲ့ နောင်မှာ အောင်မြှင်မယ်၊ မအောင်မြှင်ဘူးဆိုတာကို ကြိုတင်သိနေတတ်တာ သူရဲ့ အရည်အချင်းပါ။ အဲဒီလို့ အရည် အချင်း ပိုင်ဆိုင်သူမျိုး ရင်နှစ်းမြှုပ်နှံမှု လုပ်သူတွေထဲမှာ အတော်ကို ရှားပါတယ်’ တဲ့။

မာဆာက ယာဟူးမှာ ရင်နှစ်းမြှုပ်နှံလိုက်တာက ယာဟူးရဲ့ ရှုံးအလား အလာကို ကြိုတင်သိမြှင်နေသလို ယာဟူးကို ဂျာမ်နိုင်ငံမှာ လာလုပ်စေခဲင်တာ ကြောင့်လည်း ပါပါတယ်။ ဂျာမ်စီယံဟာ ဆော်ဘင်္ဂနဲ့ ရင်နှစ်းမြှုပ်နှံမှုတာချုပ်ကို ချုပ်ပြီးပြီးချင်းမှာပဲ ဂျာမ်နိုင်ငံကို သွားတယ်။ အဲဒီမှာ ယာဟူးကို စတင် ထူထောင်ပေးပြီး အမြှတ်ကျေဖြစ်အောင် လုပ်ပေးလိုက်တယ်။ ၃ လအကြားမှာ ယာဟူးဟာ ဂျာမ်နိုင်ငံမှာ အရှုံးအောင်မြှင်ဘူးတယ်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ လမှာ ယာဟူးဝက်ဆိုဒ်ကို ဝင်ကြည့်ကြတဲ့ ဂျာမ်လူမျိုးတွေဟာ တစ်နောက် ၈၅ သန်းအထိ ဖြစ်လာတယ်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ၄၂ လိုင်လမှာ တစ်နောက် ကြည့်သူပါင်းသန်း ၁၀၀ အထိ ဖြစ်ဘူးတယ်။

ယာဟူးကို IPO ထုတ်ရောင်းခြင်း

၁၉၉၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့မှာ ယာဟူးဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူယောက်ပြီးက နက်စအက်စတော့ရှယ်ယာအိပ်ချိန်းကနေ လူထုကို ပထာ

ဆုံး ရှုပ်ယာရောင်းချက်တဲ့ IPO ကို စပြီး ရောင်းချက်ယူ ရှုပ်ယာ စရောင်းတဲ့ နှေ့မှာ ရောင်းရငွေစွဲပေါင်း ဒေါ်လာ ၃၃ သန်း ရလိုက်တယ်။ နောက်တစ်နှေ့မှာ ရှုပ်ယာတစ်စွဲ၊ တန်ဖိုးဟာ ၁၅၄ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ထိုးတော်သွားတယ်။ ရင်းနှီး မြုပ်နည်းတွေရဲ့ ခန့်မှန်းချက်အရ အခုံ ယာဟူးရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတန်ဖိုးဟာ ဒေါ်လာ သန်း ၈၅၀ ဖြစ်မယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ယာဟူးတည်ထောင်ပြီး တစ်နှစ်အကြောမှာ ဂျယ်ရိုယန်းနဲ့ ဒေါ်ဝစ် တို့ဟာ တစ်ယောက်ကို ဒေါ်လာ ၁၆၅ သန်းနဲ့ ပိုင်ဆိုင်သွားကြပါပြီး နောက် ၃ နှစ်ကြောတော့ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးဟာ ဘီလျှော့နာသွေးတွေ ဖြစ်သွားကြပြီး ဒါတင်မကသေးပဲ ယာဟူးမှာ ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀ ပါး ရင်းနှီးမြုပ်နည်းတဲ့ ဆော်လာင့် ကုမ္ပဏီလည်း ရှုပ်ယာရွေးတွေ အရမ်းတက်လာချိန်မှာ ထုတ်ရောင်းလိုက်လို့ ဆော်လာင့်ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် မာဆာလည်း ဒေါ်လာ ဘီလီယံချီ မြှုတ်သွားခဲ့တယ်။

တရုတ်နိုင်ငံကို စာရင်းထဲ နောက်ဆုံးယူထားတယ်

ယာဟူးဟာ တစ်ကွမ္ဗာလုံးမှာ ကျဉ်းကြားအောင်မြုပ်သွားခဲ့တယ်။ ယာဟူးဟာ တဗြားနိုင်ငံတွေမှာ တိုးချွှမ်းလုစ်ဖို့ စီစဉ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို တိုးချွှမ်းနိုင်ငံတွေစာရင်းမှာ တရုတ်နိုင်ငံဟာ နောက်ဆုံးအဆင့်မှာပါ။ ဂျယ်ရှိယန်းက အဲဒီနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ခုလို့ ပြောပြုပါတယ်။

‘ယာဟူးသွားရောက်ဖွင့်လှစ်မယ့် နိုင်ငံတွေထဲမှာ တရုတ်နိုင်ငံကို နောက်ဆုံးအဆင့်မှာ ထားယူတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံမှာ ကြိုးယော လုတဲ့ ရွေးကွက်ကြီး ရှိနေတယ်ဆိုတာ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တရုတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနက်သုံးစွဲသွားတွေ အရမ်းနည်းနေသေးလို့ အဲဒီသွားလုပ်ဖို့ အခြားမကျသေးဘူး ထင်လိုပါ’

ဒါကြောင့် ယာဟူးဟာ တဗြားနိုင်ငံတွေမှာ သွားရောက်ဖွင့်လှစ်တာတွေ စလုပ်တယ်။ ဘုရား ရန်စွဲမှာ စက်းပူမှာ အရေးတောင်အာရုံခိုင်နာ ယာဟူးအေသံရုံးခွဲတစ်ခုကို စဖွင့်တယ်။ အဲဒီရုံးခွဲကနေ ယာဟူးရုံး ရည်မှန်းထားတဲ့ အောက်သည်တွေကတော့ တရုတ်နိုင်ငံပြင်ပက နိုင်ငံတွေမှာ ရောက်၏

ကြတဲ့ တရုတ်လူမျိုးတွေပါ။ အဲဒီရုံးခွဲကတင်တဲ့ ယာဟူးဝက်ဆိုင်ကို တရုတ်ဘာသာစကားနဲ့ ဝင်ကြည့်နိုင်၊ ဖတ်နိုင်ကြပြီ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဝက်ဆိုင်ရဲ့ Server ဆာပါဂိုတော့ အဖော်ရှုကုန်နိုင်ငဲ့၊ ကာလိမ့်နှီးယား ဆန့်နှီးပေးမြှောက ယာဟူးရုံးချုပ်မှာပဲ ထားရှုပါတယ်။ ယာဟူးဝက်ဆိုင်ကို တရုတ်နိုင်ငဲ့ပြင်ပက တရုတ်လူမျိုးတွေသာမကပဲ ပြည်တွင်းက တရုတ်တွေလည်း အရမ်းသဘောကျေနေကြတယ်။ အင်တာနှင်းသုံးစွဲနိုင်သူ တစ်သုန်းသာရှိတဲ့ တရုတ်နိုင်ငဲ့မှာတောင် ယာဟူးကို လုပေါင်းသိန်းချီပြီး ဝင်ကြည့်နေကြပြီး။

ဂျယ်ရိုယန်း တရုတ်နိုင်ငဲ့ကို လာကြည့်ခြင်း

တရုတ်နိုင်ငဲ့မှာ ယာဟူးကို စိတ်ဝင်စားသူ များလာတာကြောင့် ယာဟူးရုံးချုပ်ဟာ တရုတ်နိုင်ငဲ့ အကြောအနေကို သွားရောက်လေ့လာဖို့ပြင်ဆင်ပါတော့တယ်။ ဘုရား၊ ခုနစ်မှာ ဂျယ်ရိုယန်းဟာ တရုတ်နိုင်ငဲ့ကို လာပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က တရုတ်အစိုးရငြာနတစ်ခုမှာ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ဂျက်မားဟာ အင်လိပ်စကား၊ ကောင်းကောင်းပြောတတ်တာကြောင့် အစိုးရက ဂျယ်ရိုယန်းတို့ အဖွဲ့ကို စည်းခံပြီး လိုက်လဲပို့ဆောင်ပြုသဖို့ တာဝန်ပေးလိုက်တယ်။ ဂျက်မားနဲ့ သူ့အနောက် ကေသိတို့က ဂျယ်ရိုယန်း။ သူ့သို့ ကင်နဲ့ ယာဟူးရဲ့ ဒုက္ခက္ခာ ဟိုတာ ကိုလည်းတို့ကို တို့ကိုပြု၍ တန်ကိုပြု၍ ဝက်စိတ်ဝင်ရောကနိုင်းနဲ့ မဟာတ်တိုင်းကြီးစတဲ့ ကမ္ဘာလူညွှန်ခရီးသည်တွေ အကြည့်များတဲ့ နေရာတွေကို လိုက်လဲပို့ဆောင်ပြုသပေးကြတယ်။

ယာဟူးဟာ ဂျပန်နိုင်ငဲ့မှာ အကြောအနေကောင်းနေပြီး ဘာကြောင့် တရုတ်နိုင်ငဲ့မှာ အကြောချို့ ဝန်လေးနေရတာလဲ။ တရုတ်လူမျိုး၊ သိန်းချီပြီး ယာဟူးကို စိတ်ဝင်စားနေကြတာပဲဟား ဂျယ်ရိုယန်း စိတ်မချေတာက တရုတ်အစိုးရကိုပါတဲ့ သူက ခုစိုး ပြောပြတယ်။

‘တရုတ်နိုင်ငဲ့မှာ အင်တာနှင်းသုံးစွဲတာ မြန်မြန်ဆန်ဆန်ကြီးတိုးတက်လာရတဲ့အကြောင်းက တရုတ်အစိုးရက မတိန်းချုပ်ထားလိုပါ။ ဒါပေမဲ့ အစိုးရကို စိတ်မချေရဘူး။ တရုတ်အစိုးရမှာ အင်တာနှင်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မှတ်အာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ပြတ်ပြတ်သားသား’

မရှိသလို စိတ်ကျေးပေါက်ရှာ ကန့်သတ်အမိန့်တွေလည်း ထုတ်ပြန်တတ်တယ်” တဲ့

တရုတ်အဖိုးရဟာ သတင်းစာ၊ ရာမျက်၊ တိပိဋကအစ မီဒီယာအားလုံး၊ ကို ထိန်းချုပ်ထားတယ်၊ ဒါကြောင့် အင်တာနက်ကို ကြာကြာလွတ်မထားဘဲ ထိန်းချုပ်လိမ့်မယ်လို့ ယာဟူးက တွက်ထားပါတယ်၊ ယာဟူးဟာ ပထမ ပိုင်းမှာတော့ ဝက်ဆိုင်ပေါင်စုကို ရှာဖွေပြီး လိုချင်တာကို ဆလုပ်နိပ်ပြီး ရှာဖွေ လိုက်ရုပ်ပါပဲ၊ အဲဒီအတွက် တရုတ်အဖိုးရအနေနဲ့ ဘာမှ ဝင်စွက်မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဝင်ကြည့်တဲ့ ဝက်ဆိုင်ကနေ တခြားဝက်ဆိုင်တွေ (အထူးသဖြင့် တရုတ် အဖိုးရနဲ့ မူပါဝနဲ့ မကိုက်ညီတဲ့) ဆီကို ရောက်သွားရင်တော့ တရုတ်အဖိုးရဟာ ဒီအတိုင်း ထိုင်ကြည့်နေမှာ မဟုတ်တာတော့ သေချာပါတယ်။

နောက်ထပ် ပြဿနာတစ်ခုက တရုတ်နိုင်ငံက လူတွေ ဝင်ကြည့်ကြတဲ့ ယာဟူးဟာ ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံမှာ အခြေခံစိုက်ထားတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံ တို့ဟာ မတည်ကြလို့ ထိုင်ဝမ်အခြေခံစိုက် ယာဟူးကို တရုတ်နိုင်ငံမှာ လာရောက် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုနိုင် တရုတ်ကွန်မြှောနစ်အဖိုးရဟာ အတော်လေး ဝန်လေးနေတယ်။ ဂျယ်နီယန်ကတော့ ယာဟူးအနေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရော ထိုင်ဝမ်မှာပါ နိုင်ငံ ၂၃ စင့်ကို ဘယ်ဖက်မှ ဘက်မလိုက်ဘဲ တိတိကျကျကြားနေပါမယ်လို့ တရားဝင် ကြော်လိုက်တယ်။

ယာဟူးက တော်ဒါးနဲ့ လက်တွေလိုက်ခြင်း

ဒါပေမဲ့ ယာဟူးလို့ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတစ်ခုကို တရုတ်နိုင်ငံမှာ လုပ်ကိုင်ဖို့ တရုတ်အဖိုးရက ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ခွင့်ပြုမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သိနေလို့ ဂျယ်နီယန်ဟာ ပြည်တွင်းက တရုတ်ကုမ္ပဏီတစ်ခုနဲ့ ပူးတွေလုပ်ကိုင်ဖို့ စဉ်းစားလိုက်တယ်။

ဘုဇ္ဇာ ခုနစ် စက်တင်ဘာလမှာ ဂျယ်ရီယန်းက ဘို့ဂျင်းမြှော်ကို ရောက် စဉ်မှာ တရုတ်ပြည်တွင်း ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်တဲ့ Founder ဖောင်ဒါးနဲ့ ပူးတွေ လုပ်ကိုင်မယ်လို့ ကြော်လိုက်တယ်။ ဖောင်ဒါးဆိုတာ တရုတ်နိုင်ငံအတွက် ကွန်ပြု၍တာနဲ့ ဆော့ဖို့တွေ ထုတ်လုပ်ရောင်းချွေနေတဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုမဲ့

ယာဟူးဟာ ဖောင်းဒါးကို ပုံးတွဲလုပ်ဖို့ ရွှေဗျာယ်လိုက်တာ အကြောင်းရှုပါတယ်၊ ဖောင်းဒါးဟာ ပိုက်းတက္ကာသို့လဲရဲ့ လက်အောက်ခံကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်သလို အစိုးရနှင့်လည်း ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်နေဟာကြောင့်ပါ။

ဒီလိုနဲ့ ယာဟူးဟာ ဖောင်းဒါးနဲ့တွဲပြီး တရုတ်နိုင်ငံမှာ www.yahoo.com.cn ဆိုတဲ့ ဝက်ဆိုဒ်ကို အစိုးရဆီမှာ မှတ်ပုံတင်ပြီး လုပ်ကိုင်ခွင့် ရသွားပါပြီး ဝက်ဆိုဒ်ရဲ့ နောက်ဆုံးမှာ ‘cn’ ဆိုတာ China တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အတိကောက်ပါ။ တရုတ်နိုင်ငံမှာ အခြေစိုက်တဲ့ ဝက်ဆိုဒ်လို့ ပြောတာပါ။ ‘ယာဟူးချိုင်းနား’ လို့ ဝက်ဆိုဒ်ကို နာမည်ပေးလိုက်တယ်။ ယာဟူး ချိုင်းနားဟာ တရုတ်ဝက်ဆိုဒ်ပေါင်း၂ သောင်းကျော်ကို ရှာဖွေပေးတာကို အရှင်လုပ်တယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံက ဝက်ဆိုဒ်တွေကို တရုတ်ဘာသာပြန်ဆိုပြီး ယာဟူးဝက်ဆိုဒ်မှာ တင်ပေးတယ်။ Yahoo Mail နဲ့ Yahoo Messenger တွေကို ထပ်မံတိုးချွဲလိုက်တယ်။

ယာဟူးရဲ့ လုပ်ငန်းအရာရှိချုပ် ဂျယ်ဖျို့မော်လတ်က တရုတ်နိုင်ငံမှာ လုပ်ရတာ မလွယ်ဘူးလို့ ခုလို ဝန်ခံပြောတယ်။

‘ကျော်စိုးဟာ တစ်ချိန်လုံး မျက်စီကိုဖွင့်ပြီး လမ်းလျောက် နေရသလိုပါပဲ’ နည်းနည်းလေးမှ မျက်စီ မဖိုတ်ရဲဘူး။ အမှား သေးသေးလေးတောင် မလုပ်ရဘူး။ တရုတ်အစိုးရကောလည်း တစ်ချိုက် လေးမှ အလွတ်မပေးဘဲ ကျော်စိုးကို မျက်ခြေမပြတ် စောင့်ကြည့် နေတယ်စွာ’ တဲ့။

အစိုးရရဲ့လိုတစ်ပိုး မလိုတစ်ပိုး မှတ်။

ယာဟူးရဲ့ တရုတ်နိုင်ငံမှာ အခြေချုပ်လုပ်ကိုင်လိုက်ခြင်းဟာ ပြည် တွင်းက အင်တာနောက်ကုမ္ပဏီတွေအတွက် IPO ရောင်းချုပ် အခွင့်အလမ်းကို ပိတ်သွားပေါ်တော့တယ်။ တစ်ချိန်ထဲမှာဘဲ တရုတ်အစိုးရရဲ့ပြန်ကြားရေးဌာန ၁နှုံး ရုက်းချုပ်က တရုတ်နိုင်ငံမှာ နိုင်ငံခြားကကုမ္ပဏီတွေ လာရောက် လုပ်ကိုင်ခွင့် မရှိဘူးလို့ ကြော်လိုက်ပြန်တယ်။

အော်လို့ ကြော်လိုက်တဲ့အခိုင်မှာပဲ ရုက်းချုပ်ရဲ့လက်ထောက်ဖြစ်တဲ့

ခုဝန်ကြီးဟာ ဂျယ်ရီယန်ခဲ့ယာဟူးချိုင်းနားဖွင့်ပွဲမှာ တက်ရောက်ချို့မြင့်တာကို
တွေ့ရပါတယ်။ ဖွင့်ပွဲအပြီးမှာ သတင်းထောက်တွေက သူ့ကို ယာဟူးဟာ
နိုင်တဲ့ခြားကုမ္ပဏီဖြစ်နေတာကြောင့် သူ ဖွင့်ပွဲတက်ရောက်လာခြင်းဟာ ဝန်ကြီးရဲ့
ကြော်ချက်ကို မလိုက်နာသလို ဖြစ်မနေဘူးလားလို့ မေးကြတယ်။ ခုဝန်ကြီးက
ယာဟူးဟာ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ပြင်ပမှာရှိနေပြီး ယာဟူးချိုင်းနားကို တကာယ်လုပ်နေ
သူက ပြည်တွင်းက ဖောင်းဒါးကုမ္ပဏီဘဲ ဖြစ်တယ်လို့ ဖြစ်လိုက်တယ်။ အဲဒါ
တရုတ်အစိုးရရဲ့ လိုရင်တစ်မျိုး မလိုရင်တစ်မျိုး လုပ်တတ်တဲ့အကျင့်ကို ဖော်ပြု
လိုက်တာပါ။

ယာဟူးဟာ ဖောင်းဒါးနဲ့ ပူးတွဲလုပ်ရတာ မျှော်မျှန်းထားသလောက်
အကျိုးမရှိဘူးဆိုတာကို မကြာခိုင်မှာ သိလာပါတော့တယ်။ ဖောင်းဒါးဟာ ယာဟူး
အတွက် တရုတ်အစိုးရရဲ့ အကုအညီကိုရအောင် မစွမ်းဆောင်ပေးနိုင်လိုပါ။
နောက်ပြီး ယာဟူးချိုင်းနားဝက်ဆိုင်မှာ ဝင်ကြည့်ရတာ စိတ်ဝင်စားစရာ မရှိတဲ့
ပျော်စရာကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် တရုတ်လုမျိုးတွေ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့
ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ဆီးနား၊ နက်အစိုးနဲ့ ဆီးဟူးတို့ရဲ့ဝက်ဆိုင်တွေကို
ပို့ပြီး အကြည့်များကြတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံမှာ အင်တာနောက်အသုံးပြုမှု များလာတဲ့
အချိန်မှာပဲ ယာဟူးခဲ့တရုတ်ဈေးကွက်ကို ပိုင်စီးရေးကြေးပမ်းမှုဟာ သိပ်အလုပ်
မဖြစ်ပါဘူး။ ဒါဟာ ယာဟူးခဲ့ အခွင့်အလမ်းကို အသုံးမချေတတ်တဲ့ အားနည်း
ချက်တစ်ခုပါပဲ။

၃၇၂ ကုမ္ပဏီအကြောင်း

ယာဟူးဟာ ဖောင်းဒါးနဲ့ ပူးတွဲလုပ်တာကို ပုံပိုင်းလိုက်ပြီး ယာဟူး
လိုမျိုး search engine လုပ်တဲ့ ဘိုင်ဒုးကုမ္ပဏီနဲ့ ပါတာနာအဖြစ် ပူးပေါင်း
လုပ်ပြန်တယ်။ ဘိုင်ဒုးဟာလည်း ဖောင်းဒါးလိုပါပဲ။ ယာဟူးအတွက် အကျိုး
မရှိတာကြောင့် ဆောပဲ တွဲလုပ်ပြီး ပုံပိုင်းလိုက်ပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် ၂၀၀၃
ခုနှစ်မှာ ယာဟူးဟာ သူရဲ့ သိသိသာသာကျဆင်းနေတဲ့ တရုတ်ဈေးကွက်ကို
မြင့်တင်ဖို့ ၃၇၂ ဆိုတဲ့ တရုတ်ဆော်ဖို့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို ဝယ်ယူလိုက်ပြု
တယ်။ ယာဟူးမှာ ပိုက်ဆံရှိတော့လည်း လုပ်ချင်ရာ လုပ်နိုင်တာပေါ်လေး။

၃၇၂၊ ကုမ္ပဏီကို ယာဟူး တရှတ်နိုင်ငံမှာ လာအရာက်အခြေမချခဲ့
၅ နှစ်လောက်က ချို့ဟောင်ယိုးဆိုသူက ထူထောင်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး တရှတ်နိုင်ငံ၏
အင်တာန်ကိုရေး၍ကွက်မှာ အတော်လေး နေရာယဉ်တားနိုင်ခဲ့ ပါတယ်။ သူက
ဝက်ဆိုဒ်ကို လူတွေ အမှတ်ရလွယ်အောင် အကွဲရာစာလုံး ၃၇၂၊ လို့ နာမည်
တပ်ပေါ်ထားတာပါ။ အဆိုပြုမ်က ၃၇၂ - ၂၁ ပါ။ ဒါကြောင့် လူတွေကို အမှတ်ရ
ပိုလွယ်စေပါတယ်။

၃၇၂၊ ဝက်ဆိုဒ်မှာ စာတွေအားလုံးကို တရှတ်စာနဲ့ ရေးထားတာ
ကြောင့် အောင်လိပ်စာ မဖတ်တတ်ကြတဲ့ တရှတ်လူမျိုးတွေအတွက် အလွန်
အဆင်ပြုစေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ၃၇၂၊ မှာ မရှိမသားလုပ်ထားတာ တစ်ခု
ရှိတယ်။ အဲဒါဟ ၃၇၂၊ ဝက်ဆိုဒ်ကို တစ်ခါလောက် ဝင်ကြည့်လိုက်တာနဲ့
အဲဒိုဝင်းဆိုဒ်ကို ဂွန်ပူ၍တာမှာ ပြန်ဖျက်ပစ်ဖို့ အလွန်ခက်သွားပြီ။ ၃၇၂၊ ဟာ
တွေားဝက်ဆိုဒ်တွေကိုလည်း ဖျက်ပြီး အစားထိုး ဝင်ရောက်နေရာယူလိုက်
တယ်။ ဒီအတွက် ၃၇၂၊ ကုမ္ပဏီနဲ့ တွေားဝက်ဆိုဒ်ကုမ္ပဏီတွေဟာ မကြာခဏ
အချင်းများကြတယ်။ ၃၇၂၊ ဟာ ပြဿနာတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရပေမယ့်လည်း
တရှတ်လူမျိုးတွေ အများဆုံးသုံးနေကြတဲ့ ဝက်ဆိုဒ် ဖြစ်လာဖိုပါတယ်။ ၂၀၂၂
ခုနှစ်မှာ ၃၇၂၊ ဟာ ဝင်ငွေ ဒေါ်လာ ၁၇၂ သန်းအထိ ရှိတယ်။

AK47-ချို့ဟောင်ယိုး

၃၇၂ကို ထူထောင်တဲ့
ချို့ဟောင်ယိုးဟာ ၁၉၇၀ ခုနှစ်က
တရှတ်နိုင်ငံ တောင်းပိုင်း လယ်ယာ
နိုက်ပြီးတဲ့ ဟူးဆေးနယ်က ရွှေ့လေး
တစ်ရွှေ့မှာ မွေးဖွား ကြိုးပြင်းလာခဲ့ပါ
တယ်။ နောက်တော့ ချို့ယန်ရှိယန်ထန်းတူကြော်လိုလ်က ဘွဲ့ရှုံးတယ်။ သူဟာ
ဘွဲ့ရှုံးပြီး ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်တာ ၂၄၅၆၆စလုံး စွဲးသွား တယ်။ နောက်တော့
အောင်းဒါးကုမ္ပဏီမှာ လအစားဝန်ထမ်းအဖြစ် ဝင်လုပ်တယ်။ ၃၇၂နှစ်အကြာမှာ
အလွန်ထွက်ပြီး သူမိန့်ပဲ ဟဲလင်ဟွေး သူငယ်ချင်း ၄ ယောက် တို့နဲ့အတူ ၃၇၂၊



ချို့ဟောင်ယိုး

ကုမ္ပဏီကို ထူထောင်လိုက်ကြတယ်။

အခု ၃၇၂၁ နဲ့ ယာဟူးတို့ ပါတာနာအဖြစ် တွဲလပ်ကြပြီ၊ အောင်မြင် မလား စောင့်ကြည့်ရမှာပါ။ ယာဟူးပိုင်ရှင် ဂျော်ရိုယန်ဟော ဖော်ဖော်ရွှေရွှေနဲ့ ဆက်ဆံရေးကောင်းသူဖြစ်ပြီး ချို့ဟောင်ယိုးကတော့ သူ့နဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် တစ်ယောက် ပြန်ပါတယ်၊ စိတ်ကြမ်းလုံကြမ်းသေား တစ်ယောက်ပါ။ သူဟာ သေနတ်ကို အလွန်စိတ်ဝင်စားပြီး သေနတ်တွေကို ဝယ်စုလေ့ရှိတယ်။ သူ ရုံးခိုးမှာ နံရုံအပြည့်ကို ကျော်ဆုံးရာ ကောပေါက်လိုပြီး၊ ဆေးခြုံထားတယ်။ နံရုံမှာ ရပ်ရှားနိုင်ငံလုပ် AK47 သေနတ်ကို ကိုင်ထားတဲ့ သူဓာတ်ပုံကိုလည်း ဂုဏ်ယူစွာ ချို့ဆွဲထားသောတယ်။ ဒါကကြောင့် သူအပေါင်းအသင်းတွေက သူကို AK47 လို့ နောက်ပြောင်ခေါ်ကြတယ်။

သူတို့ ၂ ယောက်ရဲ့ အကျို့စရိတ်တွေ မတူကြပေမယ့် ဂျုံရိုယန်း ကတော့ ၃၇၂၁ ဟာ ယာဟူးအတွက် ဝင်ငွေတိုးအောင် အထောက်အကြ ပေါ်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်နေတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ယာဟူးချိုင်းနားဟော ဝင်ငွေ ဒေါ်လာသန်းအနည်းငယ်ပဲ ရနေပေမယ့် ၃၇၂၁ ရဲ့ ဝင်ငွေဟာ တစ်နှစ်ကို ဒေါ်လာ ၂၅ သန်းအထိ ဖြစ်နေပါတယ်။

ချို့ဟောင်ယိုးရွှေထင်ရာနိုင်းထုပ်ရပ်ရုပ္ပါး

၂၀၀၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှာ ယာဟူးဟော ၃၇၂၁ ကို ဒေါ်လာ သန်း ၁၂၀ နဲ့ ဝယ်ယူလိုက်တယ်။ ယာဟူးချိုင်းနားရဲ့ ဝန်ထမ်းအောင်အားဟော ၁၀၀ ကနေ ၃၇၂၁ က ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ ပေါင်းလိုက်တော့ ၃၀၀ အထိ တိုးသွားတယ်။ ဒေါ်လာဟော အစ်ချုံနှစ်ကို ဝယ်ယူပြီး ကျော်းသွားရတယ်ဆိုတာကို ရှေ့မှာ အရာပြုခြင်းပါပြီး ဒီအတိုင်းဘဲ ယာဟူးဟောလည်း ၃၇၂၁ ကို ဝယ်ယူပြီး နောက် ပိုင်းမှာ ကျော်းမွှုံးဖို့ ဖြစ်လာတယ်ဆိုတာကို တွေ့ရှုပါလိမ့်မယ်။

ကျော်းမွှုံးရှင်းရဲ့ အမိုကအကြောင်းက ယာဟူးနဲ့ ၃၇၂၁ တို့ရဲ့ အလေ့ အကျို့ စရိတ်တွေ မတူကြပြုမှုကြောင့်ပါ။ ၃၇၂၁ ရဲ့ ချို့ဟောင်ယိုးက ယာဟူး၏ သန်ထမ်းတွေဟာ ပျော်ရှုပြီး အလုပ်သိပ်မလုပ်ကြဘဲ လစာကျတော့ သူ ၃၇၂၁ က ဝန်ထမ်းတွေထက်တောင် ပိုရန်ကြတယ်လို့ မြင်နေတယ်။ ယာဟူးက

ဝန်ထမ်းတွေကလည်း သူတို့ဟာ ၃၇၂၁ ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အနိုင်ကျင့်တာ ခံနေရပြီး သူတို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ ချို့ဟောင်ယီးဟာလည်း ယာဟူရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်တာကိစ္စမှာ စိတ်မဝင်စာဘျားလို့ ပြောကြတယ်။

ယာဟူးဟာ တရာတ်အစိုးရနဲ့ ဆက်ဆံရေးမှာ အမှားအယွင်း မရှိရ အောင် အမြှော်တမ်း ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ဆောင်ရွက်တတ်တယ်။ ယာဟူးက ၃၇၂၁ ကို ဝယ်လိုက်ပြီး ၂ လ အကြောမှာ ချို့ဟောင်ယီးဟာ တရာတ်အစိုးရရဲ့ တရားစွဲဆိုခြင်းကို ခံရပါတော့တယ်။ အစိုးရရဲ့ အင်တာနှင်းသတင်းဌာနတစ်ခု ဖြစ်တဲ့ CNNIC ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိနိုက်ကျဆင်းအောင် လုပ်တယ်ဆိုတဲ့ စွာပွဲချက်နဲ့ပါ။

နောက်တစ်ခါ ချို့ဟောင်ယီးဟာ ယာဟူးရဲ့ ပါတနာဟောင်းဖြစ်တဲ့ ဘိုင်ဒုးကုမ္ပဏီကို တရားစွဲဖွံ့ဖြိုးလုပ်တယ်။ နောက်ပြီး သူဟာ ဝက်ဆိုဒ်အသစ်တစ်ခု ကို ထောင်လိုက်တယ်။ ချို့ဟောင်ယီးဟာ ဘိုင်ဒုးကုမ္ပဏီကို တရားစွဲဖွံ့ဖြိုးကိုစွဲ ဝက်ဆိုဒ်အသစ်ထောင်တဲ့ အကြောင်းတွေကို အမေရိကန်နိုင်ငံက ယာဟူးရဲးချုပ်ကို လုံးဝ အကြောင်းကြားထားခြင်း မရှိခဲ့ဘူး။ ဒီထဲက ချို့ဟောင်ယီးက ယာဟူးရဲးချုပ်က မန်နေဂျာတွေကို ခုလို့ ဝေဖော်ပြစ်တင်လိုက်သေးတယ်။

‘သူတို့ဟာ ၃၇၂၁ ကုမ္ပဏီရဲ့ အနာဂတ်အတွက် ရင်းစီး မြုပ်နှံမှုလုပ်ဖို့ စိတ်မဝင်စားကြပါဘူး။ သူတို့ဟာ ယာမြေကိုတော့ စိုက်ပျိုးကြပေမယ့် ယာမြေကို ထွန်ယက်ဖို့၊ မြေသွေလာထည့်ပေးဖို့ ကျတော့ စိတ်မဝင်စားကြဘူး။ ထွက်လာမယ့် သီးနှံတွေကို ဆွတ်ခြား ဖို့ဘဲ စိတ်ဝင်စားကြတယ်။ ဒီအတိုင်းဆိုရင် အဲဒီယာမြေဟာ နောက် ဆုံးမှာ သီးနှံထွက်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး’ တဲ့

ချို့ဟောင်ယီးနှင့်ထွက်လိုက်ခြင်း

ချို့ဟောင်ယီးဟာ ယာဟူးချိုးနားအောက်မှာ ၂ နှစ်ကြောနေပြီးတဲ့ ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှာ နှစ်ထွက်လိုက်ပါတယ်။ အလုပ်ထွက်ပြီး ၂ လ အကြော မှာ သူဟာ ‘Qihoo 360 Technology’ ဆိုတဲ့ အင်တာနှင်း ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို

ထုတေသင်လိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ချီးမောင်ယို့ရဲ့ အခန်းကော်မှာ ယာဉ်းချိုင်းနားမှာ တစ်ခန်းရပ်သွားပါပြီ။

ဒါပေမဲ့ ချီးမောင်ယိုးဟာ အလုပ်တွက်ပြီ၊ မကြောခင်မှာ ယာဉ်းကို အခုလို ဝေဖန်ပြစ်တင်လိုက်ပါတယ်။

‘ကျေနော်ရဲ့ ၃၇၂၁ ကို ယာဉ်းဆီမှာ ရောင်းလိုက်တာဘို့ အကြိုးအကျယ် နောင်တရာနနောက်တယ်။ ယာဉ်းချိုင်းနား တွေ့ဖြည့်ဖြန်း၊ ကျေခံးသွားနေရပြင်းဟာ ယာဉ်းရှိုးချုပ်က ခေါင်းဆောင်တွေမှာ အများကိုး တာဝန်ရှိပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ဂျယ်ရှိယန်း။ CEO ဟောင်း ဆယ်မယ်တို့ဟာ လူကောင်းတွေပါး ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ ထူးချွန်ထောက်ပြေက်သွားတွေတော့ မဟုတ်ကြဘူး။ သူတို့မှာ ခေါင်းဆောင် အရှည်အချင်း မရှိကြဘူး။ သူတို့ဟာ ရှုပါးလုံး ပိုက်ကုန်းဆော့စိတိရဲ့ ပြိုင်ဆိုင်မှုကို ကြုံတွေတဲ့အခါ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိကြတော့ဘူး။ ကုမ္ပဏီကို ဘာတွေလုပ်သုတေသနမျိုးတဲ့ လမ်းညွှန်မှုကို တောင် မပေး နိုင်ကြဘူး’

လို့ ပြောပါတယ်။

ယာဉ်းရှိုးလိုက်အများ

ချီးမောင်ယိုးက အခုလို ပြောရတာကလည်း အကြောင်း ရှိပါတယ်။ မကြောခင်က အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ယာဉ်းရဲ့ ဈေးကွက်ကို ရှုံးဝါးလုံးက တဖြည်း ဖြည်း ယူသွားတယ်။ ရှုံးဝါးလုံး search engine ဟာ ဝက်ဆိုဒ်တွေကို ချိုပ်ဆက် link လုပ်ပေးတဲ့ ယာဉ်းထက် လွှာကြော်များလာတယ်။ တကယ် တမ်းက ဘုရားရုန်းက ယာဉ်းဟာ ရှုံးဝါးလုံး စထောင်ချိန်က ထုတေသင်သွား ဆာဂေးဘရင်နဲ့ လယ်ရှိပေါ်ရှုံးတို့ဆိုက ရှုံးဝါးလုံးကို ဝယ်ယူစုံ အခွင့်အခြား ရခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယာဉ်းရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချိန့် နေးကွားနေမှုကြောင့် ဆာဂေးနဲ့ လယ်ရှိပေါ်ရှုံးတို့ဟာ ရှုံးဝါးလုံးကို မရရောင်းကြတော့ဘူး သူတို့ဟာသာ ရှုံးဝါးလုံးကို ထွေထောင်လိုက်ကြတယ်။ ရှုံးဝါးလုံး အကြိုးအကျယ် အောင်မြင်သွား တယ်။

အခု ရှိခဲ့လဲဘာ ယာဟူးကို ခြေမှုခြင်းခေါ်ပြီး ပိုပြီး ဆိုးဝါးစေ တာက ယာဟူးဟာ ရှိခဲ့လဲနဲ့ ပါတာနာအဖြစ် လက်တွဲလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါ တယ်။ လက်တွဲလုပ်ပြီးသိန်မှာ ယာဟူးရဲ့ ပထာမဆုံး ဝက်ဆိုဒ်စာမျက်နှာ ရှိခဲ့လဲနဲ့လိုဂိုအမှတ်တဲ့ဆိပ်ကို ဖော်ပြုပေးလိုက်တယ်။ ယာဟူးဟာ အမှားကြီး တစ်ခုကို လုပ်လိုက်မဲ့တယ်ဆိုတာကို မသိလိုက်တွေ့။ ယာဟူးဝက်ဆိုဒ်ကို ဝင်ကြည့်သွား၊ ယာဟူးအဲဒီ လုပ် နိုင်လိုက်တာနဲ့ ရှိခဲ့လုပ်ဝက်ဆိုဒ်ကို တန်းရောက်သွားတယ်။ ရှိခဲ့လဲရဲ့ ရှင်းလင်းပြီး ပိုမိုစုလင်တဲ့ စာမျက်နှာတွေကို တွေ့သွားသွားတွေ့ဟာ ယာဟူးဝက်ဆိုဒ်ဆိပ်ကို ပြန်မသွားကြတော့ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ ယာဟူးရဲ့ သန်းပေါင်းများစွာသော အင်တာနှက်သုံးသွေ့တွေဟာ ရှိခဲ့လဲဆို ရောက်သွားကြတယ်။ ယာဟူးဟာ ရှိခဲ့လဲက ဘာမှအားစိုက်ပထုတ်ရော့ သူရဲ့ရွေ့ကွက်ကို ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ချို့ဟောင်ယူးရဲ့ ပြစ်တင်ဝေဖန် ချက်ဟာ မှန်တယ်လို့ ပြောရမလို့ ဖြစ်နေပါတယ်။

ယာဟူးကမ်းလှမ်းချက်ကို ကုမ္ပဏီတွေက လက်မခံကြ

ယာဟူးဟာ တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ အင်တာနှက်ရွေးကွက်ကို ကြိုးစီးဖို့ ၃ ကြိုးတိုင်တိုင် ကြိုးစားခဲ့ပေးမယ့်လည်း ၃ ကြိုးစဲလုံး မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ ပထာမအကြိုးပါက ဖောင်းဒါးကုမ္ပဏီနဲ့ လက်တွဲလုပ်တယ်။ မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ ဒုတိယအကြိုးအဖြစ် ဘိုင်ဒုးကုမ္ပဏီနဲ့ လက်တွဲလုပ်ပြန်တယ်။ ဒါလည်း မအောင်မြင်ပြန်ပါဘူး။ နောက်တစ်ပါ ၃၇၂၁ ကို ဝယ်လိုက်ပြီး တရာတ်ရွေ့ကွက် ကို ပိုင်စီးဖိုးကြေးစားပြန်တယ်။ မအောင်မြင်ပြန်ပါဘူး။ ဒါတွေကို စိတ်ပျက်လာတဲ့ ဂျမ်းရိယန်း (ယာဟူးတည်ထောင်သူနဲ့ လက်ရှိ CEO) က ရှုယ်ယာရှင်တွေကို အသိပေးသဲ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ချုမှတ်လိုက်တယ်။ အဲဒါက ယာဟူးဟာ အလီဘဏ္ဍာရဲ့ ရှုယ်ယာ ၄၀ ရာခိုင်နှစ်ကို ဒေါ်ဘာ တစ်ဘီလီယံနဲ့ ဝယ်မယ့် အပြင် ယာဟူးချိုင်းနားရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်တာ ကိစ္စအဝေးကိုလည်း အလီဘဏ္ဍာရဲ့ လုံးဝလုပ်ပိုင်ခွဲမယ်လို့ ကမ်းလှမ်းလိုက်ခြင်းပါ။

အမှန်ကတော့ ယာဟူးဟာ အလီဘဏ္ဍာရဲ့ အခုလီဘဏ္ဍာရဲ့ အမှန်ကမ်းလှမ်းလိုက် တာဟာ ရှုတ်ခြုံစဉ်စားပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ၃၇၂၁ နဲ့ စပ်း

အဆင်မပြေကတည်းက နောက်ထပ် ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီတစ်ခုကို ပါတာနာအဖြစ် လက်တွဲဖို့ စဉ်းစားခဲ့တယ်။ အဲဒီလို စဉ်းစားတဲ့အထဲမှာ အလိုဘာဘာကုမ္ပဏီ မပါခဲ့ပါဘူး။ ယာဟူးက သတင်းအချက်အလက် ရှာဖွေတဲ့ search engine လုပ်တာဖြစ်ပြီး အလိုဘာဘာက အင်တာနက်ကနေ ပစ္စည်းမောင်းတာဆိုတော့ လုပ်ငန်းသာဘဝချင်းမတူကြလို့ မစဉ်းစားခဲ့တာပါ။

ယာဟူးရဲ့ပထမဆုံး ဦးယေားပေးတဲ့ ကုမ္ပဏီဟာ ဆီးနားဟာ တရုတ်လူမျိုးတွေ အလွန်ကြောက်နေကြတဲ့ အခိုအစဉ်တွေကို အင်တာနက်ကနေ လွှာင့်ထုတ်ပေါနေတဲ့ ပိုဒီယာကုမ္ပဏီတစ်ခု ပြစ်ပါတယ်။ ယာဟူးဟာ သူရဲ့ သတင်းအချက်အလက် ရှာဖွေပေးတာအပြင် ပိုဒီယာလုပ်ငန်းကိုပါ တိုးချွဲ လုပ်ချင်တာကြောင့် ဆီးနားကို စဉ်းစားခဲ့တာပါ။ ဆီးနားနဲ့ တရုတ်အစိုးရရဲ့ ခွင့်ပြုချက်ရရှိ ယာဟူးက ရင်နှီးမြှုပ်နှံမယ်လို့ သဘောတူစာချုပ် ချုပ်လိုက် ကြတယ်။ ဆီးနားရဲ့ CEO ဝမ်ယန်းက တရုတ်အစိုးရရဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာန အကြောင်းအကဲ လီချွှန်ချွှေးကို ခွင့်တောင်းရောမှာ လီချွှန်ချွှေးက ပြင်းပယ်လိုက်လို့ ယာဟူးက ဆီးနားမှာ ရင်နှီးမြှုပ်နှံမယ့်အခိုအစဉ် ပျက်သွားပါတယ်။

အခု ယာဟူးဟာ ခုတိယဉ်းစားပေးပြစ်တဲ့ ရှုန်ဟိုင်းမြို့မှာ အာခြေစိုက် ပြီး အင်တာနက်မှာ ဂိမ်းတွေရောင်းချေနေတဲ့ ရှုန်ဒါးကုမ္ပဏီကို ရင်နှီးမြှုပ်နှံးကမ်းလှမ်းပြန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှုန်ဒါးက စိတ်မဝင်စားဘူးလို့ အကြောင်းပြန်လိုက်တယ်။ နောက်ထပ် ယာဟူးစဉ်းစားတဲ့ ဘိုင်ချွားကုမ္ပဏီကလည်း IPO ထုတ်ရောင်းဖို့ စိစဉ်နေပြီဖို့ ယာဟူးရဲ့ ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုကို စိတ်ဝင်စားခြင်း မရှိ ပါဘူး။

အလိုဘာဘာကို ခေါ်စာ တစ်ဘီလီယာမ်းလုပ်းခြင်း

ယာဟူးဟာ ဧည့်စရာ မရှိတော့လို့ အလိုဘာဘာကို ခေါ်စာ တစ်ဘီလီယာမ်းရင်နှီးမြှုပ်နှံမယ်လို့ ရှုက်မားကို ကမ်းလှမ်းလိုက်တယ်။ အလိုဘာဘာဟာ လူထုကို ပထမဆုံး ရှုပ်ယာထုတ်ရောင်းတဲ့ IPO မလုပ်ရသေးယာကြောင့် အများပိုင်ကုမ္ပဏီတစ်ခု မဖြစ်သေးတဲ့အတွက် ရင်နှီးမြှုပ်နှံဖို့ သဘောတူလိမ့်မယ်လို့ ရှုယ်ရှိယန်းက တွက်မိတယ်။ နောက်ပြီး ဘုရား ခုနစ်တုန်းက

တရှတ်နိုင်ငံကို ဂျယ်ရိုယန်း လာရောက်ခဲ့စဉ် ဂျက်မာက သူကို နေရာအနဲ့ လိုက်လဲပို့ဆောင်ပြသရင်း သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ အထက်ပေါ်လေးကို ပေါင်ရင်နှီး လာခဲ့ကြတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ လူချင်းမဆုံးဖြစ်ကြပေမယ့် လည်း အဆက်အသွယ်တော့ ရှိနေခဲ့ကြပါတယ်။

ဂျယ်ရိုယန်းက ဂျက်မားနဲ့ ဆက်ဆံရတာ ၃၇၂၁ က ချိုဟောင်ယီးနဲ့ ဆက်ဆံရတာထက် ပိုလွယ်မယ်လို့ ထင်မိတယ်။ နောက်ပြီး ဂျယ်ရိုယန်းဟာ ဂျက်မာရဲ့ ပါတနာဖြစ်တဲ့ ဂျီးဆိုင်းနှင့်လည်း အရောင်းရင်းနှင့်တယ်။ ဂျယ်ရိုယန်းနဲ့ ဂျီးဆိုင်းဝါး နှစ်ယောက်စလုံးဟာ ထိုင်ဝပ်မှာ မွေးကြပြီး အမေရိကားမှာ တက္ကသိလ်တက်ခဲ့ကြသူတွေဖြစ်ကြလို့ အတွေးအခေါ်အယူအဆတွေ နှီးစပ်ကြတယ်။ ယာဟူရဲ့ ဘဏ္ဍာရေးအရာရှိဖြစ်တဲ့ ဓားခက်ကာာက ယာဟူးနဲ့ အလီဘာဘာတို့ရဲ့ ဝန်ထမ်းတွေအပေါ် အလေးပေး ကရှစိက်တတ်ပုံတွေဟာ နဲ့နဲ့ စပ်စပ် တူညီကြတယ်လို့ ပြောပြုတယ်။

ဂျယ်ရိုယန်းရဲ့တစ်ကိုယ်တော်ဆုံးဖြတ်ချက်

ဒါပေမဲ့ ယာဟူးအတွက် စဉ်းစားစရာတစ်ချက်တော့ ရှိနေပါတယ်။ အဲဒါက သူတို့ရဲ့လုပ်ငန်းသာဘဝချင်း မတူညီကြတာပါ။ ယာဟူးက အင်တာနှင့် ကနေ သတင်းအချက်အလက်ရှာပေးတဲ့ search engine အလုပ်လုပ်တယ်။ အလီဘာဘာက ပစ္စည်းရောင်းသူနဲ့ ဝယ်သူကြား ဆက်သွယ်ပေးတဲ့ ပွဲစားလို့ အလုပ်မျိုး လုပ်တယ်။ နောက်ပြီး အလီဘာဘာအပ်စုမှာ ထာပေါင်းနဲ့ TMall ထိမောလ်ဆိုတဲ့ ကုမ္ပဏီသစ် ၂၅လုပ်းရှိနေသေးတယ်။ ထာပေါင်းကုမ္ပဏီဟာ တရှတ်လူထဲအကြား အောင်မြင်မူရနေပေမယ့် သူ့ဝက်ဆိုဒ်မှာ ဝင်ရောက်ပြီး လေလံတင် ပစ္စည်းရောင်းသူတွေကို မှတ်ပုံတင်ဖို့ အလီဘာဘာက ၃၂ နှစ် ဆိုင်းငဲ့ထားလို့ ဝင်ငွေမရှိ ဖြစ်နေတယ်။ ဝင်ငွေမရှိတဲ့ အလီဘာဘာအပ်စုမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ ဘယ်လို့ တန်ဖိုးဖြတ်ရမလဲဆိုတာ ယာဟူးအတွက် အခက်တွေ့နေပါတယ်။

အဲဒါတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဂျယ်ရိုယန်းက ၁၀ နှစ်ကြာပြီးမှ ခုလို့ ပြောပြုပါတယ်။

‘ကျေနော် အလိဘဘာကို ရင်နှစ်းမြှုပ်နှစ်း ကမ်းလျမ်းချိန်မှာ ကျေနော်တို့ ယာဟူးရဲ့ လက်ထဲမှာ ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံပဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအထောက ဒေါ်လာ ၁ ဘီလီယံကို အလိဘဘာမှာ ရင်နှစ်းမြှုပ်နှစ်းမယ် ဆိုတော့ ရှုယ်ယာရှင်တွေဟာ ထိတ်လန့်သွားကြပြီး အကြိုးအကျယ် ကန့်ကွက်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျေနော်ဟာ အလိဘဘာကို သေချာ စုစုမဲ့လောထားပြီးပြီး အလိဘဘာ အောင်မြှင်မယ်လို့ ယုံကြည် တဲ့အပြင် ဂျက်မားရဲ့ အလိဘဘာအပေါ် ထားရှိတဲ့ သူရှည်မှန်ချက် ကလည်း ရင်နှစ်းမြှုပ်နှစ်း အဆုံးအဖြတ်ချမှတ်ရာမှာ အမိကကျပါ တယ်။ ရှုယ်ယာရှင်တွေ သဘောမကျေပေမယ့် ကျေနော်မှာ ဆုံးဖြတ် ပိုင်ခွင့်ရှိနေတာရို့ အလိဘဘာမှာ ရင်နှစ်းမြှုပ်နှစ်း ဆုံးဖြတ်လိုက ပါတယ်’ တဲ့

အလိဘဘာအတွက်တော့ အခုလို ယာဟူးရဲ့ ဒေါ်လာ တစ်ဘီလီယံ ရင်နှစ်းမြှုပ်နှစ်းမှုဟာ အမြတ်မရှိသေးတဲ့ ထားပေါင်းကို ဆက်လက်ရပ်တည်နှင့် လုံလောက်တဲ့ ငွေအထောက်အပဲ ရာသွားလေပါတယ်။ နောက်ပြီး ဒီရင်နှစ်းမြှုပ်နှစ်းမှု ဟာ ၁၀ နှစ်ကျော်ကြာ ရင်နှစ်းခဲ့ကြတဲ့ ဂျက်မား (အလိဘဘာ)၊ ရှုယ်ရှိယန်း (ယာဟူး) နှင့် မာဆာယိုရှိဆန် (ဆော့ဘင့်) တို့ရဲ့ ခင်မင်ရင်နှစ်းမှုးမှုကို ပိုမိုခိုင်ပြုစေခဲ့ပါတယ်။

အလိဘဘာက ယာဟူးကမ်းပုံမှုးချက်ကို လက်ပဲပြီ

ယာဟူးရဲ့ အလိဘဘာမှာ ဒေါ်လာ တစ်ဘီလီယံ ရင်နှစ်းမြှုပ်နှစ်းတဲ့ စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပြီးတဲ့အခါပြာ အလိဘဘာရဲ့ အစုရှုယ်ယာ ၄၀ ရာခိုင်နှစ်းကို ယာဟူးက ပိုင်ဆိုင်သွားတယ်။ ဆော့ဘင့်က ၃၀ ရာခိုင်နှစ်းကို ပိုင်ဆိုင်သွားပြီး အလိဘဘာရဲ့ အုပ်ချုပ်မှု ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုကတော့ ကျွန်ုတဲ့ ၃၀ ရာခိုင်နှစ်းပါ။

ဒီအရောင်းအဝယ်ဖြစ်ပြီး ၁၀ နှစ်အကြာကျေမှ ဂျက်မာက အခုလို ပြောပြုပါတယ်။

‘တကယ်တော့ ယာဟူးကို ဒေါ်လာသန်းတစ်ထောင်ဖို့ ရင်နှု

မြုပ်နှံခွင့် ပြုလိုက်ရတာက အဲဒီအခိုန်ပြာ ကျနော်တို့ဟာ အိမာနဲ့
ယဉ်ပြုင်နေတာ ပွဲမပြီးသေးဘူးလော့ ဘဏ္ဍာရေးတောင့်တင်းတဲ့
အီးဘာ့နဲ့ ယဉ်ပြုင်စို့ ကျနော်ဝို့မှာ ငွေတွေ အများကြိုးလိုနေပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ ကျနော်တို့ လိုတဲ့ ငွေတွေ လက်ထဲရောက်ခိုန်မှာပဲ အီးဘာဟာ
တရှတ်နိုင်ငံက အရှုံးပေး ထွက်ခွာသွားပါပြီး တကယ်လို့ အီးဘာဟာ
ခုလို စောစောစိုးစီး အရှုံးပေး ထွက်ခွာသွားမယ်ဆိုတာကို ကြိုးတင်
သိတော့ အဲမယ်ဆိုရင် ယာဟူဒဲ ရင်နှုန်းမြုပ်နည်းမှာကို လက်ခံချင်မှ လက်ခံ
မှာပါ။ ဒါကာလည်း အနာဂတ်ကို ဘယ်သူမှ ကြိုးတင်မှန်းဆလိုရတာမှ
မဟုတ်ပဲကိုး” တဲ့။

စာချုပ်အရ အလိဘဘာဘာကို ကျက်မာနဲ့ ဂျီးဆိုင်းတို့ ၂ ယောက်က
စီမံခန့်ခွဲခွင့် ရပါတယ်။ ယာဟူကေလည်း စိုးရိုးမောင်ကြေတဲ့ သူဝန်ထမ်းတွေနဲ့
ဖောက်သယ်တွေကို အလိဘဘာဘာဟာ တရှတ်နိုင်ငံရဲ့စွေးကွက်အတွက် အသင့်
တော်ဆုံးပါလို့ စိတ်ပြောသောအောင် ကြော်ကြော်တယ်။ ယာဟူးချိုင်းနှားအောက်က
ဝန်ထမ်းတွေကတော့ အလိဘဘာဘာအောက် ရောက်သွားတာကို မကျေနပ်
ကြဘူး။ တချို့လည်း အလုပ်ထွက်သွားကြတယ်။ ဂျယ်ရှိယန်းကေလည်း ခုလို
ပြောပါတယ်။

“ယာဟူဒဲ search engine နဲ့ ယာဟူးမေးလ် စတာတွေ
ဟာ ယာဟူးအမှတ်တဲ့ဆိုပို့ ဆက်လက်ရှိနေခို့မှာပါ” တဲ့။

ယာဟူးရဲ့ပုံစိပ်မှုးမို့နဲ့ခြင်း

ဒါပေမဲ့ ယာဟူးရဲ့ အမှတ်တဲ့ဆိုပို့ဟာ အလိဘဘာဘာရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှု
အောက်မှာ တဖြည်းဖြည်း မေ့ခိုန်စပြုလာသလို တရှတ်နိုင်ငံရဲ့ အင်တာနာက်
လောကထဲကနေ တဖြည်းဖြည်း ပျောက်ကွယ်စပြုလာပါတယ်။ စာချုပ်ချုပ်ပြီး
တစ်နှစ်အကြားမှာ ယာဟူးချိုင်းနားကို အလိဘဘာဘာက မွေးစားသားတစ်ယောက်
လို့ ဆက်ဆံနေပြီး သူလက်အောက်ခဲ့ ထာပေါင်းကိုတော့ သားအေရင်းလို့
ဆက်ဆံနေပါတော့တယ်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် မေလမှာ အလိဘဘာဘာက ယာဟူး
ချိုင်းနားဝက်ဆိုတဲ့ ချိုင်းနားယာဟူးလို့ နာမည်ပြောင်းလိုက်တယ်။ သောာက

တော့ ယာဟူးထက် ချိုင်းနား (တရုတ်နိုင်ငံ) က ပိုအရေးပါတယ်ဆိုတဲ့ သဘောကို ပြချွင်လို့ ချိုင်းနားစာလုံးကို ရှေ့မှု့တပ်လိုက်တာပါ။

အလီဘာဘာဟာ စာချုပ်ပြီး အစပိုင်းမှာတော့ ချိုင်းနားယာဟူး အတွက် ပိုက်ဆံအကော်လေး သုံးပါတယ်။ တိပိမှာကြောငြာဖို့ တရုတ်ယွမ်ငွေ ၃၀ မိန္ဒီယံ (အပေါ်ကန် ဒေါ်လာ ၄ သန်းကျော်) အကျိုးအကျွေ့ သုံးစွဲဖို့တယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ချိုင်းနားယာဟူးအတွက် ငွေမာသုံးသလောက် ဖြစ်သွား တယ်။ တစ်ခို့နှင့်ထဲမှာ အင်တာနှင်းက Search engine လုပ်ရာမှာ ဘိုင်းခုံးကုမ္ပဏီက ချိုင်းနားယာဟူးထက် ပိုမြန်ဆန်တယ်။ အချက်အလက် ပိုစုံနေ ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘိုင်းခုံးဟာ တရုတ်ရေးကျက်တစ်ခုလုံးရဲ့ ၃ ပုံ J ပုံ ကို ပိုင်ဆိုင်လာပြီး ရွှေးဂါးလိုက ၃ ပုံ ၁ ပုံ နီးပါး ပိုင်ဆိုင်လာလို့ ယာဟူးဟာ မဖြစ်စလောက် ရေးကျက်လေးကိုပဲ ပိုင်ဆိုင်နိုင်တော့တယ်။ အဲဒီအချိန်ကာပြီး ချိုင်းနားယာဟူးဟာ အလီဘာဘာရဲ့ လက်အောက်ခံအဖြစ်နဲ့ပဲ တရုတ်နိုင်ငံက အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာသွားရတဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ မထင်မရှား ဆက်လက် ရပ်တည် နေသွားရပါတော့တယ်။

နိုင်ခြားကုမ္ပဏီကြီးတွေ ဆုတ်ခွာမပြုပြီး

ပထမဆုံး အီးဘေးဟာ တရုတ်နိုင်ငံက ဆုတ်ခွာသွားခဲ့ရတယ်။ အခုံးကုမ္ပဏီတော်များ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ရေးကျက်သေးသေးလေးပဲရပြီး မထင်မရှား ဖြစ်သွားပြီး ကမ္မာကျော် အင်တာနှင်းကုမ္ပဏီကြီးတွေရဲ့ တရုတ်နိုင်ငံမှာ မအောင်မြင်တဲ့ အတ်လမ်းဟာ ဒါနဲ့ မပြီးဆုံးသေးပါဘူး။ ရွှေးဂါးလိုက်လည်း ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာ တရုတ်နိုင်ငံမှာ ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး ထွက်ခွာသွားရပြန်ပါတယ်။

ရွှေးဂါးလိုက် ၂၀၀၆ ခုနှစ်က တရုတ်နိုင်ငံမှာ server ဆာဟာတွေကို တပ်ဆင်ပြီး စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ search engine နဲ့ Gmail ရှိမောင် တို့ဟာ လူကြောက်များလာကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ၂၀၁၀ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းမှာ သူ့ရဲ့ ဆာဟာတွေဟာ အပြင်လုပ်တွေရဲ့ Hack ဖောက်ထွင်းခဲ့ပြီး အချက်အလက်တွေ အနီးခဲ့ လိုက်ရတယ်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ် မတ်လမှာ ရွှေးဂါးလိုက် ဆာတာတွေဟာ

လုပ်မှုမရှိတော့ဘူးဆိုတဲ့ အမကြာင်းပြချက်နဲ့ သာမာတွေကို ဟောင်ကောင်ကို ရွှေပြောင်းလိုက်တယ်။ တကယ်တော့ သူလည်း အမြဲအနေမဟန်တာကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံက စတင်ဆုတ်ဘွဲ့ပြီးချင်လို့ အမကြာင်းပြချက်ပေါ်လိုက်တာပါ။

ဒီတော့ အီးဘေး၊ ယာဟူးနဲ့ ရုံးဂါးလ်ကမ္မာကျော် အင်တာနှင် ကမ္မာကျိုးကြီး၊ ၃ ခုစလုံးဟာ တရုတ်နိုင်ငံက ထွက်သွားကြရပါပြီ။ တကယ်တော့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အင်တာနှင်ကျော်ကြီးဟာ အရမ်းကို ကြီးမားပါတယ်။ ဒါဆိုရင် သူတို့ ဘာကြောင့် ထွက်သွားရတာလဲ။

တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အင်တာနှင်ဟာ တစ်ရှိနှင့်ထိုး တိုးတက်လာတာနဲ့အမျှ အစိုးရကာလည်း အင်တာနှင်ကို ပိုမိုတင်းကျပ်စွာ ထိန်းချုပ်ပါတော့တယ်။ နိုင်ငံခြားကမ္မာကျိုးဆိုရင် ပိုတောင် တင်းကျပ်ပါသေးတယ်။ အဲဒီကမ္မာကျိုးကြီး ဓမ္မဟာ အဲဒီခက်ကို ခံရတဲ့အပြင် တစ်ချိန်ထဲမှာပဲ ပြည်တွင်းကမ္မာကျိုးတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ အလိဘာဘာ၊ ဘိုင်ခူးနဲ့ တင်းစင့်တို့ဟာလည်း အင်အားတောင့်တင်းတဲ့ ပြိုင်ဘက်ကောင်းတွေ ဖြစ်လာကြလိုပါ။

တရုတ်နိုင်ငံက ထွက်လာပြီးနောက်ပိုင်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ ယာဟူးရဲ့ ဂျယ်ရိုယန်းက ခုလိုပြောပါတယ်။

‘အမေရိကန်နဲ့ အနောက်နိုင်ငံက ကမ္မာကျိုးတွေဟာ တရုတ် နိုင်မှာ လောလောဆယ် အလုပ်မဖြစ်ကြပါဘူး။ နောင် ၁၀ နှစ် လောက်ခုရှင်တော့ ကျနော်တို့ တရုတ်နိုင်ငံကိုပြန်သွားချင် သွားကြပါလိမ့်မယ်။ အခုကော့ စောင့်ကြည့်တာပဲ လုပ်နေတော့မယ်။’

ကမ္မာကျော် အင်တာနှင်ကမ္မာကျိုးကြီးတွေ တရုတ်နိုင်ငံက ဆုတ်ဘွဲ့ သွားကုန်ကြပြီးဆိုတော့ ဂျက်မားက အလိဘာဘာအတွက် အခွင့်ကောင်းလို့ မှတ်ယူလိုက်ပြီး အခွင့်အလမ်းကောင်းကို အမိအရ ဖမ်းဆုတ်ယူဖို့ ပြင်ဆင် နေပါပြီ။

ဘယ်လို့ အခွင့်အလမ်းကောင်းလည်းဆိုတော့ ရှုံးအခန်းမှာ ဆက်ဖတ်ကြည့်လိုက်ပါ။





အခန်း(၃)

အလိုဘဏာရဲ့ အသုံးပေါင်းမှုကြောက် အောင်မြင်းမှု

အလိုဘဏာကို IPO ရောင်းစွဲ ဆုံးဖြတ်ခြင်း

၂၀၀၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ တရုတ်နိုင်ငံက ထွက်ခွာသွားချိန်မှာ ထာပေါင်းဝက်ဆိုင်ကို အသုံးပြုသူပေါင်းဟာ သန်း ၃၀ ပဲ ရှိနေခဲ့ပါတယ်။ ၃ နှစ်အကြာမှာ တော့ အသုံးပြုသူဦးရေဟာ သန်း ၁၇၀ အထိ တို့လာခဲ့တယ်။ ထာပေါင်းမှာ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်တဲ့ တန်ဖိုးဟာ အော်လာ ၂ ဘီလီယံကနေ ဘီလီယံ ၃၀ အထိ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ သိသုတေသန ယဉ်နိုင်တဲ့ ပြိုင်ဖက်ပရှိတဲ့ အတွက် ထာပေါင်းရဲ့ အခြေအနေဟာ အလားအလာ အလွန်ကောင်းနေခဲ့ပါတယ်။

ဒီအချိန်မှာပဲ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးတို့တက်နှစ်းဟာ မကြေစွာ ၁၄ ရာခိုင်နှစ်းအထိ မြင့်တက်လာခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး ဘီဂျင်းပြုမှာ ကျော်ပ တော့မယ့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ကမ္ဘာအိုလုပစ်ပြိုင်ပွဲကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ စတော့ ရှယ်ယာရွေးတွေလည်း မြင့်တက်လာခဲ့တယ်။ နိုင်ငံခြားက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ တွေလည်း တရုတ်နိုင်ငံတို့ တဖွဲ့ဖွဲ့ ဝင်ရောက်လာနေပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံက အင်တာနက်ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ ရှယ်ယာရွေးတွေလည်း တဖြည်းဖြည်း တက်လာ နေခဲ့တယ်။ ဒီလိုအခြေအနေကောင်းတွေကြောင့် အလိုဘဏာဟာ လုထုကို ပထမဆုံး ရှယ်ယာရောင်းတဲ့ IPO လုပ်တော့မယ်လို့ ရှယ်ယာရွေးကွက် ခန်းမှန်းသုတေသန ပြောဆိုနေကြပါတယ်။

ဒီအချိန်မှာ အလိုဘာဘာဟာ သူရဲ့ စီမံခန့်ခွဲရေးအသင်းကို နိုင်ငံ မြားက ထိပ်တန်းပညာရှင်တွေနဲ့ အားဖြည့်လိုက်ပါတယ်။ Pepsi, Walmart



နဲ့ KPMG စတုးအမေရိကန် ထိပ်တန်းကုမ္ပဏီကြီးတွေက အရောင်းကြီးတွေကို လစာကြေးကြီးပေါ်ပြီး ခေါ်ယူခန့်ထားလိုက်တယ်။ ရှုန်ဟိုင်းမြို့မှာ မွေးပြီး ငွေကြေးဆိုင်ရာနဲ့လက်ကားရောင်းယ်ရေးမှာ အတွေ့အကြုံ အများကြုံရှိခဲ့တဲ့ ဒေါတစ်ဝေကို အလိုဘာဘာရဲ့ CEO အဖြစ် ခန့်ထားလိုက်တယ်။ ဒေါတစ်ဝေ

ဒေါတစ်ဝေ

ရဲ့ အမိက တာဝန်က အလိုဘာဘာရဲ့ IPO ရောင်းဝယ်ဖို့ကိစ္စမှာ ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ပေးရဖို့ပါ။

ထာပေါင်းဝက်ဆိုဒိုက်ဟာ အင်တာနှက် သုံးစွဲနေသူတွေကြားမှာ လူကြိုက်များ ရေပန်းစားလာနေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သုံးစွဲသူတွေကို အခကြောင့် မယူပဲ အလကား သုံးခွင့်ပေးထားတာကြောင့် ဝင်ငွေမရှိလို့ အရှုံးပေါ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဂျက်မှာဟာ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က စတည်ထောင်ခဲ့ပြီး သက်တမ်း၊ ၈ နှစ်ကြောပြီဖြစ်တဲ့ အလိုဘာဘာကုမ္ပဏီကိုပဲ IPO လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ အလိုဘာဘာမှာ မှတ်ပုံတင်ထားသူပေါင်းဟာ တရာတ်နိုင်ငံနဲ့ အခြားနိုင်ငံတွေမှာ ၂၅၁ သန်း ရှိနေပါပြီ။ ပြီးတော့ အလိုဘာဘာဟာ လုပ်ငန်းတည်ပြုမြို့ပြီး အမြတ် အစွန်းလည်း ရနေပါပြီ။

ဟောင်ကောင်မှာလှပ်တဲ့ အလိုဘာဘာ IPO

အလိုဘာဘာရဲ့ IPO ကို HKSE (Hong Kong Stock Exchange) ဟောင်ကောင် စတော့အိပ်ချိန်းကနေ ၂၀၀၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ မှာ ပြုလုပ်လိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အလိုဘာဘာရဲ့ ရှုယ်ယာတွေကို ဝယ်ချင် သူတွေဟာ အုတ်အောင်သောင်းနှင်း ဖြစ်တဲ့အထိ အရောများအဲပါတယ်။ ရှုယ်ယာရင်းနှင့် ပြုလုပ်နဲ့သူတစ်ယောက်က အဲဒီအခြားနေရာကို ကာစီနိုကာစားလိုင်းမှာ

ကစားသလို အလီဘာဘာရှယ်ယာကို အလုအယက်ဝယ်ဖို့ ပြင်နေကြတာနဲ့ တုနေတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ဟောင်ကောင်မှာ IPO ရောင်းဖို့ မတိုင်ခင်မှာ ဂျက်မားနဲ့အဖွဲ့ယာ အမေရိကန်နိုင်ငံ ဆန်ဖရွှာကိုမြှော IPO အကြောင်း ရှင်းလင်းပွဲတွေကို ၁၀ ရက်ကြာအောင် ပြုလုပ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ရောင်းချမယ့် အလီဘာဘာရှယ်ယာ အများစုံရင်းနှင့်မြပ်နှင့်မူလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီကြေးတွေက ဝယ်ယူမယ်လို့ ကတိပေးခဲ့ကြတယ်။

ဂျက်မားတို့အဖွဲ့ယာ ဟောင်ကောင်ကိုပြန်ရောက်တာနဲ့ သိလိုက်ပါ၍ သူတို့ရဲ့ IPO ဟာ အကြေးအကျယ် အောင်မြင်လိမ့်မယ်ဆိုတာ။ IPO စဖွင့်တဲ့ နောက် အလီဘာဘာရဲ့ ရှယ်ယာစုစုပေါင်းရဲ့ ၁၉ ရာခိုင်နှစ်းကို ဒေါ်လာ ၁၇ ဘီလီယံနဲ့ ရောင်းချလိုက်ရတယ်။ ယာဟုးကုမ္ပဏီကချည်းပဲ ရှယ်ယာရဲ့ ၁၀ ရာခိုင်နှစ်းကို ဝယ်ယူသွားတယ်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ရူးဝါယောက် IPO ရောင်းချစဉ် တုန်းကထက်တောင် ရှယ်ယာရွှေ့တွေ ပို့ရေးပါတယ်။ ဒါကြောင့် အလီဘာဘာရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတန်ဖိုးယာ ဒေါ်လာ ၉ ဘီလီယံအထိ တိုးမြင့်လာခဲ့တယ်။

ရှယ်ယာစုစုပေါင်းရဲ့ ၂၅ ရာခိုင်နှစ်းကိုတော့ ကုမ္ပဏီတွေကို မရောင်းပဲ ပုဂ္ဂလိကရှယ်ယာဝယ်ချင်သူ တစ်ဦးချင်းစီကို ရောင်းချပေးတယ်။ စုစုပေါင်း ရှယ်ယာရဲ့ ၂၅ ရာခိုင်းနှစ်းကို တစ်ဦးချင်းစီကို ရောင်းပေးပြီးချိန်မှာ အလီဘာဘာရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတန်ဖိုးယာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၆ ဘီလီယံအထိ ဖြစ်လာပါတော့တယ်။

ဂျက်မားရဲ့ ရှယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုယာ ရှယ်ယာအများဆုံးကို ဝယ်ယူခဲ့ကြပါ့၊ အမိကရှယ်ယာရှင်တွေ ဖြစ်လာကြတဲ့ ယာဟုးဂိုးမွင်းဆတ်နဲ့ ဆော်စာင့်တို့ရဲ့ ရှယ်ယာတွေနဲ့ ယဉ်လိုက်ရင် နည်းပါးပေးယုံလည်း ဟောင်ကောင် IPO ပြီးသွားတာနဲ့ ဂျက်မားယာ ဘီလျှော့သူငွေးကြေးတစ်ယောက် ဖြစ်လာပါတော့တယ်။

ကျွန်ုတ်ပွားရေး ကျွန်ုတ်မှုကယ်

၁၈၅၀ ခုနှစ်ကတဲ့ တည်ထောင်ခဲ့ပြီး နှစ်ပေါင်း ၁၅၈ နှစ်ကြာ တည်တဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံက စတုတွေအကြေးဆုံး ရင်းနှင့်မြပ်နှင့်မူလုပီကြေး

ဖြစ်တဲ့ Lehman Brothers Holdings လေးမင်းညီအစ်ကိုများပိုင်ကုမ္ပဏီဘာ၂၀၀၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာ အစရှယ်ယာရှင်တွေ၏ ရင်နှီးထည့်ဝင်ငွေကို ပြန်မအမ်နှင့်တော့လို ရှုတ်တရာ် ဒေဝါလီခံလိုက်ရတယ်။ ဒီဖြစ်ပုံကြောင့် အမေရိကန်နှင့်ရဲ့ စီးပွားရေး ရှုတ်တရာ် ကျဆင်းသွားသလို တစ်ကုန္ယာလုံးရဲ့ စီးပွားရေးကိုလည်း အကြီးအကျယ် ထိနိုက်သွားလေပါတယ်။

အမေရိကန်နဲ့ အနောက်နှင့်တွေမှာ စီးပွားရေးမကောင်းတော့လို တရှုတ်နှင့်က ပစ္စည်းတွေကို ယဝယ်ကြတော့သူ။ ဒါကြောင့် အနောက်နှင့် တွေကို ပစ္စည်းရောင်းချေပေးနေတဲ့ အလီဘဏ္ဍာဘူး၊ ဝင်ငွေဟာ သိသိသာဘာ ကျဆင်းသွားပါတော့တယ်။ အကြီးဆက်အနေနဲ့ အလီဘဏ္ဍာရဲ့ ရှယ်ယာရေး တွေလည်း ထိုးကျသွားတယ်။ IPO မှာ ရောင်းချေခဲ့တဲ့ ရှယ်ယာရေး၏ ၃ ပုံး၏ ပုံးလောက်ပဲ ဖြစ်သွားတဲ့ အထိအောင် ရှယ်ယာရေးဟာ ထိုးကျသွားခဲ့တယ်။

CEO ဒေါ်ဝင်ဝော အလီဘဏ္ဍာရဲ့ ရှယ်ယာရေးတွေ ထိုးကျနေခြင်း ဟာ ဂျက်မားကို စိုးစိုးပုပန်မှုတွေ ဖြစ်စေလိမ့်မယ်လို ထင်ထားခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားကတော့ အေးအေးဆေးဆေးပါပဲ။ သူ့ဆီကို ဖုန်းတစ်ချက် ဆက်ပြီး ကောင် ရှယ်ယာရေးအကြောင်းအရာနဲ့ မမေးခဲ့ပါဘူးတဲ့။ ဒါပေမဲ့ ညာတစ်ညာ သန်းခေါင်ယ်ကျော်ချိန်မှာ ဂျက်မားက သူ့ဆီကို ဖုန်းဆက်လာပါတယ်။ ဖုန်းထဲ ကနေ ဂျက်မားဟာ စိတ်ဆိုးဒေါသွဲနဲ့ အော်ဟန်ပြီး စကားပြောတယ်။ ဒေါ်ဝင် ထင်လိုက်တာက ရှယ်ယာရေးကျလို့ ဂျက်မားဒေါသွေကျကို ပြောတာဖြစ်မယ် လို့။ ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားအော်ပြီး သူ့ကိုပြောလိုက်တာက အရင်က အလီဘဏ္ဍာ ဝက်ဆိုဒ်မှာ တင်ထားတဲ့ ဖောက်သယ်တွေကို အင်တာနက်ကနေ တိုက်ရိုက် စကားပြောနိုင်တဲ့ Forum ဖို့ရမ်အစိအစဉ်ကို ဘာကြောင့် ဖြုတ်လိုက်ရတာ လဲတဲ့။ အဲဒါကို ချက်ချင်း ပြန်တင်ပေးပါတဲ့။ ဒေါ်ဝင်က ဂျက်မားပြောခဲ့တာကို ခုလို ပြန်ပြောပြုတယ်။

‘ဟေ့ ဒေါ်ဝင် လိုပို့ဟာ ဖောက်သည်တွေနဲ့ တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်စကားပြောဖို့ အခွင့်အရေးဟာ ဒီဖို့ရမ်တစ်ခုထဲမှာပဲ ရှိတယ်။ မင်္ဂလာ အသုံးစရိတ် ဆွေတာချင်တာ တစ်ခုထဲကိုပဲ သိတာ ကို။ ဖောက်သည်တွေနဲ့ တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်ခွင့်မရတဲ့အတွက်

ငါတို့ကူမှုလီအတွက် ဘယ်လောက်အထိ ထိခိုက်နစ်နာသွားသလဲ
ဆိတာကို မင်းနားလည်ရှုလား’ တဲ့

အောက်သည်ထွေကို တန်ဖိုးထားတဲ့ ဂျက်မား

ဒေးပစ်ကာ ဂျက်မားဟာ အမြတ်အစွမ်းရဖို့ထက် သူ့ဖောက်သည်
တွေကို ပိုပြီးတန်ဖိုးထားသူလို့ ပြောပြတယ်။ သူ ဘာကြောင့် ခုလို ပြောရတာလဲ
ဆိတာ အောက်မှာ ဆက်ဖတ်ကြည့်လိုက်ပါ။

အလီဘာဘာမှာ ရှယ်ယာချေးထွေကျြိုး ဝင်ငွေကလည်း ထိခိုက်နေ
ပေမယ့် ဂျက်မားဟာ မှတ်ပုံတင်ကြေးကို ပုံမှန်တရတ်ပိုက်ဆဲ ယွှေ့ ၅ သောင်း
ကောက်ခံထားသူတွေဆိုကို ယွှေ့ ၃ သောင်းထိ ပြန်အမဲးပေးလိုက်တယ်။
ဒေးပစ်က ဂျက်မားတစ်ယောက် ရှုံးသွားပြီလို့ ထင်လိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မကြောဆုံး
မှာပဲ ဂျက်မား မရှုံးသွားဆိုတာကို သူ သိလိုက်ရတယ်။ အဲဒီလို့ ယွှေ့ ၃ သောင်းကို
ပြန်အမဲးပြီး မှတ်ပုံတင်ကြေးကို ယွှေ့ ၅ သောင်းအစား ယွှေ့ ၂ သောင်းပဲ
ယွှေ့တော့မယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကြောင့် အလီဘာဘာမှာ ပိုက်ဆဲပေးပြီး မှတ်ပုံတင်
သူတွေ အများကြီး တိုးလာခဲ့တယ်။ အလီဘာဘာဟာ အရင်ဝင်ငွေနှီးပါး
လောက်ကို ပြန်ရလာခဲ့တယ်။ ဒါပြင် အလီဘာဘာဟာ ဖောက်သည်တွေအပေါ်
စီးပွားရေး ကျေဆင်းနေချိန်မှာတောင် သစ္စရှိတယ်ဆိုတဲ့ ရှုံးလည်းလည်း
ပျော်ကြောသွားတယ်။ ကြိုတွေလာတဲ့ပြဿနာကို အခွင့်အလမ်းအဖြစ်
အသုံးချေတတ်တာ ဂျက်မားရဲ့ အရည်အချင်းတစ်ခုပါ။

တရုတ်နိုင်ငံက ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူတွေဟာ အနောက်နိုင်ငံကို
ကုန်ပစ္စည်းတွေ တင်ပိုမရောင်းချွေတော့ ပြည်တွင်မှာ ရောင်းချွို့ ချေးကွက်
ရှုံးလာကြတယ်။ အရင်က ‘Made in China’ တရုတ်နိုင်ငံမှာ လုပ်သည်ဆိုတဲ့
ကုန်သော်လောပေါ်မှာ ကပ်ထားတဲ့တဲ့ဆိုပေါ်တွေကို ‘Sold in China’ တရုတ်
နိုင်ငံမှာ ရောင်းသည်ဆိုတဲ့ တဲ့ဆိုပေါ်တွေနဲ့ အစားထိုးလုပ်ယူလိုက်ကြတယ်။
ပြည်တွင်အရောင်းအဝယ်တွေကို ထာပေါင်းကုမ္ပဏီမှာ အများဆုံး လုပ်လာ
ကြလို့ ၂၀၀၉ ခုနှစ်ကုန်မှာ ထာပေါင်းကုမ္ပဏီရဲ့ ချေးကွက်ဟာ တရုတ်နိုင်ငံ

ရေးရွှေ့ကိုတစ်ခုလုံး၊ ၂၀ ရာခိုင်နှစ်းအထိ ပြစ်လာခဲ့တယ်၊ ထာပေါင်း၏ ဝင်ငွေ တွေ အမျှားကြား တိုးလာခဲ့တယ်။

ဂျက်မားအတွက် သတင်းဆိုး

အလိဘဘာဘာနဲ့ လက်အောက်ခံထာပေါင်းတို့အောင်မြင်မှုရလာတာနဲ့ အမျှားအလိဘဘာဘာရုံးရှုပ်ယာတွေ ရေးတက်လာလို့ ရှုပ်ယာတွေကို ဝယ်ထားတဲ့ ယာဟူးယာလည်း သဘောကျနေပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဂျက်မားအတွက်



वैल्ट गेट्स

မျှော်လင့်မထားတဲ့ သတင်းဆိုးတစ်ခု ကို ကြားလိုက်ရတယ်။ အဲဒါက ၂၀၀၈ ခုနှစ် ၁၇နှစ်ရို့လ ၃၁ ရက်နေ့မှာ မိုက်ကရိုဆော်ဖို့ကုန္ဏောက ယာဟူးကို အေးလာ ၄၄.၆ ဘီလီယံနဲ့ ဝယ်မယ်လို့ ကမ်းလှမ်းလိုက်တယ်။ ဂျက်မားနဲ့ မိုက်ကရိုဆော်ဖို့ပိုင်ရှင် ဘီလီဂိတ်တို့

ဟာ အတော်လေးကို ရင်နှီးကြသူတွေပါ။ ဒါပေမဲ့ မိုက်ကရိုဆော်ဖို့ဟာ လက်တွဲ လုပ်ဖို့ရှာမှာ ခက်ခဲလိမ့်မယ်ဆိုတာ ဂျက်မား သိထားတယ်။ မိုက်ကရိုဆော်ဖို့ဟာ သူရှုပ်ယာဝင်ထားတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ စီမံခန့်ခွဲရေးရာ ကိစ္စတွေမှာ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်တတ်တယ်လို့ နာမည်ကြီးနေတယ်။ ပိုပြီးဆိုးတာက တရာတ်အစိုးရက ခုလို့မိုက်ကရိုဆော်ဖို့က ယာဟူးကို ဝယ်မယ့်ကိစ္စကို စီမံခန့်ခွဲကြောင်း ဂျက်မားကို အကြောင်းကြားလာတယ်။ စိုးရို့မိုးရာ အကြောင်းလေးတွေကလည်း ရှိခဲ့တာကို။

တရာတ်အစိုးရနဲ့ မိုက်ကရိုဆော်ဝိုင်းရှိခဲ့ရေးဟာ အတော်အကျေတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဆက်ခံရေးကောင်းခဲ့တာတွေက ၂၀၀၃ ခုနှစ်တို့က ဘီလီဂိတ် တရာတ်ပြည်ကိုလာစဉ် အဲဒီအချိန်မှာ တရာတ်သမွာတ ကျေနှင့် မင်းက ကော်ဇာနှင့်ပြီး ကြိုဆိုခဲ့ပါ



वैल्ट गेट्स နှင့် သမွာတကျိန်ပိုင်း

တယ်။ ထိုနည်းအတူ ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံကို အလည်အပတ် ရောက်လာခဲ့တဲ့ တရာတ်သဗ္ဗာတာအသစ် ဟူကျင်ထောင်းကို ဘီလ်ဂိတ်ဟာ ဝါရှင်တန်ဖြူက သူနေဒါနမှုပါ ညာစာနဲ့ တည်ခင်းစဉ်းခဲ့ခဲ့ပါတယ်။ မိုက်ကရို ဆော့မြတ်က တရာတ်အနီးရဟာ သူမှုပိုင် မိုက်ကရိုဆော့မြတ် ဆော့ပဲလ်ထွေကို နိုးကူး တာ၊ မူပိုင်ခွင့်မရှိပဲ သုံးတာတွေကို အရေးမယူဘူးလို့ ဝေဖန်ခဲ့တယ်။ တရာတ် အနီးရကာလည်း မိုက်ကရိုဆော့မြတ်ဟာ တရာတ်နိုင်ငံရွေးကွက်ကို လက်ဝါးကြီး အပ်ဖို့ ကြိုးမားနေတယ်လို့ တူပြုန်ဝေဖန်လိုက်တယ်။ အဲဒါတွေက ဆက်ဆံရေး ကျေဆင်းသွားချိန်မှာပါ။

တရာတ်အနီးရရဲ့ မိုက်ကရိုဆော့မြတ်အပေါ် နိုးရိုပ်မှုကို ဖြေလျှော့စေဖို့ ကျက်မားက အခုလို လုပ်ရှင်ကြား ကြောင့်လိုက်ပါတယ်။

‘အလိုဘာဘာဟာ လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင် ခဲ့တာ ဇူနစ် ရှိသွားပါပြီ။ နောင်လည်း ဘယ်သူရဲ့ ချုပ်ကိုင်မှု၊ ဝင်ရောက်ချုပ်လှယ်မှုမရှိပဲ ဆက်လက်ရပ်တည်သွားမှာပါ’

တဲ့ ကျက်မားက အခုလို ကြောင့်လိုက်ပေမဲ့ သူရင်ထဲမှာတော့ နိုးရိုပ်နေပါတာ တော့ အမှန်ပါပဲ။

ကျမ်းမြှုပ်နည်း နှင့်ထွက်ရှုခြင်း

ဒါပေမဲ့ ကျက်မားအတွက် ကံကောင်းတဲ့ ဖြစ်ရပ်လေးတစ်ခု ဖြစ်လာ ခဲ့တယ်။ အဲဒါက ၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလမှာ ယာဟူးရဲ့ CEO ကျယ်ရှိယန်းဟာ မိုက်ကရိုဆော့မြတ်ရှုမယာဝယ်ဖို့ကမ်းလှမ်းချက်ကို ပယ်ချေလိုက်တယ်။ ယာဟူးမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသွားတဲ့ ရှုယ်ယာပိုင်ရှင်တွေ အရေးမိတ်ဆိုသွားကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မိုက်ကရိုဆော့မြတ်ကမ်းလှမ်းတဲ့ ဒေါ်လာ ၄၄.၆ ဘီလီယံ ဆိုတာ နည်းနည်းနောက်ပိုက်ဆံမှ မဟုတ်ပဲကို။ အဲဒီလို မိုက်ကရိုဆော့မြတ်ကမ်းလှမ်းချက်ကို ပယ်ချေလိုက်တဲ့ သတင်းထွက်လာပြီးတာနဲ့ ယာဟူးရဲ့ရှုယ်ယာ တွေဟာ တစ်နေ့ထဲမှာတင်ပဲ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ထိုးကျသွားတယ်။ ဒီထဲက ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အခြေအနေတွေကလည်း မိုးပိုးဆိုးလာတော့ ယာဟူးကို မိုက်ကရိုဆော့မြတ်ထဲ ရောင်းလိုက်ပြီး အမြတ်ငွေတွေ အများကြီးရမယ့် အခွင့်

အရေးကို လက်လွတ်ဆုံးသွားကြတဲ့ ရုပ်ယာရှင်တွေက ဂျယ်ရီယန်းကို နှုတ်ထွက်ဖို့ တောင်းဆိုကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဂျယ်ရီယန်းဟာ ၂၀၀၈ ခုနစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှာ CEO ရာထူးက နှုတ်ထွက်လိုက်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ယာဟူးကို ထူထောင်ခဲ့သူဖြစ်နေတာမို့ ဒါရိုက်တာဘုတ်အဖွဲ့မှာတော့ ဆက်လက် ပါဝင်နေပါသေးတယ်။ လစ်လပ်သွားတဲ့ CEO ရာထူးကို အပေ ရိုက်နိုင်ငံက ဆော့ဝဲလ်ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်တဲ့ အော်တို့ကိုလည်း အမျိုးသမီး ကာရိုဘတ်င်က နေရာဆက်ခံယူလိုက်ပြီး ယာဟူး၊ CEO အသစ် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

ဂျက်မာနှင့် ကာရိုဘတ်င်တို့ရဲ့ အဆင်ပေပြုမှုအစ



ကာရိုဘတ်င်

CEO အသစ် ကာရိုဘတ်င်နဲ့ CEO အဓိုက်း ဂျယ်ရီယန်းတို့ရဲ့ လုပ်ကိုင်ပုံ၊ လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံပုံတွေ ဟာ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကြတယ်။ ဂျယ်ရီယန်းက အေးအေးအေးအေး သမား။ နောက် သိပ်သိပ်မွေ့မွေ့နေ တတ်ပြီး စကားကိုလည်း ယဉ်ကျေး

ပျော်ရွှေ့ ပြောတတ်တယ်။ ကာရိုကတော့ အမျိုးသမီးဖြစ်ပေမဲ့ တက်ကြော်ပြီး တစ်ဖက်သားကို အမြှေခန်းလိုနေတဲ့ ပုံစပ်ပေါက်နေတယ်။ တစ်ခါတာလေ သူဟာ အစည်းဝေးခန်းထဲမှာ သူအရာရှိတွေကို အော်ဟန်ပေါက်ငမ်း ပြောတတ်တယ်။

၂၀၀၉ ခုနစ် မဟုတ်လမှာ ဂျက်မာနှင့် သူရဲ့ အကြော်းတန်အရာရှိတာခို့ဟာ ယာဟူးရဲ့ချုပ်ကို သွားကြတယ်။ ရဲ့ချုပ်အဝင်ဝမှာ ဂျယ်ရီယန်းက သူတို့အဖွဲ့ကို ကြော်ပြီး ကာရိုအောင်နေတဲ့ အစည်းဝေးခန်းထဲကို ခေါ်သွားတယ်။ သူတို့ကို ကာရိုနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပြီးတော့ အစည်းဝေးခန်းထဲက ပြန်ထွက်သွားတယ်။ သူဟာ CEO မဟုတ်တော့တဲ့အတွက် CEO အသစ် ကာရို လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်နိုင်အောင်လိုပါ။

အစည်းဝေးစတာနဲ့ ဂျက်မားတို့အဖွဲ့က အလီဘာဘာကုမ္ပဏီနဲ့ ထာပေါင်းကုမ္ပဏီတို့နဲ့ လုပ်ငန်းအမြေအနေတွေကို ရှင်းပြုကြတယ်။ ကာရိုဟာ

သူတို့အဖွဲ့ကို လိုက်လိုက်လဲလဲ ကြိုခါမှုပြုခံသာမက်ပဲ အလီဘာဘာကြောင့် ယာဟူးဟာ တရာတ်နိုင်ငံချေးကွက်ပိုင်စီးမှု ကျဆင်ရတယ်လို့ စွပ်စွဲပြောဆို လိုက်တယ်။ ဂျက်မားက -

‘ယာဟူးကို ချေးကွက်မကျအောင် ထိန်းမထားနိုင်တာ င်္ဂားတို့အပိုင်းပါး ကျနော်ဝိုင့် မဆိုင်ပါဘူး။ အဲဒီကိစ္စအတွက် ကျနော်တို့ကို ရလိုစွပ်စွဲပြောဖို့ င်္ဂားမှာ အခွင့်အာဏာမရှိပါဘူး’

လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် ဂျက်မားနဲ့ ကာရိတို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ စေတွက်တည်းက အဆင်မပြုခဲ့ပါဘူး။ အဲဒီကိစ္စဖြစ်ပြီးနောက် သူတို့နှစ်ယောက် ဟာ နှစ်အတော်ကြောကြောထိ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အဆက်အသွယ် လုံးဝ မလုပ်ကြတော့ပါဘူး။

အလီဘာဘာနဲ့ ယာဟူးတို့ ဆက်ဆံရေး ဆိုပါးလာခြင်း

၂၀၁၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ လမှာ ရှုဂါးလိုဟာ ဆင်ဆာဖြတ်တောက်မှုနဲ့ သူဝက်ဆိုခိုင်တဲ့ကို ထိုးအောက်ဆိုးယူတယ်ဆိုပြီး တရာတ်အစိုးရနဲ့ အငြင်းပွားကြပါတယ်။ အဲဒီကိစ္စမှာ ယာဟူးက ရှုဂါးလိုအက်က ရပ်တည်ပြီး တရာတ်အစိုးရကို ဝေဖန်ပြစ်တင်လိုက်တယ်။ အမေရိကန် ကုမ္ပဏီအချင်းချင်းမို့ ရပ်တည်ပေးတာ မဆန်ပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီကိစ္စကို ဂျက်မား အေတာ်လေး ခေါသတွက်သွားတယ်။ သူရဲ့ရှုယ်ယာတွေ အများကြီးပိုင်ထားတဲ့ ယာဟူးက တရာတ်အစိုးရအပေါ် ဝေဖန်တိုက်ဆိုက်တာကို မအကျနှုန်းတာပါ။ ဂျက်မားဟာ တရာတ်အစိုးရစိတ်ကွက် နိုင်တဲ့ အပြုအမှု၊ အပြောအဆိုမျိုးကို နည်းနည်းလေးမှ မလုပ်မိအောင် တတ်နိုင်သမျှ သတိထား ရောင်ရှားတတ်သူမှိုပါ။ ဒါကြောင့် အလီဘာဘာက ကြော်ချက်တစ်ခု ထဲတ်ပြန်လိုက်တယ်။ ‘အလီဘာဘာဟာ ယာဟူးရှုဂါးထဲ ဖက်က ရပ်တည်ချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သဘောထား ကိုက်ညီမှု မရှိပါဘူး’ ထို့ အဲဒီကြော်ချက်ကြောင့် ယာဟူးဟာ အလီဘာဘာအပေါ် အေတာ်လေးစိတ်ဆိုးသွားတယ်။

အခုတို့ အလီဘာဘာနဲ့ ယာဟူးတို့ရဲ့ အကြော်ချောင်းမှာမနေခိုင်မှာ

အခြေအနေကို ပိုမိုဆိုပါးလာစေတဲ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ထပ်ဖြစ်လာပြန် ပါတယ်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ် စက်တင်လာလမှာ ဟောင်ကောင်ရုံးခွဲက ယာဉ်ရဲ့ ဦးဆောင်ရွက်ကြေားဖူးတစ်ယောက်က သတင်္တာသမားတွေကို သုတေသန့်ယာဉ်ရဲ့ ဝက်ဆိုဒ်မှာ တရုတ်နှင့်ငဲ့က ကြော်ပြာတွေကို လက်ခံထည့်ပေးမယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒါဟာ တရုတ်နှင့်ငဲ့က ကြော်ပြာတွေက လက်ခံကြော်ပြာ ပေးနေတဲ့ အလီဘာဘာကို စိမ့်ခေါ်လိုက်တဲ့ သဘောပါပဲ။ အလီဘာဘာကလည်း ယာဉ်ရဲ့ ဆက်ဆံရောက်ပြန်လည်ဆန်စစ်ရေယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။

အလီဘာဘာရဲ့ CEO အေးပစ်ဝေကလည်း အခုလို လူသိရင်ကြေား ပြောလိုက်ပြန်ပါတယ်။

‘ဝါတို့ဟာ လုပ်ငန်းမှာ စည်းလုပ်ညီညွှတ်မှုလည်းမရှိ အတတ် ပညာမှုလည်း ကျမ်းကျင်မှုမရှိတဲ့ ရင်းနှီးပြုပုံနှိမ်းမျှကို တကယ် ကော လိုအပ်ရဲ့လာ။ အခု ယာဉ်ရဲ့ သူချွဲအားသာချက်ဖြစ်တဲ့ search engine အင်တာနက်က အချက်အလက်ရှာဖွေတဲ့ အတတ် ပညာပိုင်းမှာ အတော်လေး အားနည်းလာနေလို့ ပြိုင်ဖက်တွေက သူကို ကျော်တက်ကုန်ကြဖြဲ့’

တဲ့ ယာဉ်ရဲ့ စိမ့်ခေါ်လိုက်တဲ့ စကားပါ။

CEO ကာရိုဟာ ယာဉ်ရဲ့ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းနိုင်စွမ်း မရှိဘူး ဆိုပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာ အလုပ်ထုတ်ခံလိုက်ရတယ်။ သူအလုပ် ထုတ်ခံရနိုင်အထိ အလီဘာဘာနဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ တို့တက်မလာခဲ့ပါဘူး။ ကာရို အလုပ်မပြတ်ခင်လေးများပဲ အလီဘာဘာမှာ ပြဿနာကြီး ၂၃ တက်လာ ပြန်ပါတော့တယ်။

ဝန်ထမ်းများရဲ့ လာဘ်တားမှုပြဿနာကြီး

ပထမပြဿနာက ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လာဘ်စားမှုကြီးပါ။ အဲဒီ ပြဿနာကြောင့် အလီဘာဘာအပေါ် ဖောက်သယ်တွေရဲ့ ယုံကြည်မှု ကျဆင်းသွားခဲ့တယ်။ ခုတိယပြဿနာက ထာပေါင်းအတွက် ငွေပေးချေဘာလုပ်တဲ့ အလီပေးကုမ္ပဏီရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုကို အလီဘာဘာ အပ်စုအာက်ကနေ ပြင်ပ

ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို လွှာပြောင်းထားတဲ့ကိစ္စပါ။ ဒီကိစ္စပြောင်းသူတွေရဲ့ ယုံကြည်မှုကို အတော်လေး ထိနိက်သွားစေနဲ့တယ်။

ပထားပြဿနာဖြစ်တဲ့ ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လာဘ်လားမှာကြိုးမှာ အလိဘာဘာရဲ့ အရောင်းကိုယ်စားလှယ် ၁၀၀ ကျော် ပါဝင်ပတ်သက်နေတယ် လို့ စုစုများ သိရှိရတယ်။ သူတို့ဟာ အင်တာနက်က ပစ္စည်းရောင်းတဲ့ ဆိုင်ပေါင်း ၂၃၀၀ ကျော်ကို ယုံကြည်စိတ်ချရတဲ့ ပစ္စည်းဖြန့်ဖြူးရောင်းချသူအဖြစ် မှန်ကုန် ကြောင်း ဖရီးမသား ထောက်ခဲ့ချက်ပေးခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီဆိုင်တွေဟာ နိုင်ငံခြားက ပစ္စည်းမှာကြားဝယ်ယူသွေးတွေဆိုကနေ ဒေါ်လာ J သန်းကျော်ကို ယူပြီး မှာယူတဲ့ နိုင်ငံတွေက လူတွေဆိုကို ပစ္စည်းတွေ ပို့မပေးခဲ့ဘူး။

ဒီသတင်းထွက်ပေါ်လာတာနဲ့ ရှုယ်ယာချေးဟာ စာရွင်နှင့် ကျေဆင်းသွားတယ်။ ဂျက်မားဟာ ပစ္စည်းဝယ်ယူသွေးယုံကြည်မှ ကို ထိနိက်သွားစေတယ်ဆိုပြီး အရမ်း စိတ်ဆီးဒေါသထွက်နေတယ်။ ဒီလိမ့်လည်မှန်ပတ်သက်တဲ့ အရောင်းကိုယ်စားလှယ်တွေကို အဖွဲ့နဲ့ အမြှန်ဆုံး စစ်ဆေးပြီး အပြစ်ရှိသွေးတွေကို ချက်ခြင်းအလုပ်က ထုတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ဒီကိစ္စမှာ မမှန်မကန်လုပ်တဲ့ အင်တာနက်အရောင်းဆိုင်ပေါင်း ၁၂၀၀ ကျော်ကို လည်း အလိဘာဘာရဲ့ မှတ်ပုံတင်စာရင်းကနေ ပယ်ဖျက်လိုက်တယ်။ စုစုမျှ စစ်ဆေးမှုတွေအရ လိမ့်လည်မှာ အလိဘာဘာရဲ့ အကြိုးတန်း စီမံခန့်ခွဲရေး အရာရှင်ကြိုးတွေ မပါဝင် မပတ်သက်ဘူးလို့ အကြော်လာခဲ့တယ်။

ဒါပေမဲ့ ဂျက်မားက အလိဘာဘာရဲ့ CEO ဒေါ်ဝင်မှာ တာဝန် ရှိတယ်ဆိုပြီး သူကို အလုပ်က နှုတ်ထွက်နိုင်းလိုက်တယ်။ ဂျက်မားက သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲလုပ်ရာမှာ သတင်းထောက်တစ်ယောက်က ဒေါ်ဝင်ကို အလုပ် ထုတ်လိုက်တာ ဟန်ပြုအရေးယူမှုပဲလို့ စွမ်းပြောလိုက်တယ်။ အဲဒါကို ဂျက်မားက သူကို သတင်းထောက်စတွေနဲ့ တက်ရောက်လာသူ လှအများရောမှာ အခုလို ပြန်လည်ချေပြောလိုက်တယ်။

‘ကျေနောက် ကင်ဆာရောက်ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့သူမဟုတ်ဘူး ကင်ဆာအဖြစ်ပြတ်အောင် ကင်ဆာဆဲလို့တွေကို ဖြတ်ထုတ်ပစ်နေ သူပါ’ တဲ့

ကျက်မာရာ သူရဲဝန်ထမ်းတွေနဲ့ အရောင်းဆိုင်တွေက ပြတ်ပြတ် သားသား အရေးယူဆောင်ရွက်လိုက်လို ပြဿနာများ တော်မြည်နဲ့ ပြို့အေး ပြီးဆုံးသွားပြီး ဖောက်သယ်တွေရဲ့ ယုံကြည်မှုကို တော်မြည်မှု ပြန်လည်ရလာ ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီထက် ပိုမိုရှုပ်ထွေးတဲ့ ခုတိယပြဿနာကြား၊ ကျွန်ုန်းနေပါ သေးတယ်။ အဲဒါက အလီပေးပြဿနာပါ။

အလီပေးကုမ္ပဏီလွှဲပြောင်းမှု ပြဿနာကြား

အလီပေးဆိုတာ ထာပေါင်းကနေ ပစ္စည်းဝယ်ရင် ငွေပေးချေတဲ့ စုနစ်ပါ။ အလီပေးကုမ္ပဏီကို အလီဘာဘာက ထူထောင်ထားတာပါ။ ထာပေါင်းမှာ ရောင်းဝယ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကို အလီပေးကနေ ငွေပေးချေနေတာ တစ်နောက် အော်သန်းပေါင်း ၂၀၀ ကျော် ရှိတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံ ချေးကျက် တစ်ခုလုံး ငွေပေးချေမှုရဲ့ တစ်ဝက်ကျော် ရှိတယ်။ အလီပေးရဲ့ တန်ဖိုးကို အတိအကျ တွက်ချက်လို မရပေမဲ့ အော်လာ တစ်ဘီလီယံလောက် တန်ဖိုးရှိမယ်လို ငွေကြေး ကျွမ်းကျင်သူတွေက ခန့်မှန်းကြတယ်။

၂၀၁ ခုနစ် မေလ ၁၀ ရက်နောက် အလီပေးရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို အလီဘာဘာအောက်ကနေ တြေားကုမ္ပဏီတစ်ခုကို ၂၀၁၀ ခုနစ်ကတည်းက လွှဲပြောင်းထားတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းထွက်လာခဲ့တယ်။ လွှဲပြောင်းရယူလိုက်တဲ့ ကုမ္ပဏီက ချေးကျွန်းအလီဘာဘာလို ခေါ်ပြီး ဂျက်မား ထိန်းချုပ်ထားတဲ့ ကုမ္ပဏီ ကမ်းခြားဖြစ်နေတယ်။ ဂျက်မားက အဲဒီကုမ္ပဏီရဲ့ အစရှုယ်ယာ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး အလီဘာဘာကို ဂျက်မားနဲ့ အတူ လက်တွဲထူထောင်ခဲ့သူ ဆိုင်မှန်ဆီယက်က ကျွန်ုတဲ့ အစရှုယ်ယာ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ပိုင်ဆိုင်ထားတယ်။

အလီဘာဘာရဲ့ အစရှုယ်ယာရှင်တွေဟာ ကုမ္ပဏီရဲ့ ၄ လပတ် အစဉ်းအဝေးမှတ်တမ်းမှာပါတဲ့ အောက်ပါအချက်ကို ဖတ်လိုက်ရတဲ့ အခါ အလီပေးရဲ့ လွှဲပြောင်းမှုကို သံသယဝင်လာကြတယ်။

‘အလီဘာဘာအုပ်စုရဲ့ အင်တာနက်နဲ့ ငွေပေးချေတဲ့ ကုမ္ပဏီ အလီပေးရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အလီဘာဘာအုပ်စုက CEO ဂျက်မားရဲ့ ရှုယ်ယာအများဆုံးပိုင်တဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို

လွှဲပြောင်းပေးလိုက်ပါတယ်။ လွှဲပြောင်းပေးရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က
အလိုပေးအနေနဲ့ အစိုရာက မကြာခင်မှာ ထုတ်ပေးတော့မယ့် လုပ်ငန်း
လိုင်စင်ကို အပြန်ဆုံးရရှိစေဖို့ပြီ၊ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး အလိုဘာဘာ
ရဲ့ စီပံ့ခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ပော် အခိုကရှယ်ယာရှင်ကြီးတွေဖြစ်ကြတဲ့ ယာဟူး
နဲ့ ဆော်ဘင့်ကုမ္ပဏီတွေနဲ့ ဆွေးနွေးနေကြပါတယ်’ တဲ့

ယာဟူးရှယ်ယာရှင်တွေရဲ့သံသယ

ဒေါ်လာတစ်ဘီလီယံတန်တဲ့ ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုဟာ ဘယ်သူမှ မသိ
ရဘဲ ရတ်တရက် အလိုဘာဘာအောက်ကနေ ပျောက်သွားပြီ၊ ရှယ်ယာရှင်တွေ
အားလုံး ထိတ်လန့်တကြား ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ ယာဟူးရဲ့ ရှယ်ယာတွေလည်း
မေလ ၁၁ ရက်နေ့မှာ ၇ ရာခိုင်နှစ်း နောက်နေ့မှာ ၆ ရာခိုင်နှစ်း ဆက်တိုက်
ကျေဆင်းကုန်လို ယာဟူးရဲ့ အစုရှယ်ယာ စုစုပေါင်းတန်ဖို့မှာ ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံ
လောက် လျော့နည်းသွားတယ်။ အဲဒီနေ့ညနေ့မှာပဲ ယာဟူးနဲ့ ဆော်ဘင့်တို့ဟာ
အလိုပေးကို လွှဲပြောင်းတဲ့ကိစ္စကို အလိုဘာဘာက အကြောင်းမကြားလို သူတို့
မသိရပါဘူးလို့ ကြော်ချက် ထုတ်လိုက်တယ်။

ဒါပေမဲ့ ယာဟူးရဲ့ ပြင်းဆိုချက်ဟာ ယုံကြည်လောက်စရာ အကြောင်း
မရှိပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အလိုဘာဘာအုပ်စုအောက်က ပိုင်ဆိုင်မှု
ဒေါ်လာ ၁၀ သန်းအထက်ကို တွေ့ရှုံးကုမ္ပဏီတစ်ခုဆိုကို လွှဲပြောင်းပေးချင်ရင်
အလိုဘာဘာရဲ့ ဒါရိုက်တာဘုတ်အဖွဲ့ရဲ့ ခွဲ့ပြုချက်ယူဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါရိုက်တာ
ဘုတ်အဖွဲ့မှာ ယာဟူးရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အရာရှိတွေ ပါနေတာဖို့ ယာဟူးက
လွှဲပြောင်းမှုကို မသိဘူးဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

ဟောင်ကောင်မှာကျင်းပတဲ့ အလိုဘာဘာရဲ့ နှစ်ပတ်လည်ညီလာခံ
ကြီးမှာ ကျက်မားက အဲဒီ အလိုပေးရဲ့ လွှဲပြောင်းမှုကို ခုလို ကာကွယ်ပြီး ပြု
ကြားသွားခဲ့ပါတယ်။

‘ကျေနော်တို့ အလိုပေးရဲ့ လွှဲပြောင်းမှုကို ယာဟူးနဲ့ ဆော်ဘင့်
တို့နဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့တာပါ။ ကျေနော်တို့ဟာ ဒါရိုက်တာဘုတ်အဖွဲ့

ကို မတိုင်ပင်ဘဲ စုပေါ်လို့မရပါဘူး၊ ကျနော်ဟို လုပ်ခဲ့တာ ၁၀၀ ရာရိုင်နှင့် ပွင့်လင်၊ မြင်သာမျှ ရှိတယ်ဆိုတာ အောမခံပါတယ်”

အလိုဘာဘာက မကြာခင်မှာ နောက်ထပ် ကြော်ချက်တစ်ခကို ထုတ်လိုက်ပြန်ပါတယ်။

‘အလိုပေါက် လွှာပြောင်းတာ မှန်ကန်ကြောင်းနဲ့ ရှိလို လွှာပြောင်း ရတာကလည်း People's Bank of China (PBOC) တရာတိနိုင်ငံ ပြည်သူ့ဘဏ်ရဲ့ ဥက္ကန်ကြားချက်တွေနဲ့ ကိုက်ညီစေဖို့ ပြန်ပါတယ်။ ဘဏ်ရဲ့ ဥက္ကန်ကြားချက်တစ်ခုမှာ ငွေပေးချေတဲ့ လုပ်ငန်းလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုဟာ နိုင်ငြားလက်အောက်ခံမဖြစ်ရပဲ ပြည်တွင်းက ကုမ္ပဏီပြစ်ရမယ်လို့ ပါနေပါတယ်။ အလိုပေးဟာ အလိုဘာဘာ အောက်မှာ ရှိနေခဲ့မယ်ဆိုရင် အလိုဘာဘာကို ရင်းနှီးပြုပါနဲ့ထားတဲ့ ယာဟူနဲ့ ဆော်ဖို့ဘင့်တို့ဟာ နိုင်ငြားကုမ္ပဏီတွေ ပြစ်နေတာကြောင့် PBOC ရဲ့ ဥက္ကန်ကြားချက်နဲ့ မကိုက်ညီပဲ ဥပဒေနဲ့ ပြီစွာနေပါတယ်’

မေလ ၁၅ ရက်နောက် အလိုဘာဘာနဲ့ ယာဟူးတို့ဟာ ပူးတွဲ ကြော်ချက်တစ်ခုကို ထုတ်ပြန်လိုက်ပြန်တယ်။ ကြော်ချက်မှာ အလိုဘာဘာရဲ့ အမိကရှယ်ယာရှင်ကြီးထွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ယာဟူနဲ့ ဆော်ဖို့ဘင့်တို့ဟာ အခု လက်ရှိ ပြစ်နေတဲ့ အခြေအနေတွေကို ဆွေးနွေးကြေးပေးပေးနေကြပြီး အမြန်ဆုံး ပြုရှင်းပေးပါမယ်တဲ့။

ဒါပေမဲ့ အလိုဘာဘာနဲ့ ယာဟူးတို့ရဲ့ ထုတ်ပြန်ကြော်ချက်တွေ ကြားမှာ ကွာဟမူရှိနေတာကြောင့် ရှယ်ယာရှင်တွေက မေးခွန်းတွေ မေးလာ ကြတယ်။ အဲဒါတွေက ‘ဒိုက်စွာကို ဘယ်သူတွေ ဘယ်လောက်အထိ သိကြသလဲ၊ ဘယ်အချိန်ကတော်းက သိခဲ့တာလဲ’ ဆိုတော့တွေပါ။

ဒါတွေပြစ်ပျက်နေလို့ ယာဟူးက ရှယ်ရှိယန်းဟာ မနေသာတော့ပဲ သိဂျင်းမြို့ကို လေယာဉ်နဲ့ထွက်ခွာသွားပြီး အဲဒီက PBOC ဘဏ်အရာရှိ တစ်ယောက်နဲ့ သွားတွေတယ်။ ဘဏ်အရာရှိက ရှယ်ရှိယန်းကို အခု ပြစ်ပျက်နေတာတွေကို အဲဒီအတိုင်းပဲ လက်ခံလိုက်ပါလို့ ပြောလိုက်တယ်။ ရှယ်ရှိယန်းက သိချင်တာတွေကို ထပ်မေးတော့ အရာရှိက သူမှာ မေခွန်းတွေ

ဖြစ်နိုင်တဲ့ အခွင့်အာဏာမရှိပါဘူးလို့ ပြောလိုက်တယ်၊ ဂျယ်ရိုယန်း ဘာမှ ဆက်လုပ်မရတော့ဘူး။ လမ်းဆုံးသွားပါပြီ။

အလိုဘာဘာနဲ့ ယာဟူးတို့ ပြုပြီးလိုက်ကြပြီ

နောက်ဆုံးမှာ အလိုဘာဘာနဲ့ ယာဟူးတို့ဟာ သဘောတူညီချက် တစ်ခု ရှာဖွားကြပါး ၂၀၁၁ ခုနှစ် စုစုပေါင်လ ၂၃၈ ရက်နေ့မှာ နှစ်ဖက် သဘောတူ စာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ကြတယ်။ စာချုပ်မှာ တကယ်လို့ အလိုပေါက့် IPO အဖြစ် လုပ်ထိုးရှုယ်ယာရောင်းချေခဲ့ရင် ယာဟူးကို လျှပ်ကြေးငွေအဖြစ် ဒေါ်လာ ၂၇၅လီယံကနေ ဒေါ်လာ ၆၇၅လီယံအထိ ပေးမယ်လို့ ပါတယ်။ အလိုဘာဘာ ယာဟူးနဲ့ ဆော်ဖောင့်တို့ ၃ စွဲစွဲလုံးဟာ ဒီကိုစွဲကို ဒီမှာတင် လေတံ့လမ်းကို ရပ်လိုက်ချင်ကြပါး ယာဟူးနဲ့ရှုယ်ယာရှင်တွေကတော့ အမျှားဆုံး ဒေါ်လာ ၆ ဘီလီယံအထိပဲ ပေးတာကို သိပ်မကျေနှပ်ကြဘူး။ အဲဒီသတင်း ကြောင့် ယာဟူးနဲ့ ရှုယ်ယာရေးဟာ ၂၆၈ ရာခိုင်နှုန်းလောက် ကျဆင်းသွား ပြန်တယ်။ အလိုဘာဘာက ရှုံးဆိုင်းက ရှုယ်ယာရှင်တွေကို ဒီလိုလုပ်ရတာဟာ တရာတ်အစိုးရရဲ့ ဘဏ်ညွှန်ကြားချက်တွေကြောင့်ပါလို့ ရှင်းပြုလိုက်တော့မှ ရှုယ်ယာရှင်တွေဟာ မကျေနှပ်ကြပေမယ့်လည်း ဘာမှ ထပ်မပြောကြတော့ဘူး။

အလိုပေးပြုသုနာဟာ အလိုဘာဘာနဲ့ ယာဟူးတို့အတွက် ခါသီးတဲ့ အတွေ့အကြောင်းတစ်ခုပါပဲ့။ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ သဘောတူညီမှု ရှာဖွားကြပြီးနဲ့ အားလုံးဟာ ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်ဆက်လုပ်ကြရှုပါပဲ့။ အခု အလိုဘာဘာ အာရုံစိုက်တာက ယာဟူးမှာရှုတဲ့ အလိုဘာဘာရှုယ်ယာတွေကို ရာသလောက် ပြန်ဝယ်ဖိုပါပဲ့။

၉ လအကြောမှာ အလိုဘာဘာနဲ့ ယာဟူးတို့ အကျေအလည် ဆွေးနွေးကြပါး ၂၀၁၂ ခုနှစ် မေလမှာ အလိုဘာဘာက ယာဟူးမှာ ကျွန်ုတ် သုတိ ရှုယ်ယာတွေကို ဒေါ်လာ ၇.၁ ဘီလီယံနဲ့ ဝယ်ယူလိုက်ပါတယ်။ အခု အလိုဘာဘာဟာ ယာဟူးနဲ့ ကိုစွဲတွေ ပြောရှင်းပြုပြုစွဲလို့ နောက်တစ်ကြိမ် ကျင်းမှ တော့မယ့် IPO (2.0) အတွက် အာရုံစိုက်လိုက်ပါတော့တယ်။

ဟောင်ကောင်စတော်အိပ်ချိန်းက ထွက်လိုက်ခြင်း

၂၀၁၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာ HKSE ဟောင်ကောင် စတော်ရောင်းဝယ်ရေးအိပ်ချိန်းက အလီဘဘာဘာကို စစေတဲ့အိပ်ချိန်းမှာ မှတ်ပုံတင်ထားတာကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပါတယ်။ ဖြစ်ပဲက ဒီလိပါ။ HKSE မှာ အရင်က မှတ်ပုံတင်ခဲ့တာက အလီဘဘာဘာကုမ္ပဏီတစ်ခုထဲ အတွက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ အလီဘဘာဘာအုပ်စုကို မှတ်ပုံတင်နိုင် လုပ်လာတယ်။ အလီဘဘာဘာအုပ်စုမှာ အလီဘဘာဘာ၊ ထာပေါင်းနဲ့ ထိမောလ်ကုမ္ပဏီ သုံးခု ပါဝင်ပါတယ်။ အဲဒီလို လျှောက်လိုက်တော့မှ ပြဿနာ တက်လာပါတော့တယ်။

အလီဘဘာဘာအုပ်စုအတွက် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ရာမှာ သူတို့ဟာ Dual Class ရုပ်ယာနှစ်မျိုးစနစ်ကို ကျင့်သုံးမယ်လို့ အဆိုပြုထားတယ်။ အဲဒီစနစ်က ရုပ်ယာတွေကို နှစ်မျိုးနှစ်စားရောင်းပေးပြီး ရုပ်ယာအများဆုံးဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ထားသူ ဖြစ်ပေမယ့်လည်း ကုမ္ပဏီရဲ့အရေးကိစ္စတွေမှာ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ဖို့ပါဘူး။ ကုမ္ပဏီရဲ့ အပ်ချုပ်ပုံဒါရိုက်တာအဖွဲ့ကသာ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ရှိပါတယ်။ ရှိုးရှိုးရုပ်ယာစနစ်တွေမှာတော့ ရုပ်ယာအများစုကို ပိုင်ဆိုင်ထားသူတာ ကုမ္ပဏီကိစ္စတွေမှာ ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရပါတယ်။ HKSE မှာ လက်ရှိမှတ်ပုံတင်ထားကြတဲ့ ယာဉ်းနဲ့ Facebook တို့ဟာ ရုပ်ယာအများဆုံးပိုင်ဆိုင်သူကား ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရတဲ့ ရှိုးရှိုးရုပ်ယာစနစ်ကို ကျင့်သုံးနေကြပါတယ်။ အလီဘဘာဘာက ရုပ်ယာနှစ်မျိုးစနစ်ကို ကျင့်သုံးချင်ရတဲ့ အကြောင်းက ဂျက်မားနဲ့ ရှိုးဆိုင်းတို့ဟာ ရုပ်ယာအများစုကို မပိုင်ဆိုင်ကြပေမယ့်လည်း ကုမ္ပဏီကိစ္စတွေမှာ လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ရချင်ကြလိုပါ။

အလီဘဘာဘာဟာ ရုပ်ယာနှစ်မျိုးစနစ် ကျင့်သုံးဖို့ HKSE နဲ့ ဘယ်လိုမှ ပြုနိုင်းမရတာကြောင့် HKSE ကနေ မှတ်ပုံတင်ထားတာကို ရပ်သိမ်းလိုက်ပြီး NYSE (New York Stock Exchange) နယ်းယောက်စတော်အိပ်ချိန်းမှာ IPO ရောင်းချုပ် ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ NYSE က အလီဘဘာဘာအုပ်စု Dual Class ရုပ်ယာနှစ်မျိုးစနစ်ကို လက်ခံတယ်။ HKSE က အလီဘဘာဘာကို မှတ်ပုံတင်က ယယ်ဖျက်လိုက်တာကြောင့် ဟောင်ကောင်က ရုပ်ယာရင်းနှီးမှုပ်နဲ့ သူတွေအတွက် ဆုံးရှုံးမှ ဖြစ်ပေါ်ခေါ်ပါတယ်။ ရုပ်ယာနှုန်ဆက်စပ်တဲ့ ဘဏ်တွေ ရှုံးနေတွေလည်း သူတို့ရမယ့် ဝင်ငွေတွေ မရနိုင်ကြတော့ဘူး။

IPO (2.0) မျှအောင်မြင်မှုကြီး

၂၀၁၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာ အလီဘာဘာအုပ်စု၊ IPO ကို NYSE မှာ စရောင်းတယ်။ (ခုတိယအကြံမှု အခါ IPO ကို IPO (2.0) လို ခေါ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့
ပထမအကြံမှု IPO ကို HKSE မှာ
ရောင်းပြီးခဲ့လိုပါ။) အုပ်စုပိုင်ဆိုင်တဲ့
အစရှယ်ယာတွေရဲ့ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းကို
ထုတ်ရောင်းလိုက်တာပါ။ စရောင်းတဲ့
နေ့မှာပဲ အစရှယ်ယာ တစ်စုရွှေ့ တန်ဖိုး
ဟာ ၁၄ ဆအထိ တက်သွားတယ်။



အဲဒီအတွက် စုစုပေါင်း ရုပ်ယာရောင်းရငွေဟာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၅
ဘီလီယံဖိုးဖြစ်လို IPO (2.0) ကို ပထမဆုံးနေ့ ရောင်းရငွေမှာ ကူညာစံချို့
တင်သွားတယ်။ ရုပ်ယာကို ဝယ်ကြသွေ့ အရမ်းများလွန်းလို NYSE ကို
နာရီဝက်ကြာ ခဏရပ်နားထားလိုက်ရတယ်။ ရုပ်ယာတွေကို အများဆုံး
ဝယ်ယူသွားကြသွေ့ကတော့ အမေရိကန်နိုင်ငံက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်ကြီး
နှစ်ခုဖြစ်ကတဲ့ ခရက်ဒစ်ဆွစ်စီနဲ့ မောက်စုတင်လိုတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။

အလီဘာဘာအုပ်စုဟာ အဲဒီရုပ်ယာတွေ ရောင်းလိုက်ရလို သူတို့
ပိုင်ဆိုင်မှုတန်ဖိုးဟာ ဒေါ်လာ ၂၃၀ ဘီလီယံ ဖြစ်သွားတယ်။ အင်တာနှင့်
ကုမ္ပဏီတွေ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အဖော်လိုနဲ့ Facebook တို့ရဲ့ အထက်မှာ ရောက်
သွားပြီး ထိပ်ဆုံးမှာရှိတဲ့ ဂုံးဂါးလ်အောက်နားမှာ ကပ်လိုက်ပြီး ခုတိယ
ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ နောက်သိတင်းပတ် အနည်းဝယ်အထူး ရုပ်ယာရွေးဟာ
ဆက်တက်နေလို နိုင်ဘာလဆန်မှာ အလီဘာဘာအုပ်စုရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတို့
ဟာ ဒေါ်လာ ၃၀၀ ဘီလီယံအထူး ဖြစ်သွားတယ်။ ဂျက်မားဟာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်က
HKSE - IPO အပြီးမှာ ဟောင်ကောင်က တိုက်ခန်းတစ်ခုကို ဒေါ်လာ ၃၃
သန်းနဲ့ ဝယ်ယူနိုင်ခဲ့ပြီး အခါ NYSE IPO (2.0) အပြီးမှာတော့ ဟောင်ကောင်
မှာပဲ ဒေါ်လာသန်း ဘုဝ တန်တဲ့ ခြိုင်းကြို့နဲ့ အိမ်ကြိုးတစ်လုံးကို ထပ်မံဝယ်၍
လိုက်ပြန်တယ်။

၂၀၁၇ ခုနစ်က HKSE - IPO အပြီးမှာ ရှယ်ယာရွေးတွေ အရေးမြင့်တက်ခဲ့ပြီး နောက်တော့ ပြန်ကျသွားတယ်။ အခုလည်း NYSE က IPO (2.0) အပြီးမှာ အဲဒီအတိုင်း ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၅ ခုနစ် မတ်လမှာ ရှယ်ယာရွေးတွေဟာ ၅၀ ရာခိုင်နှစ်း ထိုးကျသွားတယ်။ သုဂ္ဂတ်လမှာ ရှယ်ယာမူရင်း ရွေး ၆၈ ဒေါ်လာအောက်ကို ပထားခဲ့း အကြောင်းအဖြစ် ကျဆင်းသွားပြန်တယ်။ စက်တင်ဘာလမှာလည်း ရှယ်ယာရွေးတွေ ဆက်တိုက်ကျဆင်းလာနေလို့ အလိဘာဘာအပ်စုရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မူတန်ဖိုးမှာ ဒေါ်လာဘီလီယံ ၁၅၀ လျှော့နည်း သွားပါတွေ့တယ်။ ဘာလို့ ရှယ်ယာရွေးတွေဟာ အရေးမြင့်တက်နေခဲ့ရာကနေ ခုလို့ ဆက်တိုက်ထိုးကျသွားရတာလဲ။ အကြောင်းရှုပါတယ်။ အဲဒီက အလိဘာဘာနဲ့ တရှတ်အစိုးရွှေ့နှင့်တစ်ခုတို့အကြား လုသိရှင်ကြား အငြင်းပွားမှု တစ်ခုကြောင့်ပါ။

ပစ္စည်းအတွက်ရောင်းတဲ့ ပြဿနာ

၂၀၁၅ ခုနစ် ၉နှစ်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့မှာ လုပ်ငန်းလိုင်စင်ချပေးတဲ့ တရှတ်အစိုးရဲ့ စက်မှုနဲ့ စီးပွားရေးဌာန (SAIC) က သူ့ဝက်ဆိုဒ်မှာ အစီရင် ခံစာတစ်စောင်ကို တင်လိုက်တယ်။ ဘာမှာ ဘာရေးထားသာလဲဆိုတော့ အလိဘာဘာဝက်ဆိုဒ်ကနေ ပစ္စည်းအတွက် ရောင်းနေတယ်။ အလိဘာဘာက ဝန်ထမ်းတွေကလည်း ပစ္စည်းသိပ်မရောင်းရတဲ့ ဆိုင်တွေဆီကနေ လာဘ်ငွေ ယူပြီး အဲဒီဆိုင်တွေကို ပစ္စည်းအရောင်းရဆုံးဆိုင်တွေအဖြစ် အလိဘာဘာဝက်ဆိုဒ်မှာ မမှန်မကာန် ဖော်ပြပေးနေတယ်တဲ့ နောက်ဆက်တွဲမှာ ဆက်ရေးထားသေးတယ်။ SAIC ရုံးစွမ်းတွေနဲ့ ချက်တွေအရ အင်တာနက်ကနေ ပစ္စည်းအရောင်းအဝယ်လပ်ကြတဲ့ e-commerce ဝက်ဆိုဒ် ၆ ခု (အလိဘာဘာအပ်စုက ထာပေါင်းနဲ့ ထိုးမောင်အပါဒေဝင်) တို့မှာ ပစ္စည်းအတွက်ရောင်းချုနေတာကို တွေ့ရတယ်။ အလိဘာဘာဟာ ဒီကိစ္စတွေကို သိနေပေးမယ့်လည်း အရေးယဉ်တာမလုပ်တဲ့အတွက် တွေ့ရေး e-commerce လုပ်နေတဲ့ ဝက်ဆိုဒ်တွေကလည်း အလိဘာဘာကို အတုယူပြီး ပစ္စည်းအတွက်လိုက်ရောင်းချုလာပါတယ်တဲ့။ အဲဒီဝက်ဆိုဒ်က အစီရင်ခံစာကို တရှတ်နိုင်ငံသတ်းစာတွေနဲ့

မိဒီယာတွေက ကူးယူဖော်ပြကြတယ်။ အဲဒီသတင်းကြောင့် အလိဘာဘာရဲ့ ရှယ်ယာရွေးဟာ င့် ရာခိုင်နှစ်းလောက် တစ်နေတဲ့မှာ ထိုးကျသွားတယ်။

အလိဘာဘာဟာ အတော်ဒေါသတွေက်သွားပြီ၊ ဒီသတင်းအချက် အလက်တွေရအောင် ဘယ်လိုစုစုမေးပြီ၊ ဘယ်လိုတွေက်ချက်တာလဲလို့ SAIC ကိုပြန်မေးခွန်းထုတ်လိုက်တယ်။ အလိဘာဘာချုပ်နှစ်လည်မေးခွန်းထုတ်တာကို သတင်းမိဒီယာတွေမှာ ဖော်ပြကြပြန်တယ်။ ပုံမှန်အားဖြင့် တရှတ်အစိုးရဟာ သူတို့နဲ့ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီတွေရဲ့ စာအပြန်အလုန်ရောတာမျိုးကို လူထုသိအောင် ဖွင့်ထုတ်မပြတတ်ကြပါဘူး။ တရှတ်အစိုးရက အလိဘာဘာကို သဘောမတွေ တာ တစ်ခုရှိနေတာကြောင့် ခုလိုလုပ်လိုက်တယ်လို့ ထင်ရပါတယ်။

ရှယ်ယာရှင်တွေက အလိဘာဘာ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ကို SAIC ရဲ့ အစီရင်ခံစာနှင့်ပတ်သက်ပြီး မေးခွန်းတွေ ထုတ်ကြတယ်။ ရှယ်ယာရှင်တွေမေးကြတဲ့ သတင်းတွေဟာ ပြင်ပကို ပေါက်ကြောသွားတာကြောင့် အလိဘာဘာရဲ့ ရှယ်ယာတွေဟာ နောက်ထပ် ၈၈ ရာခိုင်နှစ်း ကျဆင်းသွားပြန်တယ်။ J ရက် အတွင်းမှာ အလိဘာဘာရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတန်ဖိုးဟာ ဒေါ်လာ ဘီလီယံချို့ပြီး လျော့ကျသွားပြန်တယ်။

အခြေအနေတွေ အတော်လေးဆိုးလာတာကြောင့် ဂျက်မားဟာ ဘီရှင်ခြောက်သွားပြီး SAIC ဌာနမှူး ဂျို့မော်နဲ့ သွားတွေ့တယ်။ နှစ်ယောက်သား အကြိုတ်အနယ် ညီညွှဲးဆွေးနွေးကြပြီး ဒီကိစ္စကို ဒီမှာတင် အဆုံးသတ်စို့ သဘောတူညီမှုရလိုက်ကြတယ်။ SAIC က သူတို့ရဲ့စုစုမေးတဲ့ နည်းကိုပြန်လည် ဆုံးသပ်မှာ ဖြစ်သလို အလိဘာဘာကလည်း ပစ္စည်းအတွေ ရောင်းဝယ်တာကို အမြစ်ဖြတ်ဆျော့မယ်လို့ ကတိပေးလိုက်တယ်။

ပစ္စည်းအတွေရောင်းတာကို တိုက်ဖျက်ခြင်း

SAIC နဲ့ အငြင်းပွားမှု ဖြစ်ပွားပြီးကတည်းက အလိဘာဘာဟာ ပစ္စည်းအတွေရောင်းတာကို တိုက်ဖျက်ဖို့အတွက် အရောင်းအဝယ်လုပ်တာကို စောင့်ကြည့်အရေးယူမယ့် ဝန်ထမ်းရှိုးရေး ၁၇၀ ကနေ ၄၅၀ အထိ တိုးမြှင့် ခန့်ထားလိုက်တယ်။ ပစ္စည်းအတွေရောင်းတဲ့ ဆိုင်ကို ၃ ကြိုးမြှို့တာနဲ့ အဲဒီဆိုင်ကို

အလိဘဘာဝက်ဆိုပဲမှာ မှတ်ပုံတင်ထားတဲ့ စာရင်းထဲက ပယ်ဖျက်လိုက်လို သူတို့ဟာ အလိဘဘာဝက်ဆိုပဲမှာ ပစ္စည်းရောင်းချခွင့် မရှိတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလိုလုပ်တာဟာ မို့ပွဲတော်ခုကို ဒီနေ့ခွဲနှစ်လိုက်ရင် နောက်နေ့မှာ မို့ပွဲတွေ အများကြီး ထပ်ပေါက်လာသလိုပါပဲလို ရှိက်မားက ပြောပါတယ်။ အဲဒီအတော်ရောင်းတဲ့ဆိုင်ကို ပယ်လိုက်တာနဲ့ နောက်တစ်ရက်မှာ အတွောင်းတဲ့ဆိုင်တွေ ၃ ခုလောက် ပေါ်လာပြန်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် ပယ်ဖျက်ခံရတဲ့ဆိုင်ဟာ နာမည် တစ်ပိဿာ အလိဘဘာမှာ မှတ်ပုံတင်လာပြန်ပါရောတဲ့။

ဘိဂုံးမြို့မှာ လုပ်တဲ့ ဟောပြောပွဲတစ်ခုမှာ ရှိက်မားက ခုလိုပြောပါတယ်။

‘လူတစ်ယောက်ဟာ ပစ္စည်အတွေတစ်ခု ဝယ်မိလိုက်ရင် ဝယ်သူမှာ ဆုံးစုံသွားသလို ကျေနော်တို့လည်း ပစ္စည်းဝယ်သွားပေါင်း၊ ၅ ယောက်လောက် ဆုံးစုံသွားရပါတယ်။ ပစ္စည်းအတွက် ဝယ်စုံသွားကျေနော်တို့ပါ အရမ်းနှစ်နာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပစ္စည်းအတွောင်းသွားတွေကို ကျေနော်တို့အရမ်းစက်ဆတ်ချုပ်ရှုရာပါတယ်။ ကျေနော်တို့ ပစ္စည်းအတွောင်းတာကို တိုက်ဖျက်နေတာ နစ်ပေါင်းများစွာ ကြောခဲ့ပြီ။ လူတွေရဲ့ မကောင်းတဲ့အကျင့်စရိတ်ကို တိုက်ဖျက်ရတာ လွယ်ကြပ်တဲ့အလုပ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တမ်းက တရာတ်ပြည်မှာ အင်တာနက် မပေါ်ခင်ကတည်းက ပစ္စည်းအတွောင်းနေတာ အနစ် ၃၀ ကြောနဲ့ပါပြီ။’

သူက ဆက်ပြောတယ်။

‘ကျေနော်တို့ဟာ အင်တာနက်ကနေ ပစ္စည်းအတွေ ရောင်းတာ ကိုချည်ပဲ တိုက်ဖျက်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှုနှစ်ဆိုင်တွေမှာ ရောင်းနေတာကိုလည်း တိုက်ဖျက်နေပါတယ်။ ကျေနော်တို့ရဲ့ ဝန်ထမ်း ၂,၀၀၀ ကျော်နဲ့ လုပ်အားပေါကြည့်နေသူ ၅၇,၀၀၀ ဟာလည်း အဲဒီတိုက်ဖျက်ရေးမှာ ပါဝင်နောက်ပါတယ်။ တိုးတက်မှုလည်း ရနေပါတယ်။’

ဒါပေမဲ့ ကျေနော်တို့ရဲ့ ဝက်ဆိုင်ကနေ အရောင်းအဝယ်လုပ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းပေါင်းက ၁၀ သိန်းလောက် ရှိနေတာမျိုး ဖော်ထုတ်ရတာ

အတော်ကို ခက်ပါတယ်။ နောက်ပြီး အတွေ့ရောင်းသူတွေဟာ နည်းနည်းလေး ဖြစ်ပေမယ့် နေရာအနဲ့မှာ ရှိနေကြတာကလည်း စုစုပေါင်း ရတာ အတော်ခက်နောက်ပါတယ်” တဲ့။

ဘရင်းဒက် ပစ္စည်းအတွေ့ပြုသူများ

အလီဘာဘာဟာ စုစုပေါင်းရေး ပိုမိုထိရောက်အောင်ဆိုပြီး အင်တာနက် လျှို့ရေးအဖွဲ့တစ်ခုကို ရဲအရာရှိဟောင်း နိုလီယန်ကို ဦးဆောင်ခေါ်ပြီး ဖွံ့ဖြည်းလိုက်တယ်။ အဲဒီအဖွဲ့ဟာ ပစ္စည်းတွေဖော်ထုတ်တဲ့ စနစ်တစ်ခုကို တိတွင်လိုက် တယ်။ အဲဒီစနစ်က ပစ္စည်းတန်ဖိုးကြီးမားတဲ့ branded ဘရင်းဒက်ပစ္စည်းတွေ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူတွေကို အလီဘာဘာမှာရောင်းနေတဲ့ ပစ္စည်းတွေရဲ့ တန်ဖိုးကို အက်ဖြတ် ဝေဖော်ခိုင်းတယ်။ ပစ္စည်းတစ်ခုကို တကယ့်တန်ဖိုးထက် အများကြီး လျှော့နည်းရောင်းနေတာကိုတွေ့ရှိ ထုတ်လုပ်သူက အကြောင်းကြားလာရင် ပစ္စည်းရောင်းသူကို အလီဘာဘာရဲ့ ပစ္စည်းရောင်းခွင့် မှတ်ပုံတင် စာရင်းကနေ ပယ်ဖျက်လိုက်တယ်။ ဒါကလည်း တန်ဖိုးကြီးတဲ့ ဘရင်းဒက် ပစ္စည်းအတွက်တော့ ထိခေါက်ပေမယ့် တန်ဖိုးမကြိုးဘဲ အများအပြားရောင်းနေတဲ့ ဆပ်ပြား ရှုနိပါ ခေါင်းလျှော့ရည် စတာတွေအတွက်တော့ ပစ္စည်းအတွေ့ရောင်းတာ ဟုတ် မဟုတ် အဲခြေားရာက်နေပါတယ်။ (branded ဘရင်းဒက်ပစ္စည်းဆိုတာ ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သော ကုမ္ပဏီနာမည်တပ်ထားသော ပစ္စည်းဖြစ်ပါတယ်။)

ထာပေါင်းမှာ ပစ္စည်းရောင်းကြသူ အများစုံဟာ ဆိုင်သေးလေးတွေ များပါတယ်။ ထိမောလ်မှာက တန်ဖိုးကြီး ဘရင်းဒက်ပစ္စည်းတွေကို ရောင်းကြတယ်။ ဒါကြောင့် ထာပေါင်းမှာ ပစ္စည်းတွေရောင်းသူကို ဖော်ထုတ်ရတာထက် ထိမောလ်မှာက ပိုလွယ်တယ်။ ဒါကြောင့် အလီဘာဘာဟာ ထိမောလ်ကို ပိုအာရုံစိုက်ပြီး ကြော့လှာခတ္တ အများကြီး အကုန်ခံသုံးလာတယ်။ ဒါကြောင့် ထိမောလ်ကနေ ကော်မရှင်ခတ္တ အများကြီးရှုလာတယ်။

တစ်ချိန်ထဲမှာဘဲ ဉာဏ်ပက် ဘရင်းဒက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ရောင်းသူ တွေက အလီဘာဘာဟာ ပစ္စည်းအတွေ့ရောင်းချတယ်ဆိုပြီး ဝေဖော်ပြစ်တင်

လာကြပြန်တယ်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မေလမှာ Gucci ရခါး၊ Yves Saint Laurent အစိတ်စန္ဒာအပါအဝင် ဘရင်၊ ဒေါက်အဝတ်အထည် လက်ကိုင်အီတံပွဲ၏
တွေ့ရောင်းချွန်တဲ့ ကိုရင်းဆိုတဲ့ ပြင်သစ်ကုမ္ပဏီက အလိဘဘာကို တရာ့ဖွဲ့
လာပါတယ်။ အလိဘဘာဟာ ပစ္စည်းရောင်းရာမှာ မရှိမသားလုပ်တယ်လို့
စွဲပွဲလိုက်တယ်။ သူတို့က ဘာပြောသလဲဆိုတော့ Gucci ရခါးလက်ကိုင်အီတံ
တစ်လုံး ဝယ်ချင်သူဟာ အလိဘဘာ ဝက်ဆိုင်ထံဝင်ပြီး Gucci စာလုံးကို
ရိုက်လိုက်တယ်။ အဲဒီအခါ Guchi ခါမှုမဟုတ် Gucci ဆိုတဲ့ ပစ္စည်းအတွက်တွေ့
ရောင်းတဲ့ ဝက်ဆိုင်ဆီတွေကို ရောက်သွားတယ်။ ဒီအခါမှာ ဝယ်သူဟာ သတိ
ပထားမိဘဲ ဈေးသက်သာတဲ့ အဲဒီဝက်ဆိုင်ကနေ ပစ္စည်းအတွေ့ ဝယ်မိသွား
တယ်တဲ့။ အလိဘဘာကတော့ ဒီစွဲပွဲချက်ကို ပြင်းဆိုလိုက်ပါတယ်။

တကယ်တမ်းကျတော့ အလိဘဘာအုပ်စုက ဝက်ဆိုင်တွေမှာ
တစ်နှစ်တစ်နှစ် အရောင်းအဝယ်လုပ်နေကြသူတွေဟာ သန်းချို့ကြတဲ့အတွက်
အလိဘဘာက အတတ်နိုင်ဆုံး၊ ကြိုးစားထိန်းချုပ်ပေမယ့်လည်း ဟာကွက်
ယိုပေါက်တွေကတော့ ရိုက်ဆဲပါပဲ့။ ဒါပေမဲ့ တရာတ်လူမျိုးတွေကတော့ အလိ
ဘဘာရုံထာပေါင်းနှင့် ထိမောလုံမှာ ဆက်လက်အရောင်းအဝယ် လုပ်နေကြပါ
တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့က အလိဘဘာဟာ ရှိရှိသားသား
လုပ်ကိုင်နေသလို ပစ္စည်းအတွက်ရှုတွေကို တကယ်ပဲ ကြိုးစားတိုက်ဖျက်
နေတယ်လို့ ယုံကြည်ကြလိုပါ။

ပရုပိတာအလျှောင်ကြီး ဂျက်မား

ဂျက်မားဟာ အလိဘဘာကို ကုမ္ပဏီသားလေးတစ်ခုကနေ ကဲ့သို့
ကော်ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်လာအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့လို့ သူကို လူတွေက စီးပွားရေး
အတွေးအခေါ် ပညာရှင်တစ်ယောက်လို့ ခေါ်နေကြတယ်။ အခုတော့ သူကို
လူတွေက Philantropist ပရဟိတာအလျှောင်နဲ့ Environmentalist
ပတ်ဝန်ကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ရေးသမားအဖြစ် ခေါ်လောကြပြန်တယ်။
ဘာကြောင့်ပါလဲ။

ဂျက်မားဟာ အလိဘဘာအုပ်စု၏ CEO အဖြစ်ကနေ ၂၀၁၃ ခုနှစ်

မေလ ၁၀ ရက်နေ့ အသက် ၄၈ နှစ်အချိုယ်မှာ နှုတ်တွက်လိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ အလီဘာဘာရဲ့ အမှုဆောင်ဥက္ကာဌာရာထူးမှာ ဆက်လက်ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဂျက်မားရဲ့ ရှယ်ယာပိုင်မှတန်ဖိုးဟာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃၀ ဘီလီယံ ဖြစ်နေပါပြီ။ သူ CEO ရာထူးက အနားယူ လိုက်တာဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ရေးနဲ့ လူထုကျွန်းမာရေးကိစ္စတွေမှာ အချိန်ပိုပေးချင်လို့ ပြောပါတယ်။ သူဟာ ပြောရင်ပြောတဲ့အတိုင်း လုပ်တတ် သူပါ။

၂၁၄ ခန့်ခွဲက ဂျက်မားနဲ့ ဂျီးဆိုင်းတို့နှစ်ယောက်ဟာ အလီဘာဘာ အပ်စုမှာ သူတို့ပိုင်ဆိုင်ထားကြတဲ့ ရှယ်ယာတွေရဲ့ ၂ ရာခိုင်နှုန်းစိကို လူမှုရေး ရန်ပုံငွေအဖြစ် ထည့်ဝင်လိုက်ကြပြီး အလီဘာဘာ လူမှုရေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့တစ်ခု ကို ထူထောင်လိုက်ကြတယ်။ ဒေါ်လာဘီလီယံချိတဲ့ ရန်ပုံငွေဖြစ်လို့ တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ အကြောင်းအား လူမှုရေးအဖွဲ့ကြီးတွေထက် တစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဂျက်မားက သူ့ရုံးပိုင်ဆိုင်မှုထဲကနေ နောက်ထပ် ရန်ပုံငွေ ထပ်မံထည့်ဝင်မယ်လို့ ကတိပြုခဲ့ ပါတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့ရဲ့ အဓိကရည်ချွေယ်ချက်က တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ရေးနဲ့ လူတွေရဲ့ကျွန်းမာရေးမှာ အကုအညီပေးရေးတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်တဲ့ ဂျက်မား

ဂျက်မားက အဲဒီလူမှုရေးအဖွဲ့ကြီး မဖွဲ့ခင် နှစ်ပေါင်းအတော်ကြောကြာ ကတည်းက တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တွေ ပျက်စီးလာနေတဲ့အကြောင်းကို မကြောခဏ ပြောကြားခဲ့တယ်။ သူက -

‘တရာတ်လူများတွေဟာ တရာတ်နိုင်ငံမှာ စက်ရှုတွေ အများကြီး ပေါ်ဖွေက်လာတာကို အရမ်းရတ်ယူနေကြတယ်။ ကျွားစက်ရှုကြီးလို့ နိုင်ငံတကာက ပြောနေကြတာကို ရတ်ယူမဆုံး ဖြစ်နေကြတယ်။ အရာတော့ ကျွန်းတို့ ရတ်ယူနေတဲ့ ကဗျာစက်ရှုကြီးရဲ့ အကျိုးဆက်ကို ခံစားနေကြရပြီးလေ။ ကျွန်းတို့မဲ့ မြစ်တွေ၊ ချောင်းတွေက ရေတွေ

ဟာ သောက်လိုမရအောင် ညုစ်ပတ်နေကြပြီ၊ ကောက်ပဲသီနံတွေ
လည်း စားသုံးမရလောက်အောင်ကို အဆိပ်သင့်နေပါပြီ။ စွားနိမာ
တောင် အဆိပ်ဓာတ်ပါနေလို သောက်ရင် ဘားအန္တရာယ်ဖြစ်နေပြီ။
အဆုံးဆုံးက ကျေနောက်တို့ရှုနေတဲ့ လေပါပဲ။ လေဟာ မသိန့်တော့ဘူး။
စက်ရှုကြီးတွေရှိတဲ့ ပြုတွေမှာဆိုရင် လေထုည်ညွှန်လျှော့လို နေလုံး
ကိုတောင် မမြင်ကြရတော့ပါဘူး။” တဲ့

နောက်ပြီး သူ အဲဒီ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးနဲ့
ပတ်သက်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေကို မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ရေးလေ့ရှိတယ်။ သူဆောင်းပါး
တွေမှာ အစိုးရဟာ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
အရေးယူဆောင်ရွက်တာတွေ မလုပ်ဘူး လူတွေကလည်း အလေးမထား ကရ^၁
မနိက်ကြဘူး။ အခုတော့ ချမ်းသာသူဖြစ်ဖြစ် ဆင်းခဲ့သူပဲဖြစ်ဖြစ် ည်ညွှန်းတဲ့
လေကို ရှုနေကြရပြီလို ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

လူငယ်တွေရဲ့ကျွန်းဟာငါးကို အထေးထားတဲ့ ကျက်မား

သူဟာ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးကိုသာမကပ
လူတွေရဲ့ ကျွန်းမာရေးအတွက်လည်း ကုညီနေပါတယ်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှာ
ဟောင်ကောင်မှာ အခြေခံရှိက်တဲ့ စီးတစ် ၂၁ ဆိုတဲ့ ဆေးသုတေသနလုပ်ငန်း
ကုမ္ပဏီမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှင့် ထည့်ဝင်တယ်။ မကြာခင်မှာ အဲဒီကုမ္ပဏီကို
အလိုဘာဘာကျွန်းမာရေးလို နာမည်ပြောင်းလိုက်တယ်။ အလိုဘာဘာ ကျွန်းမာ
ရေးဟာ ဆရာတန်တွေ၊ ဆေးခန်းတွေ၊ လူနာတွေအတွက် လိုအပ်တဲ့ ဆေးပါးတွေ
ကို သက်သာတဲ့ဖျော့နဲ့ ရောင်းချုပေးတယ်။

ကျက်မားဟာ ကျောင်းဆရာတန်ပေါ်ကို ဖြစ်ခဲ့တာကြောင့် ကျောင်း
တွေမှာ ကျောင်းသားလူငယ်တွေကို ကျွန်းမာရေးနဲ့ ပတ်သက်တာတွေကို
ဟောပြောပို့ချေလေ့ရှိတယ်။ သူက အင်တာဖျူးတစ်ခုမှာ -

‘တရာတ်လူငယ်တွေဟာ မျှော်လင့်ချက် ကုန်ဆုံးနေကြတယ်။
ရည်မှန်းချက်လည်း မထားကြတော့ဘူး။ ဘာကိစ္စမှာပဲဖြစ်ဖြစ်

တစ်လောကလုံးကို မကျေမန်ပြစ်နေကြပါတယ်။ အဲဒါကို ကုသာ
နိုင်ဖို့ အားကုစာနဲ့ ဖျော်ပြုရေးတွေ လုပ်ပေးရမယ်”

လို့ ပြောပြတယ်။

ဒါကြောင့် ဂျက်မားဟာ ၂၀၁၄ ခုနှစ် စွန်လမှာ တရာတိနိုင်ငံရဲ့မြို့နယ်
ဘောလုံးသင်းတွေကို ဒေါ်လာ သန်း ၂၀၀ ပိုး ထည့်ဝင်ထူထောင်ပေးတယ်။
သူက ဘောလုံးကို စိတ်ဝင်စားလိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အားကုစာနဲ့ ဖျော်ပြု
ရောကို လူငယ်တွေ စိတ်ပါဝင်စားလာအောင် ကူညီထောက်ပံ့ပေးတာပါ။

၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ ဂျက်မားဟာ နယူးယောက်မြို့က ဘရင်ခန်ပန်းခြံ
ကြီးကို ဒေါ်လာ ၂၃ သန်းပေးဝယ်ယူလိုက်ပြီး ပန်းခြံအတွင်းက သစ်ပင်ပန်းမဲ့
တွေ့၊ စမ်းချောင်းလေးတွေ့၊ ငုတ်တွေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ထားပါတယ်။
သူ ဒီလိုလုပ်လိုက်ခြင်းက ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ရေးဟာ
အရေးကြီးကြောင်း ကူဗျာကို သိစေချင်လိုပါ။ အဲဒါအတွက် အမေရိကန်သမ္မတ^၁
အိုဘာမားက ဂျက်မားရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ရေး ကြိုးပမ်းမူ
ကို ရှုစွဲပြုစကား၊ ပြောကြားနဲ့ပါတယ်။

မကြောင်မှာသဲ့ မိုက်ကနိုဒော်မြို့က ဘီလီယံနာသူငွေးကြီး ဘီလီဂိုလ်
ရဲ့ ဦးဆောင်မှုနဲ့ တြေား ဘီလီယံနာသူငွေးကြီးတွေ့ ဖြစ်ကြတဲ့ ဆော်မြို့ဘင့်က
ဟာအာယိုရှိခဲ့နဲ့ Facehooock က မတ်အာကားဘတ်၊ အမောင့်က ဂျက်ဖဲ့ဘဲ့စို့
တို့ အပါအဝင် အမေရိကန်လုပ်ငန်းရှင်ကြီး ၂၈ ယောက်တို့နဲ့အတွက် ဂျက်မားဟာ
ကူဗျာလေထုမှာ ကာဘွှန်အဆိပ်ဓာတ်ငွေး၊ ပါဝင်မှုနှင့် မြင့်မားနေမှုကို
လျှော့နည်းကျဆင်းစေမယ့် နည်းပညာသစ်ကို တိတွင်ရှာဖွေဖို့ ရန်ပုံငွေးတွေ
ထည့်ဝင်ကြမယ်လို့ ကတိပုံးနဲ့ကြပါတယ်။

အလိုဘာဘာ (သို့မဟုတ်) စီးပွားရေးမဟာဝါဌာ

တရာတိနိုင်ငံမှာ အင်တာနက်လုပ်ငန်းနဲ့ အောင်မြင်နေတဲ့ လုပ်ငန်းရှင်
တစ်ယောက်က ခုလုံးပြောပြုပါတယ်။

‘လူတွေက အလိုဘာဘာအကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားစရာ

ကောင်းတဲ့ ပုံပြင်တစ်ပုဒ်လို့ ပြောကြတယ်။ တကယ်တော့ အလီဘာဘာက ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ထက် ပိုပါတယ်။ အဲဒါက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရဲ့ မဟာဌူဟာအကြောင်းပါ။ တဲ့။

ပုန်ပါတယ်။ ဂျက်မားရဲ့ အလီဘာဘာကို ကမ္မာကျော်ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်အောင် လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ သူဒေါပ်မက်အပေါ် ယုံကြည်မှာ အဲဒါဒေါပ်မက်ကို ၁၅နှစ်တိုင်တိုင် ၆၈မလျော့ဘဲ ရန်ကုန်ကြီးစားခဲ့ပဲ။ ကမ္မာကျော်ကုမ္ပဏီကြီးတွေနဲ့ ယဉ်ပြင်အနိုင်ယူခဲ့ပဲတွေဟာ ယူတတ်မယ်ဆိုရင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာသင်ခန်းစာတွေ အတွေအကြော်တွေ အများကြီး ရနိုင်ပါတယ်။

လုပ်တွေအတွက် ဂျက်မားရဲ့အကြော်ပေးချက်

ဂျက်မားရဲ့ ၁၅ နှစ်တာ ခရီးရည်ကြီးအကြောင်းကို သူရဲ့ လုပ်တွေအပေါ် အကြော်ပေးစကားလေးနဲ့ နိဂုံးချုပ်ချင်ပါတယ်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် မေလမှာ ကိုးရီးယားလုပ်ယောက် အများကြီး တက်ရောက်နားထောင်ကြတဲ့ တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံက KBS ကော်ဒော်အကိုစာတင်းဌာနရဲ့ ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်မှာ အသက် ၂၀ နဲ့ ၂၀ ကြား ဘာလပဲသင့်သလဲဆိုတဲ့ လုပ်ယောက်ခဲ့အမောက် ခုလို့ ပြန်ဖြေသွားခဲ့ပါတယ်။

အသက် ၂၀ မတိုင်ခင်မှာ

- စာကြိုးစားသင်ပါ။ ကျောင်းစာတစ်ခုထဲမှာ မဟုတ်ဘဲ ဘက်စုံမှာ အတွေအကြော်ရှာပါ။

အသက် ၃၀ မတိုင်ခင်မှာ

- အလုပ်ဝင်ရင် ကုမ္ပဏီအသေးလေးမှာ လုပ်ပါ။ ကုမ္ပဏီအကြော်ဆိုတာသူတို့မှာ နည်းတွေ၊ စံနစ်တွေ ရှိပြီးသွား။ မျောလိုက်သွားရဲ့ပဲမို့ ကိုယ်ကြံဆတိတွင်ချင်ပေမယ့်လည်း လုပ်ခွင့်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကုမ္ပဏီ

သောလေးကျတော့ တိတွင် ကြံဆန့်ရမယ်၊ အခက်အခဲကို ဘယ်လို ဖြေရှင်းရတယ်ဆိုတဲ့ အခွင့်အရေးရမယ်၊ ကိုယ်လုပ်ချင်တာ လုပ်ခွင့် ရလို အလုပ်ထဲမှာ ပျော်နေမယ်။

လစာထက် အတွေ့အကြံကောင်းရဖို့ အစိကထားပါ။

ဆရာကောင်း ရှာပါ။ အသက် ၃၀ မတိုင်ခင် ဘယ်ကုမ္ပဏီမှာလုပ်ရ မလဲဆိုတာထက် အရေးကြီးတာက ဘယ်ဆရာသမားအောက်မှာ လုပ်ရမလဲဆိုတာပါ။ ဆရာသမားကောင်းမှ လေ့လာသင်ယူစရာတွေ အများကြီး ရလိမ့်မယ်။ ပညာတို့မယ်။

အသက် ၃၀ နဲ့ ၄၀ ကြားမှာ

ဒီအချိုယ်မှာ တစ်သက်လုံး သူများအောက်မှာ ဝန်ထမ်းဘဝနဲ့ နေသွား မလေား၊ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းနဲ့ စီပွားရေးလုပ်မလေား ဆုံးဖြတ်ရမယ် အချို့နို့ပါ။ အသက် ၄၀ ကော်သွားရင်တော့ ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ဖို့ နောက်ကျသွားပါပြီ။

အသက် ၄၀ နဲ့ ၅၀ ကြား

ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ အရည်အချင်၊ တွေ့ကို ပိုကောင်းအောင်လုပ်ပါ။ အလုပ်ပြောင်းမြှုံး စိတ်မက္ခားပါနဲ့ အောင်မြင်စိုးထက် ကျဆုံးမြှုံး အလေား အလေား များပါတယ်။

အသက် ၅၀ နဲ့ ၆၀ ကြား

လုပ်ယောက် ပို့ဗောင်းပေးပါ။ သူတို့ဟာ လူကြီးတွေထက် အပင်ပန်းခံနိုင်ကြတယ်။ ပိုပြီးသွေ့က်လက်တယ်။ စွမ်းစွာရှိတယ်။ သူတို့အောင်မြင်အောင် နည်းလမ်းပြောလေးပါ။

အသက် ၆၀ ကျော်ရင်

- ကိုယ့်အတွက်ဘဲ လုပ်ပါတယ့်။
- ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်ခုမှာ နေစာလုံး အနားယူပါ။
- တစ်သက်လုံး ကြိုးစားခဲ့ရတာတွေအတွက် အတိုးချွှု အပန်းဖြေလိုက်ပါ။

